

al mulțumirei și al desăvârșirii, către hotarele împărăției mântuirii și fericirii veșnice.

Nădăjduiesc, ca lectura acestor cugetări să-i dea o noțiune mai justă despre menirea înaltă a vieții omenești, să-l lumineze asupra datorităților sale ca om și creștin, să-i sădească în inimă simțiminte frumoase, să-i inspire mai multă încredere, entuziasm și optimism în viață, să-l facă mai bun și mai drept.

Intenționat am înlăturat cugetările, care duc la deznădejde amărăciune, scepticism și pesimism.

Am așezat aceste cugetări — care privesc viața individuală și socială a omului, viața religioasă și morală a sa, viața familială și cetățenească, sănătatea trupească și sufletească a ființei sale, buna stare și fericire a sa — le-am așezat, zic, după cuprins și în chip alfabetic, ca să poată fi mai ușor căutate și folosite.

Gruparea lor nu s'a făcut fără oarecare greutate, deoarece unele cugetări așezate într'un grup, ar fi putut să fie așezate și în alt grup, cuprinsul lor potrivindu-se pentru amândouă. De pildă cugetările din grupul „Blândețea” și „Bunătatea”; „Binefacerea” și „Milostenia” etc.

De asemenea, ca să evităm o împărțire prea minuțioasă, am așezat, în același grup, cugetări cu cuprins înrudit de aproape, precum: Patria, Patriotismul, Nația, Poporul etc.

Tipăresc această culegere de cugetări încredințat fiind, că poate să fie de folos oricărui om, căruia îi mai rămâne timp de citit și meditat, care e frământat de dorința de-a se cultiva cât mai mult, de-a deveni mai bun și mai drept — mai om — de-a ridica o treaptă mai sus pe calea desăvârșirii.

Poate fi de folos în deosebi mamelor în educația copiilor lor; profesorilor, institutorilor, învățătorilor și educatorilor, în îndrumarea școlarilor lor.

Predicatorii și oratorii pot găsi cu înlesnire

un foarte bogat material pentru cuvântările lor.

Orice om, în orice împrejurare a vieții s'ar afla, ar putea găsi în această culegere, o cugetare, sau alta, care să se potrivească stării lui sufletești, nevoilor vieții sale, care să fie pentru el un indemn la lucru, o chemare la datorie, un cuvânt de încurajare în greutățile vieții, o mângâiere în zilele de suferință, o îndrumare în șovăelile și răspântiile vieții, o nădejde în clipele de amărăciune și deznădejde, o rază de lumină în întunericul nedumeririlor, un reazim în slăbiciunile ființei sale, o punte de scăpare în orele de primejdii.

Se poate, ca printre aceste cugetări să fie unele mai puțin frumoase și puternice ca altele, dar nici una nu poate face rău, sau aduce descurajare.

Prin felul lor de-a fi, scurte și precise, și foarte frumoase, par'că vorbesc sufletelor noastre, doritoare de pace și reculegere, mai mult decât o carte întreagă.

Adevărul lor se impune mai mult, pare mai grav, mai sentențios, mai izbitor și mai bogat în înțelepciune!

Se sapă par'că în inima și mintea noastră, rămâne în noi, ne vorbește tot timpul, ne convinge, cedăm și-l urmăm.

Aceste cugetări pot avea o înrăurire binefăcătoare, hotărâtoare asupra vieții și soartei noastre.

Datoriile noastre, ca oameni și creștini, sunt rezumate și exprimate scurt, precis, luminos, frumos și atrăgător, în cugetări înțelepte, prezente neconținut minții noastre, pe care ajungem să le memorizăm.

Ele sunt, cum spunea Diderot, „cuie ascuțite, care bagă adânc adevărul în mintea noastră”.

În această lucrare n'am făcut decât lucrul albinei, care culege nectarul și parfumul a diferite flori, ca să-l depună într'un fagur de miere.

Am cules depe plaiurile și câmpurile literaturilor din întreaga omenire, unele din cele mai frumoase, mai rizătoare și parfumate flori de gândire și cugetare omenească, pe care le-am legat într'un bogat mănunchiu, ce bucuros îl ofer tuturor celor ce doresc să-l primească.

Cu dorința de-a fi primit cu acelaș drag, cu care-l ofer și eu și de-a contribui, cu cât de puțin, la intronarea în lume a mai multă bunătate, dreptate, cinste, omenie și mărinimie.

Arhim. Nifon Criveanu

Râmnicul Vâlci
25 Ianuarie 1929

Adevărul

Adevărul este ca roua Cerului: ca să-l păstrezi curat, trebuie să-l strângi într'un vas curat.

Bernardin De Saint-Pierre

Adevărul este primul nume al lui Dumnezeu, dreptatea este al doilea.

Lacordaire

Adevărul este soarele inteligenței. *Vauvenargues*

Nimic nu este mai frumos ca adevărul. *Joubert*

Nu cunosc o mai nobilă însușire, decât a recunoaște dușmanului meritele sale.

Goethe

A nu spune adevărul, înseamnă a ascunde răul, iar nu a-l înlătura.

Thiers

Adevărul este o piatră prețioasă, care se găsește în fundul prăpastiilor.

Byron

Dumnezeu este numele propriu al adevărului, după cum adevărul este numele abstract al lui Dumnezeu.

Lacordaire

Dacă te-ai hotărît să spui adevărul, pregătește-te de suferință.

I. Brătescu-Voinești

Regatul meu e adevărul și nimeni nu mi-l poate lua.

Buda

Adevărul e un depozit, ca și bogăția. Noi nu suntem decât casierii: îl strângem pentru a-l răspădi.

J. Simon

Cea mai mare piedică în găsirea adevărului e încăpăținarea omului, care se crede, că știe și cunoaște totul.

Droz

Există numai o moralitate și aceasta-i adevărul; există numai o stricăciune și aceasta-i minciuna.

Feuchtersleben

Adevărul e pretutindeni, dar nu-l recunoaște decât acela, care-l caută.

N. Iorga

Cine cunoaște bine adevărul și nu-l spune, este un laș.

Buzer

Atențiunea gândului este rugăciunea firească, pe care noi o facem adevărului launtric, ca el să ni se descopere.

Malebranche

Iubește adevărul, dar iartă celui ce greșește.

Voltaire

Să avem de partea noastră adevărul: iată secretul elocinței și-al virtuții, iată autoritatea morală. E cea mai înaltă maximă a artei și a vieții.

Amiel

Dragostea de adevăr, setea nepotolită după adevăr, hotărîrea tare de-a-l căuta și a-l păstra cu credință—iată ceea ce trebuie să privim ca adevărata bază a educației și-a demnității omenești.

Channing

Dragostea noastră de adevăr trebuie să fie așa de mare, încât toate cuvintele noastre să aibă valoarea unor jurăminte.

Sf. Paulin

Sunt împrejurări, când ne e îngăduit să tăcem, dar niciodată nu ne e îngăduit de-a trăda adevărul cu-o minciună.

Fericitul Augustin

Adevărul s'ar putea asemui cu un diamant, ale cărui lumini strălucesc nu numai pe o parte, ci pe foarte multe părți.

Goethe

Ceeace face valoarea omului, nu e de loc adevărul, pe care îl cunoaște bine, sau pe care crede că-l cunoaște; ci este sfortărea sinceră ce a făcut-o, ca să-l cunoască. Căci omul nu-și sporește puterile și nu se perfecționează prin adevărul aflat, ci prin căutarea lui.

Lessing

Oricum, adevărul este tot ce poate fi mai mareț, mai simplu, mai greu și cu toate acestea mai firesc.

M-me de Sévigné

Precum suntem osândiți să câștigăm cele trebuincioase vieții, cu sudoarea frunții noastre, tot astfel sufletul nostru trebuie să lucreze, pentru a se hrăni cu adevărul. Dar această hrană a sufletelor este așa de plăcută și sufletul e atât de înflăcărat când a gustat din ea, că, deși obosește căutând-o, nu obosește însă niciodată s'o dorească și să reînceapă cercetările sale — căci suntem făcuți pentru adevăr.

Malebranche

Eu (Iisus Hristos) sunt calea, adevărul și viața. Nimeni nu vine la Tatăl meu fără numai prin mine.

Ev. Ioan XIV. 6

Eu spre aceasta m'am născut și pentru aceasta am venit în lume, ca să mărturisesc adevărul. Oricine, care purcede din adevăr, ascultă glasul meu.

Ev. Ioan XVIII. 37

Buzele mincinoase sunt urite Domnului, dar
cei ce lucrează în adevăr îi sunt plăcuți.

Proverbe XII. 22

Alcoolismul. Beția

Dintre toate nenorocirile, ce bântuiesc biata noastră omenire, mai grozavă decât foametea, ciurma și războiul, este beția. Căci dacă foametea, ciurma și războiulucid trupește, beția ucide întâiu sufletește — adică îți pierde cinstea — și numai pe urmă te ucide și trupește.

Gladstone

După mine, tutunul este — împreună cu alcoolul — cel mai de temut vrăjmaș al inteligenței.

Al. Dumas-Fiul

Știi voi ce bea acest om din paharul, care-i tremură în mâini, clătînându-se de beție? Bea lacrimile, sângele, viața femeiei sale și a copiilor săi.

Lamennais

Mai degrabă te înnece în pahar decât în mare.

Butucul are trei vițe: una aduce plăcerea, alta beția și cea de-a treia crima.

Epictet

Bețivul își înneacă întâiu necazurile și apoi viața.

N. Iorga

Un popor care se alcoolizează, e un popor care se ofilește; un popor alcoolizat este un popor pe calea pieirii.

D-r Legrain

Nu vă îmbătați de vin, întru care este desfrânarea.

Ep. către Efeseni V. 18

Să nu se îngreueze inimile voastre... cu beția.

Ev. Luca XXI. 34

Nici furii, nici lacomii, nici bețivii, nu vor moșteni Împărăția lui Dumnezeu.

I. Cor. VI. 10

Bătrânețea

Cu cât îmbătrânesc mai mult, cu atât învăț mai mult.

Solon

E trist să îmbătrânești, să pierzi, puțin câte puțin, mlădierea, puterea, activitatea trupului; să vezi cum organele tale slăbesc pe fiecare zi. Dar nu mai simțim atâta că îmbătrânim, când vedem că sufletul nostru, deprins neconținut să lucreze, ajunge din zi în zi mai chibzuit, mai stăpân pe sine, mai îndemânatec în a se feri de rău, mai în stare să țină piept, fără să se clatine, loviturii tuturor întâmplărilor, dobândind deci într-o parte, ceea ce pierde într'alta.

De Charnage

Un zâmbet sau o vorbă bună, spusă unui bătrân, este a-i dăruia o zi mai mult de viață.

V. Conta

Nu trebuie decât să îmbătrânești, ca să fii mai îngăduitor. Nu vād o greșală săvârșindu-se, pe care să n'o fi făcut și eu.

Goethe

Starea cea mai nenorocită a vieții este când omul e bătrân, sărac și neputincios.

Diogene

Vârsta aduce experiență.

Ovidiu

Fericirea sau nefericirea bătrâneții adesea nu e decât extractul vieții noastre trecute.

Sainte Beuve

Mai frumoasă decât bătrânețea, care culege

pentru sine, e cea care samănă pentru alții. *N. Iorga*

Să luăm seama, ca bătrânețea noastră să nu ne facă mai multe sbârcituri minții (spiritului) decât obrazului. *Montaigne*

Ceeace cunosc mai interesant pe lume, după copil, este bătrânețea. În slăbiciunea acestor două vârste, în speranțele pe care le dă una, în amintirile pe care le lasă alta, e ceva profund mișcător, care face să se pătrundă sufletul nostru de un simțământ de bunăvoință, pe care numai uscăciunea și ușurința unor suflete, pot să nu-l simtă.

Viața pare că ia, în leagăn ca și în marginea mormântului, un caracter înduioșetor și respectabil, chiar pentru cei pe care nu-i leagă nimic personal de copilul care intră în viață, sau de bătrânul care se duce.

Ce va fi, când legături de sânge, de recunoștință, de deprindere, se vor uni, ca să schimbe în dragoste și în datorie acest interes firesc, pe care cele dintâi și cele din urmă zile ale omului sunt în stare să ni-l inspire? *Guizot*

Sfaturile bătrânilor luminează fără să încălzească, asemenea soarelui în timpul iernei. *Vauvenargues*

Biblia

Biblia este cea mai bună carte și ași vrea, ca ea să fie în mâna tuturor. Pentru siguranța și trăinicia statului nostru ea este absolut necesară. Nu poate fi guvernare fără religie și fără morală; și nu există morală fără religie, nici religie adevărată fără Biblie. Biblia trebuie pusă mai ales în mâna tineretului. Ea este cea mai

bună carte de școală din lume. Mi-aduc aminte mult mai bine de ceea ce am citit în copilărie, decât de ceea ce citesc acum. Doresc ca toți cetățenii țării mele să stea sub înrăurirea acestei slinte cărți. *Tailor, președinte al Statelor Unite*

Mărturisesc, că măreția Bibliei mă umple de uimire. Sfântenia Evangheliei vorbește inimii mele. Uitați-vă la cărțile filosofilor, cu toată pompa lor, cât de mici sunt față de ea! E cu puțință, ca o carte atât de sublimă, și în același timp atât de simplă, să fie n mai cuvânt omenesc? E cu puțință, ca Acel, a cărui istorie e povestită, să fie numai un om? Ar fi mult mai greu de înțeles, ca niște oameni să se fi unit să scrie această carte, de cât că a fost Unul, care a dat materia de scris. Biblia, Evanghelia, au trăsături de adevăr atât de mari, de suprinzătoare și de inimitabile, în cât cel ce le-ar fi născocit, ar fi mai de admirat de cât eroul lor. *J. J. Rousseau*

Ceeace este frumos în Biblie, este că ea e cartea cea mai binefăcătoare, cea mai simetrică, cea care înfățișează icoana cea mai firească despre viața oamenilor și despre temeiurile, cari-i însușesc. Aproape toate celelalte cărți sunt bolnavicioase, dar cartea aceasta este sănătoasă, curată, firească, nevinovată dela un capăt până la celălalt.

Wilson, președintele Statelor Unite

Nădăjduesc, că englezii noștri neconținut vor ceti și iubi Biblia. Din punct de vedere laic e cea dintâia dintre scripturile naționale; iar din punct de vedere sufleteș și duhovnicesc este tezaurul cel mai scump, pe care l'a putut vedea pământul nostru. *George V, regele Angliei*

Niciun popor mare nu va putea să-și biruiască

pentru sine, e cea care samănă pentru alții. *N. Iorga*

Să luăm seama, ca bătrânețea noastră să nu ne facă mai multe sbârcituri minții (spiritului) decât obrazului.

Montaigne

Ceeace cunosc mai interesant pe lume, după copil, este bătrânețea. În slăbiciunea acestor două vârste, în speranțele pe care le dă una, în amintirile pe care le lasă alta, e ceva profund mișcător, care face să se pătrundă sufletul nostru de un simțământ de bunăvoință, pe care numai uscăciunea și ușurința unor suflete, pot să nu-l simtă.

Viața pare că ia, în leagăn ca și în marginea mormântului, un caracter induioșetor și respectabil, chiar pentru cei pe care nu-i leagă nimic personal de copilul care intră în viață, sau de bătrânul care se duce.

Ce va fi, când legături de sânge, de recunoștință, de deprindere, se vor uni, ca să schimbe în dragoste și în datorie acest interes firesc, pe care cele dintâi și cele din urmă zile ale omului sunt în stare să ni-l inspire?

Guizot

Sfaturile bătrânilor luminează fără să încălzească, asemenea soarelui în timpul iernei.

Vauvenargues

Biblia

Biblia este cea mai bună carte și așa vrea, ca ea să fie în mâna tuturor. Pentru siguranța și trăinicia statului nostru ea este absolut necesară. Nu poate fi guvernare fără religie și fără morală; și nu există morală fără religie, nici religie adevărată fără Biblie. Biblia trebuie pusă mai ales în mâna tineretului. Ea este cea mai

bună carte de școală din lume. Mi-aduc aminte mult mai bine de ceeace am citit în copilărie, decât de ceeace citesc acum. Doresc ca toți cetățenii țării mele să stea sub înrăurirea acestei sfinte cărți.

Taylor, președinte al Statelor Unite

Mărturisesc, că măreția Bibliei mă umple de uimire. Sfântenia Evangheliei vorbește inimii mele. Uitați-vă la cărțile filosofilor, cu toată pompa lor, cât de mici sunt față de ea! E cu puțință, ca o carte atât de sublimă, și în același timp atât de simplă, să fie n mai cuvânt omenesc? E cu puțință, ca Acel, a cărui istorie e povestită, să fie numai un om? Ar fi mult mai greu de înțeles, ca niște oameni să se fi unit să scrie această carte, de cât că a fost Unul, care a dat materia de scris. Biblia, Evanghelia, au trăsături de adevăr atât de mari, de suprinzătoare și de inimitabile, în cât cel ce le-ar fi născocit, ar fi mai de admirat de cât eroul lor.

J. J. Rousseau

Ceeace este frumos în Biblie, este că ea e cartea cea mai binefăcătoare, cea mai simetrică, cea care înfățișează icoana cea mai firească despre viața oamenilor și despre temeiurile, cari-i însușesc. Aproape toate celelalte cărți sunt bolnavicioase, dar cartea aceasta este sănătoasă, curată, firească, nevinovată dela un capăt până la celălalt.

Wilson, președintele Statelor Unite

Nădăduesc, că englezii noștri neconținut vor ceti și iubi Biblia. Din punct de vedere laic e cea dintâia dintre scripturile naționale; iar din punct de vedere sufletesc și duhovnicesc este tezaurul cel mai scump, pe care l'a putut vedea pământul nostru.

George V, regele Angliei

Niciun popor mare nu va putea să-și biruie

ispitele și nebuniile, dacă nu-și învață copiii să cunoască Cuvântul lui Dumnezeu... Dreptatea popoarelor, ca și a inșilor, trebuie insuflată de Biblie.

Wilson, președintele Statelor Unite

...Eu plâng pe oamenii, cari nu citesc Biblia în fiecare zi. Mă mir, că ei se lipsesc de această putere și plăcere. Biblia este una din cărțile cele mai uimitoare. Ori de câte ori o deschizi, cutare stih vechiu, pe care l'ai cetit mai mult de 20 de ori, se luminează deodată și capătă un înțeles nou.

Wilson, președintele Statelor Unite

Biblia este ca cerul înstelat. Ochiul simplu vede multe stele lucitoare, ochiul vulturului vede mai multe, ochiul armat științificește vede și numără cu milioanele; la spatele acestora, stă însă nemărginirea.

Carol Hase, teolog

Sfânta Scriptură este degetul unui Dumnezeu, care se coboară și se pleacă să scrie pe pământ.

Filosoful Haman, zis Magul Nordului

Luminarea mea o datoresc numai cetirii unei singure cărți. Unei cărți? Da, și este o carte veche, simplă, modestă ca natura și natu.ală ca ea; practică și nepretențioasă la înfățișare, ca soarele care ne încălzește, ca pâinea care ne hrănește; o carte, care ne privește cu atâta dragoste și bunătate, ca o bătrână. Această carte se numește pe scurt *Cartea* — Biblia. Pe drept se numește ea și Sfânta Scriptură. Cine a pierdut pe Dumnezeu, îl poate găsi în această carte și cine nu l-a cunoscut simte aci adierea cuvântului dumnezeesc.

H. Heine

Față de Biblie, toate cărțile omenești, chiar cele mai bune, sunt numai ca plantele, care pri-

mesc toată lumina și strălucirea lor numai dela soare.

Boyle, Intemeietorul Chimiei științifice

Eu personal iubesc și prețuesc Biblia, căci aproape numai ei îi datoresc toată cultura mea morală. Istorisirile, învățăturile, simboalele, pildele ei, toate s'au întipărit adânc în mine și m'au influențat într'un fel sau altul. De aceea nu mi-au plăcut atacurile nedrepte, batjocoritoare și răutăcioase împotriva ei. Am citit-o pe toată de mai multe ori, așa cum se face în învățământul religios protestant, am citit-o și pe sărite și dela început și dela sfârșit.

...Marea cinste ce se dă Bibliei, de multe popoare și generații, se datorește valorii ei launtrice. Ea nu este numai o carte populară, ci cartea popoarelor pentru că pune soarta unui popor ca simbol al tuturor celorlalte, leagă istoria lui de facerea lumii și o duce — printr'un șir treptat de desfășurări pământești și sufletești, de evenimente fatale și accidentale — până în regiunile cele mai îndepărtate ale veșniciei. Deaceia Biblia este o carte de folos pentru totdeauna, pentru că atât cât va fi lumea, nu se va putea scula cineva să zică: Am înțeles-o toată, am priceput-o în fiecare părtică.

...Sunt convins că Biblia este cu atât mai frumoasă, cu cât este mai bine înțeleasă, adică cu cât se va vedea și pricepe mai mult, că fiecare cuvânt luat în înțeles general, dacă-l aplicăm la noi, are un înțeles propriu, nemijlocit, cu privire la fiecare om în parte, după împrejurări, după loc și după timp.

Despre scrierile filosofului Heraclit din Efes, Socrate obișnuia să zică: „Ceeace înțeleg din ele este așa de sublim, că din aceasta îmi fac o idee și despre ceea ce nu înțeleg”. Aceasta se poate zice și despre Biblie.

Goethe

Acest bătrân și venerabil hrisov cuprinde cea mai adâncă și mai sublimă înțelepciune și dă concluzii la care, la urma urmei, trebuie să ajungă orice filosofie.

Fichte

Evanghelia este pentru minte, ceea ce telescopul este pentru ochiul omenesc.

Lacordaire

Scriitorul englez *Dickens* scria odată fiului său : „Am pus în cutia ta un „Noul Testament.” E cea mai bună carte pe care lumea a cunoscut-o vreodată ; alta mai bună n'are să cunoască niciodată.”

Despre cunoscutul romancier englez *Walter Scott* se povestește, că fiind pe patul de moarte, a rugat pe ginerele său să-i citească ceva din carte. „Din care carte ?” a întrebat acesta ; la care scriitorul, care însuși scrisese atâtea cărți minunate și atâtea altele citise, a răspuns : „Nu există decât o singură carte : *Biblia*.”

Biblia este codul adevărat al sfințeniei și prin urmare, al adevărului.

Silvio Pellico

... Probleme mari stau înaintea poporului american, probleme care cer curăție de suflet, dorință neprihănită... Cât despre mine, eu m'ași teme să merg înainte, dacă n'ași ști, că la temelia întregii noastre creșteri și stări sufletești, este acest neasemănat și cu neputință de lovit Cuvânt al lui Dumnezeu. (*Biblia*)

Wilson

În sec. 18-lea, la Paris, era o societate de filosofi, cari în ședințele lor căutau să ia în răș *Biblia*. Într-o seară unul din ei, *Diderot*, se ridică și spuse : „Domnilor, adevărul mă obligă să mărturisesc, că eu nu cunosc pe nimeni, care să fi

scris cu atâta talent ca păstorii și vameșii, cărora noi datorăm această carte. Afirm chiar, că nimeni din noi n'ar fi în stare să scrie o istorie așa de simplă, și așa de înaltă, așa de practică și de-un efect așa de puternic în acelaș timp. Nu vă mirați, că această scurtă povestire a suferințelor și-a morții lui Iisus Christos face minuni, căci ea a străbătut veacurile.”

Săptămâni și luni, cât am stat în pat și în cameră, am trăit cu Evanghelia. Încet, încet, fiecare verset din Evanghelie a ajuns să fie viu pentru mine. În toate versetele am văzut strălucind adevărul, ca o stea, și l'am simțit palpitând în mine ca o inimă. Cum n'ași crede de aici înainte în minuni, după aceea pe care a săvârșit-o cartea asta în mine ? Ochiul meu era orb la lumina credinței, iar acum o vede în toată măreția ei. Sufletul imi era surd la cuvântul lui Dumnezeu, iar azi îl aude în toată dulceața lui convingătoare. Eram paralizat de indiferență, iar azi sufletul mi se ridică spre cer, în avântul dragostei. Spiritele necurate de care eram stăpânit au fost alungate pentru totdeauna.

Fr. Coppée

Evanghelia are o virtute tainică, ceva care lucrează cu putere, o căldură care înfriurește asupra minții și pătrunde totdeauna și inima. Evanghelia nu e o carte, ci o ființă vie cu o activitate, cu o putere care învinge tot ce i-se împotrivesc.

... Sufletul încântat de frumusețea Evangheliei nu-și mai aparține sie-și. Dumnezeu se face stăpânul lui absolut. El îi dirijează gândurile și faptele ; sufletul este al Său. Ce dovadă de Dumnezeirea lui Hristos ! Stăpânirea sa absolută are numai un scop : perfecționarea spirituală a indivizilor, curăția conștiinței, sfințenia sufletului. S'au admirat cuceririle lui Alexandru, dar iată un cu-

ceritor, care atrage, unește și încorporează cu sine nu o națiune, ci neamul omenesc! Ce minune! Sufletul omenesc, cu toate puterile lui, e o anexă a existenței lui Hristos! *Napoleon I*

Biblia nu este înțeleasă decât de cei smeriți.
Ad. Monod

Oamenii mari ai Angliei datoresc educația lor Bibliei; din Biblie își trage nația engleză filosofia ei zilnică; din Biblie izvorăște idealismul moral al Anglo-Saxonilor.
Fr. de Hoore

Numele lui Hristos să fie cea dintâiu rostire a copilului. Din Evanghelia Sa să se cultive ceidintâi ani ai copilăriei și numele lui Hristos să fie în așa chip înfățișat copiilor, încât să-L iubească. Să se cultive aceste studii atâta timp, până ce prin creștere au ajuns bărbați desăvârșiți în Hristos. Fericiți acei pe cari îi apucă moartea în aceste studii!...
Erasmus de Rotterdam

Învățătura mea nu este a mea, dar a Celui ce m'a trimis pe mine.
Ev. Ioan VII. 16

Amin, amin, grăiesc vouă, dacă păzește cineva Cuvântul meu, nu va vedea moartea în veac.
Ev. Ioan VIII. 51

Fericiți sunt cei ce ascultă Cuvântul lui Dumnezeu și-l păzesc.
Ev. Luca XI. 28

Cine se va rușina de mine și de cuvintele mele, în neamul acesta preacurvar și păcătos, și Fiul Omului se va rușina de el, când va veni întru mărirea Tatălui Său, cu slinții îngeri.
Ev. Marcu VIII. 38

Binele. Binefacerea

Făptuiește binele și vei hrăni dumnezeiasca plantă a omenirii; întocmește lucruri frumoase și vei răspândi dumnezeiești semințe. *Schiller*

Fă danie; însă dacă poți, cruță pe sărac de rușinea de-a'ți întinde mâna. *Pestalozzi*

A-ți învăța copiii să facă binele, înseamnă a le lăsa moștenirea cea mai prețioasă. *Mantegazza*

Fapta bună e o gândire a lui Dumnezeu, înăptuită de oameni. *Ignotus*

Bine faci, bine găsești; rău faci, rău găsești. *Talmud*

Faptele bune ale tale vor fi pornirile bune ale fiilor tăi. Măcar atâta ar trebui să te îndemne a le face. *N. Iorga*

Caritatea nu e banul, ci aurul sufletului tău în care îl înfășuri. *N. Iorga*

Este o biruință mai presus de noi și de gălăgia deșertăciunilor noastre, e biruința faptelor bune, care trăiesc și luminează dincolo de viață, din care au izvorit. Că tu, drumețul clipei care trece, vei gusta sau nu din rodul pomului pe care-l sădești, e un lucru de puțină însemnătate. Singurul fapt, în adevăr important, e ca pomul sădit de tine să rodească. *Al. Vlahuță*

Binefacerea, întocmai ca luna, numai când e plină pare frumoasă. *Plutarh*

Numai atunci omenirea va hălădui în bine și în pace, când dragostea evanghelică își va relua locul, ce i-se cuvine în organizarea societăților. *Al. Russo*

Un rău mare este și-atunci, când nu faci binele.
J. J. Rousseau

Cel mai urit lucru : e un om bun, care face o faptă rea ; iar cel mai frumos : e fapta bună, făcută de omul rău.
N. Iorga

Cel care dă, să tacă ; cel care a primit, să vorbească.
Cugetare spaniolă

Nu e destul să nu faci rău nimănui, ci trebuie să faci cât mai mult bine aproapelui.
Fénelon

A nu fi de folos nimănui e a fi mort.
Goethe

Cea mai nobilă întrebare din lume e aceasta : „Aici, ce bine pot face ?”
Franklin

Oriunde moare un om, care totdeauna a făcut binele, pe care l'a putut, nu se poate plânge, că n'a trăit destul.
Cicero

Singurul fel de-a plăcea lui Dumnezeu e să ajuți pe oameni.
N. Iorga

Sufletul liniștit și mulțumirea lăuntrică pe care o simt cei cari știu, că fac totdeauna ceea ce pot, fie pentru a cunoaște binele, fie pentru a-l dobândi, produc o plăcere fără seamăn mai dulce, mai trainică și mai temeinică decât toate cele ce vin din altă parte.
Descartes

Pâinea care satură mai bine, e aceea pe care ai dăruit-o.
N. Iorga

Viața, dacă nu mai poți face bine, nu mai are niciun preț și niciun sens.
Al. Vlahuță

Sunt filantropi, cari au tot atâtă bunătate în ei ca evreul, care îngrașe gâsca, pentru ca s'o taie.
N. Iorga

Orice dorință, orice faptă, să nu aibă alt scop decât binele obștesc.
Marcu Aureliu

Binefacerea, cu cât este mai la primejdie și cu cât este mai curând, cu atât mai bună și mai primită este.
D. Cantemir

A înlesni un bine, este a-l face chiar.
Mahomed

Urgisit de toți să fii
Tu deapururea iubește,
Iar ca să rămâi în pace
Nimic lumii să nu-i cei.
Binele te'nvaț 'a-l face
Ca albina mierea ei.
Al. Vlahuță

Binele pe care-l faci, scrie-l pe nisip ; ceea ce primești, scrie pe lespede de marmoră.
Goethe

Nimeni nu e atât de sărac, ca să nu poată face binele.
Mantegazza

Nimic nu e statornic în lume : nici norocul cel mai înflorit, nici prietenia cea mai strânsă, nici dragostea cea mai aprinsă ; numai fapta bună este nemuritoare.
C. Negruzzi

Nu-i deajuns să faci binele, trebuie să-l faci și bine.
Diderot

Soarele n'așteaptă să fie rugat, pentru a împărți lumina și căldura sa. Fă tot astfel ; orice bine atârnă de tine, fără s'aștepti să ți se ceară.
Epictet

Vezi un sărac gol și lîmbraci; dar dacă îl cerți pentru asta, este ca și cum l'ai despuia. *Filemon*

Dărnicia nu stă atîta în a da mult, cât a da la timp. *La Bruyère*

Din puținul ce aveți, dați celor ce au și mai puțin. *Lacordaire*

Acela care trăiește în strâmtoare, în suferință, sau pe-o treaptă mai jos ca voi, să găsească la voi priviri dragăstoase și binevoitoare. Nu-l faceți să simtă cu groază superioritatea stării voastre; nu-l umiliți cu vorbe grele, deși poate vă supăra cu felul lor de a fi, intrucâtva necioplit, sau cu vreun cusur al lor. Fiți darnici față de cei cari au nevoie de ajutor: ajutați-i cu bani, când puteți; cu sfaturi, când vine prilej potrivit; cu bună purtare și frumoase pilde totdeauna. *S. Pellico*

Adevăr grăiesc vouă, intrucât ați făcut bine unuia dintr'acești frați mai mici ai mei, mie (Iisus Hristos) mi-ați făcut. *Ev, Matei XXV. 40*

Ce folos, fraților, dacă zice cineva că are credință, iar fapte nu are? Oare credința poate să-l mântuiască? ...Căci, precum trupul fără de duh este mort, așa și credința fără de fapte (bune) moartă este. *Iacov II. 14, 26*

Poruncește-le să facă ce e bine, să se înavețească în fapte bune, să fie darnici, să fie cu inima largă. *I. Timotei VI. 18*

Blîndețea. Bunăvoința

Blîndețea are în sine ceva, care e mai presus de lucrurile omenești, încât toate și toți tre-

buie să se plece dinaintea ei. Pornirile mâniei sperie timp de-o clipeală, dar nu au putere traianică. Ele trec, ca pâraiele de munte, care se reped furioase la vale, după ce s'a spart un nor de ploaie în deal. Blîndețea e ca râul, a cărui undă lină și pururea potrivită curge liniștită și pașnică printre câmpii și printre livezi, scobind stîncile pe care le atinge cu desmierdările lui necontenite. *Carmen Sylva*

Fericite sunt inimile mlădioase, căci ele nu se vor rupe. *Sf. François de Sales*

Pe vrăjmași să ți-i dezarmezi prin blîndețea purtării tale. *Lord Chesterfield*

În miere se înneacă mai multe muște decât în oțet. *La Fontaine*

Nu poți face bine tuturor, dar te poți arăta binevoitor față de toți. *Guyau*

Bunăvoința ne face mai mulți prieteni decât bogăția, și ne dă mai multă trecere decât puterea. *Fénelon*

Dacă putem păcătui prin vreun exces, acela să fie blîndețea. *Sf. François de Sales*

Așa e făcut sufletul omesc: se ridică împotriva asprimei. Totul prin blîndețe, nimic prin silă. Asprimea pierde totul, înăcrește inimile, dă naștere urei, și binele pe care-l face, îl face așa de silit, că nu-i ești recunoscător. Dimpotrivă, blîndețea mânuieste inima omului după voie și-o aduce după gândul său. *Sf. François de Sales*

Prin bunăvoință și prin blîndețe veți câștiga

inimile oamenilor mult mai mult decât prin tot felul de cunoștințe, de lumini și de știință.

Sf. Ioan Hrisostom

Sfaturile date cu asprime n'au nici o înrîurire : sunt ca ciocanele, care sunt respinse de nicovală.

Helvétius

Fericiți oamenii blânzi, că vor stăpâni pământul : vor fi stăpâni peste inimile oamenilor. Toate voințele vor fi în mâna lor. *Sf. François de Sales*

Dușmanul doborât se mai poate ridica, pe câtă vreme cel împăcat e biruit deabinelea. *Schiller*

Bunăvoința e mantaua binefacerii, aruncată peste ceea ce vedem sărac și gol. Așa face un suflet bun, pe care bunătatea îl oprește depe povârnișul batjocurei, pe care mergem de obicei.

Eugénie de Guérin

Luați seama, să fiți dulci și blajini cu toată lumea, dar mai ales cu cei din casă.

Sf. François de Sales

Mielul blând sughe la două oi.

Proverb

Vorba dulce mult aduce.

Proverb

Fericiți cei blânzi, că aceia vor moșteni pământul.

Ev. Matei V. 5

Răspunsul blând înlătură mânia. *Proverbe XV. 1*

Luați jugul meu asupra voastră și vă învățați dela mine, că sunt blând și smerit cu inima și veți afla odihnă sufletelor voastre. *Ev. Matei XI. 29*

Fiți înțelepți ca șerpii și blânzi ca porumbeii.

Ev. Matei X. 16

Prin îndelungă răbdare se înduplecă cel puternic și limba moale frânge oasele. *Proverbe XXV. 15*

Bogăția. Luxul

Bogăția sufletului e singura adevărată bogăție. Celelalte bunuri sunt bogate în dureri *Lucian*

Nu există niciun Juvenal care să poată zugrăvi, ce grozăvie se ascunde sub aur și pietre scumpe.

H. de Balzac

Banul a ucis mai multe suflete, decât oțelul trupuri.

Walter Scott

Averea e ca o baltă : cum îi faci un șanțuleț, toată se scurge.

Proverb român

Bogăția se dobândește prin muncă, se păstrează prin economie și se mărește prin sârguință și răbdare.

S. Smiles

Bogățiile și noblețea familiei cuiva sunt medalii ; stima oamenilor și meritele personale sunt monede în curs.

Montesquieu

Fericiți cei bogați ! Ei pot mângâia. *Contesa Diana*

Cine își modelează dorințele după puterile sale și cine găsește plăcere în bucurii simple, se poate lipsi de bogăție. Sărăcia e relativă. Cine are ce-i trebuie nu e sărac. Diogene striga, când vreun soarece ronțăia din pâinea sa : „Sunt bogat, am paraziți“.

S. Smiles

Cu cât prețuești bogăția, cu-atât disprețuești virtutea. Aurul și virtutea nu sunt decât două greutateți în talerele unei balanțe: unul nu se poate ridica, fără ca celălalt să se scoboare. *Plato*

Nimic mai nefericit ca bogatul, care are prea puțin de nădăjduit și prea mult de temut. *Bacon*

Bogăția ne coboară în rândul sclavilor. Ea nu ne satisface niciodată. Ca și oceanul, ea absoarbe tot și nu ne dă nimic. Ea pricinuește neliniște, nemulțumire și dă aleșilor ei o sete, veșnic nescinsă. *Jean Finot*

Albina sboară pe deasupra mierei și această prevedere îi cruță libertatea aripilor, care altminteri s'ar lipi de miere. Spre siguranța libertății noastre să ne ferim de contactul comorilor atrăgătoare și lipicioase, căci ne subjugă inima, ne răpesc libertatea și ne robesc toată viața noastră, „căci unde e comoara ta, acolo va fi și inima ta.” *Fericitul Augustin*

Din tot ce cade în mâna omului nimic nu e mai aducător de rele ca banul: distruge cetăți, pustiește case, cumpără pe muritorii cei mai virtuoși și-i duce la fapte rușinoase, îi învață șiretenia și nelegiuirea. *Sofocle*

De când Roma a pierdut sărăcia sa nobilă, toate crimele și toate neorânduiriile și-au dat întâlnire în cetate. Banul, aducător de nenorociri, a adus la noi moravurile rele. Bogățiile, stricând sufletele, au stricat, printr'un lux neînfrânat, vechile virtuți ale Romei. *Juvenal*

Numai doi inși sunt nesătui: Cel ce umblă după știință și cel ce umblă după bogăție. *Proverb arab*

Cei fericiți sunt bogați, iar nu cei bogați sunt fericiți. *Halm*

Bani blestemați, lume păcătoasă! Oamenii fac bani falși, iar banii fac oameni falși. *Haug*

Aurul ne face de plumb aripile și ne lipește de pământ; altfel ne-am avânta mai ușor. *Carmen Sylva*

Dacă există un singur om pe lume, care se răsfată în belșug, trebuie să fie undeva un altul, care moare de foame. *Tolstoi*

Unde se grămădesc banii, vin și grijile. *Horafiu*

Nu te arăta mai bogat decât ești. *Lessing*

Banul nu trebuie să intre în casa oamenilor cinstiți decât pe calea virtuții. *Amyot*

E bogat cel care încasează mai mult decât cheltuiește; e sărac cel care cheltuiește mai mult decât încasează. *La Bruyère*

Marea fericire a bogatului este de-a da. *Lacordaire*

Luxul ruinează pe bogat și îndoiește lipsurile celor săraci. *Diderot*

Banii sunt o cifră, care are valoare numai pentru nulele, care se rânduiesc în urma ei. *Safir*

Sunteți orbiți de aurul, care strălucește în casa bogaților; vedeți doar ceea ce au, dar nu vedeți ceea ce le lipsește. *Sf. Ambroziu*

Orice lux conrupe fie moravurile, fie gustul. *Jonbert*

Averile cele mai mari sunt cele cu care s'au
mângâiat mai multe dureri.

N. Iorga

Cei mai mulți bogați sunt prăpădiți de plăceri, prin faptul că le au cu prea mare înlesnire. N'ai simțit oare, că plăcerea odihnei o cumperi cu osteneala, a mâncării cu foamea, a băuturii cu setea? Bogațiile răpesc bogaților aceste plăceri, înlăturându-le trebuințele. Mai pune, pe lângă uritul, care urmează după ce și-au săturat poftetele, mândria care naște din bogăție și pe care cea mai mică lipsă o rănește.

...Ce stare crezi că e mai plăcută: să n'ai aproape nimic a spera și să te temi de toate, ori să n'ai nimic de temut și să sperii tot? Cea dintâia stare e starea celor bogați, iar cea de-a doua a celor săraci.

Bernardin de Saint-Pierre

Nici sărăcia nu poate înjosi sufletele mari, nici bogăția nu poate înălța pe cele josnice. *Vauvenargues*

Dați-mi voie, să vă spun, că eu sunt de acord cu tatăl meu în a crede, că banii sunt un semn al încrederei, din partea lui Dumnezeu, că Dumnezeu a acordat unor oameni privilegiul de-a câștiga bani mulți și c'a legat de acest privilegiu sentimentul răspunderii, în virtutea căruia emul să-și împartă lucrurile sale și să le pună în slujba omenirii, contribuind astfel la gloria sa veșnică.

John D. Rockefeller, cel mai bogat om din lume

Ne e greu să avem servitori, palate, milioane, dar e foarte ușor să alungăm aceste dorințe din sufletul nostru. Căci dacă conștiința noastră serioasă și bine chibzuită, se va opri puțin asupra acestor lucruri atât de dorite, ea va afla, surâzând, deșertăciunea lor.

Jean Finot

Mai curând bogăția face vârtosă inima, decât apa fiartă oul.

Boerne

Plictiseala este nenorocirea oamenilor bogați.

H. Walpole

Nu prețui banul nici mai mult, nici mai puțin, decât prețuește. Este o bună slugă, dar un rău stăpân.

Al. Dumas Fiul

Cine dorește mult, are nevoie de mult și devine tocmai prin aceasta foarte sărac și demn de compătimire. Dar omul, care nu dorește decât ceea ce poate dobândi, e de-o bogăție rară.

A avea comori bogate nu înseamnă nimic. Ceea ce e interesant, e de-a nu avea dorințe, care să intreacă puterile noastre.

Jean Finot

Am observat la mai toți oamenii bogați un fel de seriozitate întunecată, un aer grav, o căutătură încărcată de grijă. Par'că mereu ar face socoteli în gând. Bieții oameni!

Al. Vlahuță

Avuția este ca apa sărată: cu cât se bea, cu atât atâta setea. Gloria ar fi tot astfel.

Schopenhauer

Când aurul și argintul locuiesc în inimă—credința, dragostea și nădejdea bat la ușă.

Proverb danez

Priviți la cei mari ai lumii: ce duc cu ei depe patul morții? Moșii întinse, traiu îmbelșugat, locuințe mărețe, toate trebuie să le lase în urma lor.

Fericitul Augustin

Dacă am face socoteala cheltuelilor, cu totul zadarnice și de prisos, dintr'o țară și dacă ele ar constitui un impozit sau o contribuție de binefacere, am avea mai multe zile decât săraci, mai

multe școli decât școlari, și-am mai strânge încă mari sume pentru cheltuelile generale ale nației.

William Penn

Nu lovesc în bogăție, nu vreau s'o vorbesc de rău. Întrucât procură oamenilor hrană, adăpost, vestminte și vine în ajutorul nevoilor lor materiale și morale, bogăția este așa de folositoare și binefăcătoare încât, dacă ar trebui neapărat să ne închinăm la un idol, ași alege-o pe ea.

Nu putem îndestul s'o prețuim ca mijloc de civilizație și de cultură, ca unealtă de progres științific și moral.

Dar bogăția, ca prilej de lene și de plăceri voluptuoase, bogăția ca izvor de mândrie și de asprime, bogăția ca unealtă de stăpânire, este suma tuturor relelor eșite din cutia Pandorei ¹⁾

Dacă bogăția reprezintă toate valorile, ea reprezintă însă și toate relele.

H. Mann

Iubirea de argint este rădăcina tuturor răutăților și cei ce au poftit-o cu infocare au rătăcit dela credință și s'au străpuns cu mulțime de dureri.

I. Timotei VI. 10

Nu vă adunați comori pe pământ, unde moliiile și rugina le strică și unde furii le sapă și le fură. Ci adunați-vă comori în Cer unde molia și rugina nu le strică, unde furii nu le sapă și nu le fură. Căci unde este comoara ta, acolo va fi și inima ta.

Ev. Matei VI. 19—21

Iar Iisus zise către ucenicii Săi: Adevăr grăiesc vouă, că un bogat (nemilostiv) cu anevoie va intra întru Împărăția Cerurilor.

Ev. Matei XIX. 23

¹⁾ În mitologia greacă, Pandora este cea dintâia femeie creată, care a primit ca dar, dela Jupiter, o cutie, unde erau închise toate relele.

Comorile câștigate cu limbă mincinoasă sunt o deșertăciune care fuge, și ele duc la moarte.

Proverbe XXI. 6

Ca o potârniche, care clocește niște ouă pe care nu le-a ouat ea, așa este cel ce agonisește bogății pe nedrept; trebuie să le părăsească în mijlocul zilelor sale, și la urmă nu este decât un nebun.

Ieremia XVII. 11

Am făcut lucruri mari: mi-am zidit case, mi-am sădit vii; mi-am făcut grădini și livezi de pomi și am sădit în ele tot felul de pomi roditori. Mi-am făcut iazuri, ca să ud dumbrava unde cresc copacii. Am cumpărat robi și roabe, și am avut copii de casă; am avut cirezi de boi și turme de oi, mai mult decât toți cei ce fuseseră înainte de mine în Ierusalim.

Mi-am strâns argint și aur și bogățiile împărățiilor și ale țărilor. Mi-am adus cântăreți și cântărețe, și desfătarea fiilor oamenilor: o mulțime de femei.

Am ajuns mare, mai mare decât toți cei ce erau înaintea mea în Ierusalim. Mi-am păstrat chiar înțelepciunea.

Tot ce mi-au poftit ochii, le-am dat; nu mi-am oprit inima dela nicio veselie, ci am lăsat-o să bucure de toată truda mea, și aceasta mi-a fost partea din toată osteneala mea.

Apoi, când m'am uitat cu băgare de seamă la toate lucrările pe cari le făcusem cu mâinile mele și la truda cu care le făcusem, am văzut că în toate este numai deșertăciune și goană după vânt, și că nu este nimic trainic sub soare.

Eclasiastul II. 4—11

Bunătatea

Nu recunosc alt semn al superiorității decât
bunătatea. *Beethoven*

Numai făcând binele, ajungi bun. *J.J. Rousseau*

Un gest de bunătate, făcut la timpul cuvenit,
încrăpătește chiar și asupra celui mai rău suflet. *Seneca*

Numai sufletele mari știu câtă glorie este în
a fi bun. *Fénelon*

Bunătatea înfrumusețează viața, împăcând toate
neînțelegerile; ea limpezește ceea ce e încurcat,
ușurează ceea ce e greu, înveselește ceea ce
este trist. *Tolstoi*

Cei răi pot avea noroc, numai cei buni pot fi
fericiți. *Al. Vlăduț*

Bunătatea este fondul sufletelor alese. *V. Hugo*

Bunătatea statornică biruiește și cea mai rău-
tăcioasă inimă. *Seneca*

Adevăratul om de bine este asemenea viei care,
după ce a dat rod, nu mai cere nimic, multu-
mită c'a dat rodul ce-i este propriu. *Marcu Aureliu*

Nobil să fie omul, milostiv și bun. *Goethe*

Cu cât e mai mare un om, cu atât e mai im-
păciuitor în mânie. Un suflet nobil se simte tot-
deauna aplecat spre bunătate. *Ovidiu*

Nu este sub soare decât un singur lucru, ina-

ntea căruia trebuie să ne închinăm: geniul. Și
în singur lucru înaintea căruia trebuie să înge-
nunchem: bunătatea. *V. Hugo*

Fiți buni și îngăduitori cu toată lumea; nu fiți
cu voi înșivă. *Joubert*

Dacă prietenii ne-au înșelat, să ne arătăm in-
diferenți față de încredințarea lor de prietenie. Dar
niciodată să nu fim nemiloși față de ei, când sunt
în nenorocire. *La Rochefoucauld*

Nici geniul, nici gloria, nici dragostea nu e uni-
tatea de măsură a sufletului ales, ci bunătatea. *Lacordaire*

Ți se poate ierta că nu ești totdeauna vesel,
căci nu ești stăpân pe bucurie, s'o aibi când vrei;
dar nu ți se poate ierta să nu fii totdeauna bun,
îngăduitor și binevoitor, căci aceasta stă numai în
în puterea voiei tale. *St. François de Sales*

Nu ești desăvârșit bun, dacă nu știi să fii bun
cu cei răi. *St. François de Sales*

În actul bunătății, în afară de dăruirea de sine,
mai este și un farmec care face și mai simțită
binefacerea; o limpezire, care ne îngăduie să ve-
dem însăși inima și s'o iubim; e nu știu ce:
simplu, dulce, îndatoritor, care atrage pe tot omul
și-l face să aleagă bunătatea în locul geniului. *Lacordaire*

Bunătatea, când o privim de aproape, nu e
decât însușirea cea mai caracteristică a firei noas-
tre și trăsătura care ne deosibește cel mai mult
de restul universului...

Omul singur, între toate făpturile, simte și o

altă emoție decât a propriei sale suferințe. tura durerii aproapelui său îl mișcă și, veni ajutorul celui care suferă, se simte el însușurat. Ceva mai mult, simte că se înalță; des-coperă, că în sufletul său este un fel de drum pieziș, care duce spre-o regiune superioară ace-leia în care se mișcă tot ce-l înconjoară și de care e legat tot rostul ființei sale. *Prévost-Paradol*

Caracterul

Bărbații și femeile de caracter alcătuiesc conștiința unei societăți. Ferice de poporul la care cea mai mare laudă stă în însușirea: „Este un om de caracter“.

V. Rein

Nimic nu dezvoltă mai mult caracterul, ca deprinderea statornică de-a spune adevărul. *R. Bonghi*

Caracterul face puterea morală a omului.

Lacordaire

Caracterul este energia ascunsă și statornică a voinței; e ceva de nezguduit în scopurile sale, și încă și mai mult în credincioș a către sine însăși, în convingerile sale, în prietenii sale, în virtuțile sale; o putere intimă care țâșnește din om și inspiră tuturor aceea atitudine pe care noi o numim sinceritate.

Lacordaire

Între caractere și inteligențe n'ar trebui să existe alegere. Inteligențele se găsesc foarte adesea, caracterele foarte rari.

M. Eminescu

Sfortărea, împotrivirea, dau omului voința, fără care el nu înseamnă nimic. Munca e școala caracterului.

E. Laboulais

Cine n'are caracter, nu-i om; e un lucru. *Chamfort*

Nu uitați, că mai mult decât orice, caracterele hotărăsc soarta popoarelor și numai forța morală le poate apăra de învingere și nimicire.

Carol I al României

Este mai important să se dea oamenilor moravuri și obiceiuri bune, decât legi și tribunale.

Mirabeau

Puterea caracterului este o putere, care rezultă din îngrămădirea forțelor voinței, astfel încât virtutea zilelor trecute umple de virtute și ziua de azi.

Emerson

Credința e mai presus de știință, viața e mai presus de inteligență. Iată de ce, credința și voința singure stăpânesc lumea, stăpânesc și vor stăpâni totdeauna. Credința și voința constituiesc o sinteză, numită *caracter*. Cât de puține sunt caracterele!

B. P. Hajdeu

Caracterul omului e tipărit în fața lui. *M. Eminescu*

În lume reușim mai ales prin caracter.

Sf. Marcu Girardin

O țară nu se poate clădi nici pe cel mai nețăgăduit avânt al unui suflet genial, care urmărește cu mândrie sborul aripilor sale puternice și încă mai puțin pe măracinii împleticiți ai dibăciei politice, ci numai pe nemișcata piatră de temelie a caracterelor, ce s'au jertfit pentru ca să se creieze o patrie.

N. Iorga

Hotărîrea, dreptatea, exemplul, sinceritatea, al-

...cunosc ceea ce este numim caracter. El este temelie
demnității personale. *La Rochefoucauld*

Talentul se formează în singurătate, caracterul
în societate. *Goethe*

Poți avea minte, știință și chiar geniu, dar cu
toate acestea să n'ai caracter. *Lacordaire*

Podoaba vieții este talentul, cununa talentului
e caracterul. *S. Mehedinți*

Un caracter este o voință educată perfect. *Novalis*

Mai bine caractere fără cultură, decât cultură
fără caracter. *Rembrandt als Erzieher*

Cartea. Cititul

Am ajuns aproape de 80 de ani, citesc mereu,
dar tot nu pot spune că știu multe și nici
că știu să citesc. *Goethe*

De-ași fi cel mai mare rege pe pământ, de-și
avea palate și grădini, mese și vinuri, trăsuri și
haine scumpe și sute de servitori, dar cu con-
știința să nu am niciodată cărți de citit, n'ași vrea
să fiu rege. Mai bine ași vrea să fiu sărac într-o
cocioabă cu o grămadă de cărți alături, decât rege
căruia să nu-i placă să citească. *Macaulay*

O colecțiune de cărți este o adevărată uni-
versitate. *Carlyle*

O carte bună — ce bun prieten! Și tu te lauzi,
că i-ai descoperit cusurile. Nenorocitul! *Vlahuță*

Scrisul tău să fie ca rășina de brad: viață re-
vărsată. *N. Iorga*

Cartea este mica mobilă a minții noastre, mo-
torul spiritului, unealta care vine în ajutorul le-
nei de-a gândi, a insuficienței noastre, cum și-a
bucuriilor sufletului. *Emile Faguet*

Richard de Bury, episcop englez, în sec. 12,
vorbind despre cărți zicea: „Iată profesorii, cari
ne instruiesc fără verigi, nici cătușe, fără cuvinte
aspre, nici mâniașe, fără să ceară daruri, nici
parale. Dacă te apropii de ei nu dorm, dacă-i
întrebi nu-ți ascund nimic, dacă nu-i prețuești nu
se plâng niciodată, dacă ești ignorant nu pot să
te ia în batjocură”.

O cameră fără cărți e un trup fără suflet. *Cicero*

Cetiți încet; recetiți și mai încet! *Fichte*

Scrisul bunilor publiciști este ca apa cerurilor,
pe care pământul o înghite, fără a mai da râuri
veșnice, dar din care se înalță pe câmpiile de
catifea verde și de aur palid, hrana miilor de
oameni, cari adesea uită să mulțumească. *N. Iorga*

Cărți, cărți pentru popor! Acolo e suflet mare
care cere lumină. Acolo stau genii ascunse, gata
să izbucnească asemenea izvorului, care așteaptă
în stânca uscată, lovitura de toiag a lui Moisi.
Acolo-i puterea și viitorul nostru. *Al. Vlahuță*

Când cititul unei cărți vă înalță sufletul și vă
inspiră sentimente nobile și puternice, nu mai
căutați alte reguli, după care să judecați acea
lucrare. *La Bruyere*

Cărțile alcătuiesc un fel de societate, ce ne-o formăm singuri. Fiecare le alegem după firea noastră. Cei cari citesc cărți bune sunt în situația celor cari trăiesc în societate aleasă. Cei cari citesc cărți rele sunt întocmai ca cei cari umblă în societate rea și cari — în cel mai bun caz — pierd timpul fără folos.

Montesquieu

Dacă mi-ar fi îngăduit să aleg o pasiune, care să mă susțină în toate împrejurările vieții și care să fie pentru mine un izvor nesecat de fericire, o protecție contra relelor existenței și contra răutății oamenilor, ași alege *pasiunea cititului*. Un om, cu astfel de gust, e contemporanul tuturor raselor. Lumea a fost creiată pentru el. *Herschell*

N'am avut nici-o supărare, pe care o oră de lectură să nu fi risipit-o. Ori de câteori te simți nefericit și ai nevoie de uitare a necazurilor tale; când, rănit de loviturile vieții, dorești un mângâietor suprem; când plictisit de banalitățile și vulgaritățile mediului, aspiri la o societate aleasă; când vrei să plângi sau să râzi de nimicurile de aici, de pe pământ, în tovărășia unui spirit binevoitor, atunci n'ai decât să iei acest ta isman de mare preț — cartea — și pe cel care-l chemi, va răspunde de îndată chemării tale.

Montesquieu

Soarta multor oameni a atârnat de faptul, dacă în casa părinților lor a fost sau nu o bibliotecă.

Edmondo de Amicis

Oamenii flecăresc mult la noi; vorbesc mult, dar nu spun nimic; în timpul acesta ar fi putut citi o carte pe zi, pe când așa abia citesc una pe an.

Emile Faguet

Un bătrân, fiind întrebat cum petrece, a răs-

puns: „De n'ași fi știut să citesc, muriam de mult”.

V'ați gândit bine, ce adăpostiți în mica și aleasa bibliotecă a voastră? Tot ceea ce țările civilizate, în lungul miilor de ani, au dat mai învățat și mai distins între oameni, fructul studiilor lor și-al înțelepciunii lor este pus la îndemâna voastră acolo, în cea mai minunată ordine. Dacă ați fi vrut să surprindeți în intimitatea lor pe acești oameni, neprimitori și singurateci, eticheta i-ar fi ascuns în fața curiozității voastre. Cu toate acestea gândurile lor, pe cari nu le-au împărtășit nici chiar prietenilor lor celor mai buni, sunt scrise în cuvinte clare, după dorința noastră, pe seama noastră, cari le suntem străini și cari trăim în alt veac.

Emerson

Cărțile sunt aproape ființe vii. Ducele de Urbin, fondatorul marei biblioteci de Urbin, poruncise ca fiecare carte să fie legată în purpură și împodobită cu lucrări de argint. Lamb zicea, că mai bine te-ai închina înainte de-a deschide o carte nouă, decât înainte de-a te așeza la masă.

John Lubbock

Ziceți, că eu n'am prieteni? Am prieteni, a căror societate e foarte plăcută: prieteni din toate țările și din toate timpurile. Ei totdeauna sunt împrejurul meu. Când îi chem vin; când îi întreb, imi răspund. Unii din ei imi povestesc, ce s'a întâmplat în timpurile trecute; alții, ce se întâmplă în timpul de față. Unii mă învață să trăiesc bine, alții să mor bine. Alții, prin veselie lor, imi risipesc grițile și necazurile. Unii imi oțolesc inima în suferințe, alții mă învață să disprețuesc dorințele inimii. Unii mă poartă de mână pe drumul științelor, alții mă povățuesc pe cărarea virtuților. Vreo răsplată pentru atâtea binefaceri ei

nu cer altceva decât o cameră modestă, unde să fie scutiți de pulbere. Când ies pe afară, îi iau cu mine, pe cărările pe unde umblu.

Liniștea câmpurilor și umbra copacilor le place mult mai bine decât zgomotul orașelor. Și știți voi, cine sunt acești prieteni ai mei? — Sunt cărțile, ce citesc.

Petrarca

Ca să câștigăm din citirea cărților, trebuie să punem în rânduală ceea ce culegem: să facem cum fac albinele.

Seneca

E mare lucru să ai o bibliotecă, dar și mai mare lucru e să știi să te folosești de ea.

John Lubbock

Nu mi se pare nimic mai interesant, mai atrăgător, ca o colecție de foi tipărite, făcute, aranjate în grup sub forma unui volum și care cuprinde toată viața de inimă și de minte a unui om de elită. Este condensarea a parfumului tot dintr-o floare, într-o pastilă sau într-o picătură.

V. Alexandri

O carte bună înlocuiește o prietenie, o prietenie nu poate înlocui o carte bună.

Vasile Conta

Cu cărțile se întâmplă ca și cu fecioarele. Tocmai cele mai bune, mai vrednice, rămân adeseori mai multă vreme necăutate. Dar la urma urmei vine unul, care le înțelege și le scoate din întunericul unde erau ascunse la lumina unui cerc frumos de activitate.

Feuerbach

Unii prețuiesc cărțile după grosimea lor, ca și când ar fi fost scrise ca să-ți exercitezi brațele cu ele, nu capul.

Gracian

Puțin citit, dar cărți bune și puternice, care să lase urme.

Michelet

Un sfert de oră de cugetare dezvoltă și formează spiritul, mai mult decât cititul mult.

M-me de Lambert

Citește mult, nu multe.

Pliniu cel Tânăr

Cărțile rele sunt o otravă morală, care răspândește răul. Autorii răi, chiar după ce-au fost așezați în mormânt, continuă să omoare inimile urmașilor, din generație în generație. Cartea bună este o comoară pentru viață; iar cea rea este un duh chinuitor.

S. Smiles

Nu-și poate nimeni închipui pustiirile ce poate pricinui, în sufletele tinere, o carte rea, o cuvântare pătimase, o vorbă vicleană.

E. Grenier

Spiritul n'are mai puțină nevoie de hrană continuă decât trupul. Atâtea lucruri se scurg în fiecare zi din memoria noastră, încât dacă, după cum spune Plato, noi n'am repara pierderile — în felul cum ump'em un vas, care nu ține bine băaturile — ne-am găsi curând lipsiți de cunoștințe.

Lamothe Le Vayer

Voi ești ca cititul să-ți lase impresii trainice? Mărginește-te la un mic număr de autori, însufleșteți de multă înțelepciune și hrănește-te din ființa lor. Mulțimea cărților împrăștiie puterile spiritului.

Seneca

Cartea aleasă de noi să ne fie un tovarăș, un prieten, un adversar; să stăm de vorbă, să judecăm, să discutăm cu el: numai astfel ne poate folosi cititul.

Diderot

Și printre cărți sunt prieteni falși; e bine să știi să-i deosibești, ca să te ferești de ei. *Damiron*

O carte bună este esența unui spirit superior, culeasă cu îngrijire și parfumată, pentru a-i supraviețui. *Milton*

Căsătoria

+ Cu cât umblu mai mult în această lume, cu atât mă încredințez, că, fericirea casnică este singura fericire de preț. *De Tocqueville*

+ Femeia să nu fie numai menajera bărbatului, ci și tovarășa vieții lui intelectuale. *P. Janet*

S'a zis, că fiecare popor își are guvernul pe care-l merită. E foarte adevărat. Dar cu atât mai mult s'ar putea spune, că în societate, femeia este după cum o face bărbatul. *Mantegazza*

Bărbatul e vinovat de orice greșală a femeiei. *Herder*

+ Nu te mărita după un trândav: casa o să i-se pară mereu neîngrijită și nevasta neplăcută. *Carmen Sylva*

+ Bărbații, cari nu se îngrijesc să facă plăcută viața soțiilor lor, și cari nu împărtășesc tovarășei lor din necazurile vieții și din petrecerile lor, le învață prin aceasta să caute aiurea plăcerea și fericirea, pe care n'o găsesc în casa lor. *Plutarh*

+ Nu frumusețea femeiei, ci virtuțile sale leagă inimile celor cununați. *Euripide*

+ Căsătoria e școala cea mai sigură a ordinei, a

bunătății, a omeniei, însușiri neasemănat mai trebuincioase decât instrucția și talentul. *Mirabeau*

+ Bărbații, cari nu se căsătoresc, trăiesc mai puțin și se sinucid mai mult. *Dr. Fonssagrives*

Unei căsnicii, ca să poată fi fericită, îi e mai trebuincioasă armonia de caracter, decât armonia de idei. *Mantegazza*

+ Cerând soției tale să fie corectă, fii și tu la fel, pentru a nu-i da prilej de-a nu fi astfel. *Al. Dumas-Fiul*

+ Bărbatul și femeia, trebuie să trăiască în armonie. Bărbatul e capul, femeia coroana. Misiunea bărbatului e de-a agonisi, a femeiei de-a cheltui în mod rațional. *J. Michelet*

+ Prima greșală între soți este lipsa de atențiuni. *M-me de Puisieux*

+ Căsătoria este actul cel mai de seamă din viața omului. Înainte de-a-l săvârși, trebuie să ne gândim serios. Într-o căsnicie totul trebuie să fie de acord: ideile, principiile, gusturile. *Plutarh*

Când un bărbat ia în căsătorie o femeie, al cărei rang e inferior rangului său, nu se coboară el, ci își ridică soția până la el. Dimpotrivă însă, când ia o femeie, al cărei rang e superior rangului său, o coboară pe ea spre nivelul său, fără a se ridica pe sine. *Rousseau*

Soțului și soția ar trebui totdeauna să-și facă puțină curte. *Carmen Sylva*

+ Ceeace este ciudat este că cerem din partea femeiei, însușiri pe care noi n'am căutat ca ea să

le aibă. Noi o „tămăiem” cât putem și-apoi ne mirăm, că este vanitoasă; o împodobim cu mătasuri și cu bijuterii și-apoi ne mirăm, că este luxoasă și pretentioasă.

Mantegazza

Bărbatul iubește mai cu seamă femeia; femeia mai cu seamă copiii.

Carmen Sylva

Bărbatul și femeia, ca să fie fericiți în căsnicia lor și ca să trăiască liniștiți, trebuie să fie cu inima deschisă, fără să ascundă ceva, fără bănueli, fără răni tănuite și fără pete ascunse.

Passy

Când se însoară omul, el se completează, se întregește. Dar nu trebuie să caute în soția sa numai o iubită, o prietenă la petreceri, ci și o tovarășe, un ajutor în toate împrejurările vieții.

Emil Augler

Dar, dela începutul făpturii, bărbat și femeie i-a făcut Dumnezeu. De aceea, va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de femeia sa. Și vor fi amândoi un trup; astfel că nu mai sunt doi, ci un trup. Deci, ceea ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă.

Ev. Marcu X. 6—9

Cinstită să fie nunta întru toate și patul neșpurcat. Iar pe curvari și pe preacurvari îi va judeca Dumnezeu.

Evrei XIII. 4

Femeile să se supună bărbaților lor ca Domnului. Pentru că bărbatul este capul femeiei, precum și Hristos capul Bisericii, trupul său, al căruia mântuitor el este. Ci precum biserica se supune lui Hristos, așa și femeile bărbaților lor, întru toate.

Efesenii V. 22—24

Bărbaților, iubiți femeile voastre după cum și

Hristos a iubit Biserica și s'a dat pe sine pentru ea.... Astfel dar bărbații sunt datori să-și iubească femeile, ca pe însăși trupurile lor. Cel ce-și iubește femeia, pe sine se iubește. Că nimeni vreodată nu și-a urit trupul său, ci fiecare îl hrănește și îl încălzește, precum și Hristos Biserica.

Efesenii V. 25. 28—29

Casa și averea le moștenim dela părinți, dar o nevastă înțeleaptă este un dar dela Domnul.

Proverbe XIX. 14

Un fiu neînțelept este o nenorocire pentru tatăl său și o nevastă găcevitoare este ca o strășină, de pe care picură într'una.

Proverbe XIX. 13

Cinstea. Onoarea

Pentru mine nimic nu e mai de preț și mai rar ca cinstea.

Nietzsche

Mai bine este moartea în cinste, decât viața cu amar și ocară.

Neagoe Basarab

Traficul onoarei nu îmbogățește.

Vauvenargues

Onoarea este ca și tinerețea: odată pierdută, nu se mai redobândește.

Cantu

Chiar de-am pierde toată averea noastră, să ne păstrăm însă neatinsă onoarea.

Walter Scott

Nimic nu este mai necesar în viață decât bunul nume și nimic nu ne aduce mai sigur numele cel bun decât meritul.

Vauvenargues

A fi simplu, dar cinstit, e mai prețios decât a fi genial, dar necinstit.

Balzac

Puțin ai pierdut, când ți-ai păstrat neatinsă
onoarea. *Voltaire*

Pentru reușita unui tânăr, în afară de activi-
tate și economie, nici o altă însușire nu e așa
de prețioasă ca punctualitatea și cinstea în toate
trebile sale. *Benj. Franklin*

Un nume bun e o mare comoară. *Schiller*

Nu crede pe omul, care se jură întâiu și spune
pe urmă. *N. Iorga*

Niciodată să nu te încrezi în cel ce și-a călcat
odată cuvântul. *Shakespeare*

Onoarea e răsplata virtuții. *Cicero*

Orice om cinstit, trebuie să-și respecte cuvân-
tul de onoare dat, chiar dacă l'a dat unui tâhar.
Mareșalul Turenne

Cea mai frumoasă cunună pentru un bătrân
este părul alb și amintirea unei vieți cinstite.
Chateaubriand

Nu putem cere oricărui om să fie bogat, mare
sau înțelept, dar fiecare e dator să fie cinstit.
Benjamin Rudyard

Onoarea e ca și viața: când o pierzi, o pierzi
pentru totdeauna. *Pavillon*

Niciun sacrificiu nu e prea mare când onoa-
rea și libertatea sunt în joc. *Asquith*

O bună educație este izvorul și baza cinstei.
Plutarh

Mai multă onoare decât onoruri. *Mérode*

Onoarea e ca ochiul; n'ar putea suferi nici cea
mai mică necurățenie, fără ca să nu-i facă rău.
Bossuet

Nu trebuie să judeci pe cineva după bunele
sale însușiri, ci după chipul cinstit cum el le în-
trebuințează. *La Rochefoucauld*

Când ești cinstit, te alegi numai cu laude. *Juvenal*

Onoarea e conștiința, dar conștiința înflăcărată;
e respectul de sine însăși și respectul frumuseții
vieții, dus până la cea mai curată înălțare și până
la pasiunea cea mai arzătoare. *A. de Vigny*

Un om, care și neglijează reputația sa este ne-
vrednic de-a o avea. *Voltaire*

Onoarea cu adevărat temeinică este însușirea
de-a lua totdeauna adevărul drept călăuză; de-a
păzi în toate dreapta judecată și legea; de-a fi
bun cu toții și aspru cu sine; de-a împlini tot
binele pe care ni-l inspiră Cerul; și în fine de-a
fi drept. Acest singur cuvânt ne spune totul. *Boileau*

Clevetirea. Bârfirea. Calomnia. Batjocura

Clevetirea face rău la trei inși deodată: celui
care e bârfit; celui către care vorbim de rău
și mai cu seamă celui care clevetește.
Sf. Vasile cel Mare

Batjocura este fulgerul clevetirei. *Proverb oriental*

Clevetirea este un mare asasinat. *B. Constant*

Dacă vrei, ca lumea să gândească bine de tine,
nu grăi de rău pe nimeni. *M-me de Lambert*

Oamenii cari simt nevoia de-a vorbi de rău și
căroră le place să ia în bătaie de joc, au în
inimă o răutate ascunsă. *M-me de Lambert*

Sunt oameni, cari se hrănesc numai din jigni-
rea altora. Și ei sug sânge. *N. Iorga*

O vorbă rea, e o faptă rea și to'deuna sâmbu-
rele unei suferinți. Ia seama. Nu te grăbi:
viața-i destul de lungă pentru dureri. *Al. Vlăduț*

Puțini oameni sunt așa de cuminți, ca să pre-
fere calomnia care le folosește, laudei care-i tră-
dează. *Rochevoucauld*

Clevetirea nu ucide, nici nu face rană; ea pân-
gărește numai pe acela dela care a pornit. *N. Iorga*

Vorba, ca și săgeata, nu mai revine. Ia seama
deci înainte de-a o arunca, să nu fie nici ascu-
țită, nici otrăvită. *Mabire*

Când îți place s'auzi vorbindu-se de rău de
cineva, faci parte dintre clevetitori. *Zicătoare orientală*

Acei cari, fără a ne cunoaște indestul, gândesc
rău despre noi, nu pe noi ne atacă, ci închipu-
irea minții lor. *La Bruyère*

Arta de-a lupta împotriva clevetirii stă în a
n'o băga în seamă. Dacă te războiești cu ea, pă-
gubești. *Gracian*

De-ai avea o sută de însușiri frumoase, lumea
vede numai răul. *Molière*

Doi monștri turbură pacea și liniștea dintre
oameni: clevetirea și neîngăduința. Voiu lupta
împotriva lor până la moarte. *Voltaire*

Dintre toate fiarele sălbatice cea mai primej-
dioasă e bârfitorul, iar printre cele domestice e
lingușitorul. *Diogene*

Înaltă-ți sufletul așa de sus, ca ofensa să nu
poată ajunge până la el. *Descartes*

Dintre toate vorbele de ocară, batjocura (lua-
rea în răs) este aceea care se iartă mai puțin.
Prin ea se rostește disprețul, și tot prin ea se
face el mai mult ascultat. Luarea în răs atacă pe
om în cel din urmă loc de scăpare al său: păre-
rea ce are despre el însuși. Ea vrea să-l facă de
răs în ochii săi proprii. Astfel, ea îl aduce în
cea mai rea stare sufletească, în care se poate
găsi și-l face de neîmpăcat cu el însuși. *La Bruyère*

Condeiuul a făcut de-o sută de ori mai mult
rău decât spada. *Arnault*

Ocările sunt argumentele celor cari n'au dreptate.
J. J. Rousseau

Între bârfitor și răufăcător nu e nicio deose-
bire decât prilejul. *Quintilian*

Cel care păstrează, în inima sa, amintirea ocă-
rilor, păstrează acolo un cuib de viperă și-o o-
travă de moarte, care va sfâșia propriul său sân.
Saint Jean Climatique

Dintre toate faptele urite pe care invidia poate
să ți le însușe, cea mai grozavă este calomnia
trimisă printr'o scrisoare anonimă. Este glonte

tras pe întuneric, de către tâlharul ce pândește în pădure, asupra unui călător, fără pază. *De Laténo*

Dacă observați, cine sunt acei cari nu laudă pe nimeni, cari învinuiesc mereu, cari nu sunt mulțumiți de nimeni, veți recunoaște că sunt aceiași, de cari nimeni nu este mulțumit. *La Bruyère*

Dacă nu ne stă în putință să împiedicăm fățiș pe cel care bârleşte și să-i impunem cuvenita tăcere, să căutăm cel puțin ca fața noastră tristă și serioasă să alunge nourii, cari se ridică împotriva aproapelui. Răceala împrăștiată pe fața noastră să înghețe cuvintele pe buzele bârfitorului. Reculegerea noastră modestă să fie mărturia puținului interes ce-i arătăm. Tăcerea noastră însăși să vorbească pentru voi și pentru aproapele, și să însemne o tăcută, sinceră și simțitoare osândă a cuvintelor rele ale acelora, cărora nu vă puteți împotrivi fățiș. Căci nu se povestește cu drag, când ceilalți ascultă în silă. *Sf. Ioan Hrisostom*

Lăsați să treacă o noapte peste calomnia din ajun. *Napoleon I*

Dreptatea ne oprește să calomniem și să bârfim. Dragostea de aproapele ne poruncește mai mult și mai bine: ne poruncește să apărăm, împotriva calomniei, pe cei cari nu sunt de față și să oprim chiar dela început calomnia. *H. Marion*

Bățjocorirea dovedește adesea lipsa de pricepere; o chemăm într'ajutor, când lipsesc argumentele. *La Rochefoucauld*

Astupați-vă urechile la cuvintele bârfitorului. Arătați-i atâta răceală, cât ar putea simți acela, care e vorbit de rău. *Sf. Ioan Hrisostom*

Clevetirea se întinde ca pata de unt delemn; te silești s'o scoți, însă rămâne urma. *M-lle de Lespinasse*

A ierta ocară ce ți s'a adus, înseamnă a vindeca singur rana inimii tale. *Saint Vincet de Paul*

Fericiți veți fi, când vă vor ocări și vă vor urmări și vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră, mințind din pricina mea. *Ev. Matei V. 12*

Pe cel ce clevetește în ascuns pe aproapele său, îl voui nimici. *Psalmi Cl. 5*

Ferește-ți limba de rău și buzele de cuvinte înșelătoare! *Psalmi XXXIV. 13*

Când nu mai sunt lemne, focul se stinge; și când nu mai este niciun clevetitor, cearta se potolește. *Proverbe XXVI. 20*

Conștiința. Cercetarea Cugetului. Cunoașterea de sine

Înainte de-a mă culca, mă gândesc la ziua în- treagă, îmi examinez toate vorbele și faptele, nu trec nimic cu vederea și-mi dau silința a mă judeca drept, fără părtinire. *Seneca*

Titus, împăratul Romanilor, aducându-și aminte într'o seară, la cină, că în ziua aceea nu făcuse niciun bine, a zis: „Prietenii, am pierdut ziua de azi”.

Conștiința ne-a fost dată de zeii nemuritori spre-a ne fi pe veci tovarășe nedespărțită. Luați oamenii conștiința — darul cel mai sfânt pe care l'au primit dela zei — și totul se prăbușește. *Cicero*

Conștiința e vocea sufletului, patimile sunt vocea trupului.

Rousseau

Caută la alții virtuțile, iar la tine viciile.

Franklin

Pentru oricine se îngrijește de desăvârșirea morală, examenul conștiinței este trebuincios.

Fr. Coppée

Când liniștea serii se coboară și când vremea de odihnă a sosit, rezervați câteva clipe, în care singuri înaintea lui Dumnezeu, puteți să vă faceți bilanțul activității zilnice. Și întrebați-vă, dacă ați dat înapoi, sau ați înaintat pe drumul virtuții. Faceți această constatare cu o mare simplitate, dar și cu o exactitate desăvârșită. Căci ce folos este să te examinezi, dacă te înșeli pe tine însuși, sau te desvinovățești? Lăsați conștiința să vorbească. Ea a fost martorul credincios al tuturor faptelor voastre, chiar al celor mai mici dorințe.

Lacordaire

Conștiința este cea mai bună carte din lume, pe care putem s'o avem; este cartea pe care se cade s'o cercetăm cât mai adesea.

B. Pascal

Urmarea cercetării cugetului va fi, cu timpul, luminarea noastră asupra cusurilor pe care le avem.

Saint Simon

Când interesele și conștiința se află în luptă, conștiința trebuie să învingă.

E. Legouvé

Conștiința este un cuvânt dumnezeiesc adresat omenirii întregi.

Ch. Secrétan

În fiecare seară, înainte de-a adormi să ne gândim la cele ce-am făcut peste zi.

Pitagora

Privește înlăuntrul tău: acolo vei găsi izvorul binelui, izvor de nesecat; dar sapă neconținut.

Marcu Aureliu

Adevărata știință și adevăratul studiu al omului este omul.

Charron

A învăța să te cunoști pe tine însuși, este cea dintâia dintre grijile pe care înțelepciunea supremă le impune oricărui muritor.

La Fontaine

Conștiință! Conștiință! Instinct dumnezeiesc, voce nemuritoare și cerească; călăuză sigură a unei ființe neștiutoare și mărginită, dar inteligentă și liberă; judecător fără greș al binelui și-al răului care faci pe om asemenea lui Dumnezeu; tu îi inobilezi firea și tu îl faci să făptuiască ce e moral. Fără tine nu simt nimic în mine, care să mă ridice de-asupra dobitoacelor.

J. J. Rousseau

Cei mai mulți oameni sunt tot așa de necunoscuți pentru ei înșiși, după cum sunt pentru noi țările din centrul Africei.

Channing

Conștiința este Dumnezeu prezent în om.

V. Hugo

Mergi unde vei vrea; vei găsi și acolo conștiința ta.

Diderot

Nimeni nu poate să măsoare alte lucruri, dacă nu se poate măsura pe sine.

Pliniu

Cei ce se cunosc pe ei înșiși, știu ce le este prielnic și deosibesc lucrurile pe care sunt în stare să le facă, sau nu. Ei se mărginesc a face ceea ce știu; caută să dobândească ceea ce le lipsește și, ferindu-se de tot ce e mai presus de puterea lor, ocolesc rătăcirile și greșelile.

Socrate

Nu există tocmeală cu conștiința. *Saint-Simon*

Când vezi multe drumuri, cel pe care ți-l arată
cugetul tău, e mai bun decât cel pe care ți-l
strigă o mie de prieteni. *N. Iorga*

Precum soarele, întărind organismul omului, îi
dă putere să îndure toată greutatea zilei, tot astfel
examinarea binefăcătoare a cugetului, pelerinagiul
în profunzimile eului nostru ne înlesnește
stăpânirea lumii exterioare și folosința ei pentru
scopurile înalte ale vieții noastre. *Jean Finot*

Fă din conștiința ta templul, în care să afli ori-
când un azil inviolabil. *N. Iorga*

Vocea conștiinței curate ne va fi totdeauna o
călăuză fără greș, de vom ști s'o ascultăm și s'o
urmăm. *J. J. Rousseau*

Conștiința este o faclă, care luminează inima
și un judecător neadormit, pe care omul îl poartă
totdeauna cu el. *Eschile*

Când spui unui om: *cunoaște-te*, nu e numai
pentru a-i împrăștia din mândrie, ci și pentru a-l
face să știe, cât prețuește el. *Cicero*

Veghiați asupra voastră, învinuiți-vă singuri,
judecați-vă apoi; cereți iertare câte odată, și,
dacă este nevoie, dați-vă și câte o pedeapsă. *Seneca*

Nu te uita, cum a greșit, sau ce-a uitat să facă
aproapele tău. Ia seama la tine însuși și vezi ce-ai
tăcut tu, sau ce-ai uitat tu să faci. *Buda*

Studiul cunoașterii de noi înșine să-l punem
mai presus de orice alt studiu. Cea mai folosi-

toare dintre toate cunoștințele este aceea care
ne dă noțiuni drepte despre noi înșine și ne în-
vață să ne conducem. *Sf. Ambroziu*

Cunoaște-te pe tine însuși. *Socrate*

Prefer mărturia conștiinței mele tuturor cuvân-
tărilor ce se pot ține despre mine. *Cicero*

Cutremurați-vă și nu păcătuți! Spuneți lucrul
acesta în inimile voastre când stați în pat; apoi
tăceți. *Psalmi IV. 4*

Să luăm seama la umbletele noastre, să le cer-
cetăm, și să ne întoarcem la Domnul. *Plângerile lui Ieremia III. 40*

Isplățiți-vă (cercetați-vă) pe voi înșivă, dacă sun-
teți în credință; puneți-vă la încercare pe voi
înșivă. *II. Corinteni XIII. 5*

Dacă ne-am judeca pe noi înșine, n'am fi ju-
decați. *I Corinteni XI. 31*

De ce vezi paiul din ochiul fratelui tău, și debârna
din ochiul tău nu-ți dai seama? Sau cum vei zice
fratelui tău: stai să-ți scot paiul din ochiu, și
iată, bârna este în ochiul tău.

Fățarnice, scoate întâiu bârna din ochiul tău
și atunci vei vedea să scoți paiul din ochiul fra-
telui tău. *Ev. Matei VII. 3-5*

Cerceteze-se, deci, omul pe sine și așa să mă-
nânce din această pâine și să bea din acest pa-
har. (Sf. Împărtășanie) *I. Corinteni XI. 28*

Conversația. Discuția

Gândirea este un covor strâns frumos; convorbirea îl desfășoară și-l arată la lumină.

Themistocle

Nu discuta niciodată, căci nu convingi pe nimeni. Părerile sunt ca și cuiele: cu cât le bați, cu-atât intră (pătrund) mai mult.

Al. Dumas-Fiul

E bine să cedezi în discuție, chiar atunci când dreptatea ar fi vădită. Pierzi mai mult susținând cu îndărătnicie, decât câștigi biruind.

Gracian

Nu discuta părerea nimănui, ci gândește-te, că dacă ai vrea să-i scoți din cap absurditățile, pe care le crede, ai ajunge la vîrsta lui Matusalem și tot n'ai izbuti.

Schopenhauer

Surdul vorbește mai tare decât cel ce aude și prostul discută mai mult decât cel ce înțelege.

N. Iorga

Oamenii inteligenți sunt totdeauna cea mai bună carte de conversație.

Goethe

Vorbește, ca să te cunosc.

Socrate

Te faci plăcut în conversație, când asculți cu drag și fără gelozie, și când lași pe alții să facă spirite.

Sf. Evremond

Ascultând cu atenție pe cel cu care vorbești, îl pregătești să te asculte cu luare aminte și să fie favorabil argumentelor tale. În discuție să nu te aprinzi, nici să te descurajezi și nici să lovești în cineva. Când discuția alunecă în ceartă, ho-

ⁱ
tăriți-vă să tăceți. Aceasta nu înseamnă de loc a te da bătut.

Lazare-Sadi Carnot

Vorba dulce farmecă chiar mai mult decât frumusețea: aceasta din urmă împodobește trupul, iar cea dintâiu e stăpâna sufletului.

Herder

Încă în lume nu s'a născut om până astăzi ca acela să nu-i trebuiască voroavă cu sfat.

Miron Costin

Pe om să-l judeci mai mult după întrebări decât după răspunsuri.

Voltaire

De multe ori te căești, când vorbești prea puțin; dar te căești și mai des, când vorbești prea mult. Iată o regulă de purtare, pe care o cunoaștem toți, dar pe care nimeni n'o respectă.

La Bruyère

Un suflet mare vorbește cumpănit și sigur.

Seneca

Să ai veșnic înaintea ochilor ținta de-a face spirite, iată încă un foarte rău chip de conversație.

Swift

Câteva vorbe pline de duh, fac adesea mai mult decât cuvântările cele mai complicate.

Weber

Scopul convorbirii sau discuției, nu trebuie să fie biruința, ci îndreptarea.

Joubert

Nu întuneca cercul senin al altora cu supărarea ta.

N. Iorga

Să nu căutăm a pune stăpânire pe o conversație, ca pe un domeniu, în care să stăpânim și de unde să dreptul de-a alunga ceilalți. Dimpotrivă, într-o convorbire, ca și în viața noastră, trebuie să ne lăsam purta de valuri.

jurările, e bine să dăm fiecăruia rândul său. *Cicero*

Vorba, ca și oamenii, nu valorează decât dacă sunt la locul lor. *Rivarol*

Vorbind, gândește-te puțin și la cel care te ascultă. În umbra tăcerii lui sunt 2 ochi mari, cari te privesc. *Al. Vlahuța*

Niciodată să nu discuți zgomotos și aprins, chiar când crezi, sau știi, că ai dreptate; ci să-ți dai părerea încet și cu sânge rece. Aceasta e singura cale de-a convinge. De nu-ți reușește, încearcă să schimbi conversația. *Lord Chesterfield*

Secretul de-a plăcea într-o conversație este de-a nu căuta să explici lucrurile prea mult. A spune lucrurile pe jumătate și-a lăsa să fie întrucâtva ghicite, este un semn al bunei păreri ce ai despre alții; nimic nu gădilă atâta amorul lor propriu. *La Rochefoucauld*

Tonul unei bune conversațiuni este curgător și firesc; nu e greoiu, nici ușuratec. E savant, fără a fi pedant (încrezut); vesel fără a fi zgomotos; politicos fără a fi exagerat, galant fără a fi searbăd, glumeț fără să fie cu două înțelesuri.

Conversația nu e nici dizertație și nici epigramă. Într-o conversație raționăm fără să argumentăm; glumim, fără jocuri de cuvinte; unim în chip armonios spiritul și judecata, cugetările și vorbele de duh, glumele inteligente cu morala severă.

Vorbim de toate, ca fiecare să aibă câte ceva de spus; nu apr fundăm chestiunile, ca să nu plictisim; le propunem în trecere, le tratăm repede. Preciziunea duce la eleganță. Fiecare își dă părerea și-o susține în puține cuvinte. Nimeni nu

atacă cu aprindere părerea celuilalt. Nimeni nu-și apără părerea cu îndărătnicie. Discutăm ca să ne luminăm. Ne oprim când e să începă gâlceava. Fiecare se instruește, fiecare se desfată, toți pleacă mulțumiți.

Chiar și cel înțelept poate să ducă cu sine, din aceste convorbiri, subiecte, cari să merite a fi meditate în singurătate. *J. J. Rousseau*

Credința

Corabia credinței este un fel de corabie a lui Columb; duce spre pământuri noi. *Menzel*

Cine nu crede în nimic se îndoiește de sine însuși.

Credința este ca pușculița, în care se strâng economiile casnice. Credinciosul își încasează dobanda neștiut de nimeni.

Toate epocile în care domnește credința, sub orice formă, sunt strălucite, înălțătoare și rodnice atât pentru contemporani cât și pentru urmași.

Am crezut și mai ales acum cred. Meargă-mi bine sau rău, eu rămân în tagma credincioșilor.

Goethe

Istoria, știința naturii, arta vindecării și chiar legăturile dintre părinți și copii nu pot exista fără credință.

H. Grotius

Înainte morții necredinciosul devine credincios.

Cicero

Credința este pentru corpul bisericii, ceea ce este sângele pentru trupul omului. *Lacordaire*

Adevărata credință e ca un diamant, ca o picătură de lumină cerească. Cu cât e mai curată, cu atât e mai prețioasă.

Fegner

Credința este increderea fiască a omenirii în dragostea părintească a lui Dumnezeu. *Pestalozzi*

Credința e un frumos curcubeu, care unește Cerul cu pământul; o mângâiere pentru toți, dar care pare felurit fiecărui călător, după locul în care se află. *Geibel*

După cum respectarea cultului divin este privilegiu de mărire a Statelor, tot așa disprețuirea acestuia pricinuește decăderea lor. Necredința este ceva întâmplător, numai credința religioasă constituie starea normală a omenirii. *A. de Tocqueville*

Dacă puțină știință depărtează pe oameni de la religiune, adevărata știință îi readuce totdeauna la ea. *Bacon*

Un grăunte de adevărată credință valorează mai mult decât un cântar de știință istorică și o picătură de iubire mai mult decât o mare întreagă de știință a tuturor tainelor naturei. *A. Francke*

Pentru cine vrea să creadă am o mie de motive; pentru cel ce nu vrea (să creadă) n' am niciunul. *Fericitul Augustin*

Credința nu este numai o virtute, este poarta sfințită, prin care trec toate virtuțile.

Lipsa de credință religioasă s'a dovedit totdeauna a fi o rădăcină putredă în viața popoarelor, căci ea nu satisface trebuințele sufletești ale oamenilor, și, de regulă, biruința este a celor, cari știu să-și păstreze sentimentele religioase. *Friedrich von Helwald*

Un om cu credință este o putere socială, egală

cu nouăzeci și nouă de oameni, cari n'au decât interese. *Stuart Mill*

Din credință izvorăsc toate virtuțile sociale, căci — după părerea unanimă a înțelepților — stâlpul cel mai puternic al moralei și al vieții de Stat este credința într'un Dumnezeu, care răsplătește și pedepsește. *Chateaubriand*

Credința e cea mai mare binefacere pentru suflete. Fără ea viața e fără vlagă, dacă nu tristă, și farmecul ei se pierde. Indiferența și plictiseala năpădesc conștiința noastră. Incet, încet, acestea pregătesc terenul favorabil, unde va crește nemulțumirea. Viața ajunge nesuferită. Ne simțim nefericiți, cum s'ar simți un om condamnat să trăiască în întuneric. Și tocmai credința e aceea care ne face să triumfăm asupra nenorocirilor, asupra deznădăjdei și slăbiciunii noastre. Ea înfrumusețează viața dându-i un ideal; ea o întărește hotărându-i un scop. O conștiință fără credință e o locuință umedă și întunecoasă. Credința e izvor viu de fericire. *Jean Finot*

Omul are trebuință de credință pentru a-și hrăni viața sa intelectuală, după cum stomacul are trebuință de hrană pentru a întreține viața materială. *Gustave le Bon*

N'a existat niciodată un popor de atei. *Bettex*

Rățiunea face pe om, credința pe creștin. Rățiunea ne duce până la marginea infinitului, credința ne dă pe Dumnezeu întreg. *Lacordaire*

Minunea e copilul cel mai drag al credinței. *Goethe*

Increderea, nădejdea sprijinesc activitatea medicului la însănătoșire. Și câte cazuri nu sunt unde — isprăvindu-se cu arta și știința omenească — a ajutat credința și-a făcut minuni de vindecare. Credința ajută pretutindenea, unde genunchele omului cu venerațiune se închină unei Ființe Superioare. Oare dorința unei vieți viitoare, care este atât de generală, încât nu se poate nega, să ne fie dată numai spre chinuirea noastră? În fața acestei întrebări știința stă neputincioasă: tace și cel mai ager spirit de cercetare. Aici intră credința în drepturile sale sfinte, credința, pe care știința n'o poate nici dovedi, dar nici nimici. Aruncați credința dela voi și-această sinucidere a sufletelor voastre va face din om, care este superba cunună a fapturilor, un simplu preparat de anatomie încă neseccionat, o grămadă de gunoiu pentru ogoare.

Omul nu va mai fi alta decât celdintâiu animal sugător, dar ceva mai nefericit decât toate celelalte sugătoare, mai având să sufere fără mângâere, să se vaete fără vreo rază de mângâire, să deznădăjduiască și să moară fără nicio nădejde. *Iosif Hirtl, celebru medic și rector al Universității din Viena*

Cât este de aleasă și sfântă societatea cetățenilor, în care iau parte și zeii ca martori și judecători! *Cicero*

Cercetați istoria — în orice timp și loc vă va plăcea s'o deschideți — și veți găsi pe om îngenuncheat înaintea lui Dumnezeu, cerându-i toate lucrurile, chiar imposibilul. *Lacordaire*

Credința strămoșească și idealul moral trebuie să le capete, sau recapete poporul nostru, spre-a deveni mare popor. *N. Iorga*

Viața este o taină tristă, a cărei cheie o are credința. *Lamennais*

Credința adevărată, și care are de obiect adevărul, este cea mai înaltă și mai desăvârșită treaptă, la care poate ajunge omul în viața pământească. Ea stă la capătul dezvoltării ființei omenești. *Guizot*

Toate se clătină unde lipsește credința. *Schiller*

Credința este organul prin care respirăm parafumul veșniciei, chiar aici pe pământ, în viața trecătoare a trupului și prin care ne împărtășim de gustarea bucuriei nesfârșite. *Schubert*

E mai ușor să clădești o cetate în văzduh, decât să alcătuești o societate omenească fără o credință religioasă. *Plutarh*

Eu mă rog mereu cât lucrez în laborator. Am învățat mult și cred tot așa ca un simplu țăran breton. *Pasteur*

Dragostea vine dela Dumnezeu, credința duce (pe om) la Dumnezeu. *Stirnn*

Credința este măduva vieții noastre. *Schlegel*

Nu poți cârmui o lume fără Dumnezeu. Poți numai s'o astâmperi cu tunul. *Napoleon I*

Noi ne-am păstrat toate sentimentele naționale, curate și întregi, numai prin credință. *Burke*

Știința are margini dincolo de care nu se poate trece; iar inima omenească are motive, pe care rațiunea nu le poate pricepe. *Pasteur*

Știința nu-i decât o jumătate; credința este
cealaltă jumătate. *Novall*

Dumnezeu însuși a făcut pe om și i-a dat ne-
mijlocit duh din duhul Său. Acesta e omul, în-
tr'insul este suflarea lui Dumnezeu Atotputerni-
cul. Astfel credința într'un Dumnezeu îi este o-
mului firească, ca și ținuta sa dreaptă. A nu a-
vea această credință e împotriva naturii lui, tot
așa după cum împotriva naturii îi este ținuta
plecată în jos, ca a dobitocului, care nu privește
spre Cer. El poate înăbuși această credință, dar
în rânduiala lucrurilor este ca ea să existe; iar
unde nu se găsește, acolo este deformarea pu-
terii noastre de cunoaștere. *Iacob*

Nicio nenorocire nu înseamnă ceva și nimic nu
e pierdut, atât timp cât credința rămâne în pi-
cioare, cât timp capul se ridică din nou, cât timp
sufletul nu abdică. *Maeterlinck*

Sfârșitul filosofiei este să știi, că trebuie să
crezi. *Geibel*

Credința fără voioșie este un altar fără bu-
miros. *A. Vines*

Credința e mai presus de știință. Voința e ma-
presus de inteligență. *B. P. Hajden*

Omul cu cât se mărește, cu atât trebuie să creadă
mai mult. *V. Hugo*

Credința e mare, credința dă viață. Istoria une-
națiuni ajunge rodnică, înălțătoare de sulele
mare, îndată ce națiunea începe să creadă.
Th. Carlyle

Credința este adevărarea celor nădăjduite, do-
vada lucrurilor celor nevăzute. *Ebrei XI. 1*

Și răspunzând Iisus grăit-a lor: Aveți credință
în Dumnezeu. Adevăr grăiesc vouă: că oricine
va zice acestui munte: ridică-te și te aruncă în
mare și nu se va îndoi în inima lui, ci va crede
că ce va spune se va face, fi-va lui orice va
zice. *Ev. Marcu XI. 22—23*

Că Dumnezeu așa a iubit lumea, încât a dat
pe Fiul Său Unul-Născut, pentru ca oricine care
crede într'insul să nu piară, ci să aibă viață
veșnică. *Ev. Ioan III. 16*

Cel ce va crede și se va boteza se va mântui;
iar cel ce nu va crede se va osândi.

Ev. Marcu XVI. 16

Atunci i-a zis Iisus: Eu sunt învierea și viața;
cei ce crede în mine va fi viu, chiar dacă va
muri. *Ev. Ioan XI. 25*

Oricine va mărturisi pentru mine înaintea ca-
menilor, mărturisi-voi și eu pentru el înaintea
Tatălui meu Celui din Ceruri. Iar de oricine care
se va lepăda de mine înaintea oamenilor și eu
mă voi lepăda de el înaintea Tatălui meu Celui
din Ceruri. *Ev. Mateiu X. 32—33*

Creștinismul. Biserica creștină

A dmirabil lucru e religia creștină, care, deși pare
să aibă ca obiect fericirea în viața viitoare,
ne aduce fericirea și aici pe pământ! Religia
creștină ne îndeamnă să nu ne punem nădej-
dea noastră în viața pământească, care e tre-
cătoare și frământată de multe necazuri și ne-

norociri, ci în viața viitoare „unde nu este durere, nici întristare, nici suspin, ci viață fără desfârșit”.

Montesquieu

Creștinismul nu e un sistem în afară de noi, ci este o viață înlăuntrul nostru.

Al. Vinet

Creștinismul a creat popoarele moderne și tot el le va susține în veac.

Balzac

Poate propăși societatea în toate direcțiunile, dar peste înălțimea morală a creștinismului nu se va putea trece niciodată.

Goethe

Impotriva tuturor acelor cari o combat, sau o prigonesc, Biserica păstrează, dealungul veacurilor o biruință și-o răzbunare sigură: răzbunarea sa e de-a se ruga pentru ei, iar biruința e de-a le supraviețui totdeauna.

Montalambert

Numai creștinismul a adus în lume sfințenie, blândetea, cinstea, buna credință și dreptatea. Nici filosofia, nici cultura artistică și literară, niciun cod de legi, nicio administrație, niciun guvern nu e în stare să înlocuiască creștinismul. Sub învelișul său ortodox, catolic sau protestant, creștinismul este încă și azi, pentru cute de milioane de ființe omenști, aripile neapărat trebuincioase pentru a ridica pe om deasupra lui însuși, deasupra vieții târtoare și-a orizonturilor mărginite, pentru a-l conduce prin răbdare, resemnare și speranță, dincolo de înfrânare, de nevinovăție, de bunătate, până la jertfirea de sine. Vechea Evanghelie e încă și astăzi cel mai bun ajutor al simțului, care face cu puțință viețuirea împreună a oamenilor.

H. Taine

Oriunde este viu creștinismul, moravurile sunt

curate; acolo însă unde lăncezește, ele decad.

P. Bourget

Idololatria confundă pe om cu Dumnezeu, Mahomedanismul îl ține la distanță, Creștinismul îl întovărășește. Aceste trei sisteme rezumă toate culturile existente și posibile.

Lacordaire

Este o admirabilă calitate a organizației bisericii creștine, că servitorii ei sunt răspândiți și prezenți în societatea întreagă, trăind lângă colege ca și în preajma palatelor, în contact obișnuit și intim cu condițiunile cele mai umile și cu cele mai înalte. Ei sunt sfătuitoari și mângâietori ai tuturor mizeriilor și măririlor.

Religiunea creștină este o putere tutelară, care, cu toate abuzurile și greșelile spre care puterea sau chiar întinderea sa a împins-o, a veghiat de secole și lucrează mai mult ca oricare alta pentru demnitatea morală și pentru cele mai de preț interese ale omenirii.

Guizot

Judecând după legile care conduc instituțiunile omenști, Biserica creștină ar fi trebuit să piară de o mie de ori. De ce n'a pierit totuși? Trebuie să admitem un principiu în afară de orice atingere.

Acest principiu creator și conservator al bisericii, voiți să-l știți? Biserica crede în Dumnezeu mai mult ca oricine. Ea e cea mai curată, cea mai complectă, cea mai strălucită manifestare a esenței divine și numai ea singură știe să adore pe Dumnezeu.

Proudhon

Cumpătarea. Măsura

Nu mânca până să te îngreunezi, nu bea să te amețești.

Franklin

„Nimic prea mult“ e ceva, de care se vorbește fără încetare, dar care nu se ține niciodată.

La Fontaine

Las după mine trei mari medici, cari vor înlătura mai multe boli decât am vindecat eu: mișcarea, apa și cumpătarea.

Bokrhoane

Cumpătarea și munca sunt cu adevărat doi medici ai omului. Munca aduce pofta de mâncare, iar cumpătarea ne oprește de-a abuza de ea.

J. J. Rousseau

În cumpătare stă forța spiritului.

Pitagora

Hypocrat, principele doctorilor, a trăit 140 de ani. Fiind întrebat, cum a putut ajunge bătrânețe așa de adânci, a răspuns: „Simplu, numai prin aceea, că nu m'am sculat niciodată sătul dela masă“.

Bucurați-vă că trăiți, bucurați-vă că sunteți oameni, gustați orice clipă a vieții voastre, dar nu uitați niciodată, că fără cumpătare chiar și plăcerile cele mai firești ajung izvoare de dureri. Cumpătarea și abținerea de bună voie sunt cel mai bun leac împotriva îmbuibărei și-a moleșirei. Cumpătarea e înțelepciune.

Wieland

Nimic prea mult.

Solon

Doctorul *Dumoulin* din Paris, fiind pe moarte și văzând în jurul patului său prieteni și cunoscuți plângând, le zise: „Nu plângeți, dragii mei, că vă părăsesc! Vă mai las încă trei buni doctori: cumpătarea, apa și mișcarea în aer curat“.

Cumpătarea nu e altceva decât o anumită or-

dine, un frâu pe care-l pui plăcerilor și poftelor tale. De-aici vine vorba: *stăpân pe sine însuși*. În sufletul omului sunt două părți: una superioară, alta inferioară. Când partea superioară poruncește celeilalte, spui despre cineva că e stăpân pe sine. Și e o laudă. Dar când partea inferioară, din lipsă de educație, sau din rău obicei, pune stăpânire pe partea superioară, spui despre acest om că e fără de măsură în dorințele sale, că e robul său însăși. Și aceasta este un cuvânt de dojană și de dispreț.

Plato

Nu te lipsi de ceea ce ți-ar fi de folos pentru a duce o viață plăcută, dar trăiește într-o simplitate și cumpătare onorabilă.

John Donough

Să nu ne pară niciodată rău, că am mâncat mai puțin decât am fi putut mânca.

Jefferson

Dacă ești cumpătat și prevăzător în toate, n'ai nevoie de medic.

Celsus

Câte puțin din toate; nimic după pofta inimii: iată un mijloc puternic de-a fi cumpătat, înțelept, mulțumit.

Joubert

Puterea sufletească, ca și cea trupească, este rodul cumpătărei.

Marmontel

Adevărata rațiune și adevărata înțelepciune este de-a ști să fii cumpătat.

Bossuet

Luată seama de voi înșivă, să nu se îngreoaie inimile voastre de îmbuibare și de băutură și de grijile lumești.

Ev. Luca XXI. 34

Povățuiește asemenea pe cei tineri, să fie înfrânați.

Tit. II. 6

Dacă dai peste miere, nu mânca decât atât
cât îți ajunge, ca să nu ți se scârbească.
Proverbe XXV. 16

Cultura. Știința. Ignoranța

După ce-ați dat poporului puterea, trebuie să-l
învățați și înțelepciunea; învățătura este cum-
păna trebuincioasă a libertății.

Talleyrand

Învățătura dă omului demnitate.

Diderot

Cel care iubește știința, nu se satură de ea
niciodată.

Bacon

Cel ce deschide o școală, închide o temniță.

V. Hugo

Ca să mistui știința, trebuie s'o fi înghițit cu
poftă.

A. France

Nici proștii și nici înțelepții nu ne pot face
rău. Numai semiproștii și semidocții sunt pri-
mejdioși.

Goethe

Știința e aripa pe care ne înălțăm la Cer.

Shakespeare

Știința este cinstea. Ea descoperă și constată.
Când poate explica, explică; când nu, tace.

Duiliu Zamfirescu

Învățătura imblânzește caracterele, ne lumi-
nează asupra datoriilor, inspiră dragoste de or-
dine, de dreptate și de virtuți; și grăbește naș-
terea bunului gust în toate lucrurile vieții.

Diderot

Ai toată viața un școlar, pe care niciodată nu
trebuie să-l pierzi din ochi: tu însuși. *N. Iorga*

Pentru oameni este numai un singur bun: ști-
ința; și un singur rău: neștiința. *Socrate*

Ignoranța este noaptea spiritului, noapte fără
lună și fără stele. *Cicero*

Cu prostia chiar și zeii se luptă în zadar. *Schiller*

Nimic nu intră în cap imbecililor, mai mult de-
cât ceea ce nu pricep. *Cardinalul de Retz*

Adevărata știință exclude și necredința și su-
perstiția. *Versted*

Ceadintăia trebuință a omului, după hrană, este
învățătura. *Diderot*

Neștiința e mama răului. *Montaigne*

Sunt trei feluri de ignoranță: a nu ști ceea ce
ar trebui să știi; a ști rău ceea ce știi; a ști
ceea ce n'ar trebui să știi. *La Rochefoucauld*

Ignoranța este cel mai mare dușman al sufle-
tului. Ce crezi, când nu știi nimic? Ce iubești,
când n'ai văzut nimic? *Lacordaire*

Nimic nu desrădăcinează, sau nu preîntâmpină
mai bine superstiția ca o învățătură teineică.

Fénelon

Nu învățăm pentru școală, ci pentru viață. *Seneca*

Cu cât îmbătrânesc mai mult, cu atât învăț mai
multe. *Solon*

Nu osândi orbul fiindcă nu vede, ci mângâie-
și-l du de mână.

N. Iorga

Firește, experiența ia o groază de bani, dar te
și învață, cum nu te-ar putea învăța niciun pro-
fesor.

Carlyle

Neghiobia se așează drept în față, ca s'o vadă
lumea; inteligența se așează mai la dos, ca ea
să vadă lumea.

Carmen Sylva

Știința fără conștiință este ruina sufletului.

A. Daudet

O singură zi a unui învățat e mai lungă decât
viața întreagă a celui fără învățătură.

Seneca

Arta de-a ști mult, este de-a întreprinde puțin
dintr'odată.

Locke

Nu poți să disprețuești știința, fără să dispre-
țuești rațiunea; nu poți disprețui rațiunea, fără
să nu disprețuești pe om.

A. France

Luminează-te și vei fi.

C. A. Rosetti

Dacă cineva vă spune, că puteți să vă ridicați
altfel decât prin cultură, muncă și economie, o-
coliți-l.

Franklin

Caută a trezi pe oameni, cum trezește Dumne-
zeu toate în fiecare dimineață, prin lumină.

N. Iorga

Acoio unde e multă lumină, e și umbra mai
puternică.

Goethe

Ignoranța costă pe Stat mai mult, decât l'ar
costa cultura pe care ar da-o poporului.

Lubbock

Ușor conduci pe-un om netot,
Dar mai ușor pe-un om cuminte,
Pe-un semidoct nici Tu, Părinte,
Nici zeii Cerului nu pot.

Gh. Coșbuc

Memoria — ca și cărțile care rămân mult timp
inchise, pe raftul prăfuit — cere să fie deschisă
din când în când; trebuie, ca să ne rostim ast-
fel, să-i scuturăm foile, ca la nevoie s'o găsim
în bună stare.

Seneca

Curajul. Descurajarea

Să învățăm a respecta curajul și credința la
adversari.

Bismarck

Resemnarea e poate curajul cel mai rar.

G. Droz

Dacă curajul e nimicit, totul e nimicit.

Goethe

Dumnezeu ajută celui curajos.

Schiller

Curajul cel mai de trebuință, în această lume,
nu e totdeauna de natură eroică. În viața de
toate zilele trebuie curaj, ca și pentru marile în-
treprinderi, ce aparțin domeniului istoriei. Este,
de pildă, curajul de-a fi cinstit, de-a te împotrivi
ispitei, de a spune adevărul, curajul de-a fi ceea
ce suntem cu adevărat și de-a nu pretinde să
treccm drept ceea ce nu suntem; curajul de-a
trăi cinstit prin propriile noastre mijloace și de-a
nu duce o viață rușinoasă, prin mijloacele altora.

S. Smiles

Descurajarea este cea mai primejdioasă boală
a caracterului.

Adina Olănescu

Curajul este ceadintăia elocvență : elocvența caracterului.

Lamartine

Descurajarea este, în orice lucru al nostru, tot ceea ce e mai rău : e moartea bărbăției.

Lacordaire

În luptele mici, ale vieții, se fac multe fapte mari. Există fapte de vitejie dărză, neștiute de nimeni, cari se apără cu înviersunare, în ascunsa, împotriva năvalei fatale a necesităților. Biruință nobilă și tainică, pe care niciun ochiu n'o vede, niciun renume n'o răsplătește, pe care nicio fanfară n'o salută ! Viața, nenorocirea, singurătatea, năpăstuirea, sărăcia, sunt câmpuri de bătaie, care își au eroii lor : eroi obscuri, uneori mai mari decât eroii vestiți.

V. Hugo

Adevăratul curaj nu stă în a chema moartea, ci a lupta împotriva nenorocirii.

Seneca

Lumea este a celor curagioși.

Proverb german

Dacă urăsc ceva pe pământ, urăsc cuvintele : „Mi-am pierdut iluziile“. Când ai ajuns să spui aceste cuvinte, află că tu nu mai ești decât o fantomă, adică jucăria împrejurărilor. Iluzia e cuvântul de care te servești, spre a-ți ascunde dezertarea și căderea.

Edgard Quinet

Curajul adevărat este una din însușirile, care presupun un suflet mare. Sunt mai multe feluri de curaj : curaj contra soartei, care e filosofie ; curaj împotriva nevoilor, care e răbdare ; curaj în războiu, care e vitejie ; curaj în întreprinderi, care e cutezanță ; un curaj mândru și îndrăzneț, care e îndrăzneală ; curaj împotriva nedreptății, care e tărie ; curaj împotriva vișului, care e se-

veritate ; curaj de reculegere, de temperament.

Vauvenargues

Nu e nimic în lume care să fie mai de admirat, ca omul care îndură nenorocirea, cu curaj.

Seneca

Cine e inimos, are tot.

Proverb englez

Se cade să presupunem dinainte nevinovat, pe oricine nu e de față și de care se vorbește de rău înaintea noastră. Și deci să-l apărăm. Aceasta e una din cele mai rari forme de curaj. Și-ar putea să fie un curaj din cele mai folosite.

H. Marion

Datoria. Dreptul. Legea

Viața fără datorie, este fără vlagă și fără oase. Nu mai poate să se țină pe picioare.

Joubert

Încercarea este un prilej dat unei ființe libere, de-a se jertfi datoriei, sau de-a jertfi sieși datoria.

Lacordaire

Știi, ce e datoria ? Aceea ce se cere dela alții.

A. Dumas

Închinăm datoriei orele de odihnă ale noastre, averea noastră, viața noastră, pentru că recunoaștem, că vine dela Dumnezeu.

J. Simon

Cu cât ești mai luminat, cu atât ai mai multe datorii de îndeplinit.

Duclos

Ideia de drept este o idee universală, săpată în litere distincte și de neșters, dacă nu în lu-

mea văzută, cel puțin în lumea gândirei și-a su-
fletului.

V. Cousin

Luați aminte mai mult la datorie decât la suc-
ces.

A. Vinet

Dreptul este o putere morală, precum datoria
este o trebuință morală.

Leibnitz

Legea e prietenul celui slab.

Schiller

Dreptul este privirea lui Dumnezeu asupra lumii.

Omul e stăpân pe soarta sa, numai când are
simțământul datoriei : prin datorie ajunge mare,
prin datorie e mângâiat.

J. Simon

Să punem datoria în primul rând, iar folosul
ce-l aduce împlinirea ei în al doilea rând.

Confucius

Să ne facem datoria, fără să ne pese de ur-
mare.

Voltaire

A ne învăța datoria nu înseamnă mai nimic,
dacă nu ne învață s'o și iubim.

A. Vinet

Sentimentul este o mângâiere ; îndeplinirea da-
toriei însă este adevăratul izvor a tot binele
lăuntric.

Lacordaire

Viața-i datorie grea

Și lași se îngrozesc de ea.

Să aibă tot, cei lași ar vrea

Pe neluptat.

G. Coșbuc

Care sunt scopurile vieții, care, în acelaș timp
să fie și datorii ? Desăvârșirea noastră însăși și
fericirea altora.

Kant

Orice om, numai pentru că e om, are drept la
simpatie, la dreptate și la libertate. Această idee
își are izvorul în Evanghelie. Iisus Hristos a pus-o
în inima omului, ca să treacă de-acolo în starea
socială.

Guizot

Nu-i destul să fii gata a-ți face datoria, trebuie
s'o și cunoști.

Guizot

S'amâni, fără trebuință, îndeplinirea datoriilor,
înseamnă să contractezi datorii către tine însuși
și să te expui, mai curând sau mai târziu, la un
faliment moral. În neglijarea micilor datorii se
face ucenicia marilor greșeli.

M-me Necker

Când ți-ai făcut datoria, mai ai o datorie : a-
ceea de-a te arăta vesel de împlinirea ei.

Goethe

Trei virtuți ne duc la împlinirea datoriilor : în-
țelepciunea, care ne ajută să deosebim binele de
rău ; dragostea obștească, care leagă între ei pe
toți oamenii ; curajul, care ne dă putere să fa-
cem binele și să fugim de rău.

Cugetare chinezească

Oricât de puțin ți-ar surâde fericirea, atât timp
cât poți spune, că ți-ai făcut datoria, nu trebuie
să deznădăjduiești.

Rich. Iahnke

Există o lege, care pune datoria mai presus
de voința liberă. Iar noi spunem, că voința este
bună, când datoria este împlinită.

E. Naville

Nimic nu e mai neplăcut, decât a vedea dato-
ria în luptă cu dragostea. Căci datoria trebuie
să învingă.

Lacordaire

Caută să înțelegi, că viața e într'adevăr un dar.
Însă înainte de toate, e o însărcinare, o impu-

ternicire de-a avea oarecare drepturi, dar numai în prea sfântul nume al datoriei. *Feuchtersleben*

Dreptul piere mai degrab prin conrupere decât prin violență. *Lacordaire*

Cea mai mare datorie a omului e să-și facă datoria din simpla datorie. *Kant*

Orice rol ți-ar da soarta în viață, o privește numai pe ea; acest rol însă, oricare ar fi el, trebuie bine îndeplinit și asta te privește pe tine. *Daniel Sanders*

Nimic nu e mai mulțumitor, în cursul vieții unui om cinstit, de cât a'și fi făcut datoria conștiincios. *Colbert*

Fii drept și echitabil în toată purtarea voastră. Puneți-vă totdeauna în locul aproapelui vostru. Și atunci veți judeca drept. Luați locul vânzătorului, când cumpărați și al cumpărătorului când vindeți. Și comerțul vostru va fi de bună credință. *Sf. François de Sales*

Ocoliți tot ceea ce n'ați putea spune și face în fața martorilor: aceasta e marea regulă. Cu ea te ții în marginile datoriei și-ale liniștei. *Lacordaire*

Forța trebuie pusă în serviciul dreptului, iar nu dreptul la voia forței. *V. Cousin*

Sentimentul datoriei, legat de adevărată credință, face minuni. *E. Naville*

Se poate vorbi de-un drept al celui mai inteligent, dar nu de-un drept al celui mai puternic. *Joubert*

Datoria și dreptul sunt frați; mama lor, a amândorora, este libertatea. Se nasc în aceeași zi, cresc, se dezvoltă și pier împreună. *V. Cousin*

Datoriile către părinți

Revolta împotriva tatălui și a mamei este un păcat pentru suflet și-o nenorocire pentru familie. *Plato*

După Dumnezeu, nu iubesc pe nimeni din lume atât de mult ca pe tata și pe mama. *Ieronim*

A nu iubi pe părinți este rea voință; a'și uita sau chiar a se rușina de ei este nebunie. *Seneca*

Adu-ți aminte de tatăl tău, când șezi în mijlocul celor mari. *Sirah*

Poartă-te cu părinții tăi, precum ai dori să se poarte și copiii tăi cu tine. *Isocrate*

A'și lauda copilul e a se lauda pe sine; a'și certa părintele, e a se veșteji pe sine. *Proverb chinez*

Nerecunoștința cea mai urită, dar cea mai obișnuită și mai veche, este nerecunoștința copiilor față de părinți. *Vauvenargues*

Feciorii cei buni adaug și cresc numele părinților lor și-l fac fără de moarte; iar feciorii cei răi ocărăsc și sting numele părinților buni. *N. Costin*

Blestemul părinților e ca piatra munților, cade greu copiilor. *Zicătoare românească*

Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta cum ți-a

poruncit Domnul Dumnezeu tău, ca să ai ză-
multe și să fii fericit în țara pe care ți-o dă Dom-
nul Dumnezeu tău.

Deuteronom V. 28

Fiule, păzește sfaturile tatălui tău și nu lepăda
învățătura mamei tale. Leagă-le necurmat la inimă,
atârnă-le de gât.

Proverbe VI. 20—21

Un fiu înțelept este bucuria tatălui, dar un fiu
neînțelept este măhnirea mamei sale.

Proverbe X. 2

Blestemat să fie cel ce va nesocoti pe tatăl
său și pe mama sa.

Deuteronom XXVII. 16

Ascultă, fiule, învățătura tatălui tău, și nu le-
păda îndrumările mamei tale. Căci ele sunt o cu-
nună plăcută pe capul tău și un lanț de aur la
gâtul tău.

Proverbe I 8—9

Desăvârșirea. Progresul

Progresul nu va mântui lumea, ci lumea se va
mântui lucrând ea singură la progresul său. Lu-
mea se va mântui numai printr'o voință tare și
bună.

F. Bouillier

Scopul vieții nu este fericirea, ci desăvârșirea.

M-me de Staël

Nu este om fără cusururi: cel mai vrednic de
cinste este acel care are mai puține.

Horatius

Cine a zis „ajunge”, a pierit.

Fericitul Augustin

La jocurile olimpice erau premii pentru osebite
îndemânări: aruncarea discului, fuga, lupta etc.
Premiul cel mare se da însă numai celor ce ie-

șiau biruitori în toate — pentatletilor. Tot astfel
în viața sufletului. Oricâte însușiri ar avea cineva,
numai virtutea îi poate pune pe cap cununa de
laur neveștejit, dăruindu-i cea mai frumoasă însu-
șire specifică a omului — omenia. Așa dar, abia
dela omenie în sus începe deplina distincțiune
a unei personalități.

S. Mehedinți

Îndată ce ai început să nu mai vrei a deveni
mai bun, ai și încetat de-a mai fi bun.

Sf. I. Hrisostom

Pentru fiecare zi, ori un mănunchiu de fapte,
ori sufletul tău cu o treaptă mai sus.

N. Iorga

Scopul final al medicinei nu este numai să vin-
dece, sau să previe boalele, ci chiar să perfecți-
oneze pe oameni și să-i facă mai fericiți, făcân-
du-i mai buni.

Hippocrate

O pietricică ajunge ca să împiedice carul să
coboare în vale, sau ca să se poticnească carul
care urcă.

Ch. Wagner

Lucrează așa, ca și cum faptele tale ar trebui
să fie pildă și lege întregii omeniri.

Kant

A te lupta cu tine însuși, este lupta cea mai
greă; a te învinge pe tine însuși, e biruința cea
mai frumoasă.

Logan

Pe povârnișul vițiului aluneci ușor și fără să
bagi de seamă; pentru a atinge însă culmile per-
fecțiunii, urci încet și întâmpini multe și mari
greutăți.

Feuchtersleben

Progresul este dezvoltarea treptată a puterii
omului asupra materiei; e, mai ales, propășirea
moralității.

Turgot

A încerca să faci lumea mai bună, din orice punct de vedere, decât cum ai găsit-o, este a da vieții un scop înalt.

A. Carnegie

Progresul stă în îmbunătățirea materială, intelectuală și morală a celui mai mare număr dintre oameni.

F. Bouillier

Totdeauna avem în fața ochilor greșalele altora, pe-ale noastre le dăm la spate.

Seneca

Treapta dintâia pe care ne înălțăm, e un altar de jertfă.

Titu Maiorescu

A greși este omenesc, a stărui în greșală e diavolesc.

Seneca

Când ești pe drum spre fapte mari, nu trebuie să te împiedici de lucruri mărunte.

Hobbes

Ceeace pune vârf frumuseții și perfecțiunii lucrărilor dumnezeiești, e că universul merge fără încetare, cu mișcarea cea mai liberă, spre o ordine de lucruri tot mai deplină.

Leibnitz

O înfrângere e numai mijlocul, pe care ni-l dă soarta, ca să vedem, ce ne lipsește încă pentru a învinge.

N. Iorga

Nimic nu se va face fără noi. Și progresul obținem nu va fi, dacă noi nu-l asigurăm cu propriul nostru progres, cu puterea noastră de caracter și de pricepere. Se cade ca noi să prevedem și să pregătim viitorul: el va fi ceeace noi îl vom fi făcut.

A. Fouillée

Gloata neamului omenesc, când în liniște, când

în neastâmpăr, merge încontinuu, cu pași domoli, spre-o perfecțiune tot mai mare.

Turgot

Nu crede, că vei trăi o veșnicie. Cât trăiești, silește-te să ajungi om de bine.

Marcu Aureliu

Lucru peste lucru, îngrădădit la nesfârșit, alcătuiește capitalul social al omenirii. Acest capital, mereu sporind din oră în oră, prin singur faptul activității omenesti, alcătuiește fenomenul istoric al progresului.

E. Pelletan

Fiți, dar, desăvârșiți, precum Tatăl vostru cel Cereșc este desăvârșit.

Ev. Matei V. 48

Până când toți vom fi ajuns la unirea credinței și a cunoștinței Fiului lui Dumnezeu, la starea bărbatului desăvârșit, la măsura vârstei plinirii lui Hristos.

Efesenii IV. 13

Atunci Iisus i-a spus (tânărului bogat): De vrei să fii desăvârșit, du-te, vinde averea ta, dă-o săracilor și vei avea comoară în Cer; după aceea vino și urmează-mă.

Ev. Matei XIX. 21

Deșertăciune. Vanitate

Deșertăciunea este un călător întârziat, ce bate la poarta sufletului omenesc. Cei slabi, dorinții de glorie, însfârșit indivizii cari speră să se ridice în societate, fără muncă, vor primi cu multă dragoste și alaiu pe acest strălucit oaspe. Însă oamenii de știință, filosofil și visătorii timpului, cari urmăresc un ideal în viață, nu se vor osteni să deschidă măcar o poartă acestui drumeț, temându-se să nu li se turbure liniștea lor sufletească.

Vasile Conta

Întâiu se plivește buruiana și într'un târziu
culege roada, buruiana s'o fi mândrind că la ea
se gândește lumea întâiu.

N. Iorga

Vântul popularității face mult praf înaintea lui.

Lamartine

Vanitatea este mama celor de luat în râs, pre-
cum trândăvia este mama vițiilor.

Mormon

Toate se sting repede: trupul în sânul pământu-
lului, amintirea în sânul vremii.

Marcu Aureliu

Deșertăciunea în cele exterioare e semnul cel
mai vădit al sărăciei dinlăuntru *Sf. Ioan Hrisostom*

A fi prea mult nemulțumit de tine, este o slă-
biciune; a fi prea mulțumit, este o prostie.

M-me de Sabla

Cine se crede bun la toate, adesea nu-i bun
de nimic.

Picard

Sunt oameni cari și înlăuntrul sufletului lor
se îmbracă după modă.

Auerbach

Nimic nu înfățișează pe oameni așa de mici,
nimic nu-i face să apară așa de slabi ca vani-
tatea. Se pare că ea este sigiliul mediocrității.

Vauvenargues

Caracteristica comună a celor cari displac al-
tora, este de-a plăcea prea mult lor însăși.

D'Agnesseau

Chiar la cei înțelepți, pofta de slavă este cea
care-i părăsește cea din urmă.

Tacit

Nu este vânt mai schimbător ca inima omului.

Al. Petöfi

"A pune frâu limbii." Cea mai grea și una din
cele mai însemnate datorii... Obârșia acestui păcat
este aproape întotdeauna vanitatea.

A. Vinet

Modestia falsă este cea din urmă rafinare a
vanității.

La Bruyère

E greu de explicat, cum oricine se bucură
când vede semnul unei bune păreri ce-o au alții
despre el, sau când i-se gădilă deșertăciunea.
Semne de cea mai mare plăcere se arată pe fața ce-
lui laudat, fie lauda chiar mincinoasă. *Schopenhauer*

Dorința de-a părea este izvor de ruină. *A. Petiet*

Deșertăciunea deșertăciunilor! Toate sunt de-
șertăciune.

Eclesiastul I. 2

De multe ori chiar în mijlocul râsului inima
poate fi mâhnită și bucuria poate sfârși prin
necaz.

Proverbe XIV. 13

Iată că zilele mele sunt cât un lat de mână, și
viața mea este ca o nimica înaintea Ta. Da, omul
umblă ca o umbră, se frământă degeaba, strânge
la comori, și nu știe cine le va lua. *Psalmi XXXIX 5-10*

Și-am pus în inima mea să cunosc înțelepciune
și să cunosc pilda și știința. Dar am înțeles
că și aceasta este goană după vânt. Căci unde
este multă înțelepciune, este și mult necaz, și
cine știe multe are și multă durere. *Ecl. I. 17-18*

Căci este câte un om, care a muncit cu înțe-
lepciune, cu pricepere și cu bărbăție, și lasă ro-

dul muncii lui unui om care nu s'a ostenit deloc cu ea. Și aceasta este o mare deșertăciune și un mare rău. Căci, ce are omul din toată munca lui și din toată străduința inimii lui, cu care se trudește sub soare?

Eclesiastul II. 21—22

Domnul nostru Iisus Hristos

Viața lui Iisus Hristos a fost așa de sfântă, încât chiar dacă ar fi fost numai un om, ar fi meritat să fie Dumnezeu.

Spurgeon

Neamul omenesc n'are un fiu, care numai pe departe să se poată compara cu Hristos.

L. v. Rankin

O viață omenească (a lui Iisus) de felul cel mai simplu și mai mărunț, scurgându-se într'un îndepărtat colț de lume, puțin băgat în seamă de cei din vremea lui și sfărâmat sălbatic după o scurtă înflorire! Și totuși viața aceasta a prefăcut până în temelie masa existenței omenești, prin puterea Duhului care o umplea.

Eucken

Pe cât este de sigur că există Dumnezeu, cu aceeași siguranță trebuie să afirmăm că Hristos este Dumnezeu.... Pe cât de incredințat sunt eu, despre mine, că nu sunt decât un om, tot așa de sigur sunt că Hristos a fost mai mult decât un om. Cred că mă pricep să cântăresc oamenii; ei bine, vă mărturisesc, că Iisus Hristos n'a fost numai un om.

Napoleon I

Poate fi om persoana, a cărei viață o expun evangheliile? Ce dulceață, ce curăție în moravurile sale! Ce adâncă înțelepciune în convorbirile sale! Câtă prezență de spirit, câtă abilitate și curaj în răspunsurile sale! Dacă viața și moar-

tea lui Socrate sunt ale unui filosof, viața și moartea lui Iisus Hristos sunt ale unui Dumnezeu.

J. J. Rousseau

Omenirea, în desăvârșirea vieții sale interne, este legată de Iisus Hristos mai mult decât de oricine altul.

David Strauss

Iisus este unic în felul său, în orice privință. Nimic nu poate fi comparat cu El. Desfășurându-se viitorul oricum, Iisus nu va fi întrecut. Nobil întemeietor al unei noi perioade în viața omenirii, odihnește-Te în slava Ta! Lucrul Tău este împlinit, dumnezeirea Ta întemeiată!...

Renan

Existența lui Hristos este — o recunosc — dela un capăt până la altul o țesătură misterioasă; dar acest mister corespunde greutateilor cari sunt în orice viață omenească. Dacă acest mister nu e admis, lumea e o enigmă; dacă îl admitem, avem o minunată lămurire a Istoriei omenești.

Napoleon I

Cine cunoaște pe Domnul Hristos, cunoaște rostul tuturor lucrurilor.

B. Pascal

Dacă Dumnezeu a luat cândva făptură omenească, sau dacă vreun om a devenit Dumnezeu — atunci e limpede, că Hristos este Dumnezeu și om în același timp.

Byron

Ceeace găsesc eu cu deosebire fermecător în caracterul lui Iisus, este nu numai blândețea și simplitatea moravurilor sale, ci mai ales umanitatea Sa, prietenia Sa, chiar gustul Său. El n'a ocolit petrecerile și solemnitățile familiare, a mers la nuntă, a stat de vorbă cu femeile, s'a jucat cu copiii, a mâncat cu vameșii. El era îngăduitor și

drept în acelaș timp, blând cu cei slabi și temerari cu cei răi. Dacă n'ar fi cel mai înțelept dintre muritori, ar fi totuși cel mai vrednic de iubi.

J. J. Rousseau

Omul acesta e mai mult decât un om, căci a izbutit să facă din fiecare suflet omenesc o anexă a sa.

Napoleon I

Tot ce scriu, tot ce gândesc, tot ce nădăjduiesc, își are temeiul în credința despre dumnezeirea Domnului nostru Iisus Hristos, singura nădejde a bieteii omeniri păcătoase.

Gladstone

Da! Partea cea bună și-au ales acei, cari, fără să înțeleagă, adoră.... A face ca ei, n'ar fi poate cu neputință chiar celor mai greoi și mai isteți dintre noi.

Dacă ni se ia *Cuvântul*, pe care singur Hristos a cutezat a'l rosti, pe acest mic pământ pierdut — și cu o siguranță neînchipuit de misterioasă — nu mai rămâne nimic; fără această cruce și această făgăduință, care luminează lumea, totul n'ar fi decât orbăcăire zadarnică în întuneric, mișcare de viermușori în mers spre moarte....

Hristos! Ah! Da! Orice-ar face și orice-ar zice oamenii, El rămâne pururea Unicul și Neînțeleșul! De îndată ce crucea Sa se arată, de îndată ce numele Său se rostește, totul se schimbă și se schimbă: dorul de răzbunare pierde și se întrezărește iertarea, care curăță inimile. El este evocatorul aspirațiilor negrăit de frumoase și magicianul revederilor veșnice. El e stăpânul mângâierilor neașteptate și Prințul iertărilor nesfârșite.

Și, în această clipă, oricât de uimitor ar părea venind dela mine, ași vrea să cutez a spune fraților necunoscuți, cari m'au urmat la Sf. Mormânt:

„Căutați-L și voi, încercați ... fiindcă în afară de El nu e nimic”.

Pièrre Loti

Acesta va fi mare și Fiul Celui Prea Înalt se va chema și Domnul Dumnezeu îi va da Lui tronul părintelui Său David. Și va împărăți peste casa lui Iacov în veci și împărăția Lui nu va avea sfârșit.

Ev. Luca I. 32—33

Căci n'a trimis Dumnezeu pe Fiul Său în lume ca să osândească lumea, ci ca să se mântuiască, prin El, lumea.

Ev. Ioan III. 17

Eu sunt păstorul cel bun. Păstorul cel bun viața și-o pune pentru oile sale.

Ev. Ioan X. 11

Atunci arhiereul vorbind iarăși, a zis: juru-te pe Dumnezeul cel viu, să ne spui nouă de ești Tu, Hristosul, Fiul lui Dumnezeu. Ci Iisus i-a răspuns: Tu ai zis-o. Ci vă spun încă: de acum veți vedea pe Fiul Omului șezând deadreapta puterii și viind pe nourii Cerului. *Ev. Matei XXVI 63—64*

Eu și Tatăl meu una suntem. *Ev. Ioan X. 30*

Atunci îi zise Filip: Doamne, arată-ne nouă pe Tatăl și ne este deajuns. Ci Iisus îi răspunde: Sunt cu voi de-atâta vreme, Filipe, și tu nu m'ai cunoscut? Cel ce m'a văzut pe mine, a văzut pe Tatăl. Cum zici tu: Arată-ne pe Tatăl? Nu crezi tu că eu în Tatăl sunt și că Tatăl este întru mine? Vorbele pe care vi le grăiesc nu le spun dela mine, ci Tatăl, care sălășluiește întru mine, face lucrurile Lui. Credeți mie, că eu sunt întru Tatăl și Tatăl întru mine, iar de nu, credeți pentru lucrurile acestea. *Ev. Ioan XIV. 8—11*

Și toate le-a supus sub picioarele Lui și mai

presus de toate l'a dat pe El cap Bisericii. *Efeseni I. 22*

Și apropiindu-se Iisus le-a vorbit lor, zicând:
Datu-mi-s'a toată puterea în Cer și pe pământ.
Ev. Matei XXVIII. 18

... Un astfel de arhiereu (Iisus Hristos) se cu-
venea să avem: sfânt, fără de răutate, fără de
pată, osebit de cei păcătoși și mai înalt decât
Cerurile. El nu mai are, în fiecare zi, nevoie, ca
acei arhierei, să aducă jertfe, întâiu pentru pe-
catele sale, apoi pentru ale poporului, căci a fă-
cut aceasta odată, aducându-se jertfă pe sine
însuși.
Evrei VII. 26-27

Dragostea. Iubirea

Iubirea este aripa, pe care Dumnezeu a dat-o
sufletului, spre a se urca până la El.
Michel Angelo Buonarroti

A iubi este a găsi fericirea noastră în fericirea
altora.
Leibnitz

Este adevărat, că nimic nu ne face mai nece-
sari în lume, ca iubirea ce-o avem pentru se-
menii noștri.
Goethe

Dragostea este oceanul, de unde încep și unde
se sfârșesc toate celelalte virtuți.
Lacordaire

Dovada unei iubiri curate este o lacrimă. *Byron*

Mulți dintre cugetătorii noștri și-au luat asu-
pră-și să batjocorească această tendință cerească
a sufletului omenesc: iubirea; să șteargă acest
sigi iu al divinității și să dizolve această energie,

acest nobil entusiasm, în recea și ucigătoare su-
flare a unei ticăloase indifferențe. *Schiller*

Dragostea e floarea, care crește pe tulpina bu-
nătății. *Jean Finot*

A iubi pentru a fi iubit este omenesc, dar a
iubi pentru a iubi este aproape îngerească. *Lamarline*

Devotamentul este jertfirea de sine pentru lu-
crul sau ființa iubită. Tot cel ce nu ajunge până
acolo, nu iubește. *Lacordaire*

Numai prin iubire viază și se susține viața.
Turgheneff

Dacă ne avântăm spre nemurire, năzuind atât
de mult spre ea, n'o facem atâtă pentru conser-
varea noastră proprie, ci pentru dăinuirea iu-
birilor noastre scumpe, cel dintâiu dintre bunu-
rile noastre, fără care nimic nu ne înduioșează,
nici pe pământ, nici în cer. *Jean Reynaud*

Iubirea adevărată nu cunoaște piedici.
Schelley

Nici iubirea, nici prietenia să nu primească de-
cât ceea ce pot înapoia. *Al. de Musset*

Dragostea, fără virtute, nu e decât slăbiciune
și neorânduială; prin virtute, ea ajunge să fie
împlinire a tuturor datoriilor, dreptate și milă
creștină. *Lacordaire*

Vrei să fii iubit, iubește! *Seneca*

Săracii, cari se iubesc, sunt bogați. *O. Wilde*

Dacă dragostea este o slăbiciune, aceasta este
slăbiciunea inimilor mari.

Chine

Numai cine iubește, trăiește.

Tolst

Ca să iubești lucrurile omenești, trebuie să le
cunoști. Pe cele divine trebuie să le iubești, ca
să le cunoști.

Pascal

Iubim totdeauna pe cei ce ne admiră, dar nu
iubim totdeauna pe cei pe cari îi admirăm.

La Rochefoucault

Când urăsc, pierd ceva; când iubesc, mă im-
bogățesc cu ceea ce iubesc.

Schiller

Mai mult decât orice legi politice, două legi
ajung pentru a cârmui întreaga Republică-Cre-
tină: iubirea de Dumnezeu și de aproapele. Pascal

Dragostea cu adevărat lucrătoare trebuie să fie
înainte de toate, o dorință de schimbare și de
progres.

Guyon

Dragostea este actul suprem al sufletului și
capodopera omului. În ea găsim inteligența sa,
de vreme ce trebuie să cunoști pentru a putea
iubi; voința sa, de vreme ce trebuie să consimți;
libertatea sa, fiindcă trebuie să aleagă; pasiunile
sale, de vreme ce trebuie să dorească, să nădă-
duiască, să se teamă, să se întristeze, să se bu-
cure; virtutea sa, de vreme ce trebuie să stăruia-
ască, une ori să moară și totdeauna să se devo-
teze.

Lacordaire

Dragostea adevărată este curată. O găsim în
inimă, iar nu în simțuri. Simțurile se tocesc și

se înjosec. Și nimic nu e așa de departe de dra-
goste, ca desfrânatul.

Lacordaire

Dragostea naște jertfe și cu deosebire jertfirea
mândriei.

Lacordaire

La baza oricărui talent și mai presus de orice
talent e dragostea de semenii tăi, care-ți dă pu-
teri neașteptate și te face mare în adevăratul în-
teles al cuvântului.

Al. Vlăduț

Dragostea e arhitectul universal.

Hesiod

Dragostea trăiește numai din încredere. H. de Balzac

Dragostea este principiul, rațiunea și scopul a
tot ce există.

Lacordaire

Și vor scrie adânc în inimi, după veacuri de
mizerii, că'n iubirea fără margini, este mărghinea
durerii.

P. Cerna

Cine umblă după iubire, n'o va găsi; cine-o dă,
o primește înapoi.

Feuchtersleben

Dragostea iartă totul.

Nivelle

Iubirea este secretul întregii vieți. Cel ce iu-
bește e în același timp cel ce dă viață. În măsura
în care iubirea noastră se întinde asupra unor
cercuri din ce în ce mai mari, în aceeași măsură
propria noastră viață câștigă în întindere și im-
portanță, căci tot ce iubim, primim în a noastră
voință, fire și ființă.

Hermann Türck

Folesul curat al existenței noastre sufletești se
măsoară după puterea dragostei și-a prieteniei,

pe care am putut-o dezvolta noi și în alții.
trecerea noastră prin viață.

P. Ceres

A iubi e totul.

Ad. Mon

Ideile, fără dragostea care le produce, sunt ca
soarele de iarnă, care luminează, dacă voii, dar
sub razele căruia poți muri înghețat.

Beratu

Ați auzit, că s'a zis: Să iubești pe aproapele
tău și să urăști pe vrăjmașul tău. Iar eu vă zic
voul: Iubiți pe vrăjmașii voștri, binecuvântați pe
cei ce vă blestemă, faceți bine celor ce vă urăsc
și rugați-vă pentru cei ce vă vatămă și vă prigone-
nesc.... Căci dacă iubiți pe cei ce vă iubesc,
ce răsplată puteți avea? Au nu și vameșii fac
acelaș lucru? Și dacă primiți cu dragoste pe frații
voștri numai, ce prisos este aici? Au nu fac
păgânii acelaș lucru? Fiți, dar, voi desăvârșiți
precum Tatăl vostru cel Ceresc este desăvârșit.

Ev. Matei V. 43-48

Dacă zice cineva: Iubesc pe Dumnezeu, iar pe
fratele său îl urăște, mincinos este! Pentru că cel
ce nu iubește pe fratele său, pe care l'a văzut,
pe Dumnezeu, pe care nu l'a văzut, nu poate să-l
iubească. Și această poruncă avem dela El: Cine
iubește pe Dumnezeu, să iubească și pe fratele
său.

I Ioan IV. 20-21

Dacă mă iubiți pe mine, păziți poruncile mele.
.... Cine are poruncile mele și le păzește, acela
este carele mă iubește; iar cine mă iubește pe
mine, iubit va fi de către Tatăl meu și-l voi
iubi și eu și mă voi arăta lui.

Ev. Ioan IV. 15-21

Iubiților, să ne iubim unul pe altul, pentru că
dragostea este dela Dumnezeu și oricine iubește

este născut din Dumnezeu și cunoaște pe Dumnezeu.
Cel ce nu iubește n'a cunoscut pe Dumnezeu,
căci Dumnezeu este iubire.

I Ioan IV. 7-8

Mai tare ca moartea este dragostea și jăratecul
ei, ca flăcările lui Dumnezeu: apă multă n'o stinge
și nici riurile a o ineca. Cântarea Cântărilor VIII. 6-7

Și unul dintre ei, învățător al legii, ispitindu-l
pe Iisus, l'a întrebat: Învățătorule, care este ma-
rea poruncă din lege? El îi răspunse: Să iubești
pe Domnul Dumnezeu-tău cu toată inima ta, cu
tot sufletul tău și cu tot cugetul tău. Aceasta
este marea, cea dintâia poruncă. Iar a doua, la
fel cu aceasta: Să iubești pe aproapele tău ca pre-
tine însuși. În aceste două porunci atărnă toată
legea și proorocii.

Ev. Matei XXII. 35-40

Toate limbile omenești și îngerești de le-ai vorbi,
dacă nu am dragoste, m'am făcut aramă sună-
toare, ori chimbă gălăgios. Chiar dar proorocesc
dacă ai avea, și tainele toate de le-ai cunoaște
și orice știință, și de-ai avea credință atât de
multă să mut și munții din loc, dacă nu am dra-
goste, nimic nu sunt. Și toată averea mea de-ai
face-o milostenii și trupul mi l'ai da să fie ars,
dacă nu am dragoste, nimic nu-mi folosește. Dra-
gostea rabdă îndelung. dragostea este plină de
bunătate; dragostea nu știe de pizmă, nu se laudă,
nu se trufește. Dragostea nu se poartă cu necu-
viință, nu caută ale sale, nu se aprinde de mânie,
nu pune la socoteală răul. Nu se bucură de ne-
dreptate, ci se bucură de adevăr. Toate le suferă,
toate le crede, toate le nădăjduște, toate le rabdă.
Dragostea nu pierde niciodată. I Corinteni XIII. 1-8

Vă dau poruncă nouă, ca unul pe altul să vă
iubiți. După cum eu v'am iubit pe voi, așa și voi

unul pe altul să vă iubiți. Intru aceasta vor
noaște toți că sunteți ucenici ai mei, dacă
avea iubire unii către alții. *Ev. Ioan XIII. 34-*

Ci acum, credința, nădejdea, dragostea —
mân aceste trei. Dar mai mare între ele este
dragostea. *I. Corinteni XIII.*

Dreptatea

Fii drept, sună din înălțime: pe drumul drept
nu pieri nimeni. *Ovidiu*

Provinciile se cuceresc cu sabia și se păstrează
prin dreptate. *Cezar*

Chiar de-ai avea dreptate, nu ți-o poți câștiga
dacă o aperi cu îngâmfare și răstit. *Fenelon*

Dreptatea este un strigăt al inimii. *Prudhomme*

Ceadintâia datorie a regilor este dreptatea.
Napoleon

Dreptatea este dreptul celui slab. *Joubert*

Exces de dreptate, cea mai mare nedreptate *Cicero*

Dreptatea fără forță este neputincioasă, forța
fără dreptate este tiranică. *Pascal*

Nu este mare procopseală dacă ai spirit viu,
dar nedrept; un ceasornic este bun, nu când merge
iute, ci când merge regulat. *Vauvenargues*

Acei cari cred, că au totdeauna dreptate, sunt
oameni puțin inteligenți. *Ancelot*

Să fim drepti, fără a ne gândi la vre-o ră-
splată. *Seneca*

Fii drept și vei fi fericit. *Rousseau*

Dreptatea este legătura sfântă a societății ome-
nești. *Guizot*

Omul drept nu e cel care nu nedreptățește pe
nimeni; ci cel care, putând să facă rău, înăbușe
voința de-a-l face. *Pitagora*

Fundamentul de neclătinat al Statelor este drep-
tatea. *Pindar*

Când o cauză e dreaptă, mai curând sau mai
târziu ea va birui. *J. Simon*

Spada cucerește biruințe, inteligența asigură
supremații politice, numai dreptatea face cuce-
riri morale. *Siméon Luce*

Dreptatea este adevărul în lucrare. *Joubert*

Dreptatea este pâinea poporului; el e veșnic
flămând după ea. *Chateaubriand*

Legea dreptății, fără dragoste, ar rămâne fără
roade. *Ch. Secrétan*

Nimic nu se așează, în ordine morală, decât
pe dreptate; nimic nu dăinuiește decât prin ea.
Lacordaire

Nu există niciun succes, ca să poată compensa
răul, pe care o națiune și-l face sieși, când în-
cetează să ia dreptatea drept lege supremă. *Channing*

...Cugetă că ești creștin
Și că dincolo de groapă îți va pune mâna în piept
Cel de sus și vei da seamă, de-ai fost strâmb
ori de-ai fost drept.

Al. Vlașcu

Virtutea cea mai de seamă a unui judecător
este de-a mântui pe cetățeni, mai degrabă decât
a-i pierde. Dacă este îngăduit de-a se îndepărta
puțin dela calea dreaptă, atunci spre blândețe
cade să se abată.

Michel De L'Hôpital

Lumea veche, cunoscând și mila, recomandă
indeosebi dreptatea, așa de trebuincioasă demo-
crației. Gloria creștinismului e de-a fi proclamat
și răspândit mila.

V. Cousin

Precum se prăbușește o casă, când arhitectul
a încălcat, la zidirea ei, legea matematică, tot așa
fel cad împărățiile, când legea veșnică a dreptății
a fost îndepărtată din hotarele lor.

Lacordaire

Nu cereți ca altul să îndure, ceeace n'ați pu-
tea suferi voi înșivă.

P. Syrus

Dreptatea însăși, dacă te mărginești numai la
ea, fără să-i adaugi mila, degenerază într-o us-
căciune de nesuferit. Avem în fața noastră un
biet nenorocit, care suferă amar. Conștiința noastră
este oare împăcată, dacă putem mărturisi că
n'am contribuit cu nimic la suferința sa? Nu
ceva ne spune, că e bine să-i dăm pâine, ajutor
și mângâiere.

V. Cousin

Când dreptatea piere, nu mai este nimic care
să poată da preț vieții oamenilor.

Kant

Legea talionului este dreptatea celor nedrepți.

Fertitul Augustin

Celebrul naturalist I. H. Fabre, fiind întrebat
de-un poet, dacă crede că este Dumnezeu, răs-
punse: „Dumnezeu? Îl văd chiar”.

Cetățeanul care nu cunoaște pe Dumnezeu este
ciuma cetății.

Plato

Celedintăi datorii le avem față de D-zeu. Cicero

Cea mai înaltă satisfacție a spiritului nostru
constă într-a recunoaște pe Dumnezeu. Spinoza

Dumnezeu? Toată lumina de soare și toată
lumina de suflet, care a fost, care este și care
poate să fie.

N. Iorga

O conștiință fără Dumnezeu este un tribunal
fără judecător. Lumina conștiinței nu e altceva
decât scânteierea ideiei de Dumnezeu în sufletul
neamului omenesc. Stingeți pe Dumnezeu și se
face noapte în om.

Lamartine

Cea mai bună închinare către Dumnezeu e să
păstrăm în sufletele noastre ceva din Dumneze-
irea Lui.

N. Iorga

Acela care a căutat odată pe Dumnezeu, sfâr-
șește prin a-L găsi pretutindeni.

Novalis

Cred în Dumnezeu și-l ador, fără să încerc a
să-L înțeleg. Îl văd pretutindenea, de față și activ,
nu numai în cărmuirea veșnică a vieții și în viața
lăuntrică a sufletului omenesc, ci și în istoria po-
poarelor și-a omenirii.

Guizot

Ceeace se poate da ca absolut sigur este, că
Dumnezeu e infinit, iar mintea omenească e foarte
mărginită.

Voltaire

O știință care nu urcă deadreptul la Dumnezeu cum efectul urcă la cauza sa, nu este știință.

Leverrier, astronom

Dumnezeu este oaspetele firesc al sufletului omenesc.

E. Nan

Că ideea de Dumnezeu va dispărea din concepția omului mi se pare greșala cea mai grosolană.

Carlyle

Știința Cerului ne face să pipăim pe Dumnezeu.

Nordmann, astronom

Dumnezeu este, aici pe pământ, cea mai populară dintre toate ființele. În mijlocul câmpului răzimat pe unealta de muncă, muncitorul își ridică ochii spre Cer și printr'o mișcare simplă, ca și inima sa, arată copiilor pe Dumnezeu. Sărutul îl chiamă, muribundul îl strigă, cel rău se teme de El, binefăcătorul îl slăvește, regii li dau coroanele lor ca să le poarte, armatele îl pun în frunte. Victoria, Lui îi aduce laudă; înfrângerea, în El caută ajutor. Nu este timp, nu este loc pentru împrejurare, unde Dumnezeu să nu se arate și să nu fie chemat.

Lacordaire

Lumea este opera lui Dumnezeu, sau a întâmplărei? Aceasta e dilema din care nu se poate eși, căci o a treia dezlegare nu există. Dacă Dumnezeu e necuprins de mintea omenească, întâmplarea e cu neputință de admis. Dumnezeu este mai presus de minte, dar întâmplarea mă revoltă. Că nu există întâmplare, e tot ce poate fi mai ușor de demonstrat. Pentru aceasta e de ajuns să observăm ceace ea produce. Neregularitatea e caracterul ei constant. Nimic, care să aibă durată continuă, nu rezultă din ea. Există un cuvânt

care e contrarul cuvântului întâmplare: *succesiv*. La jocul de noroc nu poți trage succesiv același număr de douăzeci de ori. Nu poți face ca zarul să cadă succesiv de douăzeci de ori pe același număr. Singură natura trage același număr, aruncă același zar de mii de veacuri. De mii de veacuri tot ce se naște, tot ce trăiește, tot ce crește, tot ce scade, tot ce moare, ascultă de aceeași lege, urmează aceeași ordine, trece prin aceleași schimbări. E dar cu neputință ca întâmplarea să fi făcut lumea. Lumea e deci opera lui Dumnezeu și Dumnezeu există

E. Legouvé

Adevărul nu este sub soare. El este dincolo, este în Dumnezeu, fără Care omul nu cunoaște nimic: nici pământul, nici Cerul, nici prezentul, nici viitorul, nici chiar inima sa. Și cu cât el învață fără Dumnezeu și în afară de El, cu atât își mărește odată cu cercul cercetărilor, și pe acela al indoelilor și al nemulțumirilor.

Lacordaire

Fericit cel ce nu caută să priceapă tainele Dumnezeirei, ci cântă înaintea Ta, Doamne, ca o harfă. Fericit cel ce a înțeles, cât este de greu să știi ceva și cât e de dulce să te iubească pe Tine.

Dim. Merejkowsky

Însăși sferile se mișcă după măsura unui ritm dumnezeiesc și astrele cântă, că Dumnezeu nu e numai marele arhitect, marele matematician, marele poet al lumilor, ci e și marele muzicant. Creațiunea este un cântec, a cărui cadență e măsurată de El și-a cărui melodie o ascultă și El.

Lamartine

Dacă e o greutate să crezi în Dumnezeu, e o absurditate să nu crezi.

Voltaire

Dumnezeu, care nu poate fi văzut de muritor
se vedește din lucrurile Sale.

Aristotel

Totul poartă urmele Providenței divine. Toate
faptele își au originea dela Providență.

Marcu Aureliu

A trece prin lume, a vedea Cerul deasupra
capului, creațiunea împrejur și a nu căuta ad-
vărul ziua și noaptea, a nu căuta pe Dumnezeu
în tainele în cari El se ascunde și cari ne încon-
joară de toate părțile, e o mare greșală, e ru-
nos și degradator.

Octave Feuillet

Adâncul Cerului este o privire a lui Dumnezeu.

Sully-Prudhomme

Omul, privitor vremelnic al unei priveliști ve-
nice, își ridică o clipă ochii spre Cer și-i închide
apoi pentru totdeauna. Dar în timpul acestei tul-
gerătoare clipe, cât îi este dat a trăi, din toate
punctele Cerului și dela marginile pământului
pornește o rază mângâietoare, din fiecare lume
și-i izbește privirile, pentru a-i vesti, că este un
raport între Infinit și el, și că el este unit cu
veșnicia.

X. de Maistre

În desfășurarea vieții pământești în mijlocul na-
turei strălucitoare, în lumina soarelui, pe țărmu-
lărilor vijelioase, sau în marginea apelor limpezi,
în frumoasele priveliști de toamnă, sau grădini
de primăvară — pretutindeni am căutat pe Dum-
nezeu. Firea toată, la lumina științei, mi l'a ară-
tat în mod deosebit. L'am recunoscut, în chip evi-
dent, ca pe însăși puterea lăuntrică a oricărui
lucru, a tot ce există.

C. Flammarion

Priveliștea mării ne face totdeauna o impresi-
une adâncă. Ea este icoana acestui Infinit, care

atrage fără contenire gândirea omului și în căru-
ea se pierde neconținut.

M-me De Staël

Existența lui Dumnezeu este mai sigură decât
cea mai sigură dintre toate teoremele geometriei.

Descartes

Să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău, cu toată
inima ta, cu tot sufletul tău și cu toată tăria ta.

Matei XXII. 37

Dumnezeu este Spirit, și cei ce I-se închină,
cade-se să I-se închine în spirit și în adevăr.

Ev. Ioan IV. 24

Este un Dumnezeu și Tatăl tuturor, Care este
peste toate și prin toate și întru voi toți.

Efes. IV. 6

O adâncime a bogăției și a înțelepciunii și a
științei lui Dumnezeu! Cât sunt de nepătrunse
judecățile Lui și cât de neurmăte căile Lui! Căci
cine a cunoscut gândul Domnului, sau cine a fost
sietnicul Lui? ... Pentru că dela El și prin El și
întru El sunt toate. A Lui fie mărirea în veci, Amin!

Romani XI 33—34. 36

Înainte ca să se fi născut munții, și înainte ca să
se fi făcut pământul și lumea, din veșnicie în
veșnicie, Tu ești Dumnezeu! ... Căci înaintea Ta,
o mie de ani sunt ca ziua de ieri, care a trecut,
și ca o strajă din noapte..

Psalmi LXXX. 2. 4.

Căci El (Dumnezeu) vede până la marginile pă-
mântului, zărește totul sub Ceruri.

Iov XXVIII. 24

Prin înțelepciune a întemeiat Domnul pămân-
tul și prin pricepere a întărit El Cerurile; prin

ființa Lui s'au deschis adâncurile și strecură
norii roua.

Proverbe III. 19.

Al Domnului este pământul, cu tot ce este în
el, lumea și cei ce-o locuiesc.

Psalmt XXIV.

Toată darea cea bună și tot darul desăvârșit
de Sus este, pogorindu-se dela Părintele lumina-
lor, la care nu este schimbare, sau umbră de
mutare.

Iacov I. 17.

Bunătatea Ta, Doamne, ajunge până la Ceruri
și credincioșia Ta până la nori. Dreptatea Ta este
ca munții lui Dumnezeu și judecățile Tale sunt
ca adâncul cel mare. Doamne, Tu sprijinești pe
oamenii și pe dobitoace! Cât de scumpă este bu-
nătatea Ta, Dumnezeule! La umbra aripilor Tale
găsesc Fiii oamenilor adăpost. Se satură de bu-
șugul Casei Tale și-i adăpi din șivoiul desfă-
rilor Tale. Căci la Tine este izvorul vieții; prin
lumina Ta vedem lumina.

Psalmt XXXVI. 2-4.

Dumnezeu este adăpostul și sprijinul nostru,
un ajutor care nu lipsește niciodată în nevoi.
De aceea nu ne temem, chiar dacă s'ar zgudu
pământul, și s'ar clătina munții în inima mărilor.

Psalmt XLVI. 1-2.

Durerea

Marele imbold al progresului omenirii este du-
rerea, ființa nemulțumită, ființa care vrea
să se dezvolte și nu este la largul ei pentru a se
dezvolta. Traiul bun nu cauzează decât nemul-
care; lipsa de ceva e principiul mișcării. Presen-
ța singură face ca apa să se ridice, să ia o di-
recție.

Rene

Durerea, s'a zis cu drept cuvânt, este întru-
câtva artistul lumii, care ne crează, care ne dă
o formă sculpturală artistică, cu dalta ei fină și
neînduplecată. Ea scurtează viața prea îmbătrâ-
nită. Iar ceea ce rămâne mai scump, mai tare și
mai de seamă din noi, se învrednicește de-o viață
superioară.

Michelet

Durerea e dascălita cea mare. Ea singură, iar
nici decum rațiunea, ne face să fim atenți, ne în-
științează, prin semnalele ei dureroase, că ne pri-
mețuim sănătatea. Așa că ea e sentinela noastră
cea bună, făcându-ne, ca din instinct, să ne ferim
de pericol. Natura n'ar fi fost prevăzătoare, dacă
alătura de plăcerea care ne face să iubim viața,
n'ar fi creat durerea care ne învață, cum să pre-
țuim și să ne păstrăm sănătatea.

Schopenhauer

Durerea e izvor al sublimului.

Byron

Bucuria împărtășită e o bucurie mai mare. Du-
rerea împărtășită e o durere vindecată.

Fr. Reinick

O mie de plăceri nu compensează o mare du-
rere.

Leopardi

Să stăpânim durerea, care pe om supune,
Să așteptăm în pace al soartei ajutor.

Gr. Alexandescu

Cel mai nenorocit dintre oameni este cel care
nu știe îndura nenorocirea.

Biais

Durerile mari sunt mute.

Proverb francez

O nenorocire nu vine niciodată singură.

Heine

Este o lege aspră, dar supremă lege, veche ca
și lumea și ca fatalitatea: Că dela durere trebuie

să primim botezul, și că cu acest preț trebuie
răscumpărat totul. Grânele, pentru a se coute
au nevoie de rouă; pentru a trăi și a simți, o
mul are nevoie de plâns.

Alfred de Musset

Infrânge-ți deci durerea, fii vesel de se poate.
Căci tot la zi ajunge și cea mai lungă noapte.

Shakespeare

Providența dă solemnele învățăminte ale durerii
tocmai acelora, cari sunt în stare a le simți, pen-
trucă din durere nasc lucrurile mari și caracte-
rele tari ies ca floarea din spin.

Giuseppe Gioia

Durerile mici vorbesc, cele mari tac.

Terentius

În anii durerii am învățat să mă rog.

Regina Maria

Durerea taie în suflet brazdele, prin care curge
apoi izvorul viu al harului Dumnezeuiesc.

N. Iorga

Durerea înfrățește, durerea apropie sufletele și
le contopește, căci durerea e leagănul vieții și
hrana sufletului.

Lamara

Omul care nu cunoaște durerea, nu cunoaște
nici înduioșarea, nici compătimirea.

J. J. Rousseau

Nu te da bătut nenorocirii; ci întâmpin-o cu
și mai mult curaj.

Virgiliu

Cu cât gândești mai puțin la tine, cu-atât ești
mai puțin nenorocit.

Contesa Diana

Cel ce nu mai poate plânge, nu mai poate nici
simți.

N. Niculescu

Că n'am bunul ce l'ași fi putut avea, nu mă

doare atât de mult ca atunci când nu mai am
ceea ce-am avut.

Kani

Mai toate nenorocirile oamenilor vin, pedeo-
parte, din foame, din lipsa celor trebuincioase
traului și din descurajare la muncă; iar pede-
altă parte, din bogăție, din lene și din toate ce-
lelalte vicii, născute din ele.

Tolstoi

✓ Omul e ca arborele, pe care-l scuturi, ca să-i
cadă fructele. Omul niciodată nu e zgduuit, fără
să nu-i pice lacrimi.

Lamartine

Diamantul scânteie chiar când îl sfărâmi sub
picior.

N. Iorga

Nu poți fi încercat, decât lăsând din aurul tău
pe piatra aspră a vieții.

Lamura

Dacă viața n'are ca scop plăcerea, ci desăvîr-
șirea ființei noastre, atunci durerea nu mai este
un rău, ci chiar un bine, căci ea e pentru noi
cel mai energic mijloc de desăvîrșire.

P. Janet

Nu spune niciodată despre ceva: l'am pierdut,
ci l'am dat înapoi. Ți-a murit un copil, l'ai dat
înapoi; ți-a murit soția, ai dat-o înapoi; ți s'a
luat moșia, ai dat-o înapoi.

Epictet

Natura a pus calmul în nenorocire, ca un cul-
cuș moale în fundul unei prăpastii, spre-a îndulci
senzația căderii celor nenorociți.

Lamartine

Nenorocirea deschide sufletul la lumini, pe care
propășirea nu le deosibește.

Lacordaire

Precum pământul nu-și dă rodul decât fiind
muncit, tot astfel sufletul nostru are nevoie de

durere, spre-a fi îmboldit la lucru. Durerea e lăcrășul, fericirea e femeia. Din unirea lor nasc: gândirea, îndemnul, energia, bucuria. Ea inobilează sufletul și-i impune să cugete. Ea e și o școală, căci ne arată rătăcirile drumului mers și ne descopere căi noi. Durerea e condiția fericirii în viață. Cele mai scilpitoare minuni ale civilizației noastre au la origine dorința de-a combate amărăciunile vieții. Durerea, dacă nu distruge, întărește. E chiar un element indispensabil. E ca o trava, care, dată în anumită măsură, întărește și scapă organismul dela moarte. Durerea e apoi dascălul nostru de energie. Plăcerea moloșește. Bucuria de lungă durată ne istovește. Durerea întărește. Ea lucrează asupra omului ca dușurile recomandate neurastenilor. Țipă când sunt sub ele, dar ies întineriți și întremați.

Jean Finot

Mai omenește este să-ți râzi de lucrurile vieții, decât să le bocești. Cel ce râde, mai lasă ceva nădejde în bine; însă e nebunește să plângi de cele ce nu mai nădăjduiești să le îndreptezi vreodată.

Seneca

Pe Ghetsimani, ca și aiurea, crucea durerilor e drumul la Cer, singurul.

N. Iorga

Crucea lui Iisus Christos este centrul tuturor durerilor.

Ad. Monod

Nimic nu ne face așa de mari, ca o durere mare.

A. de Mussel

Durerea lămurește, fericirea întunecă.

N. Iorga

Nu-i durere mai mare decât să-ți aduci aminte, în nenorocire, de timpurile fericite.

Dante

Plăcerile și durerile sunt cuiele, care ținutiesc sufletul de corp.

Plutarh

Pentru orice nenorocit e o mângâiere să aibă tovarăși în nenorocire.

Spinoza

Numai durerea dă aripi gândirii. Izbândă n'au decât cei ce luptă.

Ada Negri

E o mare nenorocire, să nu fi încercat durerea.

Cicero

A se lăsa pradă durerii, fără a-i se împotrivi, a se sinucide pentru a scăpa, este o mișelie tot așa de mare, ca și aceea de-a părăsi câmpul de luptă fără a fi biruit.

Napoleon I

Durerea singură pătrunde atât de mult în suflet, pentru a-l putea înălța. Ea trezește sentimente, pe care nu le-am fi bănuț încă. În suflet sunt locuri foarte ridicate, unde doar me puterea de viață și pe care singură durerea le poate ajunge.

Blanc Saint-Bonnet

Cea mai mare durere pe lume este să nu te știi iubit.

Hippocrat

Trăznitul în munți înalți lovește.

Seneca

Nu există oameni fără supărări; dacă e vreunul, acela nu e om.

Proverb oriental

Nenorocirea este fără indoială un mare învățător; însă lecțiile acestui învățător sunt prea scump plătite și adeseori câștigul tras din ele nu valorează prețul cât ne-au costat.

J. J. Rousseau

Omul virtuos știe să îndure suferința; el știe

că în lume există suferință și că trebuie să-ți poarte partea sa, fără s'o arunce jos, și nici să blesteme.

Lacordaire

Nu prin cuvinte se mângâie sufletele îndurate.

H. Heine

În viața omului este numai o parte plăcută. Mișcarea de revoluție, a noastră, asemenea cu a globului pe care ne învățăm, e numai de-o zi. Și-o parte din ziua aceasta nu poate primi lumina, fără ca cealaltă să nu fie în întuneric. Icoanele fericirii ne plac, dar ale nenorocirii ne învață.

Bernardin de Saint-Pierre

Copiii nu'nțeleg ce vor :

A plânge-i cuminția lor.

Dar lucru cel mai laș în lume

E un bărbat tânguitor,

Nimic nu-i mai de râs ca plânsul

În ochii unui luptător.

Gh. Coșbuc

Ocupațiunea te învață, mai bine decât filosofia, să-ți uiți de durere.

Tammasco

Sunt lacrimi mai scumpe decât mărgăritarul.

N. Iorga

Orice fericire se aseamănă, durerea însă se deosebesc una de alta.

Tolstoi

Prin flacăra trebuie să treacă oțelul, înainte de-a fi o sabie tare.

Regina Maria

Fericiți cei ce plâng, că aceia se vor mângâia.

Ev. Matei V. 4

Mai bună este întristarea decât risul, căci prin

întristarea feței inima devine mai bună. *Eclesiastul VII. 4*

Fericit este bărbatul, care rabdă încercarea, căci lămurit făcându-se va lua cununa vieții, pe care a făgăduit-o Dumnezeu celor ce îl iubesc.

Iacov I. 14

Și dacă suntem fii, suntem și moștenitori — moștenitori ai lui Dumnezeu și împreună moștenitori cu Hristos — dacă într'adevăr suferim împreună cu El, ca împreună cu El să ne și preamărim. Că socotesc, că durerile ceasului de față nu pot să stea în cumpănă cu mărirea care va să se a-rate pentru noi.

Romani VIII. 17-18

Căci, pe care Domnul îl iubește, îl ceartă și pe orice fiu pe care îl primește, îl bate cu varga. Răbdați spre înțeleptirea voastră. Dumnezeu vă a pe voi ca pe niște fii. Și care este fiul pe care tatăl său nu-l pedepsește ?

Evrei XII. 6-7

Ferice de omul pe care-l ceartă Dumnezeu. Nu nesocotiți mustrarea Celui Atotputernic. El face rana și tot El o leagă ; El rănește și mâna Lui tămăduiește.

Iov V. 17-18

De multe ori vine nenorocirea peste cel fără prihană, dar Domnul îl scapă totdeauna din ea.

Psalmi XXXIV. 19

Amin, amin grăiesc vouă, veți plânge și vă veți tângui, iar lumea se va bucura. Voi veți fi în întristare, dar întristarea voastră se va preface în bucurie.

Ev. Ioan XVI. 20

Cei ce seamănă cu lacrimi, vor secera cu cântări de veselie. Cel ce umblă plângând, când a-

runcă sămânța, se întoarce cu veselie, când
strânge snopii.

Psalmi CXXVI, 5.

Economia. Risipa. Împrumutul. Datoriile

Socotesc că în familie, ca și în Stat, cel mai bun
izvor de virtute este economia.

Cicero

Ar trebui ca totdeauna să regulăm cheltuielile
noastre după veniturile ce avem; acest obicei
constituie însăși ființa cinstei.

S. Smiles

Economia poate fi privită ca fiica prevederii,
ca sora cumpătărilor și mama libertății. Ea este ca
totul conservatoare: păstrătoare a onestității ca-
racterului, a fe icirii casnice și a binelui social.
Ea potolește frământarea și aduce mulțumirea. Ea
face pe oameni prietenii ordinei și-ai siguranței
publice.

S. Smiles

Dacă vreodată va fi cu putință eliberarea cla-
selor muncit a. e., singura cale, și cea care ar tre-
bui să fie, este economia.

J. Simas

Dacă vă place liniștea și libertatea de spiri-
t, nu faceți datorii, căci veți fi în prada unei con-
tinuui frământări. Dacă vă place neatărnarea, nu
faceți datorii, căci datornicul ajunge robul credi-
torului său. Dacă voiți să vă păstrați demnitatea,
nu vă îndatorați; altfel vor fi oameni pe care nu
veți putea privi în față; oameni cu care veți avea
groază să vă întâlniți; și străzi pe care nu veți
putea a trece.

Barrau

Economie, numai pentru a strânge bani, e cea

de disprețuit, chiar atunci când banii au fost
câștigați în chip cinstit. A strânge bani numai
pentru plăcerea de-a fi bogat, este semnul carac-
teristic al unei minți mărginite și-al unui suflet
mic.

S. Smiles

E adevărat că birurile sunt grele, dar traiul
îmbelșugat și nerozia, lenea și deșertăciunea noas-
tră ne iau de zece ori mai mult ca Statul.

B. Franklin

Câștigă atâția bani cât poți; păstrează cât poți
și dă cât poți.

Rockefeller

Dacă voiți să fiți bogați, nu învățați numai cum
se câștigă banul, ci și cum se păstrează.

Franklin

Dacă cineva vă spune, că puteți să vă ridicați
altfel decât prin cultură, muncă și economie, fugiți
de el.

B. Franklin

Dacă faceți datorii, veți fi siliți să tănuți multe
fapte fața de ai voștri, să-i înșelați, să-i mințiți.
Veți trăi în continuă neliniște

Barrau

Numai economia dă omului siguranța pe-a doua
zi.

H. Marion

Datoriile fac din om un adevărat rob.

Wellington

Când risipește bărbatul arde casa pe jumătate;
când risipește femeia, arde toată casa.

Întrebuințează-ți bine banul, cum îți întrebuin-
țezi și timpul. Nerodul cumpără ceea ce nu-i tre-
buie.

Cheslerfield

Dobânzile se așează la masă mai devreme de-
cât tine.

Sunt multe mijloace de îmbogățire, dar puține sunt cinstite. Economia este unul din cele mai sigure. Cu toate acestea, chiar acest mijloc nu este cu totul nevinovat; ne îndepărtează într-o câțva de la datoriile, ce ni le impun oamenii și mila.

Economia este un mare venit.

Cel care împrumută se leapădă de sine însuși... Aveți cu ce trăi? Nu vă împrumutați. N'aveți cu ce trăi? Cu atât mai mult nu vă împrumutați. N'ați putea să vă mai scăpați de datorii.

Înțelepciunea, cumpătarea și buna gospodărie sunt tovarăși prețioși pentru îndulcirea vremurilor.

Orice risipitor este un vrăjmaș al societății; orice om econom este un binefăcător public.

Dacă ești sărac, nu mai adăuga la sărăcia ta groaza împrumutului și a datoriilor.

Cel mai bogat dintre oameni este economul; cel mai sărac e zgârcitul.

Datoriile făcute în tinerețe, sunt ruina omului la maturitate.

Economia este izvorul independenței și al libertății.

Educația. Buna creștere. Exemplul

Dacă grija de educația copiilor începe de timpuriu, atunci osteneala părinților și bunele

învățăminte au mare înrăurire. Dacă dimpotrivă, relele apucături au pătruns în sufletul lor, atunci tirania obiceiului nu mai poate fi învinsă la ei, și nu va mai fi nici un leac pentru tămăduirea răului. Pentru a împiedica răul, ca să nu ajungă deprindere, trebuie să se ia măsuri mai dinainte.

Acolo unde se cere un galben pentru ridicarea de orașe, castele, monumente, arsenale — dați o sută pentru creșterea unui tânăr.

A educa e mai greu decât a studia, deaceia sunt puțini educatori în mulțimea de învățați.

Cruzimea naște cruzime și blândețea blândețe. Copiii, cărora nu li se arată dragoste, ajung să nu mai iubească.

Cel care este maestru în educație, poate schimba fața lumii.

Omul nu poate ajunge om decât prin educație.

Cine cruță nuiua, își urăște copilul.

Socot că educația este, pentru om, o trebuință organică.

Ași vrea să facem pe copil să simtă, că-l certăm din dragoste. Și cum am putea să facem să simtă aceasta, decât prin blândețe?

Instrucția hrănește spiritul, educația hrănește inima.

Părinții nu trebuie să țină seama de vreașă pe vremea
din copii.

Un trup sănătos, un suflet drept, o voință vi-
tuasă — iată ce-și propune să formeze o bună
educație.

Nimic nu e mai primejdios ca un sfat bun
urmat de-o pildă rea.

Dintre cei cari-și iubesc copiii, puțini știu cum
să-i iubească cu adevărat. Unii, din prea mare
iubire, îi răsfăță când sunt mici; iar când sunt
mari se ceartă cu ei, fiindcă sunt răsfățaji.

Scopul educației nu e de-a face mașini, ci o-
menii (personalități).

Până la 5 ani copilul cu năiaua tu să-l crești.
Zece ani apoi cu vorba cât de rău să-l dojenești.
Iar d'aci ca pe-un prieten cu blândețe-l stăpâ-
nești.

Noi fabricăm tot, afară de oameni adevărați.
Înălbim stofe de bumbac, călim și lucrăm oțelul,
rafinăm zahărul, turnăm porțelanul și tipărim
cărți. Dar să rafinăm și să perfecționăm un singur
om, aceasta niciodată.

Prin faptul că ați dat copiilor voștri hrana tru-
pească, să nu credeți, că v-ați făcut datoria față de ei.
Să învețe dela voi a cunoaște și-a deosebi binele
de rău; a le plăcea binele și a-l face cu plăcere,
a urî răul și a fugi de el cu groază.

Dacă ași avea de crescut un copil, de ce m-aș
ocupa mai întâiu: Să-l fac om cinstit, sau om

mare? Și mi-am răspuns singur: „Să-l fac om
cinstit”. Mai întâiu să fie bun; va fi mare după
aceea, dacă e în stare să fie. Atât pentru el, cât
și pentru mine, și pentru toți cei ce-l inconjoară,
în mai mult să aibă un suflet bun, decât să fie
un geniu.

Dovada educației adevărate este veselia și sin-
ceritatea copilului.

Copilul trebuie să știe, că mai de grabă i se
vor ierta douăzeci de greșeli decât o singură as-
cundere a adevărului.

Copiii se conduc prin rațiunea autorității, iar
tinerii prin autoritatea rațiunii. La urma urmei
este același principiu, căci rațiunea este cea din-
tău autoritate și autoritatea cea din urmă rați-
une.

Să luăm bine aminte, că educațiunea nu stă
numai în a ne îmbogăți memoria și a ne lumina
mințile; ea trebuie să se ocupe în deosebi și de
îndrumarea voinței.

Toată educația depinde de mamă.

Dacă dezvoltăm numai forțele fizice ale unui om,
facem dintr'insul un atlet sau un sălbatic; dacă
dezvoltăm numai forțele morale, facem un entu-
ziast sau un maniac; dacă dezvoltăm numai for-
țele intelectuale, facem un om original, sau poate
un monstru. Dacă vrim un om complex, trebuie
să îngrijim ca o armonie perfectă să fie în dez-
voltarea ce dăm acestor forțe.

Educatorul nu face altceva decât îndrepta
ceea ce natura a creat.

Montaigne cerea, pe timpul său, ca învățătorii să nu se mărginească a *mobila* capetele cu diferite idei, ci să se gândească și la a făuri idei.

Le Père Girard

O carte bună, o cuvântare frumoasă, pot să facă mult bine; dar o pildă bună vorbește inimii mai convingător decât orice.

Confucius

Educația este ceea ce mai rămâne, când tot ce se învață la școală se uită.

Emerson

Cunoștințele pe care le-am dobândit, nu trebuie să se asemeze cu un mare magazin, fără rânduială și fără inventar. Nu, ci să știm ceea ce avem și la nevoie să putem lesne să ne folosim de ele.

Leibnitz

Orice om primește două feluri de educație: una dată de alții și alta, mult mai importantă, pe care și-o face singur.

Gibbes

Socotesc un blestem de-a lăsa copiilor, ca moștenire, bani mulți. Le-am face cel mai mare serviciu, dacă le-am da o educație cât mai sănătoasă, făcându-i astfel să se prezinte cât mai bine înarmați pentru lupta vieții. Având bani mulți, îi facem să piardă imboldul de-a se strădui și astfel nu-și mai găsesc calea cea dreaptă.

Cecil Rhodes

Lung e drumul prin învățături, scurt și neted prin pilde.

Seneca

Toată ființa omenească, care vine pe lume, are drept absolut la educație. A lipsi de educație pe un copil, este a-l osândi la îndobitocire și la nenorocire... Acolo unde lipsește școala, trebuie să

înmulțim închisorile și ospiciile: triste monumente, cari mai mult confirmă neprevăderea noastră, decât vorbesc despre dreptatea și mila de aproapele nostru.

E. Laboulaye

A educa copiii cum trebuie, iată toată morală noastră. Casa părintească este o grădină, în care crește cea mai nobilă floare: floarea umană. Pe aceasta o avem de îngrijit. Ea trebuie să dea roade, pentru a putea purta roade sănătoase.

Carnegie

Așchia nu sare departe de pom.

Proverbe

Legea spiritelor nu se deosibește de cea a trupurilor, cari nu pot trăi decât printr'o hrană continuă.

Vauvenargues

Profesorii și elevii au un profesor comun: dragostea.

Legouvé

Și în pregătirea sufletelor omenești potopul rupe și înneacă, pe când numai ploaia mică și răbdătoare aduce fără îndoială roade.

N. Iorga

Noi, cei mari, uităm adesea c'am fost copii. Uităm cum eram, ce simțiam și cum judecam, când eram copii. Și lucrul acesta ar trebui să ni-l aducem aminte, mai ales când ne găsim în fața copiilor.

Al. Vlăduț

Educația cu care copilul intră în viață, se resimte câteodată chiar până la vîrsta cea mai înaintată.

Solomon

Fără convingere nu se poate face educația sufletelor.

Quizot

Copiii trebuiesc crescuți pentru ei, nu pentru părinți.

N. Iorga

Cea dintâia educație e cea mai importantă; ea este în seama mamelor.

Rousseau

Cum este izvorul, așa e și pârăul; cum sunt părinții, așa și copiii.

Campanella

Omul este rodul educațiunei ce primește.

Herbott

Intr'un petec de grădină arunci sămânța plantelor, te interesezi de florile ce ies, și să rămâi rece la înflorirea sufletească a elevilor tăi?

Tila Maiorescu

Fără duioșie și nevinovăție nimeni nu se poate apropia de sufletul copiilor.

S. Mehodici

Nicio purpură nu este mai nobilă și nici o domnie nu este mai plină de putere decât a noastră, a educatorilor. Noi îndrumăm sufletul poporului dintr'un veac în altul; a noastră este datoria de veghea asupra învățaturii și gândurilor lui.

Gustav Freytag

Copiii învață bunătatea dela natură, iar răutatea dela oameni.

N. Iorga

Prosperitatea unui popor depinde mult mai mult de sistemul său de educație, decât de instituțiunile sale, sau de guvernarea sa.

Gustave le Bon

Educația bărbaților trebuie începută prin educația femeilor.

Sav

Cât timp ține educația? Atât cât ține și viața.

Micheli

Metodele de educație sunt măiestrii măiestrilor.

Talleyrand

Copiii au mai multă nevoie de modele, decât de critici.

Joanbert

Educația poate orice; ea face să joace și urșii.

Leibnitz

Cultivați în chip armonios toate puterile și înstruțiți ființa omenească.

Le Père Girard

Educația morală nu trebuie să înceapă cu îmbunătățirea moravurilor, ci cu schimbarea modului de cugetare și cu formarea caracterului.

Karl

O experiență veche a dovedit, că exemplul plecat de sus coboară în toate clasele și duce cu el binele sau răul.

A. Grun

Educația este cel mai frumos dar, pe care-l poate dobândi omul.

Plato

Când aplicăm severitatea unde nu trebuie, nu mai știm s'o aplicăm unde trebuie.

Joan

Nimeni nu se poate educa fără nuiă.

Scherer

Pe copil să-l bați, până n'a spart ulcio.

Zicătoare

E multă vreme de când un mare mare din vechime a spus: „Spiritul copiilor nu este un vas, pe care avem să-l umplem; ci este o vatră, pe care trebuie s'o încălzim”.

O. Girard

Idealul educației este dobândirea unei complete pregătiri pentru toată viața.

H. Spencer

Puneți pe copil să caute ceea ce este el, și să descopere prin propriile sale puteri.
Pestalozzi

Să nu căutați a face mai bun pe om prin rațiune, ci prin exemplu; nu încercați a mișca decât prin emoție; să nu credeți că știți trezi dragostea, decât prin dragoste. Și ceea ce voiți să faceți elălalt. Viața voastră, iar nu cuvintele voastre, trebuie o predicare.

Ați face mare serviciu statului dacăți înălțați nu acoperișul caselor, ci sufletul cetățenilor. Mai mult valorează sufletele mari locuind în case modeste, decât oameni josnici și mici locuind în case mari.
Epiet

Spiritul se educă nu îndopându-l cu numeroase și vagi cunoștințe, ci dându-i un mic număr de idei luminoase și bine legate între ele, cu care și prin care să învețe a reflecta, a raționa și a judeca.
E. Lavater

Exemplul rău este o otrăvire a spiritului. *Amaury*

Întreaga viață a copilului trebuie să nu fie totdeauna deopotrivă de înălțătoare și de odihnă. Trebuie să dăm odihnă gândirii: după aceea se va trezi mai sigură și mai energică. Când vom pune în mișcare puterile noastre intelectuale și, dimpotrivă, când, să ne odihnim, ca odihna să fie pentru ele un aliment întremător.
Seneca

La copii trebuie să trezim de timpuriu noțiunile drepte despre binele și răul moral.
Kant

Educația să fie energică și preventivă. Într-o bună zi, vom învăța să înlocuim politica prin educație. Prin reforme și legi lecuim doar urmele

Familia nu e locul desfășurării istorice; această de obicei privirilor posterității, este totuși obârșia virtuților cari izbucnesc în lumea largă, și semenea izvoarelor ascunse, de unde ies marile fluvii și-a căror ape vor crește apele oceanului.
Lacordaire

În multe chipuri putem asfăța un copil: îi răsfățăm mintea prin exagerarea nesocotită a laudelor; îi stricăm caracterul, lăudându-i toate voile; îi răsfățăm inima, ocupându-l de el prea mult, adorându-l, idolatrizându-l.
Dupont

Nimic, din ceea ce poate jigni auzul sau văzul, nu trebuie să atingă pragul locuinței, în care se găsește un copil. Datorăm copilului cel mai mare respect.
Juvenal

Societatea nu e decât dezvoltarea familiei; dacă omul iese corupt din familie, va intra corupt în lume.
Lacordaire

Dintre toate comorile, pe care părinții le pot lăsa copiilor lor, nu e niciuna mai de preț ca un frate: e un prieten, dat de natură, un prieten căruia nimeni nu-i poate ține locul și pe care, odată pierdut, nimeni nu-l poate înlocui.
Plutarh

Dacă voim, ca sentimentul datoriei să pătrundă până în oasele noastre și să prindă rădăcini în noi chiar la obârșia vieții, să nu ne biziim pentru această mare sarcină, decât pe familie. *J. Simon*

Copilul ajunge pentru părinții săi, după educația pe care-o capătă: răsplăta sau pedeapsă.
Petit Senn

Copilul n'are nevoie numai de pâine. Trebuie

să ajutăm și să formăm sufletul său gingaș: să-l ajutăm prin iubire, să-l formăm prin disciplină. Cine va fi lângă el toată vremea, pentru a sădi în inima lui simțimintele cele bune? Mama. Cine-i va vorbi despre primejdiile și nenorocirile vieții, și-l va învăța tăria voinței și măreția virtuții? Tatăl. Copilul va avea aceste două bune genii, până ce va putea zbura cu propriile sale aripi.

Dar chiar în plinătatea vârstei, cele mai întăritoare și dulci amintiri îi vor veni dela vatra părintească.

J. Simon

Fericit tânărul, care dă mamei sale mulțumirile și mângâierile pe care le-a primit. Fie ca într-o bună zi să poată ajuta bătrânețea aceea care a sprijinit cei dintâi pași ai săi.

Bersot

Copil răsfățat! Vorba aceasta a ajuns un termen amical. Nu cunosc unul mai trist în graiul nostru. Un copil răsfățat e un copil căruia i-se trece totul cu vederea, căruia i-se inoculează egoismul. E învățat să refere totul la el însuși, i-se permite să trateze pe mama sa ca pe-o servitoare și pe tatăl său ca pe un pedagog plicticos. Când părinții cedează acestei slăbiciuni nesocotite, ei vor culege totdeauna indiferența și disprețul fiilor lor.

E. Laboulaye

O casă fără copil este ca un clopot fără limbă. Frumos ar fi sunetu-i ce doarme, dacă cineva ar fi să-l deștepte.

Carmen Sylva

Cine a reflectat asupra energiei și dăinuiri în-dărătnice a primelor noastre impresiuni; cine se va gândi, că cele dintâi impresiuni ale noastre sunt cele pe care le comunică, sau schimbă mama, nu va șovăi să recunoască, că femeia poartă în

măinile sale delicate, odată cu caracterul popo-
rului care se ridică, destinele societății. *A. Vinet*

Copilul aduce pace într-o căsnicie turburată; cuviință și cinste într-o căsnicie dezordonată; ordine și economie într-o căsnicie risipitoare. În fața acestei creaturi curate și nevinovate, patimile tac, viciile se ascund, familia se purifică.

P. Janet

Fățarnicia

Nesinceritatea înseamnă o mărturisire de slăbi-
ciune, ori ascunderea unui fapte rele. *N. Iorga*

Cei mai răi oameni sunt fățarnicii. *Mahomed*

Fățarnicia este omagiul pe care viciul îl aduce
virtuții. *Roche foucauld*

Șarpele e odios nu pentru că mușcă, ci pen-
trucă se ascunde ca să muște. *N. Iorga*

Când postiți, nu fiți ca fățarnicii, că ei își în-
tunecă fețele, ca să se arate oamenilor că pos-
tesc; adevăr grăiesc vouă, își iau plata lor.

Ev. Mateiu VI. 16

Vai vouă, Cărturarilor și Fariseilor fățarnici!
Că semănați cu mormintele cele văruite, care pe
dinafară se arată frumoase, înlăuntru însă sunt
pline de oase de morți și de toată necurăția! Așa
și voi, pe dinafară vă arătați oamenilor drepti,
înăuntru însă sunteți plini de fățarnie și de fără-
delege.

Ev. Mateiu XXIII. 27—28

Domnul zice: „Când se apropie de mine po-
porul acesta, mă cinstește cu gura și cu buzele,

dar inima este departe de mine, și frica pe care
o are de mine, nu este decât o învățătură de
datină omenească.

Isaia XXIX, 15

Nu tot cel ce-mi zice: Doamne, Doamne, va
intra întru Împărăția Cerurilor, ci cel care va face
voia Tatălui meu cel din Ceruri. *Ev. Mateiu VII, 21*

Iar voi când vă rugați, nu fiți ca fățarnicii, că-
rora le place, prin sinagoge și prin unghiurile
ulițelor stând în picioare să se roage, ca să se
arate oamenilor; adevăr grăiesc vouă, își iau
plata lor.

Ev. Matei VI, 5

Femeia

Femeia e născută să fie bărbatului tovarășe iu-
bitoare.

Schiller

Femeile sunt false în țările în care bărbații sunt
tirani. Violența produce violenție. *B. de St. Pierre*

Respectul față de femeie este semnul după
care cunoști omul nobil.

J. E. Pécaut

Nu frumusețea femeiei, ci virtuțile ei leagă ini-
mile celor cununați.

Euriplos

Cinstea femeiei este cunună de glorie pe capul
bărbatului; cinstea mamei alcătuiește cea mai
mare parte din zestrea fetelor.

Guerazzi

Oamenii fac legile, femeile fac moravurile. *Guthrie*

Femeia nu trebuie să uite, că este bucuria, far-
mecul și recreația familiei. Regula cea mare a
căsătoriei este de-a face ca interiorul casei, să
pară bărbatului mai plăcut ca oricare altul. *P. Janet*

Femeia este pieirea, sau mântuirea patriei.

Seneca

După părerea noastră, femeile sunt institutoare
inăscute; căci, în timp ce au, nemijlocit în mâi-
nile lor, moralitatea copiilor, acești suverani de
mâine ai pământului, dar exemplul pe care pot
să-l dea, farmecul pe care pot să-l răspândească
asupra soartei celor de altă vârstă, le procură
în tot momentul mijloace de a face mai buni pe
oameni.

M-me Necker de Saussure

Femeia poate duce din casă cu șorțul, mai mult
decât poate încărca bărbatul în car.

Rückert

Dumnezeu n'a dăruit femeilor chipul desmier-
dător și darul de-a îndupleca, pentru a fi îndă-
rătnice. Nu le-a creat slabe pentru a râvni la
putere. Nu le-a dat glas dulce pentru a amări.
Nu le-a dăruit graiu blajin pentru a se înfuria.
Dacă se mânie, se pierd. Adesea au motiv de a
se jeli, n'au însă dreptul de-a dojeni. Orice fe-
meie să păstreze întotdeauna tonul potrivit se-
xului său.

J. J. Rousseau

Iubește și prețuește femeia și nu abuza nici-
odată de slăbiciunea ei: ar fi o infamie și o
nemernicie.

Mantegazza

Lumea trăiește prin femeie.

Jules Michelet

Ceadinția și cea mai însemnată însușire a
unei femei este blândețea.

J. J. Rousseau

Frumusețea este primul dar pe care-l face fe-
meiei natura și tot primul pe care i-l cere. *Méré*

Publicul vrea să fie tratat ca femeile: lor nu

trebuie să li se spună decât ceea ce vor să audă.
Goethe

Cel mai mare vrăjmaș al femeiei este plictiseala.
P. Janet

Femeia cea mai folositoare este aceea care naște cei mai mulți copii.
Napoleon I

Viitorul țării îl țese femeia.
Carmen Sylva

Iată ce trebuie să știe o femeie: Singurul om care e vrednic de iubirea ei, este acela care a socotit-o demnă de respectul său.
Al. Dumas-Fil

Mai lesne împac Europa decât două femei.
Ludovic XIV-lea

Luxul acestei biete femei nu mă surprinde: ea își desgolește sufletul spre a-și îmbrăca trupul.
V. R. Aguilera

Dacă femeile dau prea multă atenție frumuseții, este din pricina bărbaților, cari le iubesc numai pentru atât.
M-me de Lambert

Cineva povesti unui filosof toate însușirile soției sale: frumusețe, avuție, spirit, noblețe legături de rudenie, educație. Și filosoful, la fiecare însușire nouă, scria câte un zero. În sfârșit bărbatul adăose, că ea are o fire blândă. Atunci filosoful puse cifra 1 înaintea acestor zeruri, care numai așa primiră o imensă valoare.
Canlu

Proverbul zice: Un cămin bun și-o femeie cum se cade prețuesc cât aur și mărgăritare.
Goethe

Respectați femeia! Ea înflorește trandafirii Ce-

rului în viața pământescă. Ea înnoadă legăturile fericirii în iubire și sub voa'ul pudic al grației ea întreține, harnică și cu o mână de sfântă, ilacăra veșnică a celor mai frumoase simțăminte.
Schiller

Femeia care se plictisește când are copii, e de disprețuit.
Jean Paul

O femeie frumoasă place ochilor, una bună inimii. Ceadintăia e un giuvaer, cea deadoua o comoară.
Napoleon I

Nimic nu onorează atât de mult o femeie, ca răbdarea sa; și nimic nu-i aduce mai puțină cinste decât răbdarea soțului său.
Joubert

Și-a zis Domnul Dumnezeu: Nu este bine ca omul să fie singur; să-i facem un ajutor (femeia) asemenea lui.
Geneza II 18

Femeia harnică este cununa bărbatului său.
Proverbe XII. 4

Femeia înțeleaptă își zidește casa, iar femeia neînțeleaptă o dărâmă cu însăși mâinile sale.
Proverbe XIV. 1

Femeia cinstită este mai de preț decât mărgăritarele. Inima bărbatului se încrede în ea și nu duce lipsă de bunuri.
Proverbe XXII 10-11

Mai bine este a locui în pustie decât cu femeia gâlcevitoare, mânioasă și limbută.
Proverbe XXI. 19

Așijderea și femeile, să se poarte în port cuviincios, făcându-și lor podoabă din sială și din cumpătare, nu din păr împletit și din aur, sau

din mărgăritare, sau din vestminte de mult preț. Ci, precum se cuvine unor femei care se făgăduiesc temerii lui Dumnezeu, făcându-și lor poadoabă din fapte bune.

I Timotei II. 9-10

Femeile să fie cumpătate, curate, gospodine, cu inimă bună, plecate bărbaților lor, ca să nu fie vorbit de rău cuvântul lui Dumnezeu. *Tit. II. 5*

Fericirea

Nu pot numi fericire dorințele împlinite, ci datoritiile împlinite.

Karl Gerock

Fericirea e limanul către care tind oamenii.

Voltaire

Mulțumește-te cu ceea ce ți-a dat soarta și iubeste cu adevărat pe acei cu care trăiești. *M. Aureliu*

Fericirea este un lucru minunat: cu cât o împărtășii mai mult, cu atât o ai mai mult. *M-me Necker*

Fericirea e în speranță.

Chateaubriand

Nu poți să fii fericit decât lucrând la fericirea altora.

Bernardin de S. Pièrr

Deplina fericire constă în a face pe alții fericiți.

J. J. Rousseau

Dacă am vroi să fim fericiți, lucrul ar fi lesne de împlinit; vroim însă să fim mai fericiți decât alții, și aceasta mai totdeauna este greu, căci îi credem cu mult mai fericiți decât sunt ei cu adevărat.

Montesquieu

Am cunoscut lumea, am iubit lumea și-am cău-

tat în ea fericirea. Am căutat-o în aur, în viața luxoasă și ușurată, în satisfacerea egoismului, în increderea unui prieten și n'am găsit-o nicăieri. Fericirea n'am găsit-o decât în rugăciune și în slujba lui Dumnezeu.

P. Hermann

Mulți petrec ani de zile în urmărirea unor lucruri, dela cari așteaptă mulțumire și cari nu le aduc decât păreri de rău și scârbă. Ceea ce-i trebuie omului este pacea inimii, fericirea în legăturile cu semenii lui, „bucuria de-a trăi și de-a lua parte la viața altora”. *Wilson, Președ. S.-Unite*

Când ai puține dorinți, ai și puține lipsuri. *Plutarh*

Nu-ți destăinui fericirea unui om mai puțin fericit decât tine.

Pitagora

Nu există fericire; liniștea sufletească este ținta de căpetenie a omului.

Taine

Nu putem fi fericiți. Așa e constituită natura noastră, că chiar dacă reușim să ne satisfacem toate dorințele pe care le avem într'un moment dat, această stare de mulțumire deplină nu durează decât o clipă, și în locul dorințelor satisfăcute se vor naște altele și tot astfel se va urma până la sfârșit.

B. Pascal

Nu este fericire fără curaj și nici virtute fără luptă.

J.J. Rousseau

Nu uita, că în viață omul nu trebuie să ceară fericirea decât dela munca lui, iar nu de la întâmplare.

Andersen

A veghea ca grâul să incolțească, sau ca florile să crească, a sufla din greu la plug și la

sapă, a ceti, a gândi, a iubi, a te ruga, iată lucrurile care fac pe om fericit.

Iohn Ruskin

Copilă — zise mama înainte de-a-și da sufletul — fericirea nu există decât în Cer; ai să afli aceasta odată.

H. Balzac

Ceadințaiu condiție a fericirii e liniștea sufletului. A celei adevărate; cealaltă e beție și amețeală.

N. Iorga

În fericire ajungi adesea să râvnești la durerile fecunde.

N. Iorga

Fericirea adevărată e ca lumina: Acele corpuri strălucesc mai puternic în mărirea ei, cari n'o opresc pentru dănselle, ci o împart cu mai multă dărnicie pe la cele din preajma lor.

P. Cerna

Cea mai mare fericire a omului care cugetă, este a cerceta ce se poate cerceta și-a venera cu seninătate ceea ce nu se poate cerceta.

Goethe

Poate fi cineva cu adevărat fericit, când ia aminte la câte-s de făcut pe lume, la câte însuși cată să îndeplinească într-o viață așa de scurtă și de nesigură, și vede că-l apucă noaptea cu lucrul de-abia început?

Al. Vlăduț

Cine e sărac în dorințe, e bogat în mulțumiri.

Charron

Fericirea e iubirea, iubirea e fericirea. Am spus-o și nu-mi iau vorba îndărăt.

Chamisso

Rareori ne gândim la întuneric, când suntem la lumină; și la durere, când suntem mulțumiți. Dar contrariul, în totdeauna.

Kant

O mare predică a fericirii e de-a se aștepta la o prea mare fericire.

Fontenelle

Cum vom culege pe acest pământ roadele unui pom, ale cărui rădăcini sunt în Cer? Adevărata fericire e un pom, care nu poate crește în această vale a lacrimilor. Rodul său nu se poate coace decât la razele soarelui eternității.

Ab. Canu

Știința este partea cea mai considerabilă a fericirii.

Sofocle

Ești destul de fericit, dacă ai putut face o faptă bună.

Carmen Sylva

Fericirea bogatului nu stă în bunul ce are, ci în binele ce face.

Fléchiér

Fericirea este a acelora care-și sunt lor-și deajuns.

Aristotel

Fericirea nu e în lumea aceasta. A dori o fericire curată, e a vroi un Cer fără nori.

Maximă Chineză

Fericirea e o dorință, dar nu dobândim tot ce dorim.

Tarde

Fericirea e ca ecoul: răspunde, dar nu vine.

Carmen Sylva

Acela este omul cel mai fericit, care poate pune în legătură sfârșitul vieții sale cu începutul ei.

Goethe

Un om e fericit când nevasta sa este virtuoasă: trăiește viața de două ori.

Goethe

Proiecte de fericire! Voi sunteți poate singura fericire adevărată pe pământ.

Alfred de Musset

E fericire pentru toată lumea. Mai întâiu ai fericirea pe care ți-o dă raza ta dinăuntru, lumina minții tale și bunătatea inimii tale. Dar natura cu bogăția priveliștelor ei, cu farmecul veseleiei reînnoiri a podoabelor ei. Dar fericirea de-a putea face pe altul fericit! Dar speranțele! Dar visurile!

Al. Vlăhulă

Excesul fericirii este deopotrivă de înfiorător ea cel al suferinței.

Lamarline

Fericirea cere-o dela zei, prudența dela tine însuși.

Isocrate

Fericirea grabnică curând obosește.

D. Cantemir

Nu-i fericit cel care are ceea ce dorește, ci cel care nu dorește ceea ce n'are.

De Weber

Fericirea care a gustat din amarul geloziei, e ca un obraz frumos, care a fost ciupit de vărsat: rămân semnele.

P. Bourget

E o mare virtute să știi să lupți împotriva fericirii, și e o mare fericire să nu fii biruit de fericire.

Fericitul Augustin

Ești sănătos? — Da. Ești om cinstit? — Da. Ai pâinea cea de toate zilele? — Da. Ești fericit? — Nu. Atunci dă-te pe mâna medicului și du-te înc'odată la școală, căci ești bolnav și neștiutor.

Mantegazza

Un caracter bun, cumpătat și blând poate fi mulțumit chiar când ajunge în sărăcie; pe câtă vreme un caracter rău, lacom și în idios nu-i mulțumit nici cu toată bogăția pe care o are.

Schopenhauer

Saadi se jeluia că n'are ghete; dar când văzu un om fără picioare, se înveseli.

K. J. Weber

Fericirea firei noastre omenești, ca și desăvârșirea sa, stau în a ne face datorii.

Dug. Stewart

Fericirea e ca apa în plasa pescarului: tragi, se umflă; ridici, nu mai e nimic.

Merejkovsky

Cu cât mă mișc mai mult în această lume, cu atât mă încredințez mai mult, că fericirea casnică este singura fericire prețioasă.

De Tocqueville

Singurul mijloc de-a fi fericit e de-a nu se gândi la sine, de-a lucra pentru altul, de-a se jurui unei opere în care ai credință. Oamenii n'au găsit încă alt mijloc de-a fi fericit. Plăceri'e vieții te desgustă repede. Ambițiunea nu e niciodată satisfăcută. Singurul lucru care-și găsește satisfacția și răsplata este devotamentul.

Fustel de Coulanges

Condițiunile fundamentale ale fericirii omenești sunt acestea: traiul sub cerul liber — în bătaia soarelui și în aerul curat, deavalma cu pământul, cu plantele și cu viețuitoarele — munca și-o viață familiară, curată și neturburată.

Tolsioi

Fericirea nu-i decât un ideal, durerea e reală.

Voltaire

Plăcerea se poate răzima pe iluzie; fericirea însă stă pe adevăr.

Chamfort

Fericirea este ca o minge: alergăm după ea și cum am ajuns-o îi dăm cu piciorul.

Duissoux

Unul din cele mai sigure mijloace de-a avea fericirea este de-a fi știut să păstrezi neatinse res-

pectul de tine însuși; de-a putea privi viața la întreagă, fără rușine și fără remușcări; fără să vezi în ea ceva josnic, nici vre-o nedreptate, sau vreun rău făcut altuia și pe care să nu-l fi reparat.

Condoreet

Nu ești fericit pe lume, decât atunci când îți uiți de lume.

Anatole France

Fericirea dobândită cu osteneală e gustată de două ori.

Gracian

Fericirea este a acelora ce-și sunt loruși deajuns.

Aristotel

Trei lucruri sunt necesare pentru a fi fericit: trup sănătos, spirit liber și inimă curată.

Domal

Fericirea nu există în prezent niciodată. Numim fericită o stare prin care am trecut, sau prin care n'am trecut încă.

Alphonse Karr

Există numai o fericire: datoria; numai o mângâiere: munca; numai o plăcere: frumosul.

C. Sylva

Fericirea stă în cumpănirea statornică dintre dorințe și putința de a le satisface prin propria ta muncă.

Achile Loria

Pentru ce să punem fericirea noastră în afară de noi? Pentru ce să încredințăm rațiunea noastră de a fi, vântului ce suflă? Pentru ce să căutăm mulțumirea noastră în neplăcerea și supărarea altora? Banii noștri nu-i încredințăm celui dintâiu venit, dar îi încredințăm motivele fericirii noastre. Făcând să depindă bucuria vieții noastre de pizma aproapelui, ne imbarcăm pe-un vas

subred, a cărui cârmă nu e în mâna noastră, ci în a întâmplării crude și fatale.

Jean Finot

Nu e nici o cale mai sigură pentru a ajunge la fericire decât calea virtuții.

J. J. Rousseau

Nu cere ca evenimentele să se petreacă așa cum voiești tu, ci silește-te a le vroi așa cum vin ele. Aceasta e taina fericirii.

Epictet

Nu poate fi fericire mai mare decât a pune în armonie viața noastră cu gândirea noastră. Când duci o viață potrivit însușirilor tale, înclinărilor tainice ale conștiinței tale, resimți cea mai vie mulțumire, accesibilă tuturor oamenilor.

Jean Finot

Trebuie să privim fericirea de departe, cum privim Cerul. Desigur, fericirile cele mai trainice sunt acelea, între cari și între noi este mult drum de făcut. Fericirea e mingea pe care voia s'o ajungă copilul, dar care, oridecâte ori se apropia de ea, o împingea cu piciorul tot mai departe.

Reynaud

Fericirea nu e de-a poseda mult, ci de-a spera și iubi mult.

Lamennais

Păzește-te. a-ți fonda fericirea pe pretențiuni mari și cari oferă prea multă înlesnire întâmplării nenorocite. Cu cât edificiul este mai jos, cu atât este mai la adăpost. A te restrânge pe cât poți, este a fi fericit.

Schopenhauer

Fericirea nu e lucru ușor; ea este greu de găsit în noi și cu neputință de găsit aiurea.

Chamfort

Să ne bucurăm de ce avem noi, fără comparație cu alții. Niciodată nu vei fi fericit, dacă te vei mâhni, văzând că altul e mai fericit ca tine.

Când vezi câți sunt înaintea ta, gândește-te câți sunt în urma ta.

Seneca

E bine ca fiecare să se bizue numai pe sine însuși.

Schiller

În fața atâtor nenorociri e oarecare jenă să fii fericit.

La Bruyère

Nimeni nu poate fi fericit până la moarte.

Solon

Fericirea e chemarea omului.

Lacordaire

Toți oamenii vor să fie fericiți. Acesta e motivul tuturor faptelor omului, chiar și-a celui ce se spânzură.

Pascal

Să nu luăm drept fericire adevărată — ce-și are culcușul numai în adâncul sufletului omenească — acele arătări vremelnice și înșelătoare ale fericirii. Fericirea nu e nici chiar veselie, căci dacă a fi vesel este câteodată a fi fericit, apoi a fi cu adevărat fericit nu e mai niciodată a fi vesel. Fericirea statornică e tot așa de gravă cât și-o tristețe nobilă.

M. Maierlinck

În zadar vom căuta fericirea departe, dacă vom neglija de a o cultiva în noi înșine, căci oricât ar veni de-afară, nu se face simțită în noi, decât când găsește un suflet propriu de-a o gusta.

J. J. Rousseau

Fericirea nu constă în a dobândi și-a se veseli, ci în a nu dori. Ea constă în a fi liber.

Epictet

Fericirea și virtutea sunt înălțuite una de alta prin legături de fier și diamant.

Plato

Fericirea constă într-o regulată și liberă activitate a facultăților noastre intelectuale. Fericirea e acțiunea, condusă de rațiune, în mijlocul împrejurărilor priincioase ei.

Aristotel

Adevărata fericire omenească atârnă de progresul nostru moral.

A. Comte

Oricine a trăit astfel, ca conștiința lui să nu-l poată învinui de nimic, simte o mulțumire vie, care-l face fericit.

Descartes

Dar, precum este scris: Cele ce ochiul n'a văzut și urechea n'a auzit și la inima omului nu s'a suit, le-a gătit Dumnezeu pentru cei ce-l iubesc.

I Corinteni II, 9

Ferice de cei fără prihană în calea lor, cari umblă totdeauna după Legea Domnului. Ferice de cei ce păzesc poruncile Lui, cari-L caută din toată inima lor, cari nu săvârșesc nicio nelegiuire și umblă în căile Lui.

Psalmi CXIX. 1—3

Cel neprihănit se bucură în Domnul și în El își caută scăparea; toți cei cu inima fără prihană se laudă că sunt fericiți.

Psalmi LXIV. 10

Domnul este un Dumnezeu drept: ferice de toți cei ce nădăjduesc în El.

Isaia XXX. 18

Atunci voi merge la altarul lui Dumnezeu, care este bucuria și veselie mea.

Psalmi XXXXIII. 4

Pe cine altul am eu în Cer afară de Tine, Doamne? Și pe pământ nu-mi găsesc plăcerea în nimeni decât în Tine.

Psalmi LXXIII. 25

Pentru că sunt încredințat, că nici moartea, nici

viața, nici îngerii, nici stăpânirile, nici ce este
acum, nici ce va să fie, nici puterile înălțimii, nici
puterile genunei și nicio altă făptură nu va pu-
tea să ne despartă pe noi de dragostea lui Dum-
nezeu, cea întru Iisus Hristos, Domnul nostru.

Romani VIII. 38—39

Frumosul. Arta

Să nu lași să treacă nicio zi, fără să citești,
fără să vezi, sau fără să auzi ceva frumos.

Goethe

Adevărul se oprește la inteligență; frumusețea
pătrunde până în inimă.

Lacordaire

Arta nu se potrivește cu mediocritatea: ea dă
aripi, nu cărje.

V. Hugo

Ceea ce dă preț vieții e priveliștea frumuseții
eterne.

Plato

Idealul adânc simțit și exprimat frumos — iată
arta.

Castellar

Frumusețea este o scrisoare de recomandare,
pe care natura o dă favoriților săi.

Voltaire

Nu e antidot mai puternic împotriva josnicei
senzualități ca adorarea frumuseții! Partea cea
mai înaltă a artei picturii este cu totul ca tă,
oricare i-ar fi obiectul; ea purifică gândirea, după
cum tragedia purifică pasiunile.

Diderot

Arta e divină: ea creiază sau învie.

Al. Dumas-Fiu

Gândirea. Ideia

O rază venită din soare nu poate fi murdă-
rită niciodată de praful ce întâlnește în dru-
mul ei. Tot așa o idee, pornită dintr'o inteli-
gență superioară, nu poate fi acoperită de colbul
nemerniciei omenești.

V. Conta

Acțiunea este fiica gândirii.

Lamartine

Ideile mari pornesc totdeauna din suferințe
mari.

V. Conta

Gândirile sunt scutite de vamă.

Luther

Fără apostoli nu triumfă nicio idee.

Lamara

Părerile sunt ca modele: frumoase când le a-
dopți, urite când le lepezi.

Jouffroy

Un gând frumos poate să fie ca o biserică, în
care omul își odihnește sufletul.

Regina Maria

„E așa de dulce să te gândești! Ești aici și ori-
unde vrei, în clipa asta și'n orice timp. Ești sin-
gur în mulțime și ești cu cine-ți place în singu-
rătate.

Al. Vlăduță

Noaptea toate s'nt de foc: stelele, gândirile și
lacrimile.

Carmen Sylva

Amintirea e singurul raiu, de unde nu putem
fi izgoniți.

Jean Paul

Gloria. Mândria Lumească

Gloria, ca și avuția, sunt ca apa sărată: cu cât
se bea, cu atât provoacă setea.

Schopenhauer

Cât privește moștenirile, cea mai frumoasă moștenire, lăsată de un tată copiilor săi, e gloria, buna reputație, câștigată prin virtuți și fapte bune. *Cicero*

Gloria vine din urmă foarte încet. Cu cât fugi mai tare, cu atât te depărtezi de ea. *Al. Vlăduț*

Alexandru cel Mare, cucerind lumea, suspină la gândul că stelele nu sunt pe pământ ca să le poată cucerii și pe ele, și zise: „Am fost totul și simt că totul e nimic”.

Ce e gloria? Un sunet zadarnic repetat, o luare în ris a deșertăciunei noastre, un nume ce e purtat pe buze nemuritoare, un nume înșelător, nestatornic, pieritor ca și ele, și care — aci crescând, aci slăbind — trece din gură în gură spre eterna uitare. E nectar otrăvitor, cu care orgoliul nostru se îmbată și care face să moară de două ori pe cel care vrea să trăiască totdeauna.

Victor Hugo

De ce nu voiui pentru nume, pentru glorie să scriu?
Oare glorie să fie a vorbi într'un pustiu?
Azi, când patimilor proprii muritorii toți sunt robi,
Gloria-i închipuirea, ce o mie de neghiobi
Idolului lor închină, numind mare pe-un pitic
Ce-o beșică e, de spumă, într'un secol de nimic.

Eminescu

Gloria e hrana prostiei.

Diogene

Napoleon, ridicat pe culmea gloriei, după ce cucerise trei continente, Europa, Asia și Africa, exclamă: „A domni nu e decât atâta!”

Setea de glorie e ca râia: de ce-o scarpini, de ce te mănâncă.

Al. Vlăduț

Greu se odihnește capul, apăsător de-o coroană.

Shakespeare

Ispita gloriei! Pe câți nechemăți nu-i stârnește ea din liniștea vieții lor serioase și cinstite, și-i pune să alerge nebuni pe-un drum, care nu e al lor.

Al. Vlăduț

Gloria unor oameni este de-a scrie bine, iar meritul altora de-a nu scrie de loc. *La Bruyère*

Avantagiile gloriei: a avea un nume purtat prin gura proștilor.

Barbey d'Aurevilly

Copil ce ești! Te simți bolnav se vede,
Îți dai tu seama ce înseamnă lume,
Când vrei să o umpli numai cu-al tău nume?
Tu ești un singur om — oricât te-ai crede.
O rază'n întunericul uitării!
În fiecare strop — vieți sunt multe,
Și toate-o cer — dar cine să le asculte
În urletul talazurilor mării!

Al. Vlăduț

Ce e gloria — se întreba odată unul, care făcea multe pentru ea? — O diră de praf!

— Dacă nu-i decât atât, îi zise cineva, de ce te ostenești atâta, ca să-ți lași urma pe praful acesta?

— E și acesta un chip de-a o călca în picioare, răspunse celdintău.

Barbey d'Aurevilly

Fapta e totul, gloria nimic.

Goethe

Ce urmă lasă șoimii în zbor?
Ce urmă peștii în apa lor?
Să fii cât munții de voinic,
Ori cât un pumn să fii de mic,
Cărarea mea și-a tuturor

E tot nimic! *Gh. Coșbuc*

Niciun drum plin de flori nu duce la glorie.
La Fontaine

Nu prea ni se întâmplă să ne întrebăm, pe noi înșine, de ceea ce suntem în realitate; dar ne întrebăm neconținut de ceea ce cred alții că suntem.
Massillon

Să nu fim iubitori de mărire deșartă, întăritându-ne unii pe alții și pizmuindu-ne între noi.
Galateni V. 26

Iară cel ce se laudă, să se laude întru Domnul. Pentrucă nu cel ce se laudă singur, este dovedit de bun, dar acela pe care Domnul îl laudă.
II Corinteni X. 17-18

Frica de Domnul este școala înțelepciunii, și smerenia merge înaintea slavei.
Proverbe XV. 33

Ci eu nu mă îngrijesc de slava mea. Are cine să se îngrijească și să judece.
Ev. Ioan VIII. 50

Hotărîrea. Voința

Cei nehotărîți își pierd jumătate din viață; cei energici își îndoiesc viața.
Gerfaut

Voința este sediul puterii; prin ea poruncește și e ascultat omul.
Lacordaire

De câte suferințe ne-am cruța noi, uneori printr'o simplă abținere, printr'un singur *nu*, răspuns cu tărie la vocea ispitei.
Lavater

Am face mult mai multe lucruri, dacă am socoti mai puține cu neputință de făcut.
Malesherbes

O ușă trebuie să fie: sau deschisă, sau închisă.
A. de Musset

Gloria omului este în neclintirea și buna întrebuințare a voinței sale; iar gloria inteligenței este de-a sluji pentru biruința principiului moral.
A. Vinet

Nimic nu-i mai important și totdeauna mai greu, decât a te hotărî definitiv.
Napoleon I

Dacă dau înapoi, omoriți-mă; dacă înaintez, urmați-mă; dacă mor, răzbunați-mă.
Roche Jacquelin

Nu fii limbă de clopot și nu începe mereu altceva, dela început. Ceeace ți-ai propus, ține-o slăruitor până la sfârșit.
Reinick

Îndoielile noastre sunt trădători, cari ne fac să pierdem binele — pe care l'am putea face — îndepărtându-ne dela încercarea de a-l face.
Shakespeare

Cele mai multe necazuri ne vin din faptul că nu mergem decât până la jumătatea drumului.
Duc. de Lévis

Luminile nu fac decât să lumineze calea; dar nu dau de loc oamenilor puterea de-a le străbate.
Benjamin Constant

Hotărîrile aduc liniște și prețuiesc mai mult decât nesiguranța.
Gennevraye

Lucru început este pe jumătate făcut; cutează deci să începi.
Horafiu

Fii hotărît a face, ceea ce ești dator să faci; execută fără șovăire ceea ce ai hotărît.
Franklin

Tare e singur acela pe care nu-l poate îndepărta dela hotărîrea, pe care a socotit-o cea mai înțeleaptă și cea mai cinstită, nici teama de disgrăție, nici teama de durere și de moarte chiar, nici speranța gloriei, nici căutarea averii și-a plăcerii.

Diderot

Cel care nu vrea când poate, nu va mai putea când va vroi.

Proverb englez

Din piedica pe care o întâlnește în cale-i, voința face însăși materia faptei sale; tot astfel focul se face stăpân pe ceea ce cade în el: o flăcără mică ar fi fost stinsă, dar focul strălucitor mistuie curând materiile grămadite pe el; le mistuie și prin ele crește și mai mult încă.

Marcu Aureliu

Cea mai înaltă înțelepciune este o hotărîre tare.

Napoleon I

Cauza tuturor neizbânzi'or noastre și aproape a tuturor nenorociri or noastre, este una singură, și aceasta e slăbiciunea voinței noastre, e groaza noastră pentru efortare și în deosebi pentru efortarea statornică.

Payot

Există o mare calitate, care face din oameni șefi: Voința.

Duiliu Zamfirescu

Sfătuește-te cu toți, dar rezervă-ți hotărîrea.

Shakespeare

Ceeace e mai rar în societatea noastră sunt oamenii, cari știu ce voiesc. Lumea e plină de bune intențiuni, dar toate aceste bune intențiuni strânse la un loc nu prețuiesc cât o singură vo-

ință. Ași vrea nu duce la nimic, vreau e singur folositor.

A. Vinei

Pentru cine vrea, în puțin timp, și din nimica, se fac multe și mari lucruri.

B. P. Hajdeu

Clipa poate prețui cât viața unui om chiar.

Schiller

Nimic nu e cu neputință: sunt căi, cari duc la toate lucrurile. Dacă am avea destulă voință, am avea totdeauna și destule mijloace.

La Rochefoucauld

A nu hotărî nimic este a hotărî să nu faci nimic.

Bacon

În timpul unei epidemii de friguri, care făcea pustiiri în jurul meu, eram expus la o molipsire sigură. Simții primele atingeri, dar izbutii să mă scap de ele — sunt incredințat de aceasta — numai printr'o voință tare. N'ar fi de crezut, câtă putere are voința în asemenea clipe: ea se împărtășește, ca să spunem așa, în tot trupul și-l pune într'o stare de activitate, care respinge înrîuririle vătămătoare. Frica este o stare de slăbiciune, care ne lasă fără apărare împotriva atacurilor victorioase ale vrăjmașului.

Goethe

A ști să spui la timp *nu*, este dovada unei anumite puteri sufletești, care face cinste și impune respect.

Trebuie să știm să refuzăm oamenilor, chiar celor pe cari îi iubim, lucrurile, pe care ar fi nehibzuit să li le dăm, cari ar fi rele în ele înșile, sau nedrepte, sau vătămătoare pentru ei, sau pentru alții. Ar fi încântător să nu fim decât totdeauna buni și amabili, și să nu zicem decât *da*. Trebuie să știm însă, să spunem și *nu*, și-a' l spune foarte hotărît chiar. Am văzut mult rău produ-

cându-se în lume și în cuprinsul familiei, pentru că nu s'a știut a se răspunde *nu*, pentru că s'a cedat, cu o moale îngăduință, unor cerințe, unor dorințe, pe cari totuși le criticăm. *Guizot*

Higiena. Exercițiile fizice.

Măsură în toate indeletnicirile vieții, mișcare în aer liber și pe orice vreme, nici o zi întreagă în casă. *Molke*

Minte sănătoasă în trup sănătos. *Juvenal*

Viața oamenilor cărora le plac plăcerile lumești nu e, în realitate, decât o îndelungă sinucidere; ei se leagă a îndreptăți cuvintele lui Seneca; „Nu ni s'a dat o viață scurtă, ci noi o facem astfel.” *Fonssagrives*

Nu suferiți nicio necurătenie, nici pe trupul vostru, nici pe îmbrăcămintea voastră, nici în casa voastră. *Franklin*

Gimnastica bine înțeleasă este o parte esențială a desăvârșirii ființei noastre. *Bart. Saint-Hilaire*

Simțul curățeniei să fie insuflat copilului până la pasiune. *Nietzsche*

Faceți pentru locuința voastră măcar puțin din ceea ce faceți pentru toaleta voastră: va fi de folos pentru întreaga familie. *Fonssagrives*

Deprinderea de-a fi curat este unul din cele dintâi semne ale respectului de sine, care e începutul și sfârșitul bunelor moravuri. *D. Stern*

Postul e un mijloc de obște împotriva tuturor

boalelor. El dă vigoare nu numai puterilor trupești, ci și celor sufletești. Și curăță sângele de toate necurățeniile ce se strâng și se învârtă în organism. *D-r Tanner*

Avem, de regulă, prea multă mobilă și rareori destul aer. *Fonssagrives*

Pasiunile, fie senzuale, fie intelectuale, fie sentimentale, alcătuiesc o ligă a răului public împotriva igienei; este grosul armatei de asediu. În spatele său însă se rânduiesc neprevăderea, nestatornicia hotărîrilor, capriciile — escadroane veșnic în mișcare, ale căror hărțueli nu sunt nici de disprețuit, nici inofensive. *Fonssagrives*

Ceeace e curăția (nevinovăția) pentru suflet, este curățenia pentru trup. *Epictet*

Cel ce studiază ar trebui să-și jure sieși de-a consacra, pe fiecare zi, două ore, mișcării în aer liber. Dacă n'o face, picioarele veșnic reci, mașina trupească veșnic stricată, felurite dureri (stări rele) la stomac și la creier, îl vor anunța într-o bună zi, că a păcătuit împotriva naturei: copil, care va fi sigur pedepsit pentru neascultarea sa, căci natura nu imită pe profesorul binevoitor și milos; ea e zgârcită cu iertarea. *Blackie*

Trupul este casa sufletului, căminul său, locul său, locuința sa; și precum o torță dă o lumină mai curată, sau un miros mai dulce — după materia din care e făcută — tot astfel sufletul nostru îndeplinește funcțiunile sale, mai mult sau mai puțin bine, după dispoziția mai mult sau mai puțin fericită a organelor sale. *Burton*

Nu trăim din ceea ce mâncăm, ci numai din

ceeace digerăm. Principiu adevărat pentru spirit,
ca și pentru trup.

Franklin

A rămâne prea mult timp așezat într'un loc,
(nemișcat) este cu adevărat o urită deprindere,
care trebuie înăbușită. Dacă totuși suntem siliți
la aceasta, să stăm atunci cu spatele la lumină
(să nu avem lumina în față), cu capul drept și
cu pieptul departe de masă.

Blackie

Cu multă dreptate ne sfătuia Plato, de a nu
exercita trupul fără suflet și nici sufletul fără
trup; ci de-a le pune în mișcare împreună, în-
tr'un pas; ca să spunem astfel, ca doi cai înhă-
mați la același car.

Plutarh

Gimnastica este cultivarea regulată a trupului.
Ea este pentru trup, ceeace e studiul pentru
spirit.

Bart. Saint-Hilaire

Idealul

În nimic, poate, nu-i e dat omului să ajungă la
capăt; gloria sa este de-a merge neconținut.

Guizot

Idealul nu e decât adevărul la distanță.

Lamartine

Fiecare timp cu idealul său; fiecare timp e
ținut să iubească și să urmărească idealul său.

A. De Gasparin

Idealul e singura formă a lui Dumnezeu.

Lamartine

Greutățile sporesc, cu cât de apropii de țel.

Goethe

Mergi la lumina idealului și noaptea chiar se
va face zi în jurul tău.

Ch. Wagner

A trăi fără ideal, înseamnă a nu trăi de loc.

C. Dumitrescu-Iași

Fericit e omul, care are un ideal, căruia își
închină viața

Pasteur

Idealul, deși nu-l putem atinge niciodată, tot-
deauna trebuie să-l urmărim, căci dacă am ajunge
măcar la jumătate de cale, am adus și noi o pi-
cătură cât de mică la prosperarea și mărirea
neamului omenesc.

P.P. Carp

Mic sau mare, fiecare e poet, dacă vede idea-
lul deasupra faptelor sale.

Ibsen

Caută să aibi un ideal, pe care să ți-l fixezi
tu însuși, să-l urmărești neconținut și să nu te
înfricoșezi de neizbândă.

Gerling

Omul moral este contrarul lui Anteu ¹⁾: capătă
puteri nu atingând pământul, ci ridicând ochii
spre idealul îndepărtat și în aparență de neatins.

A. Fouillée

Unii trăiesc fără niciun ideal, fără nicio țință :
trec prin lume ca niște fire de paie pe-un râu.
Nu merg ei, ci curentul îi duce.

Seneca

Cugetarea fără poezie și viața fără ideal, e
ca un peisagiu fără cer senin: te înăbuși.

Amiel

Idealul se îndepărtează fără încetare, pe măsură
ce te apropii de el mai mult. Capătul său din
urmă este în Infinit, adică în Dumnezeu, sau, cum
am spune mai bine: Idealul adevărat și absolut

¹⁾ Anteu — după mitologie — era un uriaș, care în luptă cu Hercule, avea
mari puteri când se găsea cu picioarele pe pământ. Deaceia Hercule, l-a ri-
dicat în sus și l-a strâns la piept până l-a ucis.

nu e altceva decât Dumnezeu însăși. *V. Cousin*

Cred, fără să fiu dezmințit, că știința și pacea vor birui ignoranța și războiul, că popoarele se vor înțelege, nu spre-a distruge, ci spre-a clădi; și că viitorul va fi al celor cari vor fi făcut mai mult pentru omenirea suferindă. *Pasteur*

Nu te îngriji de părerea ce se formează în jurul tău; îndreaptă-ți gândul către scopul pentru care ai fost creat. *Marcu Aureliu*

Iertarea. Răzbunarea

Niciodată omul nu e așa de frumos, ca atunci când se roagă de iertare, sau când iartă el însuși. *Jean Paul*

Biruința dumnezeiescului simțimânt este iertarea. *Schiller*

Fii îngăduitor, căci toți avem trebuință de iertare. *Seneca*

Acel care simte plăcere să ierte, recunoaște că și el e om, și că și el e supus greșelii. *Sf. Ambroziu*

Iubește adevărul, dar iartă greșala. *Voltaire*

Te ridici deasupra celor cari te bârfesc, iertându-i. *Napoleon I*

Îngăduința este o parte din dreptate. *Joubert*

Mai mult câștigi prin iertare, decât prin violență. *La Fontaine*

A greși este omenesc, a ierta e Dumnezeiesc. *Pope*

Răzbunându-te, te faci egal cu adversarul; iertând, te arăți superior lui. *Bacon*

Ne împăcăm cu un vrăjmaș, care ne este inferior prin însușirile inimii și ale spiritului. Nu iertăm însă niciodată aceleia, care ne întrece prin sufletul și geniul său. *Chateaubriand*

Răzbunarea omului nobil este iertarea și uitarea. *Schiller*

Judecă pe aproapele tău cu îngăduință și cu gândul de-a'l ierta. *Talmud*

I-se iartă totul, celui ce nu-și iartă sieși. *Confucius*

Să ierți sincer și de bună credință, să ierți pe toți: iată cea mai statornică dovadă a dragostei. *Bourdalous*

A pedepsi este drept; a face mai bun este act de milostenie. *V. Cousin*

Cel mai bun chip de-a te răzbuna pe cineva, e de-a nu răsplăti răul cu rău. *Marcu Aureliu*

Desvinovățirea făcută, fără a fi cerută, trezește bănuiala, care până atunci dormea. *Gracian*

În propriile noastre lipsuri, putem găsi adesea cauza și explicația greșelilor altora. *Lubbock*

Cât despre cusururi, suntem vulturi pentru a vedea pe cele ale altora și cârțițe pentru ale noastre. *St. François de Sales*

A apăsa un om care cade, e o cruzime. *Shakespeare*

Legea să fie aspră, dar oamenii îngăduitori.
Vauvenargues

Nimic nu-i mai umilitor decât a'și înjosi inimicii.
Lamartine

Ce ne trebuie pentru a fi îngăduitori? Mult bun simț și-o picătură de milă în inimă.

M-me Swetchine

E omenesc a te mânia; dar e de nesuferit a nu putea să te liniștești și nici să ierți.

St. François de Sales

Cea mai mare răzbunare este când dușmanul tău recunoaște, că ești bun și el e rău. *B. P. Hajdu*

Cine întoarce rău pentru rău, mărește răul aproapelui fără să-l micșoreze pe al său; sau mai degrabă sporește răul aproapelui și-și face șieși un nou rău, mult mai mare de cât cel primit. *Nicole*

Iar când stați de vă rugați iertați de aveți ceva împotriva cuiva, ca și Tatăl vostru cel din Ceruri să vă ierte vouă greșalele voastre. Că de nu iertați voi, nici Tatăl vostru cel din Ceruri nu vă va ierta vouă greșalele voastre. *Ev. Marcu XI. 25-26*

Nu judecați și nu veți fi judecați; nu osândiți și nu veți fi osândiți; iertați și veți fi iertați.

Ev. Luca VI. 37

Și ne iartă nouă greșalele noastre, precum și noi iertăm greșităilor noștri. Că de veți ierta oamenilor greșalele lor, ierta-va și vouă Tatăl vostru cel Cerească. Iar de nu veți ierta oamenilor greșalele lor, nici Tatăl vostru nu vă va ierta greșalele voastre.
Ev. Mateiu VI. 12. 14-15

Atunci a venit la El Petru și l-a zis: Doamne, câte ori va greși față de mine fratele meu și eu ierta-voiui lui? Oare până de 7 ori? Îi răspunde Iisus: Nu zic ție până de 7 ori, ci până de șaptezeci de ori câte șapte. *Ev. Mateiu XVIII. 21-22*

Indiscreția. Curiozitatea.

Indiscreția — când constă a spune secretele altora, mai ales acelea care ne-au fost deadreptul destăinuie — este o adevărată violare a unui angajament tacit. Prin singur faptul că primești destăinuirea unui secret, oare nu te și angajezi să-l păstrezi?
H. Marion

Curiozitatea trage cu urechea numai la ușile celor fericiți și-a celor stăpâniți de patimi. *Schiller*

Nimic nu apasă mai greu ca o taină. *La Fontaine*

Dacă tăinuiesc secretul, îl țin eu pe el; dacă-l destăinuiesc, mă țin eu pe mine. *Zicătoare arabă*

Dela taină la indiscreție, nu e decât distanța dela ureche la gură. *Petit Senn*

Doi inși pot ține un secret, numai dacă unul singur îl știe. *Shakespeare*

Legile secretului și-ale depozitului de bani sunt aceleași. *Chamfort*

Să nu spui nimic, cui nu spune nimic, sau cui spune totul. *Lord Chesterfield*

Curiozitatea este cusurul omului mic, care ne pricepându-se să lucreze, simte nevoia de-a se distra pe seama altora. *Droz*

Este o altă formă de indiscreție, nu mai puțin gravă: ea constă dintr'o curiozitate nesătușită, care ne face să căutăm a ști ceea ce nu ne privește; care ne face să citim, de pildă, o scrisoare găsită din întâmplare. Asta ar părea fără urmări: este aceasta totuși o nesocotință și-o nedreptate în acelaș timp..... Greșala e aceeași, dacă nu mai rea, decât a asculta la uși, sau de a privi prin broaștele ușii — indiscrețiunii așa de grosolane încât nu inspiră omului care se respectă, decât desgust.

H. Marion

Inima

Inima are rațiuni, pe care rațiunea nu le cunoaște.

Pascal

Oricât s'ar încerca spiritul să înainteze, nu va merge niciodată așa de departe ca inima. Confucius

Fii incredințat, că singurele tale comori sunt cele pe cari le porți în inima ta.

Demosthenes

Numai în inimile nobile sălășluiește adevărata iubire.

Guinicelli

Adevărata măreție a omului stă în inima sa. Se cade s'o înălțăm, spre-a o face să năzuiască la fapte mari și-a se socoti vrednică de ele.

M-me de Lambert

Gândirile mari vin din inimă.

Vauvenargues

Mângâie-te că n'ai talente mari; precum te mângâi, când nu ești în slujbe mari. Prin inimă poți fi deasupra și-a unora și-a altora.

Vauvenargues

Acel ce știe să înduioșeze, știe tot. Lamartine

Inima omului e totdeauna tânără. Ea poate săângere în tot timpul.

V. Hugo

Putem deschide inima altora, numai când deschidem pe a noastră.

Pasquier Quesnel

Iubim prin măreția inimii noastre.

V. Hugo

Trebuie să ai o inimă mare pentru a vărsa unele lacrimi. Izvorul fluviilor mari se găsește pe vârful munților, cari se învecinează cu Cerul.

Chateaubriand

Adesea cunoști inima omului cetind pe fruntea lui.

Petrarca

Cu cât o inimă e mai pustie, cu atât se aprinde și arde mai bine.

M. Donnay

Înțelepciunea. Inteligența. Prudența

Dacă vrei să fii socotit ca înțelept, învață să întrebi cu înțelepciune, s'ascuți cu luare aminte, să răspunzi liniștit și să încetezi de-a vorbi, când nu mai ai nimic de spus.

Lavater

Înțelepciunea este pentru suflet, ceea ce sănătatea este pentru trup.

La Rochefoucauld

Nu te lăsa nici încântat, nici descurajat, de nestatorniciile vieții.

Lord Chesterfield

Înțeleptul trebuie să meargă la cel prost, altminteri înțelepciunea ar pieri, deoarece prostul nu vine niciodată la cel înțelept.

Fr. Bodensiefen

Bucură-te de cele ce ai, ca și când ar trebui să mori mâine; dar și economisește, ca și când ai avea să trăiești o veșnicie. Numai acela e înțelept, care știe să-și amintească de aceste două reguli: să se bucure de economii și să fie cumpătat în plăceri.

Wieland

Om înțelept, desăvârșit, este acela care nu șovăește și nu se pripește niciodată. Ca să străbați prin lume este bine să iei cu tine și o mare doză de prevedere și iertare. Cu ceadintăia ești ferit de pagube și stricăciuni, cu cea din urmă de certuri și neînțelegeri.

Schopenhauer

Cea mai mică dintre trebuințe e bogăția; cea mai mare e înțelepciunea.

Lessing

A te pricepe să tragi foloase din ori și ce, este o știință folositoare.

Gracian

A fi în stare să deosibești, că ceea ce e adevărat e adevărat și că ceea ce e fals e fals, acesta e semnul și caracteristica inteligenței.

Sveedenborg

E mai ușor a fi înțelept pentru alții, decât pentru tine însuși.

La Rochefoucauld

Cumințenia ține locul bărbii albe, dar barba albă nu poate ține locul cumințeniei.

Zicătoare turcească

În trei chipuri poate omul lucra corect: mai întâiu meditarea — și aceasta e cea mai nobilă; al doilea imitarea — și aceasta e cea mai ușoară; și în sfârșit experiența, care e calea cea mai amară.

Confucius

În lume, inteligența și bunul simț sunt pro-

prietatea funciară; spiritul nu e decât mobilierul.

De Bonald

Nu-ți turbura liniștea cu învinuiri fără folos pentru greșelile din trecut; ele nu pot fi reparate. În schimb însă, folosește-te de experiența lor, ca învățătură pentru viitor.

V. Conta

Cel ce nu se miră niciodată de nimic, ca și cel care se miră de toate, dă dovadă de puțină inteligență.

J. B. Say

Boala cere răbdare, sănătatea cumpătare, viața activitate, societatea îngăduință, nenorocirea tărie și fericirea înțelepciune.

Klinger

Inteligența e o menajeră admirabilă: într-o zi, sau alta, ea trage folos din tot ceea ce a strâns și rânduit în locuința sa.

Doudan

Nu răsturna, fără să poți înlocui; nu dărâma, fără să poți clădi; nu tăgădui, fără să poți creia.

N. Iorga

Studiați veacurile în Istorie, oamenii în călătorii și pe Dumnezeu în natură. Aceasta este marea școală a vieții.

Lamartine

A reaminti oamenilor cugetările celor din vechime, însemnează a-i îndruma spre virtute.

Montesquieu

Pentru un cuiu, pierzi potcoava.

A. Pann

Singura avere nepieritoare e înțelepciunea.

Isocrate

În viață trebuie să unești contrastele cele mai

maři: virtutea cu neluarea în seamă a opiniei publice; plăcerea de a lucra cu nepăsarea față de glorie; grija de sănătate cu nepăsarea față de viață.

Chamfort

În viața oamenilor se întâmplă ca la jocul de zaruri; dacă n'ai aruncat numărul care-ți trebuie, folosește-te cu chibzuință, totuși, de cel ieșit.

Terențiu

De-ți va spune cineva, că cutare sau cutare te-a vorbit de rău, nu te desvinovăți prea mult. Că răspunde-i: „Dacă mi-ar fi cunoscut și celelalte cusururi, ar fi vorbit mai multe”.

Epictet

Prevederea e un adevărat curaj.

Euripide

Fiul meu, primul pas pe care îl facem pe lume, este acela de care atârănă restul zilelor noastre.

Voltaire

Prudența este jumătate din viață; se spune chiar, că e întreaga viață.

Proverb arab

Cine stă la adăpost, n'are habar de ploaie.

Proverb românesc

Frunza când cade din pom, puțin îi pasă unde o poartă vântul.

A. Petöfi

Plin de nădejde, tu încredințezi pamântului sămânța aurie și aștepți fericit primăvara, ca semănătura să încolțească; gândește-te și la brazda timpului și împrăstie sămânța înțelepciunii, care va înflori pe veșnicie.

Schiller

Nu judeca pe nimeni înainte de-a fi fost în situația lui.

Talmud

De vezi barba fratelui tău aprinzându-se, stropește-o cu apă pe-a ta.

Zicătoare africană

Experiența este ca steaua polară: ea nu luminează decât seara.

La Rochefoucauld

Numai în raza soarelui se vede praful cum joacă. Când raza se duce, să nu crezi că praful s'a nimicit. Așteaptă altă rază și-l vei vedea iarăși.

N. Iorga

Omul cuminte caută ceea ce este lipsit de durere, nu ceea ce este plăcut.

Aristotel

Înainte de-a te arunca în vârtoarea primejdiei, trebuie s'o prevezi și să te temi de ea; dar când ești în primejdie, nu-ți mai rămâne decât s'o înfrunți.

Fénelon

Tineretea e timpul de-a învăța înțelepciunea; bătrânețea e timpul de-a o practica.

J. J. Rousseau

Să te temi de ceea ce nu se poate înlătura, este o mare prostie.

P. Syrus

Totdeauna în lume întâiu se aud cântările și apoi răsare soarele.

N. Iorga

Mai bine un nebun cuminte, decât un înțelept nerod.

Shakespeare

Când văd prostia locuind în cele mai strălucite palate, înțeleg de ce Diogene trăia într'un butoiu.

Traian Demetrescu

Experiența se capătă prin străduință și osteneală.

Shakespeare

Sunt trei aristocrații: a nașterii, a banului și a spiritului. Cea din urmă e cea mai distinsă.

Schopenhauer

Înțeleptul învață din pățania altora, nesocotitul nici dintr'a sa.

Zicătoare românească

Cine are cap de sticlă, să n'arunce cu pietri în nimeni.

Zicătoare românească

Erudiția e o bancnotă. Ea nu poate fi folosită decât numai acolo unde poate avea valoare. Înțelepciunea e moneda prețioasă, care se întrebuițează în orice împrejurare.

S. Smiles

Cu ce seamănă cel care e mai înțelept decât virtuos? Cu un copac, care ar avea tulpina mare și rădăcina mică; dacă vine o vijelie mare, e desrădăcinat și cade la pământ.

Talmud

De multe ori bunul simț e o călăuză mai sigură și mai luminoasă decât toate teoriile filosofice.

Tomereau

Trăiește-ți viața, cu tot ceea ce ea îți dă; culege florile, până nu-i prea târziu; fă-ți secerișul la ceasul când ți l'a dat Dumnezeu; însă nu cere să culegi struguri din zăpadă. Bucură-te de cei frumoși în calea ta, fii recunoscător pentru fiecare zâmbet; însă nu te da jelaniei fără folos, când lucrurile care au fost ale tale încep să se vestească și să se prefacă în pulbere.

Maria, Regina României

Experiența personală este o școală costisitoare. Oamenii puțin inteligenți învață numai la școală aceasta, pe când înțelepții se folosesc mai mult de experiența altora.

Franklin

Cei ce voiesc să dea sfaturi, trebuie desigur să și primească.

Caton

Înainte de-a dărîma ceva, trebuie să fii sigur, că vei putea clădi altceva mai bun.

Plutarh

Trei sunt puterile lumii: înțelepciunea, forța și norocul.

Schopenhauer

A nu-ți pierde capul când ești fericit și-a nu șovăi în nenorocire; a îndura cu demnitate ceea ce nu se poate înlătura, a face dreptate, a te bucura de frumos, a iubi viața, a nu te înfricoșa de moarte, a crede cu tărie în Dumnezeu și într'un viitor mai bun — aceasta înseamnă a trăi, a răpi morții toată amărăciunea ei.

Karl Streckfuss

O cugetare scurtă, plină de înțelepciune, face mai mult decât o cuvântare lungă.

D. Sanders

Grăul este foarte mic în comparație cu paiul.

Fer. Augustin

Sunt cugetări, cari sunt stele și altele simpli licurici; lumea nu se îndreaptă după acestea din urmă.

N. Iorga

Ferice de omul care găsește înțelepciunea, și de omul care capătă pricepere! Căci câștigul pe care-l aduce ea, este mai bun decât al argintului, și venitul adus de ea este mai de preț decât aurul. Ea este mai de preț decât mărgăritarele, și toate comorile tale nu se pot asemui cu ea. În dreapta ei este viață lungă; în stînga ei bogăție și slavă. Căile ei sunt niște cărări pașnice. Ea este un pom de viață pentru cei ce-o apucă, și cei ce-o au sunt fericiți.

Proverbe III. 13—18

Iată eu vă trimit pe voi ca oi în mijlocul lupilor; fiți dar înțelepți ca șerpui și fără răutate ca porumbeii.

Ev. Mateiu X. 16

Inceputul înțelepciunii este frica de Domnul; și știința sfinților este priceperea. *Proverbe IX. 10*

Înțeleptul se teme și se abate dela rău, dar nesocotitul este îngâmfat și fără frică.

Proverbe XIV. 16

Omul înțelept își ascunde știința. *Proverbe XII. 23*

Să asculte însă și înțeleptul și își va mări știința; și cel priceput și va căpăta iscusință. *Proverbe I. 5*

Cine este, între voi, înțelept și priceput? Să-și arate, din buna-i purtare, faptele lui, făcute întru blândețea înțelepciunii. Iar înțelepciunea cea de sus întâiu este curată, apoi pașnică, blândă, ascultătoare, plină de milă și de roade bune, neîndoielnică și nescărmăcică.

Iacov III. 13. 17

Întrebuințarea Timpului

Timpul bine întrebuințat prețuește cât Dumnezeu însuși, căci este moneda cu care El ne-a permis să-I cumpărăm divinitatea. *Bernardin de Sienna*

Să te apuci numai de acele lucruri, pe cari ai să le poți duce la capăt, sau tragi nădejde că ai să le vezi sfârșitul. Și părăsește pe acelea, cari, odată cu munca noastră, se tot întind și cari nu se isprăvesc acolo unde ai socotit tu. *Seneca*

Când am ști toți, ce să facem cu viața noastră, când am putea să dăm, în fiecare moment,

cea mai bună întrebuințare energiei de care dispunem — ce lume ar fi, Doamne! Adevărat paradis!

Al. Vlăduț

Nu te plânge de timpul tău; dacă-l găsești rău, întreabă-te, ce-ai lucrat ca să-l faci mai bun?

T. Carlyle

Cea mai mare parte din oameni își întrebuințează o parte din viață spre-a face nefericită cealaltă parte.

La Bruyere

Pierderea vremii bune este maica și sămânța vremii rele.

Dimitrie Cantemir

Nu ești născut pentru glorie, dacă nu știi să prețuești timpul.

Vauvenargues

Orice oră din timpul pierdut în tinerețe este o pricină de nemulțumire pentru viitor.

Napoleon I

Acei cari se îndeletnicesc prea mult cu lucrurile mici, ajung — de obicei — neputincioși pentru cele mari.

La Rochefoucauld

Cui i-se pare că seara e plăcută, acela trebuie să-și fi întrebuințat bine ziua.

Linde

Ce poți face azi, nu lăsa pe mâine.

Jefferson

✓Oricât de puțin ai iubi viața, nu risipiți timpul, căci timpul e stofa din care e făcută viața.

Franklin

A face fiecare lucru la timpul său și a-l face definitiv, pentru a nu mai reveni asupra lui, iată un secret al oamenilor mari.

G. Aslan

Folosește-te de buna dispoziție a momentului,
căci vine așa de rar!

Goethe

Prea des spunem: „Treburile serioase pe mâine;
ce nu facem azi, vom face mâine”. Dar va veni
ziua de mâine? *Mâine* e marele dușman al lui
azi; el ne paralizează puterile și ne reduce la
neputință, favorizând neactivitatea noastră.

E. Laboulaye

Taina întreagă a prelungirii vieții este să n'o
scurtăm.

Feuchtersleben

Dimineața este tinerețea zilei: totul e mai proas-
păt, mai rizător și mai ușor, dimineața; ne sim-
țim mai puternici, mai dispuși, mai stăpâni pe
facultățile noastre. Nu trebuie să scurtăm acest
timp, sculându-ne târziu, sau ocupându-ne de
fleacuri, sau vorbind nimicuri. Dimineața e quin-
tesența vieții. Dimpotrivă, seara este bătrâne-
țea zilei.

Schopenhauer

A pierde timpul, e a săvârși o adevărată sinu-
cidere.

Young

Cu cât știi mai multe, cu atât ești mai mäh-
nit de pierderea timpului.

Dante

Să fim zgârciți cu timpul; să nu dăm nicio clipă
de-a noastră, fără să primim în schimb valoarea
ei; să nu lăsăm orele să scape din mâinile noas-
tre, decât cu economie, cu rod...; să nu în-
găduim ca o singură zi din viața noastră să se
scurgă, fără să fi mărit încă comoara cunoștințe-
lor și a virtuților noastre.

Le Tourneur

Pierzi în viață ani și la moarte cerșești o
clipă.

N. Iorga

Există oameni, cari nu știu să-și piardă timpul
singuri: aceștia sunt pacostea oamenilor ocupați.

De Bonald

Ce e mai de preț ca prețul zilei?

Goethe

Ceadintăia regulă de buna întrebuințare a tim-
pului e de-a se scula de vreme. Un vechiu pro-
verb spune: „A te scula de vreme este a'ți da
sănătate, avere și înțelepciune”; desigur trei din
cele mai prețioase lucruri din lume. E. Laboulaye

Să nu trăiești nicio zi fără folos. Adu-ți aminte,
că timpul e cel mai prețios dintre lucruri și că
odată pierdut, el nu se mai poate redobândi.

Mantegazza

O oră pe zi, smulsă ocupațiunilor ușurate și
bine întrebuințată, ar ajunge unei persoane, cu
puteri obișnuite, să învețe orice știință. În zece
ani, din om ignorant s'ar face om instruit. Să nu
lăsăm deci timpul să treacă, fără să nu producă
roade și fără să nu ne aducă vreun folos. S. Smiles

Toate succesele mele în viață, le datoresc fap-
tului, că în toate lucrurile am fost totdeauna înă-
inte cu un sfert de oră.

Nelson

Timpul nu e prea scurt, dar noi risipim prea
mult din timp.

Seneca

A nu amâna nimic, iată adevărata taină a ce-
lui care știe prețul timpul. Când amânăm lucrul
pe-a doua zi, nu ne gândim, că fiecare zi și fie-
care oră aduce o nouă treabă de făcut. E. Laboulaye

Să nu faci decât un singur lucru, de-odată;
aceasta e foarte important. Omul cu adevărat dis-

lins, e acel care poate concentra toată atenția sa asupra unui lucru și a uita de celelalte. Concentrarea minții e marea putere a spiritului omenesc.

E. Laboulaye

Tot ce găsește mâna ta să faci, fă cu toată puterea ta! Căci, în locuința morților, în care mergi, nu mai este nici lucrare, nici chibzuială, nici știință, nici înțelepciune. *Eclesiastul IX. 10*

Cuvine-se să faci, până este ziuă, lucrurile Celui ce m'a trimis pe mine; că vine noaptea, când nimeni nu poate să lucreze. *Ev. Ioan IX. 4*

Deci luați seama cu strășnicie, cum umblați, nu ca niște neînțelepți, ci ca cei înțelepți, răscumpărând vremea, căci zilele sunt rele.

Efeseni V. 15 — 16

Iubirea de sine. Egoismul

Sufletul egoistului! Inchis, rece, întunecat, un fel de pivniță părăsită, în care toate câte trăiesc, iau forme ciudate, grozave, respingătoare. Cum să credem, c'ar putea răsări acolo floarea cea mai însetată de soare: frageda floare a fericirii?

Al. Vlahuță

Nu e decât un vițiu: egoismul, și nu e decât o virtute: lepădarea de sine.

Fichte

Duci în mormânt toată partea vieții tale, pe care ai trăit-o pentru tine.

N. Iorga

Cu cât te iubești mai mult pe tine însuși, cu atât ești mai mult propriul tău dușman.

Maria de Ebner-Eschenbach

Egoismul este izvorul și sâmburele tuturor greșelilor și nenorocirilor de orice fel. *Th. Carlyle*

Omul egoist este fără îndoială o speță inferioară a omenirii și se apropie, cu toată firea sa, de bestia cea neînțelegătoare, care vede un dușman în orice lucru strein.

H. Türck

Cel mai mare dușman al fiecăruia stă în inima lui.

Seneca

În epocile de scădere și de destrămare, sufletele se ocupă de ele înșile; pe când în epocile de progres omul se întoarce spre lumea din afară.

Goethe

Egoismul e silința disperată de-a fura o rază, care să nu lumineze și pe alții.

N. Iorga

Acel care nu este bun decât numai pentru el, este un rău.

P. Syrus

E trist să nu poți onora decât propria ta ființă!

Fr. Hebbel

Ideile mari pornesc totdeauna din sufletele mari. Cei mici se mulțumesc să stea închiși în egoismul lor, ca într-o cetate, unde nu poate pătrunde lumina strălucitoare a altruismului. Ne având niciun ideal, trăesc fără a cunoaște suprema fericire a vieții: puterea și dorința de-a lupta pentru triumful adevărului.

V. Conta

Egoistul împarte cu alții numai griile și supărările lui.

H. de Balzac

Cine nu poate să-și schimbe părerea pe care

a avut-o odată, acela se iubește pe sine mai mult decât ar iubi adevărul.

Joubert

Fiecare *eu* este dușmanul — și-ar vrea să fie tiranul — tuturor celorlalți.

Pascal

Acela care, în mijlocul semenilor săi, nu trăiește decât pentru el, luând totul dela alții și nedând nimănui nimic, este un monstru social.

Libry

Amorul propriu e cel mare lingușitor.

La Rochefoucauld

Fericit ori nenorocit, omul are nevoie de altul; cine trăiește numai pentru el, acela nu trăiește decât pe jumătate.

Delille

Nu merita să fie născut acel care trăiește numai pentru sine.

Metastasio

Moliciunea și îngăduința pentru sine însăși și asprimea pentru alții, nu sunt decât un singur și acelaș viciu.

Nicole

A nu fi folositor nimănui, e a nu prețui nimic.

Descartes

Lumea e dușmănoasă și cugetă fals. Fiecare se iubește numai pe sine.

Schiller

Chiar plăcerile cele mai egoiste, ca plăcerea de-a bea și de-a mânca, nu capătă tot farmecul lor, decât când le împărtășim cu alții.

Guyau

Adevărata bogăție a vieții este dragostea; adevărata sărăcie este egoismul.

A. Vinet

Cine nu se iubește decât pe sine, urăște pe ceilalți.

Lamennais

Dușmanul meu cel mai mare se găsește în mine însumi.

Molière

Egoismul este un fel de strigoiu, care trăiește din viața altora.

Ballanche

Amorul propriu este iubirea de sine însăși și iubirea tuturor bucuriilor pentru sine. El face oamenii idolatri ai lor însăși și i-ar face tirani ai celorlalți, dacă norocul le-ar da mijloacele pentru aceasta.

La Rochefoucauld

A iubi și a cinsti pe alții, numai pentru că se potrivesc cu noi în păreri și în felul de-a trăi, aceasta nu e decât un fel de adorare a noastră înșine, ceva mai puțin izbitoare.

Th. Adams

Iubirea de sine, care se arată prin disprețul față de ceilalți, oricât de puțin ar însemna ei, e totdeauna respingătoare. Un om neserios, ușuratic, poate să ia în râs, să contrazică și să-și bată joc de cei din jurul lui; omul care se respectă însă, prin aceasta însăși pare să fi renunțat la dreptul de a gândi rău de aproapele său.

Și ce suntem noi toți pentru a cuteza să ne ridicăm deasupra vecinului nostru?

Goethe

Egoismul este veșnica nălucă (iluzie) a zgârceniei, dobândită din frică, la gândul de a da din al nostru, fără să ne dăm socoteala de rodnicia creditului reciproc, de sporirea bogățiilor prin circulația lor. În morală, ca și în economia politică, e necesar ca ceva din noi să circule în societate, ca să amestecăm ceva din ființa noastră și din viața noastră proprie cu aceea a omenirii întregi.

Guyau

Datori suntem noi cei tari să purtăm slăbiciunile celor fără putere și să nu căutăm plăcerea noastră.

Romani XV. 1

Nimeni să nu caute ale sale înlesniri, ci fiecare pe-ale aproapelui.

I Corinteni X. 24

Iar cine are bogăția lumii acesteia și se uită la fratele său, care este în nevoie și își închide inima dinspre el, cum rămâne, în acela, dragostea lui Dumnezeu?

I Ioan III. 17

Precum și eu, tuturor toate mă străduiesc să plac, căutând nu folosul meu, ci folosul celor mulți, ca să se mântuiască.

I. Corinteni X. 33

Lauda

A respinge cu nepăsare orice fel de laude, ar fi un fel de mândrie: să fim simțitori la laudele care ne vin dela oamenii de bine, cari laudă sincer numai faptele de laudă ale noastre.

La Bruyère

Laudele să le meriți, dar să renunți la ele.

Fénelon

Sunt muștrări cari laudă și laude cari muștră.

La Rochefoucauld

Mai adesea lăudăm ceea ce este lăudat, decât ceea ce e de lăudat.

La Bruyère

E un semn aproape sigur de mediocritate acela de-a lăuda totdeauna cu moderație.

Leibnitz

Nu cunosc pe nimeni care să urască pe cine-l laudă.

Socrate

Intr-o privință oamenii sunt ca niște copii: dacă-i răsfăți, se obraznicesc.

V. Conta

Cel ce se laudă, întru Domnul să se laude.

I Corinteni I. 31

Drept aceea, nimeni să nu se laude între oameni.

I Corinteni III. 21

Deci, când faci milostenie să nu trâmbițezi înaintea ta, precum fac fățarnicii în adunări și în ulițe. ca să se slăvească de oameni. Amin zic vouă, că își iau plata lor.

Ev. Matei VI. 2

Lenea

Uritul a intrat în lume prin trândăvie și iese numai prin muncă.

La Bruyère

Nimic nu este mai nesuferit decât lenea.

Darwin

Trândăvia aduce plictiseala. Omul, ca să scape de plictiseală, caută societatea, plăcerile, dar și acestea îl plictisesc. Numai o muncă moderată nu ne plictisește niciodată.

La Bruyère

Dușmanul nostru pe lume este prostia. Eu mi-ași permite să adaug: lenea și minciuna.

T. Carlyle

Omul leneș e ca apa stătătoare: se strică.

De Laténa

În vremea trândăviei domnește spiritul rău asupra noastră.

Schiller

Viața-i datorie grea, și lașii se îngrozesc de ea.
Să aibă tot, cei lași ar vrea, pe neluptat. *G. Coșbuc*

Nepăsarea este somnul rațiunei. *Vauvenargues*

Viața liniștită și viața trândavă sunt două stări
cu totul diferite. *Franklin*

Câte crime și viții ar pieri din lume, dacă am
distrage lenea și sărăcia. *Droz*

Nelucrarea hrănește invidia. *Seneca*

Leneșul este un călău pentru el însuși; trândăvia trupului și-a spiritului îi produc o plictiseală dureroasă și apăsătoare. *J. Payot*

Leneșii nu sunt numai aceia cari se ocupă cu
nimica, ci și aceia cari se ocupă cu nimicuri.
Contesa Diana

Nu ierburile rele înăbușă grâul bun, ci neglijența cultivatorului. *Confucius*

Nefăcând nimic, te înveți a face răul. *Muratori*

După cum rugina distruge fierul neintrebuințat,
tot astfel trândăvia distruge pe omul care nu
muncește. *Franklin*

Omul n'are mai mare dușman pe lume decât
lenea. *Adina Gr. Olănescu*

Firea noastră este făcută pentru mișcare; o-
dihna deplină e curată moarte. *Pascal*

După cum trândăvia este mama vițiului, tot
astfel îngâmfarea este mama ridicolului. *Marmontel*

O viață trândavă este o moarte venită înainte
de timp. *Goethe*

Lenea merge așa de încet, încât nu e greu să-
răciei s'o ajungă depe urmă. *Franklin*

Lenea e prostia capului, iar prostia e lenea
minții. *J. G. Seume*

Sunt trei lucruri cari înjosesc conștiința unui
popor: minciuna, lenea și lipsa de ideal. *J. Jaurès*

Trândăvia obosește mai mult decât munca. *Bonghi*

Leneșii sunt totdeauna oameni mediocri, în orice
pravință ar fi. *Voltaire*

O zi de trândăvire obosește ca o noapte de
nesomn. *Petit Senn*

Luxul, moliciunea și trândăvia sunt cauzele de
decadență pentru o generație. *Al. Fouillée*

Leneșii, nu vor ști ei oare niciodată, că nu e
odihnă decât după activitate? *Doudan*

O viață ușoară și comodă nu ne oțelește pen-
tru lupta împotriva greutăților vieții. Ea nici nu
lasă să se dezvolte în noi acea încredere în pu-
terile noastre, atât de necesară pentru o viață
energică și rodnică. *S. Smiles*

Lenea mistuie pe nesimțite toate virtuțile.
La Rochefoucauld

Trândăvia ne obosește mai degrabă decât munca.
Vauvenargues

Lenea și mândria sunt cele două izvoare ale
tuturor viciilor. *Pascal*

Melancolia n'are altă cauză mai adâncă decât
lenea; leacul ei este munca, chiar de n'ar pro-
duce nimic folositor. Înțeleptul Socrate a zis:
„Mai bine să lucrezi fără scop, decât să nu faci
nimic”. *Burton*

Du-te la furnică, leneșule; uită-te cu băgare de
seamă la căile ei și înțelepțește-te! Ea n'are nici
căpetenie, nici supraveghetor, nici stăpân; totuși
își pregătește hrana în timpul verii și strânge de-
ale mâncării în timpul secerișului. *Proverbe VI. 6-9*

Când ne aflăm la voi, v'am dat porunca aceasta:
cine nu vrea să lucreze, acela să nu mănânce.
II Tesaloniceni III 10

Nu iubi somnul, căci vei ajunge sărac; deschide
ochii și te vei sătura de pâine. *Proverbe XX. 13*

Cine se lenevește în lucrul lui este frate cu
cel ce nimicește. *Proverbe XVIII. 9*

Cine lucrează cu o mână leneșă, sărăcește; dar
mâna celor harnici îmbogățește. *Proverbe X. 4*

Când mâinile sunt leneșe, se lasă grinda și când
se lenevesc mâinile plouă în casă. *Eclesiastul X. 18*

Leneșul își vâra mâna în strachină și n'o duce
înapoi la gură. *Proverbe XIX. 24*

Libertatea. Liberul Arbitru

Libertatea este dreptul de-a face tot ce legile
îngăduiesc. *Montesquieu*

Libertate! Libertate! Câte crime se săvârșesc
în numele tău! *Lamartine*

Cu cât trebuințele tale sunt mai mici, cu atât
ești mai liber. *Cantu*

Îndulcirea pedepselor este un simptom sigur
de propășire a libertății, la diferitele popoare.
Montesquieu

În libertate, și în acordul libertății cu rațiunea
și dreptatea, găsim pe omul adevărat. Omul nu
e o *persoană* decât numai pentru că e o ființă li-
beră și luminată de rațiune. *V. Cousin*

Fără libertate, lumea n'ar fi decât un meca-
nism. *Lacordaire*

Om liber poate fi prizonier, dar nu sclav. *Amyot*

Unde este multă libertate este și multă rătă-
cire. *Schiller*

Trei lucruri, strâns legate între ele, constituiesc
nedespărțite ordinea morală: liberul arbitru, dra-
gostea și răspunderea. Liberul arbitru înfățișează
alegerea, dragostea alege și omul răspunde.
Lacordaire

Niciodată nu ești mai sclav, decât când te so-
cotești liber fără să fii. *Goethe*

Ce mai rămâne, după ce-ți pierzi libertatea?
Ce scăpare mai poți nădăjdui, dacă ridici omu-
lui libertatea? Libertatea și viața merg împreună.
Michel de L'Hôpital

Libertatea constă în a vroi ca lucrurile să se

întâmpie nu cum vrei tu, ci cum e drept să se
întâmpie. *Epictet*

Libertatea este incompatibilă cu slăbiciunea.
Vauvenargues

Acel care nu vrea tot atâta libertate pentru
vrăjmașii săi, cât vrea pentru sine, e nevrednic
de ea. *A. Grün*

Libertatea — fără de care nu există morală,
fiindcă fără ea nu poate fi vorba nici de datorie,
nici de răspundere — nu trebuie definită „pu-
terea de-a face”, ci mai degrabă „puterea de-a
vroi, sau de-a nu vroii”. *J. Simon*

A face legea și-a se supune ei de bună voie,
nu e aceasta cea mai înaltă expresie a libertății?
Lacordaire

Libertatea este dreptul de-a face tot ce nu e
împotriva dreptului aproapelui. *Turgot*

Înlăturați credința în libertate și societatea se
va prăbuși. *J. Simon*

Legile și deprinderile, tiranii și călăii sunt ne-
putincioși împotriva acestei libertăți lăuntrice, care
constituie umanitatea noastră. *J. Simon*

Sufletul libertății este dragostea de legi.
Klopstock

Libertatea, trebuind să fie egală pentru toți, nu
poate fi întreagă pentru nimeni. Hotarul libertății
mele, e libertatea aproapelui; libertatea indivi-
duală a celorlalți își găsește hotarul său în liber-
tatea mea. *Caro*

Regele și păstorul se simt răspunzători, unul
de regatul său, altul de turma sa. *J. Simon*

A renunța la libertatea sa, înseamnă a renunța
la însușirea sa de om, la drepturile umanității,
chiar la datoriile sale. *J. J. Rousseau*

Nu există adevărată libertate decât în depen-
dența acceptată de bună voie; a nu avea ca stă-
pân decât pe sine însăși, înseamnă a avea ca
stăpân un tiran. *A. Vinet*

Fără darul liberului arbitru, omul n'ar putea
nici să aleagă, nici să se devoteze, nici prin ur-
mare să iubească, în înțelesul adevărat și larg al
cuvântului. *Lacordaire*

Excesele săvârșite în numele libertății pot s'o
facă odioasă, însă nu pot s'o împiedice de-a nu
fi frumoasă și necesară. *A. de Tocqueville*

Și veți cunoaște adevărul și adevărul vă va
libera pre voi. *Ev. Ioan VIII. 32*

Hristos ne-a izbăvit, ca să fim slobozi. Rămâ-
neți dar tari și nu vă plecați iarăși sub jugul
robiei. *Galateni V. 1*

Fraților, voi ați fost chemați la slobozenie; nu-
mai să nu dați slobozenia voastră spre prilej tru-
pului (poftelor trupești); ci prin dragoste să slu-
jiți unul altuia. *Galateni V. 13*

Ci vedeți ca nu cumva slobozenia voastră să
ajungă sminteală celor slabi în credință.
II Corinteni VIII. 9

Lingușirea

Lingușitorii cei mai primejdioși nu sunt acei cari ne atribuiesc însușiri pe cari nu le avem, ci acei cari neagă cusururile pe cari le avem.

General Raskolnikov

Lingușirea este un negoț rușinos, care nu aduce folos decât lingușitorului.

Teofrast

Spune-mi cine te admiră și-ți voi spune cine ești.

Saint Beuve

Lingușitorul nu spune și nu face nimic la întâmplare; ci raportă toate cuvintele și toate faptele sale la intenția sa de-a plăcea cuiva și de-a-i dobândi bunăvoința.

Teofrast

Cine suferă lingușirea, n'o merită; cine ar merita-o, n'o suferă.

Unger

Lingușirea este o monedă falsă, care n'are curs decât prin vanitatea noastră.

La Rochefoucauld

Cea mai rea dintre fiarele sălbatice este tiranul, iar între cele domestice este lingușitorul.

Plutarh

Toți oamenii sunt lingușitori, fiindcă la toți le place să fie lingușiți.

Duiliu Zamfirescu

Lingușirea este ca umbra: nu ne face nici mai mari, nici mai mici.

Proverb danez

Amorul propriu este cel mare dintre toți lingușitorii.

La Rochefoucauld

Cine știe să lingușească, știe și să bârfească.

Napoleon I

Nu voi căuta la înfățișare, nu voi linguși pe nimeni, căci nu știu să lingușesc; altfel într-o clipă m'ar lua Ziditorul meu.

Iov XXXII. 22

Limba mincinoasă urăște adevărul; și gura lingușitoare aduce pieirea.

Proverbe XXVI. 28

Cine lingușește pe prietenul său, îi întinde laț sub pașii lui.

Proverbe XXIX. 5

Mama

O mamă bună prețuește cât o sută de învățători.

H. Spencer

Împăratul Napoleon I întrebă odată pe-o doamnă dela curtea sa: „Ce lipsește pentru a da oamenilor o bună creștere?”. — Mame, răspunse doamna. Răspunsul îi plăcu mult împăratului. „Da, da, zise el, în această vorbă mică se cuprinde o înaltă școală de bună creștere. Aveți grijă, așa dar, să formați mame, care să știe a da o bună creștere copiilor lor”.

Napoleon I

Ruga mamei apără de orice primejdie, pe apă și pe uscat.

Gogol

Dela moartea bieteii mele mame, nu mai poate fi nenorocire pentru mine.

H. Balzac

Viitorul unui copil este totdeauna fapta mamei sale.

Napoleon I

O mamă bună este o cinste mare pentru familie, o icoană pentru copii și-o comoară pentru bărbat.

După Dumnezeu, nu iubesc pe nimeni din lume atât de mult ca pe mama.

Ieronim

Să îngenunchem înaintea mamei. De e ceva pe lume, care să ne întrușipeze mai limpede pe Dumnezeu, apoi aceasta e mama. Unde, când... cetii despre o mamă... ucisă de fiul ei, care, văzând în clipele din urmă mâna lui plină de sânge, îl întrebă, în spasmurile morții, dacă și-a făcut rău la mână?

Benedetto de Luca

Profesorii buni fac școlari buni, numai mamele bune fac oameni buni.

Aimé Martin

De voiți ca bărbații să fie buni și virtuoși, învățați pe femei, ce este mărirea și virtutea.

J. J. Rousseau

Adevărata știință a femeilor este știința moralei. Acesta este singurul studiu, ce le poate fi necesar și prin care ele pot înriuri asupra virtuților bărbaților.

M-me Bernier

Mama, după ce-a dat propriei sale odrasle viața trupească, trebuie să-i dea și viața morală, sădind în ea primele răsaduri ale educației morale, religioase și intelectuale.

Mantegazza

Vițiile noastre cele mai mari încep din cea mai fragedă copilărie, iar îndrumarea de căpetenie a noastră e în mâinile mamei.

Montaigne

Dacă totdeauna am unit slăvirea științei cu slăvirea patriei, o datoresc sentimentelor sădite de tine, scumpă mamă.

Pasteur

Omul moral e aproape format la vîrsta de 10 ani; dacă formarea aceasta n'a avut loc în bra-

tele și pe genunchii mamei, va fi cea mai mare nenorocire.

J. de Maistre

Întăia educație, dată de-o mamă iubitoare și virtuoasă, are tot atîta înrîurire asupra viitorului nostru, ca și însușirile naturale cele mai prețioase.

Napoleon III

Sentimentele cari trăiesc totdeauna, a zis un înțelept, sunt acelea care se nasc în jurul leagă-nului nostru. În societățile moderne, mamele dau celerintăi sentimente și idei.

Pentru mame nu există spațiu: o adevărată mamă presimte și-și vede copilul dela un pol al pămîntului la altul.

H. de Balzac

Toată educația depinde de mamă.

Aristotel

Dragostea de mamă e cel mai puternic și cel mai statornic sentiment al femeiei.

Bautain

Mamele sunt adevărat mame, nu numai dînd naștere copiilor lor, ci mai ales dîndu-le bună creștere.

Sf. Ioan Hrisostom

Numai o mamă știe ce înseamnă a iubi și-a fi fericit.

Chamisso

Multe minuni sunt în Univers, dar capodopera creațiunei e tot inima unei mame.

E. Bersot

Maternitatea este patriotismul femeilor.

Alex. Dumas-Fiul

Inima unei mame este un adînc, în fundul căruia se găsește totdeauna iertare.

H. de Balzac

Nu există ochi, cari să privească părințește, în afară de ochii tatălui și ai mamei. *J. J. Rousseau*

Mândria

Nimic nu se pedepsește mai iute, a zis *un infelent*, ca nebunia deșertăciunei și-a mândriei. Mândria dejunează cu belșugul, prânzește cu sărăcia și cinează cu disprețul.

Mândria e mai rea decât foamea, setea și frigul.
Jefferson

Nimeni, în veacul nostru orbit și înfumurat de știința sa, nu mai știe să-și plece genunchii. *V. Hugo*

Nimic dimpotrivă mai supărător decât închipuitul, care crede că lumea toată e cuprinsă în cercul strâns al faptelor și ideilor ramurei sale de studiu. Kant — cât era el de serios — a căutat totuși un epitet batjocoritor pentru astfel de specialiști mărginiți, numindu-i „ciclopi”. *S. Mehedinți*

Cine este stăpânit de părerile mândriei, nu mai găsește pace, până când nu-l înghite pământul.
C. Negruzzi

Nu cu palavre, nici cu meșteșuguri, sau fățarnicii, să te arăți om mare, că toate se vădesc și rămâi de necinste.
Iordache Golesecu

Păzește-te a doua zi după succes. *Titu Maiorescu*

Fiecare om este mândru, dar numai cel fără educație temeinică se arată mândru.
La Rochefoucauld

Să ai mândria cuvenită meritelor. *Horafiu*

Ce e mândria, dacă nu egoismul însăși?

Lacordaire

Mândria e locul cel mai sensibil din inimă; puțin să-l atingi și durerea ne face să scoatem țipete mari.
Bourdaloue

Păziți-vă deci de semeție. Îngâmfarea e semnul cel mai sigur al mediocrității. Fiți chiar dela început critici față de voi înșivă. *S. Mehedinți*

Ceeace numim rănila inimii noastre, nu sunt mai adeseori decât rănila mândriei noastre.
Adina Olănescu

Pe învingătorul prea mândru îl doboară propria sa fericire.
Schiller

Mândria e masca propriilor noastre cusururi.
Talmud

Să definim mândria ca pe o patimă, care ne face, ca din tot ce e în lume, să nu ne prețuim decât pe noi înșine.
La Bruyère

Graba de-a crede răul, fără să-l fi cercetat îndestul, este o urmare a mândriei și a lenei. Voim să găsim vinovați, și nu vrem să ne dăm osteneala de-a cerceta crimele.
La Rochefoucauld

Sunt pe deplin încredințat, că mândria e cel mai mare vrăjmaș al fericirii.
A. de Musset

Mândria celor mici stă în a vorbi totdeauna despre sine; mândria celor mari e de-a nu vorbi niciodată despre sine.
Voltaire

Caracteristica acestui viciu — care nu e între-

meiat nici pe vrednicia personală, nici pe virtute; ci pe bogății, pe ranguri, pe trecere și pe științe deșarte — este că ne poartă deopotrivă să disprețuim pe cei cari au mai puțin decât noi, din acest fel de lucruri, și, în acelaș timp, să respectăm foarte (mult) pe-acei, cari le au în mai mare măsură ca noi.

La Bruyère

Când mândria și îngâmfarea merg înainte, rușinea și paguba le urmează deaproape. *Ludovic XI-lea*

Prostului nu-i stă bine, dacă nu-i și fudul.

Zicătoare românească

Mândria inimii este însușirea oamenilor cinstiți; mândria în purtare este cea a proștilor. *Duclos*

Iar cine se va înălța pe sine, se va smeri; și cine se va smeri pe sine, se ve înălța.

Ev. Matei XXIII. 12

Nu tot așa va fi între voi, ci care între voi va vrea să fie mai mare, să fie slujitorul vostru. Și care dintre voi va vrea să fie întâiul, să fie sluga voastră. După cum și Fiul Omului n'a venit ca să fie servit, ci ca ei să servească și să-și dea sufletul său preț de răscumpărare pentru mulți.

Ev. Matei XX. 26-28

Mândria unui om îl scoboară, dar cine este smerit cu duhul capătă cinste. *Proverbe XIX. 23*

Să te laude altul, nu gura ta; un străin, nu buzele tale,

Proverbe XXVII. 2

Privirile trufase și inima îngâmfată, această făclie a celor răi, nu este decât păcat.

Proverbe XXI. 4

Tot așa și voi, tinerilor, plecați-vă celor bătrâni; și toți, unii față cu alții, înveșmântați-vă întru smerenie, pentru că Dumnezeu, celor trufași le stă împotriva, iar celor smeriți le dă dar.

I Petru V. 5

Mângâierea

Când arăți drumetului obosit drumul cel scurt, faci bine. Când deschizi ochii celui care aleargă spre prăpastie, faci mai bine. Dar când ridici pe cel căzut, este cel mai mare bine pe care-l faci cuiva.

Fr. Rittelmeyer

Dacă nu găsiți mângâierea aproape, ridicați-vă și-o căutați tot mai sus. Paserea raiului fuge din mijlocul furtunei și se înalță acolo unde tac vânturile.

Jean Paul Richter

Aud, cum mă întreabă copacul în taină: De ce ți-e inima atât de întristată? Nu vreau să plângi, că toamna îmi răpește frunzele! Căci, după cum Dumnezeu știe când să-mi ia frunzele și să-mi le dea înapoi, tot așa știe și când să-ți rănească inima și să-ți vindece rana.

Oskar v. Redwitz

Una din cele mai grele și mai prețioase fapte ale vieții este de-a mângâia.

Al. Dumas-Fiul

Fii cu curaj. Șterge-ți ochii. Adesea căderea e un mijloc de-a te ridica și mai sus.

Shakespeare

Un cuvânt bun spus la timp este ca niște mere de aur într'un coșuleț de argint.

Proverbe XXV. 11

Binecuvântat este Dumnezeu și Tatăl Domnu-

lui nostru Iisus Hristos, Părintele îndurărilor și
Dumnezeul a toată mângâierea. Cel ce ne măn-
gâie pe noi într-un tot necazul nostru, ca să pu-
tem să mângâiem și noi, prin mângâierea cu care
înșine suntem mângâiați de Dumnezeu, pe cei
cari se află în orice suferință. *II Corint. I. 3-4*

Iar eu voi ruga pe Tatăl și vă va da alt măn-
gâietor, ca să fie pururea cu voi... Dar Mângâ-
ietorul, Duhul cel Sfânt, pe care-l va trimite Ta-
tăl întru numele meu, acela vă va învăța pe voi
toate și vă va aduce aminte despre toate cele
ce v'am spus. *Ev. Ioan XIV. 16. 26*

De oarece toate câte s'au scris mai înainte,
s'au scris spre învățătura noastră, ca prin răb-
darea și mângâierea, care vin din Scripturi, nă-
dejde să avem. *Romani XV. 4*

Vă rugăm însă fraților, dojeniți pe cei fără de
rânduială, îmbărbătați pe cei slabi de ingeri, spri-
jiniți pe cei neputincioși, fiți îndelung răbdători
față de toți. *I Tesaloniceni V. 14*

Omul are bucurie să dea un răspuns cu gura
lui și ce bună este o vorbă spusă la vreme po-
trivită. *Proverbe XV. 23*

Cuvintele prietenoase sunt ca un fagur de
miere, dulci pentru suflet și sănătoase pentru
oase. *Proverbe XVI. 24*

Mânia

A te mânia, e adesea a răzbuna pe tine gre-
șala altuia. *Swift*

Urmările mâniei se aseamănă cu căderea unei

case, care, căzând peste cineva, se sfarmă ea
însăși. *Seneca*

A nu se mânia, este semn de mare înțelepciune.
Plutarh

Când te superi, numără până la zece înainte
de-a vorbi; iar când te mânie foc, numără până
la o sută. *Jefferson*

Stricător e dintele tigrlui, periculos e leul tre-
zit din somn, dar mai grozav decât toate groză-
viile e omul în furia lui. *Schiller*

Mânia'n oamenii cei buni
Se naște moartă, se topește;
În cei cuminiți un ceas trăește,
În semidocți trăiește luni,
Trei ani în proștii cei din gloată,
Iar în mișei viața toată.

Din Antologia Sanscrită

Soarele răsare roșu și tot roșu el apune:
Omul bun în zile rele e tot bun, ca'n zile bune.
Din Antologia Sanscrită

Socrat, supărându-se odată pe un sclav al său,
pentru o greșală, îi zise: „Te-ași bate desigur,
dacă n'ași fi necăjit”.

De multe ori bucuria mare glasul astupă și
ciuda peste măsură mintea risipește. *D. Cantemir*

A face ceva în clipe de mânie, înseamnă a te
sui în corabie pe timp de furtună. *Dodsley*

Mânia e o nebunie de scurtă durată. *Seneca*

Mânia este un fel de beție, care turbură mintea, tot atât de mult ca beția adevărată.

Sf. Vasile cel Mare

Fugi pentru o clipă de omul în mânie, iar de omul pervers fugi totdeauna.

Confucius

Nu începe nimic, atât timp cât ești mâniat! Nebun e cel ce pleacă cu corabia pe furtună.

Haug

Nu te mânia pe lucruri, căci asta puțin le pasă.

Marcu Aureliu

Bine a zis Ennius, că mânia e începutul nebuniei.

Cicero

Mânia, ura, melancolia, teama, sunt factori cari zdruncină sănătatea noastră.

Dr. Richardson

Dintre toate patimile, mânia e aceea care întunecă mai mult rațiunea, căci iuțea ei nu mai îngăduie să deosebim, în chip liber, ceea ce e adevărat.

Toma d'Aquino

Să știi să taci în mânie, e tot ce ai mai bun de făcut; căci dacă ai de tănuț vreun cusur, sau vreun secret important, te expui să-l dezvăluiești, fără s'o vrei.

S-t François de Sales

Cu cât e mai mare un om, cu atât e mai împăciuitor la mânie; un suflet nobil se simte totdeauna aplecat spre bunătate.

Ovidiu

Socrate, îndată ce băga de seamă, că sufletul său era turburat de-o emoție puternică și că era gata să izbucnească împotriva vreunora dintre prietenii săi, îndulcea tonul vocii sale, da feții un aer rîzător; în ochii săi erau zugrăvite blân-

deșea și bunătatea. Și prin astfel de sforțări generoase el înăbușia cele dintâi mișcări ale aprigei patime, care era gata să-l stăpânească. *Plutarh*

Pune-ți nerăbdarea în teacă, toarnă apă rece peste furia ta.

Shakespeare

Mânia și frica sunt cei mai răi sfetnici. Ele ne fac să vedem totul în negru; dar unde totul este negru, nu se mai distinge nimic.

Ségur

Putem trece de oameni răi, bârfitori, proști, din pricina a câtorva cuvinte, smulse de mânie, și pe care le vom regreta poate, când ne vom fi liniștit.

S-t François de Sales

Luați hotărîrea tare, ca, atât cât veți simți mânie în inima voastră, să nu ziceți nimic, să nu faceți nimic și să nu vă credeți pe voi înșivă. Îndoți-vă de tot ce vă spune inima, în această stare, oricât de drept vi s'ar părea; și totdeauna amânați îndeplinirea gândului vostru, până ce vă liniștiți.

Louis de Grenade

Cel încet la mânie prețuiește mai mult decât un viteaz, și cine este stăpân pe sine prețuiește mai mult decât cine cucerește cetăți. *Prov. XVI. 32*

Eu însă vă spun vouă, că oricine se mânie pe fratele său, vrednic va fi de osândă; cine deci va zice fratelui său: racă, vrednic va fi de judecata sinedrului; iar cine-i va zice: nebunule, vrednic va fi de gheena focului.

Deci, când va fi să aduci darul tău la altar și acolo îți vei aduce aminte, că fratele tău are ceva împotriva ta, lasă darul tău acolo, înaintea altarului și mergi, întâiu împacă-te cu fratele tău, și apoi venind, adu darul tău. *Ev. Matei V. 22-24*

Cine este încet la mânia are multă înțelepciune, dar cine se aprinde iute, face multe prostii.

Proverbe XIV. 29

La mânia să nu păcătuiești. Soarele să nu apună peste mânia voastră.

Efesenii IV. 26

Eu însă vă spun vouă, să nu stați împotriva celui rău; iar cui te lovește peste obrazul drept, întoarce-i și pe celălalt.

Ev. Matei V. 39

Mărturisirea greșalelor. Spovedania

Nefericit este acela, care nu cunoaște măreția spovedaniei. Nefericit este acela care, pentru a nu părea om de rând, se crede silit s'o ia în bătaie de joc! Nu, nu e adevărat, că e de prisos să-ți mai spună cineva, că trebuie să fii bun; nu e adevărat, că e de ajuns propriul tău gând și cititul potrivit pentru aceasta. Nu. Cuvântul viu al omului are o putere, pe care n'o poate avea nici cititul, nici propria noastră gândire. Sufletul este mai cu putere zguduit prin cuvântul viu, iar întipăririle ce se produc astfel sunt mult mai adânci. În aproapele, care ne vorbește, este o viață și-o potrivire de simțiri, pe care adeseori în zadar am căutat-o în cărți și în propria noastră gândire.

Silvio Pellico

Vedeam biete femei venind și căzând înaintea Celui Prea Înalt, sau oameni plini de păcate ingenușind în „Tribunalul” pocăinței. Nimeni nu ieșea de-acolo, fără să aibă fața mai senină. Vuietele de-afară păreau a fi valurile patimilor și furtunile lumii, cari se zdrobiau de zidurile templului Domnului. Preamărite Doamne! Tu, care vezi în ascuns lacrimile mele, curgând în ceasu-

rile de reculegere sfântă; Tu știi de câte ori cădeam la picioarele Tale, rugându-Te să ieși din povara vieții mele, sau să schimbi în mine pe omul cel vechiu. Ah! Cine n'a simțit vreodată nevoia de-a se reînnoi, de-a întineri muindu-se în apele șivoiului dătător de viață, de-ași adăpa sufletul la izvorul vieții.

Chateaubriand

Mărturisirea este foarte aproape de nevino-văție.

P. Syrus

Mărturisirea unei greșale nu e o slăbiciune, ci o forță.

E. Pelletan

Atâția duhovnici primesc păcatele pentru a le înainta lui Dumnezeu, în loc să caute a le împiedica pentru viitor.

N. Iorga

Când ești învinuit pentru greșalele tale și nu le recunoști, mărești vina lor.

La Rochefoucauld

E bine să-ți pleci capul până la pământ (în țărână) când ai făcut o greșală, dar nu e bine să rămâi acolo.

Chateaubriand

Cea mai mare greșală este să nu fii conștient de nici una.

Carlyle

Cel care se căiește, e întocmai ca cel care n'a păcătuit.

Mahomed

Roșește când faci o greșală, iar nu când o îndrepti.

J. J. Rousseau

Greșala e îndoit de mare, când nu te rușinezi de ea.

P. Syrus

Cei din vechime ziceau: Cunoaște-te. Crești-

nismul zice : Pocăște-te. Ceidintăi cereau înțelepciune; creștinismul cere sfințenie. *F. Pécaut*

Niciodată să nu crezi, că poți tăinui o faptă rușinoasă; chiar dacă o vei putea ascunde de alții, nu se va șterge din cugetul tău. *Isocraie*

Nevinovăția este, negreșit, vrednică de stimă, dar cu cât mai vrednică de stimă este pocăința! Cel mai bun dintre oameni, Omul-Dumnezeu, înjositu-s'a oare îndreptându-și privirea-i milostivă spre femeile păcătoase, prețuind umilinta lor și socotindu-le printre sufletele, pe care El le iubea mai mult? ... Eu cred, că a te cobori până la cei căzuți și-a sta de vorbă cu cei păcătoși, este mai degrabă o faptă bună decât un păcat. *Silvio Pellico*

Duceți-vă deci și luați învățătură, ce însemnează „milă voesc, iar nu jertfă”; că n'am venit să chem pe drepti, ci pe păcătoși, la pocăință. *Ev. Mateiu IX. 13*

De atunci începu Iisus să propoveduiască și să spună : Pocăiți-vă, căci s'a apropiat Împărăția Cerurilor. *Ev. Mateiu IV. 17*

Faceți, deci, roade vrednice de pocăință. Acum securea stă la rădăcina pomilor și tot pomul, care nu face rod bun, se taie și se aruncă în foc. *Ev. Mateiu III. 8-10*

Atunci Ți-am mărturisit păcatul meu și nu mi-am ascuns fărădelegea. Am zis : „Îmi voi mărturisi Domnului fără delege!” Și tu ai iertat vina păcatului meu. *Psalmi XXXII. 5*

Atunci le-a spus înc'odată apostolilor : Pace

vouă! Precum m'a trimis pe mine Tatăl, vă trimiț și eu pe voi. Și grăind acestea, a suflat și le-a zis : Luați Duh Sfânt; căroră veți ierta păcatele, le vor fi iertate; căroră le veți ținea, vor fi ținute. *Ev. Ioan XL. 21-23*

Cine își ascunde fărădelegile, nu propășește, dar cine le mărturisește și se lasă de ele, capătă îndurare. *Proverbe XXVIII. 13*

Milostenia

Faceți danie, însă, dacă vă e cu puțință, scăpați pe sârman de rușinea de-a vă cere întinzând mâna. *Diderot*

Omul cel mai milos este omul cel mai bun. *Lessing*

Milostenia este întreg creștinismul. *Bossuet*

Când nu poate mâna, inima trebuie să facă milostenie. *Pasquier-Quesnel*

Dați, din puținul ce-aveți, celor cari au și mai puțin. *Lacordaire*

Crede omule, că dacă numai poți face bine, viața nu mai are niciun preț și niciun sens. *Al. Vlăduță*

N'aveți bani să ajutați pe aproapele? Un pahar de apă vi se va socoti. Un ban valorează mai mult decât cele mai bogate daruri. Se întâmplă de n'aveți un pahar de apă. Un suspin, o vorbă dulce, o mărturie de compătimire; dacă toate acestea sunt sincere, valorează viața veșnică. O! Cât de bogat este omul și câte comori are în mâini. *Bossuet*

Să nu lăsăm în seama Providenței pe săracii,
pe cari Providența i-a lăsat în seama noastră.

Pasquier-Quesnel

Vreți să știți, cum trebuie să ajutați? Puneți-vă
în locul celui care primește.

E. Bersier

Cine dă la timp un sfat bun, o veste bună, o
învățătură trebuincioasă, dă mai mult decât aur.

Lamennais

Fii mut când dai, vorbește când primești.

Zicătoare spaniolă

De două ori dă, cel ce dă îndată.

P. Syrus

Mila e cel mai nobil și mai ales dintre toate
sentimentele omenești.

Aug. Leiner

Pentru un sărac ce simte, nu e rană suflească
mai grozavă decât mila rea și disprețuitoare, cu
care-l privesc bogații din deșarta lor splendoare.

Al. Vlăduț

Milostenia este o datorie veșnică și nețărmu-
rită.

Pasquier-Quesnel

Când faceți milostenie, căutați să mângâiați pe
sărac prin expresia de mulțumire suflească de
pe fața voastră; faceți, ca cel ce primește, să vadă
toată plăcerea, pe care-o aveți ajutându-l.

Sf. Ioan Hrisostom

Ni se pare greu, să deosebim pe cei cu ade-
vărat săraci? Gândiți-vă, că e mai bine să dăm
chiar celor cari nu merită să fie ajutați, decât
să lipsim de ajutor, pe cei cari-l merită.

Sf. Grigore de Nazianz

Milostenia este o bunăvoință universală. *Lebnitz*

Nu e vorba câtu-și de puțin de-a vă goli punga,
sau de-a arunca banii voștri cu mâna plină; ni-
ciodată n'am văzut în lume, ca banii să ne facă
a fi iubiți de cineva. Zadarnic veți deschide lăzile
voastre; dacă nu veți deschide și inima voastră,
inima celorlalți va rămâne pururea închisă. ... Sunt
mărturii de purtare de grijă și de bunăvoință,
cari au mai multă înriurire și sunt cu adevărat
mai de folos decât toate darurile. Câți nenorociți,
câți bolnavi au mai multă nevoie de mângâiere
decât de ajutoare. Câți năpăstuiți, pentru cari
ocrotirea le slujește mai mult chiar decât banii.

J. J. Rousseau

Milostenia, luată în înțelesul ei cel mai larg,
este dăruirea de sine.

Lacordaire

Frumusețea milosteniei nu se măsoară după
cantitate, ci după dărnicia sufletului.

Sf. Ioan Gură de Aur

Să cerți pe sărac pentru pâinea ce i-ai dat-o,
înseamnă să moi în absint (pelin) mierea atică.

Menandru

Luăți aminte, ca faptele dreptății voastre să nu
le faceți înaintea oamenilor, ca să fiți lor prive-
liste; altfel nu aveți plată dela Tatăl vostru cel
din Ceruri. Deci, când faci milostenie nu trâm-
bița înaintea ta, cum fac fățarnicii, în sinagoge
și în ulițe, ca să fie slăviți de oameni; adevăr
grăiesc vouă: își iau plata lor. Tu, însă, când
faci milostenie, să nu știe stânga ta, ce face
dreapta ta. Așa încât milostenia ta să fie într'as-
cuns și Tatăl tău, care vede într'ascuns, îți va
răsplăti ție.

Ev. Matei VI. 1-4

Și cela ce va da de băut unuia din aceștia mici, numai un pahar cu apă rece, în nume de ucenic, adevăr grăiesc vouă: nu va pierde plata sa.
Ev. Matei X. 42

...Dacă miluește, să miluiască cu voie bună.
Romani XII. 8

Ferice cine are milă de cei nenorociți.
Proverbe XV. 21

Omul milostiv își face bine sufletului său, dar omul fără milă își turbură însuși trupul lui.
Proverbe XI. 17

Mai fericit e a da, decât a lua.
Faptele Apostolilor XX. 35

Fericiți cei milostivi, că aceia se vor milui.
Ev. Matei V. 7

Minciuna

Minciuna mi-a fost totdeauna așa de groaznică și așa de nesuferit, încât n'ași voi să gust nici cea mai mare fericire a Cerului, dacă ar trebui să înșel Cerul, ca să intru în el.
Lamartine

Unde începe minciuna, începe și infamia. *Balzac*

Nu-i luați omului de rând minciuna; îi veți lua odată cu ea, fericirea lui. *Ibsen*

Rar mincinos nelăudăros și mai rar falnicul tainic se află.
D. Canlemer

La toate popoarele oamenii cinstiți, cari aduc un cuvânt nou pe pământ, străbat anevoie. Sunt

atâția, cari au interes să nu se facă lumină. Minciuna însă, asta are bun, că nu trăiește mult.
Al. Vlăhufă

Nu minți niciodată în fața vreunei persoane, căci ai să fii nevoit să spui odată altei persoane adevărul și amândouă se vor întâlni într-o zi.
Chincholle

Minciuna este totdeauna imorală. *Duprat*

Minciuna a fost totdeauna groaza neamului omenesc.
Lacordaire

Minciunile constituiesc dovada unei infamii.
Grimm

Minciuna este o degradare a caracterului. Ea conduce la toate infamiile.
Aug. Maquet

În nici o împrejurare, omul nu are voie să spună minciuni.
Carlyle

Acel care se silește să nu mintă niciodată, se va feri de toate faptele, pe care ar trebui să le acopere mințind.
Pierre Dumoulin

Nici o minciună, în vorbă ca și în fapte. *Epictet*

Minciuna este totdeauna odioasă, când cineva proslăvește depe urma ei.
Kant

Mincinosul este dușmanul reputației sale.
Ch. de Beauchêne

Minciuna este asasinatul inteligenței. *P. Prud'hon*

Spre Cer nu se poate înălța decât adevărul.

Minciunile cad la pământ — ale pământului fiind.
Al. Vlăhufă

Cu minciuna prânzești, dar de cinat, nu.

Zicătoare românească

Cu adevărat, obiceiul de a minți este un urit vițiu. Noi nu suntem oameni și nu ne legăm unul de altul decât prin cuvânt. Dacăm cunoaște grozăvia și răspunderea minciunei, am urmări-o pe orice cale, cu mai bună dreptate decât pe celelalte crime.

Montaigne

Sângele nobil nu poate minți.

Le Sage

Ia seama, dacă ceea ce făgăduiești este drept și cu puțință, căci făgăduiala este datorie curată.

Confucius

Orice minciună își găsește un credul.
Exagerarea e rudă cu minciuna.

Gracian

Minciuna este înjosirea și întrucâtva nimicirea demnității omenești.

Kant

Minciuna este ca bulgărele de zăpadă: cu cât îl rostogolești mai mult, cu atât se face mai mare.

Luther

Minciuna se afundă ca plumbul și iese ca frunza.

Zicătoare românească

Minciuna este unul din faptele cele mai necinstite. În afară că pricinuește pagubă aproape-lui, înșelându-l asupra aceea ce el are dreptul să știe, dar minciuna este josnicie și lașitate. *L. Carrou*

Cel ce spune o minciună, nu-și dă seama de

apta ce face. căci trebuie să spună alte mii de minciuni, ca să susțină pe ceadintâia. *Pope*

Nu cunosc o jignire mai mare decât aceea, de a-ți îngădui să ocupi în societate un loc, care nu e al tău; de a primi să ai relații și prieteni la care nu ai dreptul; într'un cuvânt, de a face din viața ta o veșnică minciună. *Bjornstjerne Björnson*

Păzește-te de mincinosul, care amestecă și puțin adevăr în minciuna lui.

Al. Vlăhufă

C'am ucis un elefant, e adevărat; dar că l'am și cărat în spinare tot drumul până acasă, e o minciună.

Zicătoare africană

Minciuna este un drum foarte scurt pentru cine se folosește de ea; dar la capătul ei este prăpastia, în care se prăvălește mincinosul. *Amyot*

Învăță să spui „nu știu“, că cu asta n'o să ajungi mincinos.

Talmud

Cuvântul vostru să fie da, da; nu, nu. Odată spus, să fie ca monumentul de granit, fixat în pământ. Să ne ținem făgăduelile, să ne îndeplinim îndatoririle; cuvântul nostru să fie sfânt.

Ch. Wagner

După ce-ai mințit, îți trebuie o bună memorie.

Corneille

Ce nu-și va îngădui față de alții, cel care va fi luat vinovatul obiceiului de-a minți în fața tatălui său?

Terențiu

Să nu mărturisești strâmb împotriva aproape-lui tău.

Exod XX. 16

Martorul mincinos nu rămâne nepedepsit și ca
ce spune minciuni nu va scăpa. *Proverbe XIII. 5*

Feriți-vă de profeții mincinoși, cari vin la voi
în haine de oi (blânzi ca oile), iar pe dinăuntru
sunt lupi hrăpitori. *Ev. Matei VII. 15*

Sease lucruri urâte Domnul și chiar șapte li
sunt urite: ochii trufași, limba mincinoasă, mâi-
nile care varsă sânge nevinovat, inima care ur-
zește planuri nelegiuite, picioarele cari aleargă
repede la rău, martorul mincinos, care spune
minciuni și cel ce stârnește certuri între frați.

Proverbe VI. 16-19

Diavolul dela început a fost omorîtor de oa-
meni și cu adevărul nu stă laolaltă, pentru că nu
este adevăr într'însul. Când spune minciuna, gră-
iește dintru ale sale, căci este mincinos și pă-
rintele minciunii.

Ev. Ioan VIII. 44

Moartea

Ziuă aceea, de care ai groază, ca de cea din
urmă, este ziua de naștere a veșniciei. Va veni
ziua în care te vei dezbrăca de îmbrăcămintea
trupului și vei fi liberat de legăturile lui. Înaltă-te
depe acum cât poți și-ți îndreaptă gândul spre
cele de sus!

Seneca

Icoana morții nu înspăimântă pe înțelept și nu
e socotită ca sfârșit de cel credincios. Pe celdin-
tăiu îl împinge din nou înspre viață și-l îndeamnă
la lucru; pe cel dealdoilea îl întărește nădejdea
într'o soartă mai bună. Pentru amândoi moartea e
viață.

Goethe

Ce e moartea? Mântuire din robia cărnei și-a

păcatului, întoarcere în Împărăția Dragostei. Moar-
tea e un inger trimis de Domnul, ca să schimbe,
în credință, moartea în viață, ocara în cinste.

F. A. Krummacher

O este moartea? E leagănul speranței, e mu-
gurul ce se deschide, e capătul suferinței, e au-
rora soarelui după ce se ridică vâlul nopții, e
surisul după plâns, este trecerea supremă la cei
pe cari îi iubim, dar nu mai sunt între noi. *Hugon*

Mișelul moare de mai multe ori, înainte de-a
muri cu adevărat; cei curajoși simt numai odată
moartea.

Shakespeare

Numai cine e nevrednic de moarte se teme
de ea.

M. Eminescu

Dacă moartea este o strămutare de aici în-
tr'alt loc de sălășluire și dacă e adevărat, cum
se zice, că acolo se află toți morții noștri, ar pu-
tea fi ceva mai de folos decât moartea? *Plato*

Moartea nu este o încetare a existenței, ci nu-
mai un intermezzo, o trecere a ființei mărginite
dela o formă la alta.

W. de Humboldt

Cei a căror viață are mai mare preț, se tem
cel mai puțin de moarte.

Kant

Să căutăm a învăța, ca să avem un picior ri-
dicat deja pentru mutarea noastră de pe pământ,
atunci când va vroi Dumnezeu.

Calvin

Despre morți să vorbești numai de bine. *Diogene*

Cine știe, dacă viața nu e cumva moarte și a
muri nu înseamnă a trăi în împărăția umbrelor?

Eu ripide

Cine poate privi moartea în față, nu se sperie
de umbre. *Carlyle*

Cel mai mare noroc în lume este că omul nu-și
știe sfârșitul; căci dacă și-ar ști sfârșitul, ar fi o
lume de nebuni. *M. York*

O viață fără să aducă folos este o moarte în-
ainte de timp. *Goethe*

Pentru nimeni viața nu-i atât de dulce, ca pen-
tru cel care nu mai are frică de moarte. *Wilson*

Omul care moare, este un astru care asfințește
și care se va înălța mai strălucitor într'alt emis-
fer. *Goethe*

Moartea nu e de temut, numai ideia îngrozi-
toare despre ea o face de temut. *Epictet*

Moartea nu este moarte, este uitare. *Lamartine*

De două ori m'am aflat în fața morții și de
două ori — o minune a credinței — am văzut
nădejdea cerească ieșind biruitoare împotriva mor-
ții și raza bucuriei aprinzându-se din nou în ochiul
stins al muribundului. *Schiller*

O, elocventă, dreaptă și atotputernică moarte!
Pe cei, pe cari nimeni nu-i poate sfătui, tu îi con-
vingi. Ceeace nimeni nu îndrăznește să încerce,
tu îndeplinești. Și pe cei, pe cari toată lumea îi
slăvește, tu îi alungi din lume și-i disprețuești. Tu a-
duni la un loc toate măririle și deșertăciunile, toată
cruzimea și ambiția omului și arunci peste ele două
cuvinte scurte: *Aici odihnește.* *W. Raleigh*

Eu am găsit un foarte bun mijloc de-a pre-

lungi viața ... anume, de-a nu mă teme de moarte
Descartes

Pământul are prețul morților, ce s'au coborât
în el. *Lamara*

Fiecare clipă a vieții e un pas către moarte.
Cornelle

Mormântul e o barcă de salvare pentru cei ne-
norociți. *G. Coșbuc*

Faptul că toate viețile depe pământ se sfârșesc
cu moartea, nu dovedește că moartea e ținta
vieții. *Lucian Blaga*

Cine moare păcatului înainte de-a muri, acela
nu mai putrezește când moare. *Jacob Böhme*

Moartea nu sosește decât odată, dar o simțim
în multe clipe ale vieții. *La Bruyère*

Om de nimic e cel care dorește moartea, dar
mai de nimic e cel care se teme de ea. *Henric V*

Nu de moarte mă cutremur, ci de veșnicia ei.
Al. Vlăduță

Cine se teme de moarte, și-a pierdut viața.
Seume

Moartea, care pare răul cel mai de temut, este
o himeră (inchipuire), fiindcă ea nu există atât
timp cât dăinuie viața; iar când ea se ivește, viața
a pierit deja. Așa că ea nu are stăpânire nici
asupra celor vii, nici asupra celor morți. Cei vii
nu-o cunosc, iar cei morți, ne mai simțind, sunt
la adăpost de atingerea ei. *Epictet*

Crisalida se slărimă când zboară fluturul. De ce te-ai plânge, că de la tine, nimicindu-te, a plecat liberă în lume ideia pe care ai hrănit-o din însăși ființa ta.

N. Iorga

Cine fuge de moarte, fuge de propria-i umbră.

Lichtner

Moartea e cel mai mare bine : trebuie s'o dorim. Dacă viața e pedeapsă, se cade să dorim ca să ia sfârșit ; dacă e încercare, se cade să cerem ca să fie scurtă. ... În somnul morții se odihnesc de veci boalele, durerile, supărările, temerile, cari turbură pe nenorociții cari trăiesc.

Bernardin de Saint-Pierre

Omul n'are, în adâncul sufletului său, nicio ură împotriva morții. Este chiar o plăcere a muri. Lampa care se stinge nu suferă.

Chateaubriand

O moarte bună e cu mult mai de preferat și de dorit decât o viață rea.

Sir John Eliot

Este o viață moartă și o moarte vie.

I. Eliade Rădulescu

Noul născut se aseamănă cu corabia care pleacă, muribundul cu corabia care sosește la țarm.

Talmud

Câteodată numai pierzând pe cei pe care-i iubim, simțim cât ne sunt de dragi.

Alfred de Musset

Soldatul care nu lucrează, pierde forța entuziasmului și-a avântului. Este mai greu să aștepti moartea, decât a o înfrunța.

Lamartine

Moartea poate să fie : sau numai pierderea totală și nimicirea oricărei conștiințe, sau o simplă

mutare a sufletului dintr'un loc într'altul. Dacă moartea este pierderea oricărei simțiri, dacă moartea este un somn fără vise, oare s'ar putea să existe vreun bine mai mare decât acela de-a muri ? Căci, dacă ar compara cineva o noapte petrecută într'un somn adânc și neturburat de niciun vis, cu restul zilelor și nopților din viața sa, petrecute altfel — nu i-ar fi greu să spună, câte dintre ele au fost mai plăcute, mai fericite decât aceea. Sunt pe deplin încredințat, că nu numai unui simplu muritor, dar chiar marelui rege i-ar fi ușor să le socotească — numărul lor fiind foarte restrâns. Prin urmare, dacă moartea este așa ceva, mărturisesc că ea nu este un rău, deoarece întreaga sa durată s'ar putea socoti numai ca o singură noapte din acestea. Iar dacă moartea este trecerea din această lume într'alta, care — după cum se spune — e locul de întâlnire al tuturor celor cari au viețuit pe pământ, se poate oare închipui un bine mai mare ? Căci, cât n'ar da cineva să se poată întâlni și să vorbească cu Orfeu, Museu, Hesiod, Homer ? Dacă aceasta ar fi adevărat, doresc să mor, nu odată, ci de mai multe ori, dacă se poate.

Socrate

Viața e o boală, somnul un paliativ, moartea e cură radicală.

C. J. Weber

Pentru că simbria păcatului este moartea, iar darul lui Dumnezeu : viața veșnică, întru Hristos Iisus, Domnul nostru.

Romani VI. 25

Chiar dacă ar fi să umblu prin valea umbrei morții, nu mă tem de niciun rău, căci Tu ești cu mine. Toiașul și năiaua Ta mă mângăie.

Psalmi XXIII. 4

Scumpă este înaintea Domnului moartea cuviorilor Săi.

Psalmi CXVI. 15

Socotesc, că este drept, câtă vreme sunt în acest cort, să vă țin treji, prin aducerea aminte. Fiindcă știu, că degrabă voi lepăda cortul acesta, precum mi-a arătat Domnul nostru Iisus Hristos.

II Petru I. 13-14

Nu vă mirați de aceasta; că vine ceasul când toți cei din morminte vor auzi glasul Lui. Și vor eși, cei ce au făcut cele bune spre învierea vieții, iar cei ce au făcut cele rele spre învierea osândei.

Ev. Ioan V. 28-29

Drept aceea, precum printr'un om (Adam) a intrat păcatul în lume și prin păcat moartea, tot astfel moartea a străbătut în toți oamenii, prin aceea că toți au păcătuit.

Romani V. 12

Adu-ți aminte de Făcătorul tău până nu se întoarce țărîna în pămînt, cum a fost, și până nu se întoarce duhul la Dumnezeu, care l'a dat.

Eclesiastul XII. 7

Cuvine-se să fac, până este ziuă, lucrurile celui ce m'a trimis pe mine; că vine noaptea când nimeni nu poate să lucreze.

Ev. Ioan IX. 4

Iar când acest trup stricăcios se va îmbrăca întru nestricăciune și acest trup muritor se va îmbrăca întru nemurire, atunci va fi cuvîntul, care este scris: Moartea a fost înghițită de biruință. Moarte, unde este biruința ta? Moarte, unde este boldul tău?

I Corinteni XV. 54-55

Grăuntele de grâu, căzând pre pămînt, de nu va muri, el singur rămîne; iar de va muri, multă roadă aduce.

Ev. Ioan XII. 24

În casa Tatălui meu sunt multe locașuri. Iar

de nu, v'ași fi spus; pentrucă tocmai mă duc să vă gătesc vouă loc. Și dacă mă voi duce și vouă loc vă voi găti, iarăși viu; și vă voi lua pe voi la mine, ca să fiți și voi, unde sunt eu.

Ev. Ioan XIV. 2-3

Morala. Moralitatea

Politica nu poate să facă nici un pas înainte, fără să nu se închine moralei.

Kant

Principiile moralei sunt adevăruri absolute.

Taine

Politica bună nu se deosibește de morala bună.

Mably

Urmările unei fapte, oricare ar fi ele, n'o fac nici bună nici rea, din punct de vedere moral; totul e intenția. O intenție ca să fie bună, trebuie să nu fie interesată.

Privim ca ființă morală pe cel care, după ce a cântărit o faptă și a găsit-o dreaptă, o săvârșește pentrucă crede că trebuie s'o facă și pentru singurul motiv că e dreaptă.

P. Janet

Morala e temelia societății.

Chateaubriand

Există o singură morală, fiindcă pentru tot neamul omenesc sunt legi, care n'ar putea să fie călcate, fără să nu fie pedepsite.

Droz

Există oameni, cari n'au morala decât în bucăți; e o stofă din care niciodată nu-și fac haină.

Joubert

A respecta drepturile aproapelui și-a face bine oamenilor, a fi drept și bun în acelaș timp, iată

morala socială, în cele două elemente cari o alcătuiesc.

V. Cousin

Morala se rezumă în două cuvinte: dragoste și dreptate.

Ch. Secrétan

Sufletul omului pierde, prin morala intereselor, frumusețea sa; virtutea pierde pildele sale; istoria exemplele sale.

Chateaubriand

Greșelile mici le imputăm numai acelor cari n'au greșeli mari. Numai la cei curați observăm și cele mai mici urme de praf pe haină.

Linde

Principiile moralei sunt axiome neschimbăcioase, ca cele din geometrie.

V. Cousin

Lumea materială se reazimă pe echilibru, lumea morală pe dreptate.

V. Hugo

Nu există virtute fără jertfă și nici morală fără efortare asupra noastră înșine.

De Sacy

Legea morală are această caracteristică proprie, de-a cere să fie împlinită „din respect față de ea însăși”. Și aceasta se chiamă datorie.

P. Janet

E necesar să spunem oamenilor, că dacă robirea lor de către materie este o degradare, subordonarea moralității față de inteligență este o altă degradare; că cel mai inteligent om, dacă nu e decât atâtă, nu e decât un animal inteligent; și că biruințele unei inteligențe demoralizate nu sunt mult deosebite de biruințele puterii brutale.

A. Vinet

Morala nu s'a făcut dintr'odată. Ea s'a făcut din toate biruințele mici, pe care le-a avut omul

asupra animalului din el. Istoria conștiinței omenеști este istoria cuceririi spiritului asupra părții animale, a rațiunii asupra patimei, a voinței asupra poștei. În cursul veacurilor, pe măsură ce societatea a trecut dela starea sălbatică, la starea civilizată, conștiința morală a crescut. Teama de forță se înlocuie cu respectul față de dreptate. Două mari idei, esențiale omenеști: aceea a datoriei și a dreptului, luminează întunericul lumii animale. Venirea neamului omenesc este marcată de deosebirea binelui și-a răului.

F. Buisson

Morala evanghelică rămâne totuși cea mai înaltă creațiune, ce-a izvorât cândva dintr'un creier omenesc.

E. Renan

Dacă Evanghelia n'ar fi lăsat să izvorască de pe paginile sale preceptele morale, cari să alcătuiescă temelia neclătită a vieții omenirii întregi, apoi filosofia nu le-ar fi elaborat nici până azi în curățenia lor divină.

Kant

Munca

Două mâini ai și numai o gură! Înseamnă-ți bine aceasta! Două sunt pentru lucru și una pentru mâncare.

Rueckert

Numai atât ai trăit, cât ai muncit.

Goethe

Muncește, căci în muncă vei găsi adevărata mulțumire.

T. Carlyle

Leacul plictiselii este munca, iar nu plăcerea.

Trublet

Înțelepciunea zice: Nu ți-a izbutit un lucru, fă altul. Atâtă mângâiere ai!

N. Iorga

Munca și străduința sunt porunci dumnezeiești.
Munca-i viață, lenea-i moarte.

Venedy

Dumnezeu vinde bunuri pe un singur preț:
Munca.

Leonardo da Vinci

Aceasta este marea formulă modernă: Muncă,
muncă și iar muncă.

Gambetta

A nu fi ocupat, e tot una cu a nu exista.

Voltaire

Omule, nu uita, că în viață omul nu trebuie
să ceară fericirea decât dela munca lui, iar nu
dela întâmplare.

Andersen

Nimica nu-i mai urit decât un moșneag bătrân,
care n'are altceva cu ce să dovedească că a trăit,
decât cu mulțimea anilor.

Seneca

A viețui fără a munci e o crimă.

John Ruskin

Viața, fără niciun scop, aduce nemulțumire.
Omul trebuie să fie de folos pe pământ. De aceea
oamenii, cari cred că trăiesc pe lume numai pen-
tru plăceri, sunt mai curând de plâns, decât de
invidiat.

Gracian

Ceeace facem depinde de ceeace suntem; dar
trebuie adăogat, că suntem, într'o oarecare mă-
sură, ceeace facem.

H. Bergson

Binecuvântat este acela care și-a găsit lucrul;
să nu mai ceară altă binecuvântare. Orice muncă
a omului este ca aceea a înotătorului: un ocean
pustiu amenință să-l înghită. Dacă nu-l înfruntă
vitejește, oceanul își va ține cuvântul.

Carlyle

Munca necurmată învinge totul.

Virgilius

Nu ceea ce am, ci ceea ce lucrez e bunul meu.

Carlyle

Muncește și te vei ridica.

Adina Gr. Olănescu

Muncește: trebuie să-ți plătești viața cu lu-
crările tale. Leneșul face un furt societății.

Focylide

Un câine care latră, e mai folositor decât un
leu care doarme.

S. Smiles

Munca e balsamul sângelui, izvorul virtuții.

Herder

Până acum țările cele mai bogate erau acelea
unde natura era mai binefăcătoare; azi bogăția
este în țările unde oamenii sunt mai activi.

Buckle

Părintele gloriei și-al fericirii este lucrul.

Euripide

Nu odihna și lucrul ușor formează pe oameni,
ci oboseala și lucrul greu.

S. Smiles

Un om care ar voi bucuros să muncească, dar
nu găsește nimic de lucru, e cea mai tristă pri-
veliste ce ne-o poate înfățișa neegalitatea fericir-
ii sub soare.

Carlyle

Mulțumită muncii lacrimile cele mai amare se
usucă. Munca, mângâiere mare, totdeauna făgă-
duiește mai puțin decât dă. Munca, plăcere fără
seamăn, e încă sarea celorlalte plăceri.

Legouvé

Mereu la lucru.

Voltaire

Munca este izvorul moralității.

J. B. Payen

E de cea mai mare însemnătate, ca copiii să
învețe de mici să muncească.

Kant

Cumpătarea și lucrul sunt cele două adevărate
leacuri ale omului. *J. J. Rousseau*

Acel care nu lucrează e foarte aproape de-a
face rău; omul muncitor n'are această puțință.
Franklin

Iubește munca! Dacă nu vrei, ca să-ți fie de folos
pentru prelungirea vieții, cel puțin iubește-o ca
medicament, căci e folositoare pentru trup, bine-
făcătoare pentru minte și preîntâmpină urmările
rele ale leneviei. *W. Penn*

Munca e mama săracilor. *Zicătoare românească*

În orice muncă este un câștig. *Solomon*

Foamea privește la ușa omului muncitor, dar
nu îndrăznește să intre înăuntru. *Franklin*

Omul e făcut să muncească, cum pasărea e
făcută să zboare. Dumnezeu ne poartă de grijă,
dar noi trebuie să muncim. *Luther*

Un sobol muncitor face mai mult decât un in-
ger leneș. *Spurgeon*

În muncă stă noblețea statornică și chiar ceva
sfânt.... Numai în trândăvie stă veșnica deznă-
dejde. Binecuvântat este numai cine a găsit de
lucru. La drept vorbind, toată munca adevărată
este religioasă. Minunată este zicătoarea călugă-
rilor de demult: A munci este a te ruga. Privește
în sus, în jos, împrejur, înapoi, înainte, vezi vreun
erou, vreun sfânt, Dumnezeu, sau drac, care să nu
lucreze? În această lume este un singur mons-
tru. Acesta e leneșul. Toți oamenii muncesc
rău și spre paguba lor și-a ta, dacă nu muncesc

ca și cum s'ar afla sub privirile unui mare su-
praveghetor. *Carlyle*

Când chemi la muncă, să-ți vad sapa în mână.
N. Iorga

Muncește, dar de ce să te ții mare? Dacă ar
fi vorba să prețuim pe oameni după muncă, a-
tunci calul ar fi mai bun decât nu știu care om.
El trage și tace! *M. Gorki*

Zei nu dau oamenilor nimic din cele bune și
frumoase pe nemuncite și fără grijă. *Socrate*

Pot dovedi oricui, că cine muncește bine și cu
demnitate, poate, prin însăși aceste două însușiri,
să îndure nenorocirea. *Beethoven*

Munca în comun face din noi întâi tovarăși,
apoi prieteni. *Regina Maria*

Cine a înălțat munca până la iubire, acela a
coborât raiul pe pământ. *S. Mehedinți*

Cea mai bună filosofie este cea care muncește
tăcută un colț de ogor. *Lamura*

Munca scutește pe om de trei mari rele: plic-
tiseala, vițiul și sărăcia. *Voltaire*

Munca este școala caracterului. *Ed. Laboulaye*

Vă facem atenți asupra acestui fapt, vechiu cât
lumea, că cine nu mai poate lucra în acest Uni-
vers, nu mai are nici ce căuta în el. *Carlyle*

Ai dreptate, prietene, dacă socotești că mun-
cesc mult. O fac, ca să trăiesc, căci nimic nu se

aseamăna mai mult cu moartea decât trândăvia.
Friederich cel Mare

Dacă n'ai nevoie de muncă pentru a-ți agonisi pâinea cea de toate zilele, atunci munca să-ți fie ca o datorie.
W. Penn

Faima se ruginește, dacă n'o cureți prin muncă, în fiecare zi.
N. Iorga

Seamăna și pe piatră. Se va găsi un vânt milostiv, care va duce sămânța, unde așteaptă pământul de hrană.
N. Iorga

Munca e cel mai bogat izvor de bine al omenirii.
I. Brătescu-Voinești

Pentru un om, care se crede nenorocit, singurul mijloc de mântuire este de a munci toată ziua.
C. A. Roselli

Munca este hrana sufletelor nobile.
Seneca

Există o bucurie rară, pe care n'o resimt mai niciodată oamenii bogați: e aceea a muncii, încoronată de succes; a scopului ajuns după sforțări îndelungate. Le mai lipsesc iarăși, ceea ce dă valoare vieții: osteneala, greutatea. *Jean Finot*

Câtă vreme te scoli de dimineață cu gândul la muncă și te odihnești seara cu gândul la ce vei munci a doua zi, e dovadă că viața, ca o apă bogată, umple mereu vadul traiului tău. *S. Mehedinți*

Urzește și țese în tăcere pânza ce crezi, că ți-a fost dat s'o țezi. Nu te întreba pentru cine.
Al. Vlăduț

Nevoia de activitate variată se impune. Activitatea nu este numai un izvor de bogăție și poate chiar și de fericire, dar ea este și necesară vieții.
Ch. Féré

Pentru odihna ta să lași în fiecare zi, până la moarte, tot ziua de mâine.
N. Iorga

A trăi, înseamnă a munci. Pentru cel care nu lucrează, viața nu înseamnă nimic.
Guizot

Semănați și pe piatră: din semința voastră putrezită, din gunoiul pasărilor ce vor veni să prade, se va face hrana pentru semința viitorului, care va crește.
N. Iorga

Dela opincă până la vlădică, nimeni nu poate fi cu adevărat vesel și fericit pe pământ fără a munci.
Barry Cornwall

Munca e brățară de aur. *Zicătoare românească*

Nu există decât o singură virtute: munca.
Schopenhauer

Te-ai întrebat vre-odată, ducând bucata la gură, dacă meriți s'o mănânci? Eu nu m'am întrebat. Dar adesea mi s'a părut, că'n ochii câinelui, care se uită la mine, când stau la masă, citesc această întrebare.
Al. Vlăduț

Orice muncă adevărată este sfântă, în orice muncă adevărată e ceva dumnezeiesc.
Carlyle

De ce odihna înainte de moarte, când te așteaptă cea de după moarte.
N. Iorga

Omul fără lucru este ca apa stătătoare: se strică.
De Laténa

Cine își muncеște ogorul, nu se poate gândi la fapte rele.
Cicero

Munca spiritului este cea mai bună și mai folositoare odihnă a trupului.
Bouchardai

Pe viitor va fi loc în societate numai pentru cei cari muncesc. Formați dar muncitori pe toate terenurile, inteligenți, harnici, cinstiți, instruiți și pricepuți în ramura lor de lucru, cari să știe ce dătoresc comunității naționale și umane.
Anatole France

Oamenii cei mai bogați nu se bucură de nimic, dacă n'au de lucru; și dimpotrivă, în starea cea mai mizerabilă, în supărare, în exil, în închisoare, dacă găsesc de lucru, sentimentul sărăciei lor se ușurează.
Bersot

Sease zile să lucrezi și să-ți faci lucrul tău. Iar ziua a șaptea este ziua de odihnă închinată Domnului, Dumnezeului tău.
Exod XX. 9-10

Cine nu vrea să lucreze, acela să nu mănânce.
II Tesaloniceni III. 10

Mâna celor harnici va stăpâni, dar mâna leșă va plăti bir.
Proverbe XII. 24

Vrednic este lucrătorul de plata sa.
Ev. Matei X. 10

Cuvine-se să fac, până este ziua, lucrurile celui ce m'a trimis pe mine: că vine noaptea când nimeni nu poate să lucreze.
Ev. Ioan IX. 4

Comoara de preț a unui om este munca.
Proverbe XII. 27

Muzica

Muzica e o revelație mai înaltă decât înțelegciunea și filosofia.
Beethoven

Cu imaginația aud întreagă compoziția mea, în ansamblu. Ce plăceri pentru mine! Toate aceste invenții și execuții, se produc ca un un vis frumos, foarte lămurit.
Mozart

Poposește fără teamă în casa unde se cântă; oamenii răi nu știu ce-i cântarea.
Seume

Cântă, nu înceta. Cântecul deschide calea. Cine n'a cântat vreodată, nu va cugeta!
N. Nicoleanu

Cântă totdeauna ca și cum te-ar asculta un maestru.
Schumann

Pentru mine inspirația este acea stare misterioasă, în care întreaga lume îmi pare că formează o vastă armonie, când orice sentiment, orice gând, răsună în sufletul meu, când toate forțele naturii îmi devin instrumente, când fiorul îmi cutremură tot trupul.
Beethoven

Cu cât ascult muzica mai mult, cu atât mai evlavios mă întorc către tine, Doamne.
I. Nonna-Otescu

Muzica, în special cea bisericească, răscolește totdeauna sentimentele și, ca după o furtună, sufletul liniștindu-se, devine mai bun, mai îngăduitor, mai nobil
V. Conta

Muzica e o lege morală. Ea dă universului suflet, gândului aripă, imaginației avânt, tristeței farmec, tuturor veselie și viață. Ea înalță pe om spre tot ce este bun și frumos.
Plato

Plăcerea acestei arte o recomand înaintea oricăreia alta. Nici-o artă nu are o înrăurire așa de mare asupra omului ca muzica. Ascultarea unei frumoase bucăți muzicale de ansamblu — cor sau orchestră — e asemenea unei băi a spiritului, ce duce cu sine toate necurățiile, toate josniiciile, toate relele și înalță pe tot omul pe cea mai înaltă treaptă spirituală, pe care i-a hărăzit-o natura. Lăsați jocurile, băutura și celelalte petreceri, asemenea lor, celor cari nu sunt în stare a se înnobila: și cheltuiți mai bine banul și timpul, mergând la operă și concerte.

Schopenhauer

Omul, care nu are melodii în el însuși și pe care nu-l mișcă acordul sunetelor armonioase, e în stare de tot felul de trădări și chiar de crime.

Shakespeare

Lăudați pe Domnul. Lăudați-L cu sunet de trâmbiță, lăudați-L cu alăuta și cu harpa. Lăudați-L cu timpane și cu jocuri; lăudați-L, cântând cu instrumente cu coarde și cu cavaliul. Lăudați-L cu chimvale sunătoare, lăudați-L cu chimvale zângănitoare. Toată suflarea să laude pe Domnul.

Psalmi CL 1. 3-6

Cântați cu veselie lui Dumnezeu, care este tăria noastră. Înălțați strigăte de bucurie Dumnezeului lui Iacov.

Psalmi LXXXI. 1

Cântați în inimile voastre lui Dumnezeu, mulțumindu-i în psalmi, în laudări și în cântări duhovnicești.

Coloseni III. 16

Și când duhul trimis de Dumnezeu venea peste Saul, David lua harpa și cânta cu mâna lui; Saul răsufla atunci mai ușor, se simțea ușurat și duhul cel rău pleca dela el.

1 Samuel XVI. 23

Dumnezeul mântuirii noastre, nădejdea tuturor marginilor pământului și-a celor ce sunt pe mare departe.

Psalmi LXV. 3

Nu vă încredeți în cei mari, în fiii oamenilor, în cari nu este ajutor. Suflarea lor trece, se întorc în pământ și în aceeași zi le pier și planurile lor. Ferice de cine are ca ajutor pe Dumnezeu lui Iacov, ferice de cine-și pune nădejdea în Domnul, Dumnezeuul său!

Psalmi CXLVI. 3-5

Încredințează-ți lucrările în mâna Domnului și îți vor izbuti planurile.

Proverbe XVI. 3

Domnul este scăparea celui asuprit, scăpare la vreme de necaz. Cei ce cunosc numele Tău, se încred în Tine, căci Tu nu părăsești pe cei ce Te caută, Doamne!

Psalmi IX. 9-10

Dumnezeu este adăpostul și sprijinul nostru, un ajutor, care nu lipsește niciodată în nevoi. De aceea nu ne temem, chiar dacă s'ar zgudui pământul și s'ar clătina munții în inima mărilor.

Psalmi XLVI. 1-2

Natura

Din știința naturei se înalță astfel de dovezi despre Dumnezeire, încât fac absurdă îndoiala și ridicol ateismul.

Herschell

Natura este tronul văzut (din exterior) al majestății divine.

Buffon

Adevăratul templu al Eului Suprem este Universul; cultul său este virtutea.

Robespierre

La ce slujesc pictura și poezia? Care tablou,

care carte, poate egala priveliştea naturii? Tablourile şi cărţile nu sunt decât nişte copii şterse, cu care se mulţumesc cei închişi, în neputinţă de-a admira natura.

Taine

Nu vream să mă arăt mai înţelept decât natura, nici să-mi caut fericirea în afară de legile, pe care ea le-a prescris omului.

Bernardin de Saint Pierre

Natura este marele preot, marele decorator, marele poet sfânt şi marele muzicant al lui Dumnezeu.

Lamartine

Cine nu iubeşte iarba, nu poate iubi nici pe aproapele, nici pe Dumnezeu.

I. Simionescu

Este fals a crede că egalitatea ar fi o lege a naturei. Natura n'a făcut nimic egal. Legea sa de căpelenie este subordonarea şi dependenţa.

Vauvenargues

Natura ne dă ceea ce lumea nu ne poate da: farmecul de-a văsa.

Traian Demetrescu

Eu unul mă las să fiu târît în voie de fluviul timpului către Oceanul viitorului, care nu mai are ţarmuri; şi prin priveliştea armoniilor actuale ale naturii mă ridic către Autorul său şi sper să am o mai fericită soartă, într-o altă lume.

B. de Saint Pierre

Omule! Nu te teme! Natura cunoaşte taina cea mare şi suride.

V. Hugo

Omule, nu uita niciodată, că fiecare e dator să se supună legilor naturii.

Goethe

Nu învinovăţi natura: ea şi-a făcut datoria către tine; fă-o şi tu pe-a ta către ea.

Milton

În flori trăieşte gândul dumnezeiesc; El nu se arată nicăeri mai dulce, mai mângâietor şi mai dătător de nădejdi.

Bucura Dumbravă

Natura nu-i nicidecum inferioară artei.

Marcu Aureliu

Florile sunt hieroglificele minunate, de care natura se slujeşte pentru a ne declara dragostea ei.

Goethe

A te ţine de natură, a nu te abate dela ea, a te forma după exemplul şi legile ei, înseamnă înţelepciune.

Seneca

Studiază secolele în istorie, oamenii în călătorii şi pe Dumnezeu în natură: aceasta este marea şcoală.

Lamartine

Universul este un fel de carte, din care n'ai citit decât prima pagină, când n'ai văzut decât Tăra ta.

De Montbron

Vindecarea nu se face cu pilule şi alifii. Există doar o singură putere de tămăduire şi aceasta e aceea a naturei.

Schopenhauer

Poetul să n'aibă decât un model: natura, şi-o călăuză: adevărul.

V. Hugo

Prin florile lor, buruienile câmpului se roagă în zadar să fie iertate de coasă.

N. Iorga

Să căutăm numai s'o înţelegem. Şi s'o iubim. E tot ce ne cere pentru a mângâia, înfrumuseţa

și întări viața noastră. Izvor de plăceri nobile, ea le înmulțește și ni le pune la îndemână. Celor fără de ocupație, le oferă o plăcută petrecere. E destul să privești la ea și inima se umple de farmec nespus. Celor harnici și obosiți le oferă un repaos întremător. La toți le oferă bucuria de-a trăi.

Jean Finot

Necredința. Scepticismul

Necredința tinde să pustiască Cerul și să despopuleze pământul.

Scherer

Necredința este în ordinea morală, ceea ce nebunia este în ordinea naturală: o excepție nenorocită, care nu distruge siguranța rațiunii.

Lacordaire

Scepticismul nu presupune nici pătrundere de spirit, nici fineță de critică, ci mai degrabă tâmpenie și incapacitate de-a înțelege adevărul.

E. Renan

Scepticismul e moartea sufletului.

S. Mehedinți

Neîncrederea este o armătură grea, care mai mult poate împiedica decât apăra.

Byron

Scepticismul este mai adesea prefăcut, decât real. Acei cari se laudă cu el n'ar fi așa de vioși, dacă i-ar fi simțit de-abinele chinul.

H. Marion

Vai, dacă negația ar fi stăpână! Viața este o afirmație! Și-o societate, o patrie, o nație este un tot viu, care poate muri.

Amiel

Tinerilor, oricare ar fi ocupația voastră, nu vă lăsați atinși de scepticismul bârfitor și sec, nu vă lăsați descurajați de tristețile din anumite timpuri, cari se abat asupra unei nații.

Întrebați-vă mai întâiu: „Ce-am făcut pentru învățătura mea?”. Apoi, pe măsură ce veți înainta: „Ce-am făcut pentru țara mea?”. Până când veți avea poate nesfârșita bucurie de-a constata, căți contribuit și voi intrucâtva la progresul și la binele omeniei. Oricare v'ar fi silințele, mai mult sau mai puțin favorizate de viață, trebuie însă, ca atunci când vă veți apropia de marele sfârșit al vieții, să fiți îndreptățiți a spune: „Am făcut ce-am putut”.

Pasteur

Căci, dacă nu credeți cine sunt (Domnul Hristos) în păcatele voastre veți muri.

Ev. Ioan VIII. 14

Cel ce va crede și se va boteza, se va mântui; iar cel ce nu va crede, se va osândi.

Ev. Marcu XVI. 16

Fără credință, dar, nu este cu putință să fim plăcuți lui Dumnezeu, căci cine se apropie de Dumnezeu, trebuie să crează că El este și că se face răsplătitor celor cari îl caută.

Evrei XI. 6

Nedreptatea

Suferiți pe urma nedreptății unui om rău! Iertați-l, ca să nu fiți altfel doi oameni răi.

Fericitul Augustin

Ceadintâia treaptă a nedreptății este a simți plăcere văzând răul făptuindu-se; a doua este a face rău; a treia este a nu împiedeca făptuirea răului, când o poți face.

Michel de L'Hôpital

O nedreptate făcută unuia, este o amenințare pentru toți.

Montesquieu

Doamne! Mă vezi alungat de omenirea întreagă,

pentru că nu vreau să mă împac cu nedreptatea.
Beethoven

Numai o rușine cunosc eu pe pământ și-aceea
se cheamă: nedreptatea.
Grillparzer

Numai sentimentul nedreptății este nesuferit
oricărui om.
Carlyle

Nu se poate închipui nimic mai odios, decât
nedreptatea întemeiată pe autoritatea opiniei pu-
bliche.
Macaulay

Întotdeauna va fi la fel: calul va trage povara,
iar birjarul va căpăta bacșișul.
Mansel

Cine este nedrept, este ateu.
Marcu Aureliu

Induri nedreptăți: caută să te mângâi! Adevă-
rata nenorocire e de-a le face.
Pitagora

Mulți oameni își permit să fie nedrepti, ca să
se poată arăta apoi mărinimoși.
Schiller

Să nu faceți nedreptate la judecată: să nu cauți
la fața săracului, și să nu părăsești pe nimeni
din cei mari, ci să judeci pe aproapele tău după
dreptate.
Levitic XIX. 15

Nu despuia pe sărac, pentru că este sărac, și
nu asupri pe nenorocitul care stă la poartă. Căci
Domnul le va apăra pricina lor și va despuia
viața celor ce-i despoaie.
Proverbe XXII. 22-23

Să nu chinuiești pe străin și să nu-l asuprești;
să nu asuprești pe văduvă, nici pe orfan. Dacă-i
asuprești și ei strigă la Mine după ajutor, Eu le
voiu auzi strigătele.
Exod XXII. 21-23

Blestemat să fie cel ce se atinge de dreptul
străinului, orfanului și văduvei.
Deuteronom XXVII. 19

Norocul

Norocul? De când alergi după el, ți-l făceai
singur.
Al. Vlăduță

Un noroc prea mare e ca soarele secetei.
N. Iorga

Fiecare e făuritorul norocului său.
Sallustius

Norocul ajută pe cei curajoși.
Terențiu

Norocul este ca sticla: când strălucește, atunci
se sparge.
P. Syrus

Norocul e orb.
Cicero

Cine stă înaintea viitorului său, ca înaintea u-
nei mese de joc și așteaptă norocul orb, acela-i
un nerod.
Kotzebue

Norocul nu se găsește bine decât în casa unde
se muncește.
N. Iorga

Cei cari se plâng de noroc, adesea n'au să se
plângă decât de ei înșiși.
Voltaire

Nu norocul, ci munca este aceea, care face pe
oameni ceea ce sunt. Norocul se bizuie pe
întâmplare, munca pe caracter.
S. Smiles

Omul

O cetate, în care s'ar practica principiul că o-
mul e mai prețios decât bogăția și decât

luxul, curând ar fi în fruntea civilizației; o cetate, în care oamenii ar fi crescuți așa, ca să fie vrednici de numele lor, ar ajunge metropola lumii.

Channing

Cu cei mici faci lucruri mici, cu cei mari și lucrul mic ajunge mare.

Goethe

Sunt suflete de lachei. Cât timp sunt plătiți, vă servesc cu râvnă, deși cu neîndemânare. Nu le mai plătești, râvna le piere. Rămâne doar prostia.

V. Nemirovici-Dancenco

Omul e ceva nedesăvârșit, care tinde necontenit la ceva mai bun și mai mare decât el însăși.

Descartes

Mulțimei cere-i inspirația, dar nu și sfatul.

N. Iorga

Om puternic este acel care câștigă biruința asupra lui însuși.

Mahomed

Inima omului trebuie să dorească, să ceară și să nădăjduiască ceva.

Rückert

Păziți-vă de omul, care găsește că totul e bine, sau că totul e rău și feriți-vă și mai mult de cel care e indiferent la toate.

Lavater

Adesea omul își este sieși cel mai mare dușman.

Cicero

Voți să cunoașteți pe-un om? Puneți-l într-un rang mare.

Pitacus

Puțini oameni sunt înălțuiți de sclavie, mulți se înălțuesc ei singuri.

Seneca

Nu există om care să aibă dreptul de-a disprețui pe oameni.

A. de Vigny

Omul e o vioară: numai când i-se rupe ceardinurmă coardă, rămâne o bucată de lemn.

Carmen Sylva

N'am întâlnit un om, dela care să nu fi avut ceva de învățat.

A. de Vigny

Oamenii se împart în două: unii cari caută și nu găsesc, alții cari găsesc și nu-s mulțumiți.

M. Eminescu

Nu putem privi, oricât de puțin, la un om mare, fără să nu câștigăm ceva dela el.

Carlyle

Mulți oameni, ca și cifrele, capătă valoare numai prin poziția lor.

Napoleon I

Ce-i omul în natură? Un neant față cu infinitul, un tot față cu neantul. O mijlocie între mic și tot.

Pascal

Putința de-a trăi noi înșine în sufletul altuia e singura adevărată valoare omenească.

V. Pârvan

Fără îndoială, primatul inteligenței în judecarea valorii oamenilor a fost una din cele mai absurde erezii.

S. Mehedinți

Cine are bun simț și sentimente frumoase nu poate fi om mediocru.

Joubert

Voți să știți, cât prețuește un om? Ascultați-l, studiați-l în legăturile sale cu cei mai mici decât el.

F. Pécaut

Să nu privim lumea, prea mult, cum trebuie să fie, fiindcă atunci n'o mai putem suferi cum este.

Saint Ebremond

Omul ține de animal și chiar de plantă. Cum am putea tăgădui aceasta? Dar are în plus: rațiunea, libertatea morală, dragostea dezinteresată, arta, poezia, știința, sentimentul religios. Natura lui îi îngăduie deci să conceapă infinitul, pe Dumnezeu, idealul; să tindă la perfecțiune și să aspire la nemurire.

Ch. Waddington

Nu trebuie să judeci pe oameni, cum ai judeca un tablou, sau o statuie, după o singură și primă vedere.

La Bruyère

Dacă omul, care a ajuns la desăvîrșirea sa deplină, este celdintăiu dintre viețuitoare (animale), tot el este animalul cel din urmă, când trăiește fără lege și fără dreptate. Într'adevăr nimic nu e mai monstruos decât nedreptatea înarmată. Omul a primit dela natură armele înțelepciunii și ale virtuții, pe care mai ales se cade să le întrebuințeze împotriva pasiunilor sale rele. Omul, fără virtute, este ființa cea mai perversă și mai crudă; n'are decât furiile (aprinderile) brutale ale amorului și ale foamei.

Aristotel

Omul n'are nevoie numai de pâine; ci are nevoie și de demnitate. El e, prin firea sa chiar, o demnitate.

Lacordaire

Mă înduioșez la numele acesta de: „om cinstit”. Îmi imaginez chipul venerabil al unui om, care n'a călcat greu pe pământ; în a cărui inimă n'a încolțit nedreptatea și-a cărui mână n'a săvîrșit-o; care a respectat nu numai bunurile, viața, cinstea semenilor noștri, ci și perfec-

țiunea lor morală; care și-a ținut cuvântul, care a fost credincios în prietenii sale, sincer și tare în convingerile sale; omul care, în încercările timpului schimbător — care vrea să târască totul în schimbările sale — a stat deopotrivă de departe de îndărătnicia în greșală, ca și de acea îndrăzneală specifică apostasiei, care dovedește josnicia trădării, sau mobilitatea rușinoasă a nestatorniciei. Aristide în antichitate, Michel de L'Hôpital în timpurile moderne, iată „omul cinstit”. *Lacordaire*

Cred în chemarea morală a omului. Cred că omul e chemat la sfințenie, fiindcă nu pot o clipă singură să iau cunoștință de mine însumi, fără să mă simt chemat la desăvîrșire, obligat la perfecționare. O voce lăuntrică îmi strigă, autoritară: „Urmărește idealul tău; caută să supui instinctelor tale superioare latura inferioară a firei tale; devino mai bun”.

F. Pécani

Omul cugetă și gândirea, care este izvorul atător chinuri, este și izvorul bucuriilor ideale și al contemplațiilor dumnezeiești.

E. Caro

Nu sunt vremile sub cârma omului, ci bietul om sub vremi.

Miron Costin

Sentimente înalte, afecțiuni vii, gusturi simple, iată ce fac pe-un om.

De Bonald

Călătorul, care întreabă întâiu, ce-i poți da de mâncare, nu e un apostol.

N. Iorga

E de temut cel care n'are nimic de pierdut.

Goethe

Ceea ce face sacru pe om, în fața restului lumii; ceea ce constituie libertatea sa și dreptul său,

este gândirea, sufletul, această esență superioară, care dă vasului celui mai fragil un preț infinit de mare.

E. Laboulaye

Orice om are vârsta, care-l desparte de moarte.

Adrien Hébrard

Toți oamenii vor să trăiască cât lumea, nimeni însă nu vrea să fie bătrân.

Swift

Cei de sus ni se par mari, fiindcă noi stăm ingenuchi înaintea lor.

Desmoulins

Sunt o mulțime de oameni, în politică mai ales, cari sunt ca și sticlele: n'au valoare decât prin ceea ce se pune în ele.

Al. Dumas-Fiul

Metalele se cunosc după sunet, omul după vorbă.

Gracian

Mulți oameni își dătoresc ruina lor mai mult greșelilor lor decât răutății altora; mai multe case și orașe au fost nimicite de om, decât de furtuni și cutremure de pământ.

Sir John Lubbock

Omul nu e decât o trestie, cea mai slabă din natură, dar este o trestie care cugetă. Nu e nevoie ca întregul univers să se înarmeze, pentru ca să-l strivească. Un abur, un strop de apă, ajunge ca să-l ucidă. Dar, chiar dacă universul l'ar strivi, omul încă ar fi și mai nobil decât cel care îl ucide, fiindcă el știe că moare și își dă seamă de avantajul pe care universul îl are asupra lui. Pe când universul nu știe nimic din acestea.

Pascal

Omul să fie nobil, bun și milostiv. Și să lucreze fără încetare ceea ce este drept și folosi-

tor. Să cate a fi o icoană a celor dumnezeiești, pe care le presimțim.

Goethe

Omul care și-a croit singur viața, care se simte cu adevărat părintele faptelor sale, care are un scop, o țintă și-o urmărește cu stăruință, susținut numai de sfortărea voinței sale; omul care, întâmpinând greutăți la fiecare pas, le îndepărtează prin iscusința sau energia sa, prin prudența sau puterea sa — omul acela e un adevărat om. *P. Janet*

Și-a zis Dumnezeu: Să facem pe om după chipul nostru și după asemănarea noastră; să stăpânească peștii mării și pasărilor cerului; peste dobitoacele și tot pământul și toate vietățile cele ce se mișcă pe pământ.

Geneza I. 26

Omul este chipul și slava lui Dumnezeu. *I. Cor. XI. 7*

Ordinea. Disciplina. Dezordinea

Disciplina nu este numai nervul armatelor, ea este și cimentul societăților civilizate. *De Freycinet*

Ordinea vă învață să câștigați timp. *Goethe*

Dezordinea e mama nenorocirii. *Mirabeau*

Fiecare treabă la timpul său și fiecare lucru al locului său. *Franklin*

Nimic nu contribuie mai mult la ordine și economie, ca de-a ține fiecare lucru la locul său.

Fénelon

Ordinea are trei foloase: ușurează memoria, economisește timpul și păstrează lucrurile.

Dufresne

Ordinea îndoiește timpul, ajutându-ne să-l în-
trebuințăm mai bine. *De Gérando*

Acolo e dușmanul tău cel veșnic, unde găsești
neorânduială. Înfașcă-l, învinge-l și pune rân-
duială. *Carlyle*

Ordinea e lumina, pacea, libertatea lăuntrică,
dispunerea de tine însuși, este puterea. A con-
cepe ordinea, a intra în ordine, a fi ordonat tu
însuși și-a face ordine în jurul tău, prin tine însuși,
aceasta este frumusețea estetică și morala; este
bună starea (fericirea), este ceea ce trebuie. *Amiel*

Ordinea este dreptatea, ale cărei legi omul le
găsește săpate în adâncul conștiinței sale. *Turgot*

Unde nu este regulă și lege, nu numai că nu
există virtute, dar nici plăcere. Până și jocurile
copiilor au legi; ele n'ar putea exista fără legi.
Amiel

Există ordine, nu când nimeni nu poate lucra,
ci când toată lumea lucrează în cadrul legilor,
fără să vatăme oricui ar fi; când toate voințele
se exercită armonice; când interesele tuturor sunt
ocrotite și pot urmări de fapt dezvoltarea lor re-
gulată. *A. Grun*

Ospitalitatea

Ospitalitatea este prietena îngerilor, sora cari-
tății și coroana smereniei. *Fericitul Augustin*

Străinului care bate, caritatea îi deschide ușa
ospitalității; odată intrat, îl întâmpină bucuria;
odată primit, îl găzduiește omenia; dacă e flă-
mând, îl hrănește bunăvoința. Credința îndeamnă

pe cel deznădăjduit și dragostea înduplecă pe
cel răzvrătit. *Sf. Ambrozie*

Cea mai bogată masă e lipsită de bucurie, dacă
cuvintele și purtarea gazdei nu arată oaspeților,
că sunt bine veniți. De săturat oricine se poate
sătura și-acasă; veselie însă și convorbirea plă-
cută trebuie să înviezeze ospățul. *Schiller*

Cine vă primește pe voi, pe mine (Domnul Hris-
tos) mă primește, și cine mă primește pe mine,
primește pe Cei ce m'a trimis pe mine.

Ev. Matei X. 40

Faceți-vă părtași sfinților la trebuințele lor;
fiți gata să primiți în gazdă. *Romani XII. 13*

Primirea de oaspeți să n'o uitați, căci prin a-
ceasta unii, fără ca să știe, au primit în gazdă
îngeri. *Evrei XIII. 2*

Atunci va zice Împăratul celor deadreapta Lui:
Veniți binecuvântații Tatălui meu, moșteniți Îm-
părăția cea pregătită vouă dela întemeierea lumii.
Căci flămând am fost și mi-ați dat să mănânc;
însetat am fost și mi-ați dat să beau; strein am
fost și m'ați găzduit; gol am fost și m'ați îmbră-
cat; bolnav am fost și m'ați căutat; în temniță
am fost și ați venit la mine. Atunci dreptii îi vor
răspunde, zicând: Doamne, când te-am văzut flă-
mând și te-am hrănit? Sau însetat și ți-am dat
să bei? Când iar te-am văzut strein și te-am găz-
duit; sau gol și te-am îmbrăcat? Și când te-am
văzut bolnav, sau în temniță și am venit la tine?
Iar Împăratul răspunzând va rosti către ei: Ade-
văr grăiesc vouă, întrucât ați făcut unuia dintr'a-
cești frați ai mei, prea mici, mie mi-ați făcut.

Ev. Matei XXV. 34-40

Păcatul. Vițiul

Intocmai ca o statuie alterată, care a fost scoasă din pământ — unde secole întregi fusese îngropată — tot astfel se înfățișează înaintea lui Dumnezeu un suflet înjosit de păcate: Este o marmoră pătată, dar în care respiră încă viața și căreia Artistul suprem poate să-i redea frumusețea ceadintăia.

Lacordaire

Vițiul se poate defini astfel: Jertfirea viitorului pentru prezent.

I. B. Say

Dacă ne cercetăm bine, aproape totdeauna vom găsi în noi păcatul, pe care-l osândim la alții. *Tolstoi*

Numai vițiul aduce cuiva rușine. *Marcu Aureliu*

Cel ce se biruiește pe sine, în slăbiciunile lui, e mai puternic decât acela, care supune o cetate.

Schiller

Nimic nu e mai tare în om ca slăbiciunea și ca păcatul.

Gh. Coșbuc

E ciudat! Omul se revoltă împotriva răului, pe care-l primește din afară dela alții și pe care nu-l poate înlătura; dar nu se luptă împotriva răului, care zace într'însul, cu toate că este în putința sa de-a o face.

Marcu Aureliu

Mi-ar fi plăcut mai mult să nu fi însemnat nimic în viață, dar să nu fi păcătuît. Da, Stăpâne divin, cuvintele Tale nu vor trece atâta vreme cât va mai fi pe lume un fiu de-al lui Adam, care să le înțeleagă.

Littre

Cu banii pe cari îi cheltuești cu un singur vițiu, hrănești doi copii.

Franklin

Păcatul este răul sufletului și sufletul răului.

Ch. Babut

Cine păcătuiește, păcătuiește contra sa însuși: faptele rele săvârșite cad iarăși pe capul urzitorului lor, fiindcă el se face mai rău. *Marcu Aureliu*

Indivizii, ca și popoarele, plătesc toate păcatele săvârșite în contra moralei. Pentru unii pedeapsa vine imediat, pentru alții pedeapsa așteaptă; de n'ar fi ordine în univers, n'ar merita să trăim dacă n'am avea convingerea, că este o lege morală a lui Dumnezeu, pe deasupra noastră a tuturor.

Take, Ionescu

Orice patimă este pentru sufletul omului mai întâiu ca unul care bate să fie primit, apoi ca un oaspe și în sfârșit ca un stăpân al casei. Nu deschideți ușa sufletului unui astfel de musafir.

Tolstoi

Forța morală se cunoaște în lupta împotriva patimilor.

Ch. Richet

Un pas greșit e destul pentru a cădea. *Kotzebul*

Felurile vițiului sunt nenumărate. Urmarea este una și aceeași: scârba de tine însuți.

Seneca

Cine a săvârșit un păcat de două ori, acela nu-l mai ia drept păcat.

Talmud

Sunt viții cari nu se țin decât prin altele și cari, scoțând trunchiul, se scot și ele, ca niște ramuri.

Pascal

Heil! Lasă pe dracu să te-apuce de-un fir de păr și ești pe veci al lui.

Lessing

Oricine care făptuiește păcatul, săvârșește și călcarea legii: păcatul este călcarea legii.

I. Ioan III. 4

Pentru că nu știu ce fac: căci nu ceea ce voiesc îndeplinesc, dar ceea ce urăsc, tocmai aceea săvârșesc. . . . Ci acum nu mai săvârșesc eu acestea, ci păcatul care locuiește în mine. *Romani VII. 15-17*

Dacă zicem că păcat nu avem, ne amăgim pe noi înșine și adevărul nu este întru noi. *I. Ioan I. 8*

Fiindcă pe pământ nu este niciun om fără prihană, care să facă binele, fără să păcătuiască.

Eclesiasul VII. 20

Căci dinlăuntru, din inima omului, purced cugetele cele rele, desfrânările, hoțiile, omorurile, preacurviile, poftele de inavuțire, vicleniile, înșelăciunea, necumpătarea, pizma, hula, trufia, ușurătatea. Toate aceste lucruri rele ies dinăuntru și spurcă pe om.

Ev. Marcu VII. 21-23

Dar auzind Iisus, a rostit către ei: Nu cei sănătoși au nevoie de doftor, dar cei ce pătimesc. N'am venit să chem pe drepti, ci pe păcătoși la pocăință.

Ev. Marcu II. 17

Să știe că cel ce-a întors pe păcătos dela ră-tăcirea căiei lui, își va mântui sufletul din moarte și va acoperi mulțime de păcate.

Iacov V. 20

Trimite-va Fiul Omului pe îngerii Săi și vor culege dintru împărăția Lui toate smintelile și pe cei ce fac fără de legea. Și-i vor arunca pe ei

în văpaia focului; acolo va fi plângerea și scrâș-nirea dinților.

Ev. Matei XIII. 41-42

Pacea. Războiul

Pe pământ e numai o fericire: pacea sufletească și inima liniștită.

Grillparzer

A trăi pașnic, e a trăi mult. Ca să trăiești, lasă și pe alții să trăiască. Ascultă, vezi și taci. Ziua fără ceartă aduce somn liniștit în timpul nopții.

Gracian

Nu e ciudățenie mai mare decât aceea de-a pune toate la inimă.

Gracian

Numai cei pierduți sufletește se ceartă. *O. Wilde*

Mai bine flămând, dar fără teamă și griji, decât să trăiești din belșug, dar fără liniște sufletească.

Epictet

Unde intră cearta în casă, de-acolo norocul iese.

Zicătoare românească

Pacea veșnică nu e cu puțință decât în mormânt.

Schopenhauer

Pacea este capodopera rațiunei. *I. Müller*

Nu te turbura de nimicuri, nici de întâmplările obișnuite, sau de cele de care nu poți scăpa.

Franklin

Un războiu universal ar schimba oamenii în fiare; o pace universală i-ar transforma în vite. *Hune*

Mai glorios e să uicideți războiul prin cuvânt,

nu să omoriți oamenii cu sabia ; să câștigați pacea prin pace, nu prin războiu. *Fericitul Augustin*

Binecuvântați sunt cei pașnici. Ei nu știu nimic despre biruință și înfrângere. Soarta celui învins este sclavia. Pe cel biruitor îl pândește ura.
Buda

Într'adevăr, războiul înghite pe cei mai buni.
Schiller

Unei conștiințe liniștite îi place singurătatea ; unui suflet vinovat singurătatea i-se pare o închi-soare în celulă.
Carmen Sylva

Pacea este fiica războiului.
Voltaire

Războiul e rodul slăbiciunii popoarelor și al necumînțeniei lor.
Romain Roland

Drept aceea să urmărim faptele păcii și ale în-tăririi dintre noi.
Romani XIV. 19

Celui ce voiește să se judece cu tine și să-ți ia și veșmântul, lasă-i și cămașa. *Ev. Matei V. 40*

Bucurie au cei ce sfătuiesc la pace. *Prov. XII. 20*

Iată, ce este mai plăcut și mai frumos decât a locui frații împreună.
Psalmii CXXXIII. 1

Așa dar, fiind îndreptați prin credință avem pace cu Dumnezeu, prin Domnul nostru Iisus Hristos.
Romani V. 1

Fericțiți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dum-nezeu se vor chema.
Ev. Matei V. 9

Pace las vouă, pacea mea dau vouă ; nu pre-cum lumea dă, eu dau vouă. *Ev. Ioan XIV. 27*

Învoiește-te cu pârișul tău degrabă, câtă vreme ești cu el pe drum, ca nu cumva pârișul să te dea judecătorului, și judecătorul slujitorului (tem-niței) și să fii aruncat în temniță. *Ev. Matei V. 25*

Pasiunile

Pasiunile și interesele sunt cele două mari re-sorturi ale vieții omului. *Bossuet*

Adevărata pace a inimii o găsim împotrivindu-ne pasiunilor, iar nu cedându-le lor. *Imitatio Cristi*

Soarelui adesea îi fac umbră nourii și judecății patimile. *Plutarh*

Natura chiar se oprește la ce e necesar ; rați-unea vrea ce e util și cinstit ; amorul propriu caută ce e plăcut și desfătător ; dar pasiunea vroiește superfluul, ceea ce e de prisos ; ori acest de prisos este fără margini. *Salvien*

În tot ce faceți, cereți sfat dela rațiune, iar nu dela pasiune. *Lacordaire*

A-ți satisface pasiunile, sau capriciile, cu pre-țul averii tale, e o nebunie ; a le satisface pe spi-narea familiei, este o necinste. *De Laténa*

Atât timp cât ne conduc pasiunile, ele produc în noi o zdruncinare confuză, care face din viața noastră o succesiune de mișcări protivnice și dureroase. *Lacordaire*

Suntem născuți pentru lucruri mari, când a-

vem țaria de-a ne învinge pe noi înșine. *Masillon*

Prin natura lor, pasiunile tind să slăbească rațiunea, căci ele merg împotriva ordinelor și luminilor sale. *Lacordaire*

Cine spune pasiune, spune slăbiciune; cine spune virtute, spune tărie. *Lacordaire*

Pasiunile sunt singurii oratori, cari conving totdeauna. Ele sunt ca o artă a naturei, ale cărei reguli sunt fără greș. Omul cel mai simplu, care are pasiune, convinge mai bine decât cel mai elocvent orator, care însă e lipsit de pasiune. *La Rochefoucauld*

În sufletele dezordonate pasiunea este așa de vehementă și inteligența așa de slabă, încât le vezi rătăcind între dorințele lor, fără ca conștiința să poată cel puțin să se facă ascultată; acele suflete se aseamănă unei luntre, purtată încoace și încolo de furtună, care n'are nici cârmaci, nici cârmă. *J. Simon*

Să nu spună nimeni, că n'ar putea să-și stăpânească pasiunile, nici că n'ar putea să le împiedice de-a izbucni, sau că-l silesc să lucreze. Căci, ceea ce poate să facă înaintea unui print, sau a unui om mare, poate să facă, dacă voiește, și când e singur, sau în prezența lui Dumnezeu. *Leibnitz*

Cum se nasc pasiunile? Mai întâiu se înfățișează minții un simplu gând, apoi îi urmează o vie imaginație, apoi plăcerea, mișcarea dezordonată și consimțământul. Astfel, puțin câte puțin, vrăjmașul pune stăpânire pe tot sufletul, atunci când nu i-se împotrivesc dela început. *Imitatio Christi*

Patria. Poporul. Nația. Patriotismul

Voiu uita și de viața mea și de lacrimile soției mele și de copiii mei, ca să fiu folositor patriei. *H. Pestalozzi*

Dragostea de patrie este ceadintăiu virtute a omului civilizat. *Napoleon I*

Numele celor cari mor pentru patrie trebuie păstrate în temple și scrise în cărțile de aur, rămânând ca un izvor de glorie și de noblețe pentru generațiile viitoare. *Montesquieu*

S'avem cultul drapelului, care indică sacrificiul de sine, martirul. *Gambetta*

A'ți sluji patria este jumătatea datoriei; a sluji omenirii e cealaltă jumătate. *V. Hugo*

Un popor este o comunitate, care n'are decât un suflet și-o Istorie *Lacordaire*

Patria este biserica noastră vremelnică, după cum biserica este patria noastră eternă. *Lacordaire*

Un compatriot este o rudă. *S. Vincent*

Patria este pământul plămădit cu sângele și întărit cu oasele înaintașilor noștri. Pentru ca să fie o patrie, trebuie să fie mai întâiu religia strămoșilor, sfânta cuminicătură a sufletelor, caldă adorație a acelora, cari au fost și nu mai sunt decât țărână și oase. *Delavrancea*

Naționalitatea și limba sunt mai scumpe decât

libertatea, căci libertatea pierdută se poate recăștiga, dar naționalitatea niciodată.

G. Barișu

Țara este mamă dulce, copiii mei! Ferice care moare luptând pe sânul ei.

V. Alexandri

Un popor, în care sufletele nu mai sunt unite, poate păstra aparențele exterioare ale unui popor; în realitate însă, a încetat de-a mai fi. O întâmplare îl poate arunca, mai curând sau mai târziu, în numărul națiunilor, care au pierit.

Lacordaire

Poporul, când este stăpân, are lingușitorii săi, ca și regii.

D'Agnesseau

Cea mai mare trebuință a unui popor este de-a fi guvernat; cea mai mare fericire a lui este de-a fi bine guvernat.

Joubert

Omenirea este bunica noastră; iar patria este mama.

Albert Guinon

Ca cineva să-și iubească patria, trebuie s'o cunoască bine.

Julles Ferry

Inimile mari și generoase, sufletele pline de un patriotism cald și înălțător, se pot asemăna cu un templu, unde pentru veșnicie trebuie să ardem candela recunoștinței. De entuziasmul acesta atârnă de multe ori fericirea și gloria unui popor.

Traian Demetrescu

Dacă nu oricine poate oferi patriei o viață, este vreunul căruia să-i fie degenerată onoarea de-a da cea mai nobilă moarte?

N. Iorga

Patria trăiește din conlucrarea și munca tutu-

ror copiilor săi. Și în mecanica societății, nu e niciun resort inutil.

Jouffroy

În școală, patria să fie real simțită.

Michelet

Acela care, în clipa când țara sa e în primejdie, mai poate avea alt gând decât scăparea ei, nu e vrednic să trăiască într'un stat liber.

Klinger

Bunului patriot și fumul țării sale i-se pare dulce mirositor.

Costache Stamate

Armonia, cuminenia, industria și cumpătarea, iată cari sunt mijloacele, pentru un popor, de-a ajunge fericit și puternic.

Washington

Glasul Țării nu se aude până nu răsună puternic glasul țărăniei.

S. Mehedinți

Nu e om al cărui suflet să nu bată pentru cerul dulce și senin al țării lui, pentru locul unde mai întâiu a iubit și-a fost iubit.

N. Bălcescu

Dacă un popor n'are o tinerime entuziastă, cultă și cu dor de țară, este pierdut pentru totdeauna. Aceste vlăstare ale tinereții țin pe umerii lor viitorul, precum odinioară Atlas ținea pământul.

V. Conta

Niciodată să nu dăm patria pe mâna unui singur om, oricine ar fi omul, oricare ar fi împrejurările.

Thiers

Datoria cea mai sfântă, legea cea mai sfântă, este să uiți legea pentru a salva patria.

Voltaire

Cenușa morților a creat patria.

Lamartine

Sunteți legat de-acest pământ (al patriei) prin

tot ce-a fost înaintea voastră, prin tot ce va veni după voi; prin aceia cari v'au născut și prin aceia pe cari-i veți naște; prin trecut și prin viitor; sunteți legați prin mormintele strămoșilor și prin leagănele nepoților.

laures

Patria ne poate cere orice jertfă. *T. Körner*

Mărirea unui popor nu se măsoară după număr, precum măreția unui om nu se măsoară după talie; singura măsură este cantitatea inteligenței și-a virtuții.

V. Hugo

Tatăl și mama noastră, copiii noștri, rudele noastre, amicii noștri ne sunt scumpi; toată dragostea către ei se contopește și se cuprinde în dragostea de patrie.

Cicero

O națiune este o mare solidaritate, întocmită pe sentimentul jertfelor ce s'au făcut și-a celor pe care suntem gata să le mai facem

E. Renan

Iubirea de patrie este o extindere a iubirei de familie, și iubirea de omenire (umanitate) este o extindere a iubirei de patrie. Aceste trei iubiri sunt de aceeași natură și solidare între ele.

J. Simon

Pământul patriei e scump tuturor.

Cicero

Nici vechimea, nici mărirea, nimic nu e în stare să scape un popor corupt.

Lacordaire

Un lucru care trebuie foarte adânc întipărit în mințile oamenilor, este respectul și iubirea de patria lor.

Bossuet

E plăcut și glorios să mori pentru Patrie.

Horafiu

Dacă voim să sfărâmăm altarul patriei, trebuie să mergem până la vatra părintească și să-i împărștiem cenușa; sau, mai degrabă, trebuie să scormonim până în adâncul inimii omenesci și-a'i smulge celedintăi principii de iubire.

J. Simon

Totul aparține patriei, când ea este în primejdie.

Danton

Pe tărîmul amintirilor naționale, doliurile prezintă mai mult decât triumfurile, căci impun datorii: ele ne poruncesc stăruirea în deobște.

E. Renan

Popoarele sunt ca și pădurile; ele se refac de jos și nu de sus.

Abbé Lemire

Pământul are prețul morților, ce s'au coborât în el.

N. Iorga

Apărați tezaurul cel mai scump ce-ați moștenit dela strămoși, *limba*, adică simbolul sacru al naționalității noastre.

V. Alexandri

Față de patrie nu ți-e îngăduit să ai convinșeri, ci numai devotament.

N. Iorga

Cel mai mare ideal trebuie să fie acel al patriei. Fiind singurul în stare de-a păstra ființa unei națiuni, trebuie propovăduit fără răgaz, căci totul e pierdut când el a pierit.

Gustave Le Bon

Să sădim în inimile tinerimei sentimentul datoriei către Țară și mai întâiu de toate iubirea de patrie.

Carol I. rege al României

Nimic nu e mai presus c'a fi patriot, înainte de toate.

Gambetta

Dacă știința n'are patrie, omul de știință trebuie să se gândească mereu la tot ce poate face gloria patriei sale. În orice savant mare veți găsi un mare patriot.

Pasteur

Iubirea pentru patria voastră să fie mai puternică decât ura împotriva dușmanilor voștri.

Deak Francisc

Viața nu este bună decât a o jertfi pentru țară.

I. C. Brătianu

Dacă vreunul își va găsi mormântul pe câmpul de bătaie, trebuie să știe, că țările unde Dumnezeu și datoria ne mână, sunt totdeauna cele mai aproape de Cer.

Oberlin

Nu suntem născuți pentru noi, ci pentru patrie.

Petőffi

Omul înainte de neam și-a iubit familia. înainte de lume și-a iubit neamul și partea sa de pământ, fie mare, fie mică, în care părinții săi au trăit și i-a îngropat, în care el s'a născut, în care a petrecut dulcii ani ai copilăriei, ce nu se mai întorc; în care a simțit cea dintâia bucurie și cea dintâia durere de bărbat. Nu cunosc încă nicio seminție cât de barbară, care să nu aibă acest simțământ.

M. Cogălniceanu

Cât de dragă le este patria, tuturor sufletelor nobile!

Voltaire

Țăranul nu este doar partea cea mai numeroasă a națiunii; este și cea mai puternică, cea mai sănătoasă și, cântărind bine fizicul și moralul, este în totul cea mai bună.

Jules Michelet

În acest scop sunt de-a lăsa impresia, că nu punem mai presus de ceilalți, că-i avem în primul rând în stima noastră.

M-me de Lambe

Preotul

Există un om în orice parohie — un om, a cărui familie e lumea întreagă; un om pe care îl chemi ca martor, ca sfătuitor, sau ca să te slujească în toate faptele solemne ale vieții; un om fără care nu se naște, nici moare cineva; care ia pe om din sânul maicii sale și nu-l lasă decât în mormânt; care binecuvintează sau sfințește leagănul, patul conjugal, patul morții și sicriul. Copiii se obișnuiesc să-l iubească și să-l respecte; chiar necunoscuții îl numesc tată al lor.

La picioarele lui creștinii își fac mărturisiri, cele mai ascunse și varsă lacrimile cele mai tălăsnice. El este mângâietorul tuturor neajunsurilor sufletului și trupului, mijlocitorul îndatoritorilor între bogăție și sărăcie; care vede, rând pe rând, pe bogat și pe sărac bătând la poarta sa: bogat pentru ca să depună milostenia sa în taină, săracul pentru ca s'o primească fără a roși de rușine.

El nu ține de-un rang social, ci deopotrivă de toate clasele: de clasele de jos prin viața lui simplă și adesea prin nașterea sa modestă; de clasele înalte prin educația, știința și noblețea sentimentelor, pe care-o religie filantropică le însușește și impune.

Un om înșfârșit, care știe tot, care are dreptul să spună totul și-al cărui cuvânt cade desăvârșit asupra inimilor, cu autoritatea unei misiuni dumnezeiești și cu porunca unei credințe desăvârșite.

Chateaubriand

Savantul cercetează, filosoful cugetă, preotul afirmă în numele lui Dumnezeu.

Lacordaire

Nu glasul preoților, ci sufletul lor vrem să-l
auzim. *S. Mehedini*

Preotul să nu uite niciodată, că vorbește în
numele lui Dumnezeu, iar nu în locul lui Dum-
nezeu. *N. Iorgu*

Preotul ridică pe aripile sfințeniei sale povara
întregului Univers. *Sf. Ioan Hrisostom*

În măsura în care slujitorii Domnului sunt sfinți,
în aceea măsură domnește sfințenia printre cre-
dincioși. *Masillon*

Preotul trebuie să aibă într'însul o lumină de
inspirație. El cârmuește adorarea poporului, el
este trăsura de unire cu Nevăzutul Sfânt. El este
căpetenia spirituală a oamenilor. El îi conduce
spre Cer, cârmuindu-i înțelepțește pe acest pă-
mânt, printre strădaniile vieții.

Idealul lui este ca și el să fie o voce din Ce-
rul nevăzut, tâlmăcind oamenilor, ca și profetul,
dar într'un chip mai familiar, același lucru: Cerul
nevăzut, „Secretul deschis al Universului”, pe
care atât de puțini îl zăresc. El este un profet,
desbrăcat însă de strălucirea oarecum înspăi-
mântătoare a acestuia, arzând cu o lumină mai
blândă și mai egală, ca luminător al vieții zilnice.

Carlyle

Preotul este un om aruncat în mijlocul popo-
relor spre a servi de stavilă corupțiunii; este
Caton care se prezenta în circ și atrăgea res-
pectul și tăcerea Romanilor numai prin prezența sa.

Lacordaire

Preotul, pe lângă alte calități, mai trebuie să
aibă o bună doză de curaj și energie. *L. Creangă*

Cea mai mare cinste (demnitate) este să poți
servi lui Dumnezeu. *Bettex*

Nimeni nu-și ia sieși cinstea aceasta, ci dacă
este chemat de Dumnezeu, după cum și Aaron.
Evrei V. 4

Prin care (Domnul Hristos) am luat dar și a-
postolie, ca să aduc în numele său, la ascultarea
credinței toate neamurile. *Romani I. 5*

Căreia (Evangheliei) slujitor m'am făcut, după
dăruirea harului lui Dumnezeu, ce mi-a fost dat
mie, prin lucrarea puterii Sale. *Efesenii III. 7*

Prietenia

Bucuria omului e omul. Între ei se înfiripă prie-
tenia, care umple cel mai întins deșert al su-
fletului nostru. A iubi și-a fi iubit, iată taina fe-
ricirii. *Bossuet*

A avea un prieten, este a avea un alt eu. A trăi
și-a iubi este același lucru. *Cicero*

Eu am pe prietenul meu în mine și eu sunt
în el. *Toma d' Aquino*

Nimic însă n'are să-ți mulțumească într'atâta su-
fletul, ca o prietenie sinceră și credincioasă. Ce bine
este, când poți găsi o inimă sinceră, căreia să-i
incredințezi în liniște toate tainele tale, care să
fie mai îngăduitoare cu noi decât noi înșine, care
să ne aline grijile prin vorba ei plăcută, al cărei
sînt să te lămurească, a cărei veselie să-ți împrăș-
tie mahnirea, și-a cărei privire numai să-ți poată
insenina fața și să-ți reverse în suflet bucurie.

Seneca

Eu și cu fratele meu eram ca cele două ace ale aceluiaș ceas: el era acul cel mare și eu cel mic, dar amândoi arătam aceeași oră. *Xavier de Maistre*

Pentru durerea ta stai singur, la bucurie chiamă și pe alții. Numai așa vei avea tovarăși nefățarnici. *N. Iorga*

Să nu faci pe nimeni prieten, până nu vei cerceta felul cum s'a purtat cu foștii săi prieteni. *Isocrate*

Cât despre mine, îmi place mai mult un prieten adevărat decât toate onorurile lumii la un loc. *Socrate*

Cine primește sincer pe prieten, respectuos pe rude, cu politețe pe femei, cu daruri pe săraci, cu smerenie pe cei mândri, cu sfaturi blânde pe cei rătăciți, iar pe cei înțelepți după felul lor de-a fi, acela este un om cu adevărat prietenos. *Herder*

Unii oameni se simt atât de jigniți de-o vorbă, de-o contrazicere, de-un gest, încât nu ni le iartă niciodată, schimbând prietenia în dușmănie. Asta n'o pot înțelege. *Schopenhauer*

Aurul îl cercăm în foc, iar pe prieteni în vreme de restriște. *Isocrate*

Prietenia este cimentul vieții. *Amyot*

Să nu te grăbești a te împrieteni cu cineva, dar dacă te-ai împrietenit, caută să-i rămâi credincios. *Isocrate*

Adevărata prietenie este o mulțumire sulle-tească, ce n'o pot înțelege oamenii de rând. *La Bruyère*

Bunăvoința ne face mai mulți prieteni decât bogăția și ne aduce mai multă încredere decât puterea. *Fénelon*

Aceia cari scot prietenia din viață, par ca și cum ar scoate soarele din lume. Căci n'am primit nimic mai bun dela zeii nemuritori, nimic mai plăcut, decât prietenia. *Cicero*

Nu necinsti numele sfânt de prieten, dându-l unui om lipsit de orice virtute. *S. Pellico*

Apa doarme, iară neprietenul nu doarme. *D. Cantemir*

Cine este erou? Acela care știe să facă din dușman prieten. *J. J. Rousseau*

Ce nu vrei să știe dușmanul, nu spune prietenului. *Proverb arab*

Prietenia este ca un suflet în două trupuri. *Aristotel*

Gândiți-vă mult când voiți să faceți din cineva un prieten; când v'ați hotărât însă, primiți-l cu inima deschisă și vorbiți-i cu aceeași încredere, ca în voi înșivă. *Seneca*

Purtați-vă cu dușmanii ca și cum ei vă vor fi prieteni într'o zi. *M-me de Staël*

Prietenia unui om mare este o binefacere dumnezeiască. *Voltaire*

Prietenia ne este dată de natură, nu pentru a părăni vițiul, ci pentru a ajuta virtutea. *Cicero*

În prietenia curată este un gest la care nu pot
ajunge cei cari sunt născuți mediocri. *La Bruyère*

Prietenia nu este așa de sfântă decât pentru că
dă dreptul de-a spune oamenilor adevărul, cari îl
spun așa de puțin și-l aud așa de rar. *Lacordaire*

Scrisori scurte și prietenie lungă, este lozinca
mea. *Voltaire*

În această lume mulțumește-te cu puțini prietenii.
Înainte de-a întinde mâna unui om, întreabă-te
dacă acest om nu te va lovi într-o zi.

Cugetare persană

Cât timp vei fi fericit, vei avea o mulțime de
prietenii; dar în zilele de restriște vei fi părăsit
de ei.

Ovidiu

Prietenia desăvârșită este aceea a oamenilor,
cari sunt virtuoși și cari se aseamănă prin
virtutea lor.

Aristotel

Nimic nu contribuie mai mult la dulceața
vieții decât prietenia; și nimic nu ne turbură
așa de mult pacea inimilor noastre decât prietenii,
în caz că n'am știut să-i alegem bine. *Saint-Evremond*

Și unde este prea multă fericire, și unde este
prea mult necaz, scade prietenia *Carmen-Sylva*

De prieten ascunde-ți taina, de dușman numele.

Zicătoare turcească

Ah! Un prieten! Cât e de adevărată acea veche
cugetare, că folosința unui prieten e mai
trebuincioasă și mai dulce decât elementele
apei și ale focului.

Montaigne

La nevoie se cunoaște adevăratul prieten. *Ennius*

Prietenia desăvârșită ne pune în necesitate de-a
fi virtuoși. Deoarece prietenia nu poate dăinui
decât între persoane onorabile, ea vă silește să
vă asemănați lor.

Găsiți în prietenie siguranța sfatului bun, împărțirea
durerilor voastre, ajutor în nevoile voastre.

M-me de Lambert

Prietenul tuturoră nu e prietenul nimănui.

Bourdaloue

Când prietenii mei sunt chiori, îi privesc în
profil.

Joubert

Să nu credem, că după ruptura cu prietenii, nu
mai avem datorii de îndeplinit față de ei. Sunt
cele mai grele datorii și în care singură cinstea
ne susține. Datorăm respect prieteniei de altă
dată. Nu trebuie să chemăm lumea la certele noastre
și nici să vorbim de ele decât dacă suntem
siliți la aceasta, pentru justificarea noastră. Și chiar
în acest caz să ne ferim de-a împovăra prea mult
un prieten nesincer.

M-me de Lambert

Persoanele cu adevărat vrednice, sufletele bune,
când se întâlnesc pentru prima oară, ele nu fac
cunoștință: se poate spune, că ele se recunosc
ca prietenii vechi, cari nu erau despărțiți decât prin
depărtarea unuia de celălalt, sau prin nepotrivirea
condițiilor de traiu.

Xavier de Maistre

Dacă ai un prieten, vezi-l des, căci spinii și
mărăcinii sbârlesc drumul, pe care nimeni nu mai
merge.

Proverb oriental

Încrederea este celdintăiu element al prieteniei;

s'ar putea spune chiar că ea nu e decât tinda,
fiindcă jertfa de sine este altarul.

Lacordaire

Cel care n'a simțit niciodată farmecul unei prietenii sincere și dezinteresate, nu cunoaște toată
fericirea, pe care un om o poate primi dela un
om.

Young

Depărtarea este o piatră de încercare pentru
adevăratele legături sufletești.

Lacordaire

De obicei nu pierzi niciun prieten, dacă nu-l
împrumuți; dar îl vei pierde foarte repede, dacă-l
vei împrumuta.

Schopenhauer

Vrăjmășia acoperită mai mult rău aduce.

Miron Costin

Oh! Sunt atâția oameni, a căror apropiere te
schimbă numai decât. Prezența, privirea, vorba
lor îți provoacă o anumită stare sufletească. E ca
o vrajă, care intră deodată în viața ta, aducând
ordine sau dezordine, iubire sau ură, entusiasm
sau descurajare, după calitatea elementului ra-
diant al sufletului care te-a atins. Am cunoscut
oameni, cari au proprietatea de a împrăștiă fe-
ricire în jurul lor, oameni înzestrați cu nu știu
ce putere misterioasă de a te însenina cu privi-
rea, de a te umplea de sănătate, de lumină, de
veselie, c'un zâmbet, c'o vorbă — oameni cari
samănă pace, bunătate și iubire pe unde trec —
binefăcători fără să știe. Cum vreți să n'aducă
noroc asemenea oameni, când ei aduc ceva mai
scump și mult mai rar decât norocul — fericirea!

Al. Vlahuță

Dacă toată lumea ți-e dușmană, fii tu prietenul
tău. Nenorocirea nu e mai presus de puterile u-

rui om. Oricât de mare ar fi ploaia, o
mică nu e lovită deodată decât de-o singură
cătură.

Bernardin de Saint-Pierre

Nimic nu e mai delicios decât o amiciție sin-
ceră. Nimic mai fericit decât a găsi un om în
sufletul căruia să putem depune în siguranță tai-
nele inimii noastre; un om, de-a cărui discreție
suntem încredințați, ale cărui cuvinte ne liniștesc
inima, a cărui față veselă ne risipește tristețea
sufletului și-a cărui prezență singură e de ajuns
ca să ne simțim veseli și voioși.

Barrau

Sunt o sută de chipuri, cum să mărturisim prie-
tenia noastră, fără s'o spunem.

M-me de Sévigné

De mi-ai numi o mie de comori, acestea toate
nu plătesc cât un adevărat prieten.

Sf. Ioan Gură de Aur

Scump îmi e prietenul, totuși și dela dușman
pot folosi ceva. Dacă prietenul îmi arată ce pot,
dușmanul mă învață ce trebuie să fac.

Schiller

Nu da prietenilor sfaturi frumoase, ci sfaturi
folositoare.

Solon

Un prieten sincer este al doilea eu al tău.

D. Merejkowsky

Cel mai bun mijloc, de-a te scăpa de-un ina-
mic, este să faci din el un amic.

Henri IV

Vom câștiga prietenia unui om, cultivând în
noi însușirile pe care le prețuim la el.

Socrate

Nimic nu rănește un prieten ca lipsa de încre-
dere; căci ce este prietenia decât unitatea a două

suflete? Și unde este unitate fără încredere?

Lacordaire

Nu se poate merge departe în prietenie, dacă nu suntem gata a ne ierta unii altora micile noastre greșeli.

La Bruyère

Nu lăsați să crească iarba pe drumul prieteniei.

M-me Geoffrin

E bine să te înduioșezi de nenorocirea prietenilor tăi, dar e mai bine să le vii în ajutor.

Voltaire

Legea unei plăceri, pe care un prieten o poate face altuia, este că unul uită numai decât c'a dat, și celălalt își amintește totdeauna c'a primit.

Seneca

Nu cunosc mai mare vrăjmaș al oamenilor decât prietenul tuturor, care, veșnic încântat de totul, încurajează neconținut pe cei răi, și prin bunăvoința sa vinovată lingusește viciile, din cari nasc apoi toate dezordinele din societate.

J. J. Rousseau

Prietenul adevărat iubește oricând și în nenorocire ajunge ca un frate.

Proverbe XVII. 17

Cine își face mulți prieteni, îi face spre nenorocirea lui; dar este un prieten, care ține la tine mai mult decât un frate.

Proverbe XVIII. 24

Cum înveselește untdelemnul și tămâia inima, așa de dulci sunt sfaturile pline de dragoste ale unui prieten.

Proverbe XXVII. 9

Mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca viața lui să și-o pună pentru prieteni.

Ev. Ioan XV. 13

Purtarea

E faptă înțeleaptă de-a nu crede tot ce spun oamenii; ca și de-a nu merge să spui îndată celorlalți, cele ce-ai auzit și-ai crezut.

Imitatio Crist

Fă ca să ți se ierte puterea (stăpânirea) prin blândețea ta; fii vrednic de-a fi iubit; teme-te de-a fi temut.

Chilon

Purtați-vă cu cei mari ca și cu focul: nu stați nici prea aproape de ei, nici prea departe.

Diogene

Fiți pentru voi înșivă un critic sever.

Boileau

Vorbiți puțin și numai despre cele ce știți; vorbiți la timpul cuvenit și cu rânduială.

Cardinalul Richelieu

Punctualitatea este politețea regilor.

Ludovic XVIII

Tactul este jumătate din arta de-a trăi în viață, iar gustul e cealaltă jumătate. Ambele jumătăți se întregesc. Din aceste două, tactul e partea cea mai trebuincioasă.

Max Haushofer

Sburând sus, te faci nevăzut, dar vezi.

N. Iorga

Să n'aveți decât un mic număr de prieteni. Îndurați lipsurile lor, cum și ei vi le îndură pe ale voastre, fără să știți. Iubiți-i cu sinceritate. Să le fiți credincioși.

M-me de Lambert

Purtați-vă totdeauna ca și cum v'ar privi zece ochi.

Confucius

În tot cursul vieții este o veșnică îmboldire de

sus în jos și de jos în sus; cel ce știe să ră-
mână la mijloc, e de lăudat.

Rückerl

Nu umbla cu capul plecat; ridică-ți ochii, ca
să-ți vezi drumul.

Lamennais

Cătați să aveți totdeauna o maximă, care, la
nevoie, să vă reînsuflească rațiunea și să dea
putere principiilor vieții.

M-me de Lambert

Când vorbești mult, aproape totdeauna spui
ceva care n'ar trebui spus.

Confucius

Obişnuşte-te cu gândul că moartea este des-
tinul obşteşc și fatal al oamenilor.

Pitagora

Pe-o persoană modestă și bine crescută se cade
să n'o auzi niciodată râzând cu hohote.

M-me de Maintenon

Dacă se vorbeşte rău despre tine și-o fi ade-
vărat, îndreptează-te; dacă sunt minciuni, răzi.

Epictet

„Să faci ca ceilalți” — maximă suspectă, care
înseamnă mai totdeauna: să faci rău! *La Bruyère*

Când vei fi ispitit să rămâi prea mult timp în
pat, amintește-ți că este în firea ta proprie de-a
merge să te achiți de-o datorie socială oarecare,
în timp ce somnul îți este comun cu animalele.

Marcu Aureliu

Primiți tot adevărul, chiar dacă ar combate or-
goliul vostru; faceți dreptate tuturor, oricare ar
fi interesul vostru. Iubiți cu bucurie tot ce e
frumos, bun și sfânt, oricare ar fi ființa la care
am găsi aceste însușiri.

Channing

Mai degrab aruncă o piatră la întâmplare, de-
cât o vorbă.

Sextins

Voiți ca trebile voastre să se facă? Faceți-le
voi înșivă. Voiți să nu se facă? Însărcinați pe
alții cu ele.

Franklin

Retrage-te în tine însuți; practică deseori a-
ceastă reculegere sufletească: vei deveni un om
nou.

Marcu Aureliu

E mai bine să te culci fără a fi cinat, decât
să te scoli cu datorii.

Franklin

Gluma e ca sarea: trebuie s'o întrebuințezi cu
cumpătare.

Pitagora

Omule, trăiește în fiecare zi, ca și cum ar fi
cea din urmă din viața ta și totuși ca și cum ai
mai avea cincizeci de ani de trăit.

Bachilde, poet elin

„Cunoaște-te pe tine însuți” — nimic mai greu.
Căci amorul nostru propriu exagerează totdeauna
meritul nostru, înaintea ochilor noștri.

Chilon

Poți cunoaște un om după purtarea sa față de
soție, de copii și de servitorii săi.

Napoleon I

Fii drept în cuvânt și în faptă.

Pitagora

Forța ilegală este cea mai mare imbecilitate.

Herder

Nu trebuie să te porți așa ca să te urască se-
menii tăi. Unora le place să stea rău cu toți.
Dacă odată ura a prins rădăcini, este ca și nu-
mele rău: greu se mai poate desrădăcina.

Gracian

Vă gândiți să luați o hotărîre mare? Luați în

seamă rezultatul, iar nu greutatea. *Sf. Ioan Hrisostom*

O regulă, care trebuie luată în seamă cel mai mult, este aceasta: de-a face cu voie bună, tot ce ești obligat să faci. *Nicole*

În fiecare seară, înainte de-a adormi, fă examenul conștiinței tale; învinuiește-te pentru greșelile făcute și pocăiește-te. Bucură-te de binele pe care l'ai făcut. *Pitagora*

Păstrați în inima voastră un colț de verdeață și de tinerețe, un colț unde n'ați recoltat nimic, unde puteți totdeauna să semănați o plantă nouă oarecare. . . .

A rămâne tânăr mult timp, a rămâne copil chiar, prin spontaneitatea și dragostea inimii; a păstra — nu în manifestațiile tale exterioare, ci în adâncul ființei tale chiar — ceva ușor, vesel, înăripit, acesta e cel mai bun mijloc de-a stăpâni peste viața ta. Căci ce forță mai mare este decât tinerețea? *Guyau*

Fii totdeauna sincer, curat, blând, hotărît și consecvent cu tine însuși. *A. Vinet*

Omul înțelept trebuie să iese din viață, ca de la un banchet: cu o ținută cuviincioasă. *Pitagora*

Oamenii sunt făcuți unii pentru alții: caută deci să-i îndreptezi, sau îndură-i așa cum sunt. *Marcu Aureliu*

Făceți-vă un ideal, care să fie acel al întregii voastre vieți. *Diderot*

Ascultă mult și nu vorbi decât la timp. *Biais*

Nu face caz de bogăție nici prea mult, nici prea puțin. *Pitagora*

Dacă ai mult, dă din bunurile tale; dacă ai puțin, dă din inima ta. *Maximă arabă*

Un post vă e încredințat: stați acolo cu credință, cu hotărîre, ca un adevărat soldat. Mistuiți în tăcere supărările care nu vor întârzia să se năpustească asupra voastră. Noi toți suntem expuși la grele încercări în diferitele condițiuni de viață ale noastre. Însă totdeauna să fim ferm hotărîți a nu părăsi însărcinarea noastră, oricare ar fi ea, înainte de-a fi încheiat-o pe deplin. *Carlyle*

Bea și mănâncă cu prietenul tău; nu trata însă cu el afaceri de interes. *Proverb turc*

Gândește-te, cercetează, reflectează înainte de-a lucra. *Pitagora*

În toate lucrurile, fă ce depinde de tine; iar pentru rest, fii hotărît și liniștit. *Epictet*

Răbdarea

Nimeni nu e mai puternic ca acești doi luptători: răbdarea și timpul. *Tolstoi*

Să știi s'aștepți, iată un mijloc puternic de-a ajunge. *Joseph de Maistre*

Răbdarea, această a doua vitejie a omului, e poate mai mare ca ceadintăia. *Cugetare spaniolă*

Răbdare! Răbdare! Chiar de ți s'ar sfâșia inima! *Bürger*

Răbdarea este arta de a spera. *Vauvenargues*

Oh! Cât sunt de săraci, acei ce n'au răbdare.
Se închide rana altfel decât încet, încet? *Shakespeare*

Prin îndelunga răbdare se înduplecă cel puternic și limba moale frânge oasele. *Înțeleptul Solomon*

Cel care vrea să îndrepte totul dintr'odată, strică totul. Nerăbdarea creiază iluzii și ruine în loc de adevăruri. *Lamartine*

Omul care nu poate să stea liniștit până ce vine vremea de-a vorbi și-a lucra, nu este adevărat om. *Carlyle*

Răbdarea este un arbore a cărui rădăcină este amară, dar ale cărui fructe sunt dulci. *Proverb persan*

Acela este mai trebuitor, carele la vreme de nevoie este mai răbdător. *Dimitrie Cantemir*

Pentru ca omul să facă bine un lucru, trebuie mai întâiu de toate să aibă foarte multă răbdare; de aceea și înțelepciunea poporului te învață, ca să prinzi epurele cu carul. *Al. Odobescu*

Nu numai arta și știința, dar și răbdarea să întovărășească opera ta. *Goethe*

Răbdarea, cu vremea mai mult izbândește. *D. Cantemir*

Nerăbdarea este o mare piedică pentru izbândă. Acel care ia în brânci evenimentele nu câștigă nimic, sau nu culege decât un fruct, care nu se coace niciodată. *Napoleon I*

Timpul și răbdarea fac mai mult decât mânia și puterea. *La Fontaine*

Cu timpul și cu răbdarea, frunza dudului se face satîn (atlaz). *Proverb persan*

Viața este alcătuită din lucruri triste, ce nu se pot înlătura. Marea virtute, pe care o cere omului, este resemnarea. *Didon*

Răbdarea trece marea. *Proverb german*

Cel ce răbdă, este cel mai tare. *V. Hugo*

Oamenii să aibă răbdare unii față de alții. Cei mai bravi sunt cei cari îndură mai bine cusururile aproapelui. *Sf. François de Sales*

Prin răbdare se învinge orice greutate. *Virgilius*

Învinge îndrăzneala prin răbdare. *Tertulian*

Curajul care te aruncă în ghiarele morții, e curajul de-o clipă doar, fiind adesea îmbărbătat de aplauzele deșarte ale oamenilor. Este însă un alt curaj, mai rar și mai trebuincios, care ne face să îndurăm în fiecare zi, fără martori și fără laude, greutățile vieții: e răbdarea. *B. de St. Pierre*

Orice putere este făcută din răbdare și din timp. *H. de Balzac*

Biruința este a aceluia, care știe să sufere cu un sfert de oră mai mult decât celălalt. *Nogi, amiral japonez*

Roata care nu e unsă este aceea care face cel

mai mult zgomot; și cel care are blând
dare mai puțină, e cel care se plânge cel
Sf. Franc

Răbdarea este curajul virtuții. *B. de St. Pierre*

S'avem răbdare față de noi înșine: partea su-
perioară din ființa noastră să îndure sminteala
părții inferioare. *Sf. François de Sales*

Trebuie să fii răbdător, pentru a ajunge stăpân
pe tine și pe ceilalți oameni. Nerăbdarea, care
pare o putere și-o vigoare a sufletului, nu e de-
cât o slăbiciune și-o neputință de-a suferi o
lipsă. Omul nerăbdător este târât, de dorințe
nepotolite și neimblânzite, într-o prăpastie de
nenorociri. Cu cât puterea sa e mai mare, cu
atât mai nenorocită e nerăbdarea sa. *Fénelon*

Intru răbdarea voastră veți dobândi sufletele
voastre. *Ev. Luca XXI. 19*

Intr'adevăr, ce laudă este, dacă pentru greșală
primiți bătaie întru răbdare? Iar dacă pentru
binele făcut, veți pătimi și veți răbda, aceasta
este bine primit la Dumnezeu. Ci spre aceasta
ați fost chemați, că și Hristos a pățit pentru
voi, lăsându-vă pildă, ca să urmați urmelor Lui.
Care n'a săvârșit niciun păcat, nici s'a aflat vi-
cleșug în gura Lui. Și care, ocărât fiind, nu răs-
pundea cu ocara; dat la chinuri, nu amenința;
ci se lăsa în știrea Celui ce judecă cu dreptate.

I Petru II. 20-23

Căci aveți nevoie de răbdare ca, după ce ați
făcut voia lui Dumnezeu, să puteți să dobândiți
ce v'a fost făgăduit. *Evrei X. 36*

Răul

Răul n'are nevoie de cultivare; el se naște fără
îngrijire, ca și spinii, într'un loc părăsit.

Lacordaire

Precum focul nu stinge focul, tot așa răul nu
poate stinge răul. *Tolstoi*

Răutatea întunecă spiritul, precum nouă îi lu-
mina. *V. Conta*

Nu luăm în seamă cele bune când sunt mici;
dar de ce nu disprețuim și relele de mijloc?

Fontenelle

Cu cât pământul este mai muncit, cu-atât ne-
ghina prinde rădăcină. *Louis Meyer*

Nimic nu sporește atâta îndrăzneala celor răi,
ca slăbiciunea celor buni. *Leon XIII*

Ce e rușinos de făcut, nu e nici frumos de
vorbit. *Isocrate*

Acei cari aplaudă răul, sunt încă și mai vino-
vați decât cei cari-l făptuiesc. *Ortmm*

Cel rău este ca și cărbunele; dacă nu te arde
tot te înnegrește. *Proverb spaniol*

Mai bine să suferi răul, decât să-l faci. *Florian*

Să iubim. Să învingem răul prin bine. *Amiel*

Răul are aripi, iar binele merge șchiopătând.
Voltaire

Cel mai mare rău e de-a pune viața mai presus de onoare și de-a scăpa viața în paguba a ceea ce-o face vrednică să fie trăită. *Juvenal*

Faptele rele ale lui David s'au uitat, dar psalmii au rămas. *Carmen Sylva*

Orice rău aduce vătămare mai mult celui ce-l face, decât celui care îl îndură. *Sf. Toma d'Aquin*

Se va spune, că relele sunt mari și în mare număr, dacă le comparăm cu cele bune; ne înșelăm. Numai lipsa de atenție face să se micșoreze numărul celor bune. *Leibnitz*

Niciodată nu e îngăduit să facem răul, chiar pentru scopurile cari par cele mai îndreptățite. *Tertulian*

Uneori ne îndreptăm mai bine prin vederea răului, decât prin exemplul binelui. *Pascal*

În lumea morală, răul nu poate duce niciodată la bine în lumea fizică. Interesele sunt legate între ele. Unul (higiena) făgăduiește sporirea sănătății; celălalt (morală) făgăduiește sporirea demnității, celui ce știe să-și impună lipsuri pentru a o dobândi. *Fonssagrives*

Celui rău, de ce se teme, aceea i-se întâmplă; dar celor neprihăniți li se împlinește dorința. *Proverbe X. 24*

Iată, că cel rău pregătește răul, zămislește fărâdelegea și naște înșelăciunea; face o groapă, o sapă și tot el cade în groapa, pe care a făcut-o. *Psalmi VII 14-15*

Nu intra pe cărarea celor răi și nu umbla pe cărarea celor nelegiuiți! Căci ei nu dorm, dacă n'au făcut răul; le piere somnul, dacă nu fac pe cineva să cadă. *Proverbe IV. 14. 16*

Recunoștința. Nerecunoștința

Recunoștința nu se prescrie niciodată, dacă memoria e bună și inima dreaptă. *Lamarline*

Oamenii recunoscători sunt asemenea câmpilor roditoare: dau înapoi înzecit ceea ce au primit. *Kotzebue*

Să nu arunci pietri în fântâna din care ai băut. *Talmud*

Adâncă vorbă: „Fă binele și-l aruncă în mare”. Și nobil popor, în sufletul căruia a putut înflori o vorbă ca aceasta. *Al. Vlăduț*

Focul face apa să fiarbă, dar apa stinge focul. Nu încălzi pe un nerecunoscător, că el te va stinge. *Carmen Sylva*

Te superi că există nerecunoscători. Întreabă-ți cugetul tău, dacă toți cei cari te-au îndatorat, te-au găsit recunoscător? *Seneca*

Nerecunoștința este un semn de slăbiciune. Niciodată n'am văzut oameni destoinici, cari să fi fost nerecunoscători. *Goethe*

Nu e niciun mormânt destul de bine închis, ca să nu pătrundă în el blestemul, și niciunul destul de adânc, până la care să nu se coboare recunoștința.

Vitile omenești le perpetuiază bronzul;
virtutea omenească e scrisă pe unde. *Shakespeare*

Recunoștința este memoria inimii. *H. Balzac*

De câte ori întâlnesc un om sărac recunoscă-
tor, mă gândesc, că dacă ar fi bogat, sigur că ar
fi și darnic. *Swiss*

Disprețuesc nerecunoștința ca pe cel mai ur-
cusur al inimii. *Napoleon*

Recunoștința este cea dintâia grijă a unui su-
flet ales. Nu se cade ca recunoștința să lase să im-
bătrânească binefacerea. *Charron*

Există oameni cari au inima simțitoare nu nu-
mai la binele ce li se face, ci și la binele care li
se voiește. *Saint-Evremond*

Celui ce întoarce rău pentru bine, nu se va
muta răul din casa sa. *Proverbe XVII. 15*

Religia

Oamenii numai atâta vreme sunt productivi, în
artă și în poezie, cât timp sunt religioși. *Goethe*

Lucru vrednic de admirație: religia creștină,
care pare să aibă ca obiect fericirea în viața
viitoare, ne aduce totuși fericire și în viața a-
ceasta. *Montesquieu*

Adevărata știință e esențial religioasă. *H. Spencer*

Un popor fără religie s'ar putea conduce
mai cu tunurile. *Washington*

Dăinuiește o foarte trainică legătură între Cer
și pământ, între Dumnezeu și lume. Neînțelege-
rea între religiune și cărmuire este un blestem.
Mazzini

Cel ce caută un punct statornic de sprijin, nu-
mai în religiune îl poate găsi. Numai religiunea
dezleagă această problemă. *Maine de Biran*

Căutați-mi un popor lipsit cu totul de simț
religios. Dacă-l veți găsi, să fiți siguri că acest
popor stă numai cu câteva trepte deasupra ani-
malității. *Hume*

Dacă unii părinți își trimit copiii la o școală,
deasupra căreia e scris: „Aici nu se învață reli-
giunea”, atunci acești părinți sunt buni de pus
sub acuzare. *V. Hugo*

Fiul meu, sunt bune pornirile inimii, dar cel
mai bun liman, unde se poate odihni omul, e re-
ligia. *Diderot*

E vremea ca teoria să amuțească odată în fața
războiului. Niciun învățământ fără educație, fără
morală și fără religiune. Învățătorii au propove-
duit în pustiu de când s'a hotărât — fără price-
pere — că în școală nu e nevoie să se vorbească
despre religiune. *Pourtales*

Fără religie, viața ar fi de-o sterilitate mare,
mai ales pentru femei. *E. Renan*

Mare este religia puterii, dar mai mare este
religia iubirii. Mare este religia dreptății neindu-
plicate, dar încă și mai mare este mila care iartă.
Castellar

Religia este baza existenței omenești. *Schlegel*

Religia e tot cea mai bună garanție pentru pătrunderea bunelor moravuri. *Montesquieu*

Perpetuitatea zeilor în istorie ar ajunge pentru a proba că ei corespund unor trebuințe de nelămurat ale spiritului. Dacă omenirea și-a schimbat uneori divinitățile, niciodată însă nu s'a lipsit de ele. Mai înainte de-a ridica palate regilor, oamenii au clădit locașuri zeilor. Trebuința de religie înfățișează același caracter de fixitate și celelalte aspirațiuni fundamentale ale naturii noastre. *Gustave le Bon*

Religiunea este firmamentul Statului. *Platon*

Precum respectul cultului divin este o cauză de mărire a statelor, tot astfel disprețuirea lui este cauza ruinei lor. *Macchiavel*

Religia este cea mai profundă poezie a sufletului. *Fr. v. Hellweg*

Religia, chiar de-ar fi falsă, este un element necesar existenței unui popor. *Lacordaire*

Religia e singura putere înaintea căreia te poți pleca, fără a te înjosi. *Gh. Ascoli*

Sporirea învățătorei n'aduce sporirea moralității. Nu învățătura moralizează, ci învățătura religioasă. *V. Cousin*

Acei cari combat religiunea, înainte de-a o combată, să învețe cel puțin, ce fel este ea? *Pascal*

Religiunea și Morala sunt temelii binelui omului.

stesc. Acela care ar cerca să surpe acești stâlpi de granit nu este patriot. Minte și revelațiunea dovedesc, că fără religie, moralitatea în popor e moartă. *Washington*

Pentru ca să-mi pot instrui bine copila mea, n'am putut afla, cu toată osteneala, o altă carte mai corespunzătoare decât catehismul. Primele începuturi de învățătură au să fie din religie, care formează baza moralei. *Diderot*

Fără religie omul nu mai este decât un animal de pradă, care în locul ghiarelor, coarnelor, glandelor veninoase, sau altor arme de atac și apărare, posedă o inteligență mai ascuțită decât ghiarele tigrului, mai veninoasă decât dinții viperei. Luptă pentru viață, luptă pentru putere, luptă pentru plăcere, pretutindeni este numai luptă: Universul e un câmp de bătaie sângeros. *A. Fouillée*

În religie (ortodoxă) vedem cea mai veche tradiție neîntreruptă de ideal uman, cea mai venerabilă tradiție națională, cea mai largă conviețuire între ai noștri. Prin ea suntem contemporanii martirilor, prin ea vorbim cu strămoșii în graiul lor, prin ea suntem frați în soluția plină de speranță a celor mai grozave probleme, ferindu-ne astfel de semeția, ca și de umilința gândului. Și nimeni nu se atinge de colțul de suflet al rugăciunii, în care putem vorbi deadreptul și drept *Voiniei* prin care sunt toate cele ce ne înconjoară și în ele, noi. *N. Iorga*

Până acum am crezut, că omul poate deveni virtuos și fără religie; dar experiența m'a convins, că această părere era o rătăcire. *Rousseau*

Sunt religioși pentru că sunt om și nu pot ieși
din granițele umanității.

A. Sabatier

Pietatea va rămâne tovarășul veșnic al ființei
cugetătoare.

Jean Finot

Adevărata știință și adevărata religie sunt su-
rori gemene și despărțirea lor ar fi moartea si-
gură a amândorora. Știința progresează atât timp
cât e religioasă și religia înflorește în proporție
exactă cu adâncimea și temeinicia bazei științi-
fice.

Huxley

Se poate spune, în scurt, că aproape toate insti-
tuțiunile sociale sunt născute din religie.

E. Durkheim

În religie trăiesc forțe uriașe, al căror câmp
de acțiune poate fi uriaș.

D-r J. Reinke

Cine nu poartă Cerul în el însuși, acela în za-
dar îl caută în întregul univers.

Otto Ludwig

Cel mai mare serviciu ce-am făcut Franței, e
de-a fi restabilit religia creștină. Fără religie, a-
dică fără teama și respectul de Dumnezeu, unde
ar ajunge omenirea?

Napoleon I

Am fost totdeauna convins, că civilizația are
nevoie de religie, ca de însăși condiția de viață
a ei.

B. Shaw

Culmea oricărei științe omenești este a recu-
noaște Universului o însemnătate morală.

R. Wagner

Dezvoltarea intelectuală, despărțită de dezvoltarea
morală și religioasă, devine mândrie, nesu-

punere, egoism și deci primejdie pentru socie-
tate.

Guizot

Educația care n'are la bază religiunea, răpește
omului orice demnitate.

H. Taine

Cel ce are arta și știința, are și religiunea. Cel
ce nu le are pe acestea, acela să aibă religiunea.

Schiller

Respectul

Cineva mă disprețuește; e treaba lui. Cât mă
privește, mă voiu păzi de-a zice, sau de-a face
ceva, care să fie vrednic de dispreț.

Marcu Aureliu

Privește în persoana aproapelui tău pe cineva
egal cu tine în demnitate și abține-te de-a'l face
unealtă pentru atingerea scopurilor tale egoiste.

Kant

Când avem pentru cineva o considerație sin-
ceră? Atunci când credem că el este, în sufletul
său, un altar inviolabil, unde sunt în siguranță
anumite adevăruri, anumite sentimente, cărora
el le-a juruit (făgăduit) un adevărat cult. Atunci
când știm, că principii, trecute în sângele său și
mărturisite în același timp, fac parte din ființa
sa, într'atâta că nu le va mai pune în discuție
niciodată.

M-me Necker de Saussure

Disciplina și controlul de sine însăși, sunt în-
ceputul înțelepciunii practice; iar aceste virtuți
trebuie să-și aibă rădăcinile lor în respectul de
sine.

S. Smiles

Respectul este un tribut pe care noi nu putem
să-l refuzăm meritului, fie că am voi, fie că nu;

putem să nu-l manifestăm în afară, dar n'am putea face nimic, ca să nu-l simțim înăuntrul nostru.

Kant

Fără respect, omul cade în grosolănia barbariei; nu prețuiește regalitatea, care este în el.

Lacordaire

Cel care, după o expresie ordinară, este sclavul pântecelui său, acela, în afară că se înjosește el singur și își degradează în el umanitatea, dar va mai fi el în stare să-și îndeplinească datoritiile sale sociale și să practice virtuțile civice?

Kant

În căminul familiei, tinerii să respecte pe părinții lor; în afară de cămin, pe toată lumea; în singurătate, pe ei înșiși.

Demetrius

Există vreun om, oricât de puțin cinstit, căruia să nu i se fi întâmplat câteodată de-a renunța la o minciună, prin care putea să iese dintr-o încurcătură, numai pentru motivul de-a nu se face vrednic de dispreț în fața ochilor săi? Omul cinstit, lovit de-o grea nenorocire, pe care ar fi putut s'o evite, nu este el susținut de mulțumirea sufletească de-a fi menținut și respectat demnitatea de om în persoana sa, de-a nu avea să se rușineze de el însuși și de-a putea să se cercezeze fără teamă?

Kant

Rugăciunea

Precum tămăia înprospătează viața unui cârbune, tot astfel rugăciunea înprospătează nădejțile inimii.

Goethe

Ar fi fost cu neputință ca toată omenirea să

fi cuprinsă de mania de-a se ruga Ființei Dumnezeiești, dacă n'ar fi știut că Ea împărtășește celor ce se roagă mari binefaceri și la timp.

Seneca

Nicio rugăciune nu străbate așa de sigur cerurile ca rugăciunea copiilor. Învățați dar copiii să se roage din cea mai fragedă vârstă.

Schelling

Fericit este sufletul, care poate zice cu proorocul *David*: „Ochii mei totdeauna sunt îndreptați către Domnul”.

Dacă ași fi silit ca, pentru un copil, să aleg între a ști să se roage și a ști să citească, eu aș spune: Să știe să se roage, căci a se ruga este a citi în cea mai frumoasă carte; adică a te ruga este a citi chiar în fruntea *Aceluia*, de unde izvorăște toată lumina, toată dreptatea și toată bucuria.

Legouvé

Despre o mulțime de lucruri pot sta de vorbă numai cu Dumnezeu.

Goethe

Rugăciunea este respirația sufletului.

În rugăciunea din lume și ai rupt legătura dintre om și Dumnezeu, ai osândit la tăcere limba copilului față de tatăl său.

Fechner

Rugăciunea care nu pornește din inimă se împărăște înainte de-a ajunge la Cer. Ea nu slăvește, ci insultă pe Acela, căruia se adresează.

Lacordaire

Rugăciunea este unitatea de măsură a dragostei.

Fer. Augustin

Sluga se roagă pentru simbrerie, negustorul pen-

tru câştig. Tu, în rugăciunea către Dumnezeu, fii nici slugă, nici negustor, ci pleacă-ţi capul pământ şi zi: „Dă-mi, Prea Înalte, ceea ce vine celui îndurător, nu ceea ce merită păcătosul.”

Heraclit

Rugăciunea este religia în acţiune. *Aug. Sabotier*

Credeţi-mă, rugăciunea este un strigăt de speranţă.

Alfred de Musset

Gura nu se roagă, ci e numai tâlmaciul inimii care se roagă.

S. Frim

Lucrează ca şi când ai avea să trăieşti în veşnicie; roagă-te ca şi când ar fi să mori mâine.

Zicătoare toscane

Tot ceea ce facem, sau zicem, cu scopul de a ne mântui lumea e o rugăciune. A face totdeauna binele e a te ruga totdeauna.

Catherine de Sienna

Spiritul care se înalţă, face trupul să îngenuncheze.

Lichtenberg

Rugăciunea este liman pentru cei învăluţi de vijor, ancoră pentru cei asupriţi de valuri, toată viaţa pentru cei osteniţi, comoară pentru cei săraci, adăpost pentru cei bogaţi, ajutor contra boalelor pentru cei slabi şi apărare a sănătăţii pentru cetăţeni.

Fer. Augustin

Înainte de-a înalţa mâinile către Cer, trebuie să-ţi înalţi sufletul; înainte de-a ridica ochii, trebuie să ridici gândul către Dumnezeu.

Origen

Rugăciunea se ridică numai pe scara de aur a faptelor bune.

N. Iorga

Rugăciunea este o clipă petrecută în Ceruri.

Samuel Vincent

Rugăciunea să fie universală tămăie a naturii. Rugăciunea, această comunicare tainică cu Atotputernicul invizibil, nu este în adevăr cea mai mare din forţele supranaturale, sau naturale ale omului? Cine ştie dacă Dumnezeu, în nesfârşita Sa dragoste şi în binecuvântarea eternă asupra fiinţelor emenate dela El, n'a voit să le lase această legătură cu El, ca lanţ nevăzut ce susţine gândirea lumilor cu a sa? Cine ştie dacă în singurătatea-i majestoasă, populată de El singur, n'a voit ca acest murmur trăind, ca această convorbire necontenită cu natura să se înalţe şi să se coboare mereu, pe toate punctele infinitului, dela El în toate fiinţele ce le dete viaţă, ce le îmbrăţişează şi iubeşte — şi dela toate aceste fiinţe până la El? În orice caz rugăciunea este cel mai sublim privilegiu al omului, pentru că ea îi înlesneşte să vorbească cu Dumnezeu. Şi Dumnezeu chiar de-ar fi surd, noi tot îl vom ruga, căci, dacă măreţia Sa ar fi de-a nu auzi, măreţia noastră va fi de-a-L ruga.

Lamartine

Rugăciunea, fiică a vieţii religioase, hrăneşte pe mama sa.

Samuel Vincent

La orice masă se cade bărbaţilor înţelepţi ca, înainte de toate, să se roage, să laude pe Dumnezeu, să implore în cuvinte alese şi cu inimă curată să le trimită binecuvântare şi să-L roage să ne dea puterea să facem ceea ce este drept, căci aceasta e ceadintăia datorie a noastră.

Filosoful Xenofanes

Cred că toţi cei ce se roagă, aduc mai multă slujbă lumii decât cei ce se luptă. Cred că dacă

ar fi o singură zi, o singură oră, când depe pământ nu s'ar îndrepta nici o rugăciune către Cer; aceea zi, aceea oră, ar fi cea din urmă zi, cea din urmă oră a Universului. *Donoso, scriitor spaniol*

Rugăciunea este actul atotputernic, care pune puterile Cerului la îndemâna omului. Nu putem ajunge Cerul, rugăciunea îl face să se pogoare până la noi. *Lacordaire*

A te ruga este a-ți pune sufletul în unison cu Infinitul; a te ruga este a te înălța până la Izvorul Conștiinței și-al Luminei. A te ruga e a-ți ilumina spiritul la razele strălucirii veșnice; a te ruga e a face o baie spirituală în Oceanul perfecțiunilor divine: adevăr, dragoste, sfințenie, dreptate și-a lua din acea baie puteri pentru lupta vieții. A te ruga înseamnă a te reculege, a fi surd la zgomotul deșert al lumii, a intra în altarul ce fiecare poartă în el și astfel să asculte glasul lăuntric și tainic, răsunetul Înțelepciunii, Bunătății, Frumuseții Supreme. Însfârșit a te ruga este a avea o convorbire cu Dumnezeu. *Paul Vallotton*

Binecuvântați pe cei ce vă blestemă, rugați-vă pentru cei ce vă aduc vătămare. *Ev. Luca VI. 28*

Orice veți cere întru numele meu, aceea vouă face, ca să se preamărească Tatăl întru Fiul. *Ev. Ioan XIV. 13*

Și toate câte veți cere, rugându-vă cu credință, veți primi. *Ev. Matei XXI. 22*

Iar când stați de vă rugați, iertați de aveți ceva împotriva cuiva, ca și Tatăl vostru cel din Ceruri să vă ierte vouă greșalele voastre. *Ev. Marcu XI. 25*

Mult poate rugăciunea dreptului. *Iacov V. 16*

Cereți și se va da vouă, căutați și veți afla, bateți și se va deschide vouă. Că oricine cere, ia; cel care cercetează, află și celui care bate, i se va deschide. Cine este omul acela între voi, dela care, de va cere fiul său pâine, el să-i dea piatră. Sau de-i va cere pește, el să-i dea șarpe? Atunci, dacă voi, răi fiind, știți să dați daruri bune fiilor voștri, cu cât mai vărtos Tatăl vostru cel din Ceruri va da cele bune celor cari cer dela El. *Ev. Mateiu VII. 7-11*

Iar când vă rugați, nu fiți ca fățarnicii cărora le place, prin sinagoge și prin unghiurile ulițelor stând în picioare, să se roage, ca să se arate oamenilor; adevăr grăiesc vouă, își iau răsplata (cuvinită). Tu însă când te rogi, intră în cămara ta și închizând ușa ta, roagă-te Tatălui tău celui într'ascuns și Tatăl tău, care vede într'ascuns, îți va răsplăti ție. Când vă rugați, nu spuneți multe ca păgânii, că ei cred că dacă spun o mulțime de vorbe vor fi ascultați. Deci nu vă asemenați lor, că știe Tatăl vostru de ce aveți trebuință mai înainte ca să cereți voi dela El. *Ev. Mateiu VI. 5-8*

Sărăcia

Nu cel ce are puțin, ci cel ce râvnește la mult este sărac. *Seneca*

Să ne gândim numai, cu cât mai ușoară este durerea că nu ai, decât aceea să pierzi, și avem să înțelegem că sărăcia are cu atâtea mai puține apăsări cu cât mai puțin loc este în ea pentru pierderi. *Seneca*

Dacă vrei să studiezi înțelepciunea trebuie să fii sărac, sau cel puțin asemenea unui sărac. *Seneca*

Nu e sărac cel care n'are nimic, ci cel care nu poate, sau nu vrea să lucreze. *Montesquieu*

Gol am ieșit din pânțele mamei mele, gol mă voiu întoarce. Domnul a dat, Domnul a luat, fie numele Domnului binecuvântat. *Dreptul lui*

Săracului îi lipsesc multe, bogatului îi lipsește totul. *Seneca*

Dacă îți ai pâinea zilnică, stomacul bun, pieptul tare și picioarele sănătoase, nu te poți numi sărac. *Horatius*

Să nu știi îndura sărăcia, este un lucru rușinos; să nu știi s'o alungi prin munca ta, este ceva și mai rușinos încă. *Pericles*

Numai acela e cu adevărat sărac, care e lipsit de puterea trupească, ca și de cea sufletească. *V. Stern*

Pentru un om cinstit, nu e de loc rușine să fie sărac. *Carlyle*

Sărăcia este singura povară care e cu atât mai grea, cu cât o poartă mai mulți. *J. Parn*

Sărăcia se uită pe fereastra celui sărguincios dar nu intră în casa lui. *Franklin*

Sărăcia e adeseori semnul vădit al cinstei și corectitudinii. *Al. Labru*

De multe ori sub un suman au bătut inimă

mari; însă numai evenimentele i-au scos la lumină. *M. Cogălniceanu*

Nici sărăcia nu poate înjosi sufletele mari, nici bogăția nu poate înălța pe cele josnice. *Vauvenargues*

Toate nenorocirile oamenilor vin pe deoparte din lipsa celor trebuincioase traiului și din descurajare la muncă; pe de altă din bogăție, din lene și din celelalte vicii născute din ea. *Tolstoi*

Bogatul și săracul se întâlnesc: Domnul i-a făcut și pe unul și pe altul. *Proverbe XXII. 2*

Dumnezeu ia aminte la rugăciunea nevoiașului și nu-i nesocotește rugăciunea. *Psalmi CII. 17*

Fericiți cei săraci cu duhul, că acelora este împărăția Cerurilor. *Ev. Matei V. 3*

Ascultați, frații mei prea iubiți: au nu Dumnezeu i-a ales pe cei ce sunt săraci, în ochii lumii, ca să fie bogați în credință și moștenitori împărăției pe care a făgăduit-o celor ce îl iubesc? *Iacov II. 5*

Căci Domnul va izbăvi pe săracul care strigă, și pe nenorocitul care n'are ajutor. Va avea milă de cel nenorocit și de cel lipsit, și va scăpa viața săracilor; îi va izbăvi de apăsare și de silă, și sângele lor va fi scump înaintea Lui.

Psalmi LXXII. 12-14

Totdeauna vor fi săraci în țară; de aceea îți dau porunca aceasta: „Să-ți deschizi mâna față de fratele tău, față de sărac și față de cel lipsit din țara ta”. *Deuteronom XV. 11*

Cine asuprește pe sărac, batjocorește pe ziditorul său, dar cine are milă de cel lipsit, cinstește pe ziditorul său.

Proverbe XIV

Cine are milă de sărac, împrumută pe Domnul și El îi va răsplăti binefacerea.

Proverbe XIX. 17

Isus le-a răspuns: Vulpile au vizuini și paștile Cerului cuiburi; Fiul omului însă nu are unde să-și plece capul.

Ev. Mateiu VIII. 20

Sgârcenia

Săracului îi lipsesc multe, sgârcitului îi lipsesc toate.

Senece

Sgârcitului îi lipsește tot așa de mult și ce are, ca și ce n'are.

P. Syrus

Sgârcenia pierde totul, voind să câștige totul.

Lafontaine

Fii totdeauna gata să dai. Nu fii sgârcit și nu regreta binele făcut, căci în haina cea de pe urmă nu vei mai avea niciun buzunar.

Paul Heyn

Cei sgârșiți îngrădădesc la averi ca și cum n'ar mai trebui să moară niciodată; cei risipitori cheltuesc ca și cum ar trebui să moară imediat.

Aristotele

Cu cât adună sgârcitul, cu atât e mai sărac, căci cu cât are mai mult, cu atât dorește mai mult. Și aceasta e sărăcia.

Sf. Ioan Hrisostom

Sgârcitul și porcul îngrășat numai când mor sunt de folos.

Fr. v. Logu

Nu risipi, nu fii sgârcit.

Walter Scott

Sgârcenia este o atașare fără măsură de ceea ai. Este o lipsă absolută de dărnicie și chiar de judecată în mănuierea banilor; o nedestoinie de-a cheltui chiar puținul trebuincios pentru îndeplinirea datoriilor celor mai esențiale. Sgârcenia deci este o adevărată rătăcire, unul din cele mai slugarnice și josnice vicii.

H. Marion

Vârsta și cugetarea de obicei vindecă celelalte patimi, în vreme ce sgârcenia pare să se înviorereze și să dobândească noi puteri la bătrânețe.

Masillon

Sunt suflete necurate, frământate în noroiu și gunoiu, poftitoare de câștig și interes, precum sufletele alese sunt doritoare de glorie și virtute; suflete capabile de o singură plăcere, aceea de-a câștiga, sau de-a nu pierde nimic, ocupate doar de datornicii lor; adâncite, cufundate în contracte, titluri și pergamente. Astfel de oameni nu sunt nici părinți, nici prieteni, nici cetățeni, nici creștini, nici chiar oameni; ei au bani.

La Bruyère

Unde aurul și argintul sălășluiesc în inimă, credința, nădejdea și dragostea stau la ușă.

Proverb danez

Sgârcitul nu este numai cel care se alipește prea mult de păstrarea binelui său, ci și cel care dorește să-l sporească fără măsură.

Fericitul Augustin

Căci iubirea de argint este rădăcina tuturor răutăților și cei ce au poftit-o cu înfocare au rătăcit dela credință și s'au străpuns cu mulțime de dureri.

I. Timotei VI. 10

Cine iubește argintul, nu se satură niciodată de argint și cine iubește bogăția multă, nu trăiește folos din ea. Și aceasta este o deșertăciune.

Eclesiastul V. 10

Sinceritatea

Am câștiga mai mult, dacă ne-am arăta cum suntem, decât dacă am căuta să părem ceea ce nu suntem.

La Rochefoucauld

Nu e totdeauna bine să spunem tot ce-avem pe inimă, dar să căutăm să n'avem pe inimă decât ceea ce-am putea spune.

P. Janet

Fără sinceritate nu faci nimic. Oricât vei fi de iscusit și de șiret, oricât vei ști să ticluiești și să sulimenești minciuna — ea rămâne tot minciună. Vei înșela pe-un om, o generație, două, dar timpul.... pe el nu-l vei înșela.

Al. Vlăhufă

Ce chin mai mare decât veșnic să te tot observi, să porți teama ca nu cumva să nu te descoperi altfel decât cum te arăți de obicei! Dimpotrivă, câtă plăcere are în sine o simplitate sinceră, care se are numai pe sine de podoabă, care nu-și acoperă cu nimic firea?

Seneca

Sinceritate! Vai! Nu e nimic mai delicat pe lume, nimic mai volatil, ca duhul acesta sfânt al sincerității. Sfânt în adevăr și prin izvoru-i curat, ca și prin puterea lui aproape dumnezeiască.

Al. Vlăhufă

Omul sincer nici nu știe că-i sincer.

Carlyle

Amicii se zic sinceri, inimicii sunt într'adevăr sinceri.

Schopenhauer

Simplitatea e pecetea adevărului. *La Rochefoucauld*

Sinceritatea nu cere să ne trădăm pe noi înșine. Altceva e a minți cugetului său, altceva a tăcea. Nu trebuie să spunem tot (ce știm); ar fi o prostie. Dar ceea ce spunem, să fie așa cum gândim. Altfel ar fi o răutate.

Montaigne

E mai greu să fii sincer în lucrurile mici, decât în cele mari.

C. de Freycinet

Sinceritatea este o floare care crește numai în sera de inimi a copiilor; acolo găsește ea cu prisosință tot ce-i trebuiește. Sădită în altă parte, trăiește puțin, degenerază și cu timpul chiar moare.

Vasile Conta

Sinceritatea este o destăinuire a inimii.

La Rochefoucauld

A fi sincer, pot făgădui; nepărtinitor însă, nu pot.

Goethe

Linia dreaptă e drumul cel mai scurt între două puncte și cel mai lung între două suflete.

Lamara

Paserea vicleană dă singură în laț.

Niculcea

Fericiți cei curați cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu.

Ev. Mateiu V. 8

Ferice de omul, în duhul căruia nu este viclenie.

Psalmi XXXII. 2

Buzele mincinoase sunt urite Domnului, dar cei ce lucrează cu adevăr îi sunt plăcuți.

Proverbe XII. 22

Dragostea să fie neîțărnică. Urgisiți răul. Lăsați-vă de ce e bine.

Romani XII, 9

Fiii mei, să nu iubim cu vorba, numai din gură, ci cu fapta și cu adevărul.

I Ioan III, 18

Orice lucrați, lucrați din toată inima, ca pentru Domnul și nu ca pentru oameni.

Coloseni III, 23

Smerenia. Modestia

Cel ce se îndeasă în frunte și nu știe conduce, va fi călcat în picioare.

N. Iorga

Modestia e dovada meritului.

La Bruyère

Modestia este podoaba tânărului.

Grillparzer

Învățat este acela care știe să recunoască ceea ce nu știe și care nu vorbește decât despre ceea ce știe.

Claude Bernard

Inima înfrântă și smerită, Dumnezeu nu o va urgisi.

Proorocul David

Omul cu adevărat savant nu va ajunge decât la o savantă ignoranță.

Pascal

Ceeace cunoaștem e puțin lucru; ceea ce nu cunoaștem este neînchipuit de mult.

Laplace

Nu știu ce va gândi lumea despre lucrările mele. Cât mă privește, îmi pare că eu n'am fost decât un copil, care se juca pe marginea mării și care găsea când o cremene mai lucitoare, când un ac mai strălucitor, în timp ce marele Ocean

al Adevărului se întindea înaintea mea de neînțelept.

Newton

Acela este înțelept, care poate învăța dela ori cine.

Euripide

Vulturul este singur între toate sburătoarele, carele zboară fără de strigare.

Teatrul Politic

Smerenia nu-i un scop, ci un mijloc, pentru prin cea mai curată liniște sufletească, să ajungi la cultura cea mai înaltă.

Goethe

Voiți să se creadă bine despre voi, nu vorbiți despre asta.

Pascal

Apele curgătoare acolo sunt mai tăcute, unde sunt mai adânci.

Teatrul Politic

Tot mai tare în fiecare dimineață, tot mai modest în fiecare seară.

Lavater

Modestia — o podoabă a omului — stă bine oricui; totuși ea e de două ori mai mare la acel care ar fi în drept să se mândrească.

Rückert

Stai cu cei mici în legătura, pe care dorești să o aibă cei mari cu tine.

Seneca

Vrei să plictisești pe cineva? Spune-i tot ce știi.

Voltaire

Cu cât suntem mai sus, cu atât să ne purtăm mai supus.

Cicero

Un om ușuratec se crede câștigat dacă vorbește de bine, sau de rău, despre el; un om modest nu vorbește niciodată despre sine.

La Bruyère

Cu cât îmbătrânesc mai mult, cu atât învăț mai multe.

Solén

Ca să-i înveți pe oameni să fie fericiți, trebuie să-i faci să înțeleagă bucuria vieții umile.

John Ruskin

Nu năzuiești să ajungi prea sus, ca să nu cazi prea jos.

Schiller

Este ceva mai de preț decât mândria și mai nobil decât deșertăciunea: e modestia; și iarăși, ceva mai rar decât modestia: simplitatea.

Rivaroli

Modestia este o însușire foarte frumoasă și una din însușirile care de obicei însoțesc adevăratul merit. Ea câștigă și robește sufletele oamenilor. Precum, pe de altă parte, nimic nu este mai izbitor și mai respingător ca îngâmfarea și nerușinarea. Nu putem iubi un om, care se laudă totdeauna și vorbește bine de el și care este eroul propriei sale povestiri. Dimpotrivă, un om care se silește să ascundă meritul său, care scoate în plină lumină pe-al altora, care nu vorbește decât puțin și-o face cu modestie, un astfel de om face o impresie prielnică asupra ascultătorilor săi și câștigă dragostea și stima lor. Totuși, este o mare deosebire între modestie și-o stângăce timiditate, care este pe-atât de ridiculă, pe cât e de recomandată modestia. E tot atât de nechimbuit să fii prostuț, ca și nerușinat.

Chesterfield

Modestia este pentru merit, ceea ce sunt umbrele pentru chipurile dintr'un tablou. Ea dă meritului puterea și relieful.

La Bruyère

În nemărginirea Universului omul cunoaște foarte puține lucruri.

Vauvenargues

Caută virtuțile la alții și viciurile la tine însuși.

Franklin

Nu văd o greșală făptuindu-se, pe care să n-o fi făptuit și eu.

Goethe

Acela e cu adevărat modest, care rămâne modest când e dojenit, nu când e lăudat.

Jean Paul

Când am greșit, cel mai bun lucru e să recunoaștem greșala și să schimbăm calea. Mândria, în astfel de împrejurări, e cel mai rău sfătuitor.

Mantegazza

După unii: cinstea, corectitudinea și modestia sunt echivalente cu prostia.

Al. Lebrun

Să roșești când faci o greșală, nu când o îndrepti.

J. J. Rousseau

Modestia șeade bine tânărului.

Plaut

Marele astronom *Kepler*, terminând celebra sa operă asupra minunatelor legi ale mișcării corpurilor cerești, după 30 de ani de observație, de cugetare și de calcul, îndreptează către Ziditorul lumii următoarea invocațiune:

„Până a nu mă ridica dela această masă, pe care am făcut lucrările mele, ridic ochii și mâinile mele către Cer și îndreptez umilită-mi rugă către Autorul lumii. Oh! Tu, care prin minunatele lumini ce-ai vărsat peste toată natura, urci dorințele noastre până la a Ta dumnezeiască și strălucitoare mărire. Îți mulțumesc, Dumnezeule și Ziditorule, pentru desfătările ce-a simțit sufletul meu când am privit în extaz frumusețea faptelor tale! Am săvârșit această carte, care conține rodul ostenețelor mele și-al inteligenței ce în ne-

Mărginita-ți bunătate mi-ai dat mie. Pe cât m'a putut sluji slaba mea inteligență, m'am silit a arăta oamenilor, prin dovezi, minunile zidirei Tale. M'am silit din toate puterile mele să aflu adevărul prin calea filosofică și dacă voiu fi zis vre-o nepotrivire, eu vierme crescut și hrănit în păcate, arată-mi-o Doamne, ca s'o pot șterge.

Să mă fi orbit eu oare de trufie înaintea minunatei frumuseți a lucrurilor tale, rădicând acest monument, care trebuie să fie închinat numai gloriei Tale? Să fi căutat eu să-mi fac un nume între oameni? De va fi așa, iartă-mi, Doamne, rătăcirea și fă ca această lucrare să nu poată aduce vreodată un rău, ci să servească la a ta glorie și la iertarea sufletelor.

Sunt mult mai multe lucruri între Cer și pământ decât poate să le cunoască înțelepciunea noastră.

Shakespeare

Este mult mai bine, ca modest fiind, să rămâie multă vreme necunoscut meritul ce ai, de cât să umbli după glorie, fără să aibi vreun merit.

La Bruyère

Luați jugul meu asupra voastră și învățați-vă dela mine, că sunt blând și smerit cu inima și veți găsi odihnă sufletelor voastre. Că jugul meu e bun și povara mea este ușoară.

Ev. Mateiu XI. 29-30

Cel ce se va smeri pe sine ca pruncul acesta, acela este mai mare în Impărăția Cerurilor.

Ev. Mateiu XVIII. 4

Smeriți-vă înaintea Domnului și El vă va înălța.

Iacob IV. 10

Domnul este aproape de cei cu inima înfrântă și mântuiește pe cei cu duhul zdrobit. *Psalmi XXXI. 18*

Iar cine se va înălța pe sine, se va smeri, și cine se va smeri pe sine, se va înălța.

Ev. Mateiu XXI. 12

Așa și voi, când veți face toate cele poruncite vouă, ziceți: Slugi netrebnice suntem! Ce eram datori să facem, am făcut.

Ev. Luca XVII. 10

Ci mulți dintâi vor fi pe urmă și cei depe urmă vor fi întâi.

Ev. Mateiu XIX. 30

Fericiți cei săraci cu duhul, că acelora este Impărăția Cerurilor.

Ev. Mateiu V. 3

Răsplata smereniei, a fricii de Domnul, este bogăția, slava și viața.

Proverbe XXII. 4

Societatea. Singurătatea

Suntem născuți pentru a trăi în deobște; societatea noastră este o boltă de pietre legate între ele, care s'ar nărui dacă una n'ar susține pe cealaltă.

Seneca

Societatea nu-i decât un cerc de trebuințe și un schimb de ajutoare.

Marmontel

Vecinul de multe ori te supără; dar fără aproapele său, omul nu poate trăi.

Voltaire

Omul singuratec este cel mai tare.

Ibsen

Binele ființei raționale este în societatea omenească, căci e mult timp de când s'a dovedit că suntem născuți pentru societate.

Marcu Aureliu

Omul desăvârșit de către societate este cel mai bun dintre animale. El este cel mai grozav animal atunci când trăiește fără dreptate și fără legi.

Dacă s'ar găsi vreun individ, care să nu poată trăi în societate, sau care să pretindă că n'are nevoie decât de propriile sale resurse, nu-l socotiți ca făcând parte din umanitate: el e o fiară sălbatică, sau un zeu.

Aristotel

Lumii îi este ușor să trăiască după părerile lumii. Pentru cel singuratec este ușor să trăiască după voia lui. Dar omul cu adevărat mare este acela, care în mijlocul mulțimei, cu o pricepere desăvârșită, știe să-și păstreze independența singurătății.

Emerson

Oamenii sunt legați între ei printr'o mulțime mare de nevoi, care îi silește, ca o necesitate să trăiască în societate, fiecare în parte neputând să se lipsească de ceilalți.

Nicole

Nimic nu e în zadar. Cu atât mai mult nicio ființă nu e în zadar: funcțiunile mici au rostul lor necesar ca și cele mari.

Guyau

Noi oamenii suntem asemenea unei ploi bine-făcătoare. Fiecare din noi e un strop de apă. Luată în parte, nicio picătură de apă — oricât de mare ar fi ea — nu face câmpul roditor; dar fiecare picătură, chiar și cea mai mică, contribuie la aceasta.

La Fontaine

Dragostea de respect este sufletul societății. Ea ne unește unii cu alții: eu am nevoie de aprobarea voastră, voi aveți nevoie de aprobarea mea. Îndepărtându-vă de oameni, vă îndepărtați de virtuțile necesare societății. Căci, când ești singur, te neglijezi; lumea te silește să te observi.

M-me de Lambert

Adesea unii oameni ocupă situații în societate, ca și corpurile în fluide: cele mai grele se dau la fund, cele mai ușoare se ridică deasupra. *Bonald*

Nu e posibilă o societate, dacă ea nu este întemeiată pe respectul puterii din partea popoarelor și pe respectul popoarelor din partea puterii.

Lacordaire

Istoria omenirii este în fond istoria oamenilor mari. Oamenii mari și societatea sunt două treimi într'o continuă influență reciprocă. Toate lucrurile pe care le vedem săvârșite pe lume, sunt, drept vorbind, întruparea gândurilor și realizarea practică a oamenilor mari. În oamenii mari găsesc glas toate gândurile și lucrurile pe cari alții nu pot să le expună; mintea lor limpede și pătrunzătoare dă viață gândului obscur al unei întregi epoci; ei aduc la lumină, formulate clar, aspirațiile și dorințele confuze ale unei generații întregi. Omul mare (eroul) croiește drumurile pe care să pășească multă vreme omenirea, drumuri care ajung din ce în ce mai largi.

Carlyle

Departa de-a admite că nevoia de societate să fi degradat pe om! Dimpotrivă, fuga de societate îl degradează. Cine ar trăi absolut singur, ar pierde curând însușirea sufletească de-a gândi și de-a se exprima. Ar fi o povară pentru el însuși. N'ar ajunge decât a se metamorfoza în dobitoc. *Voltaire*

Solidaritatea

Niciun individ din Univers nu există singur, prin el însuși. Fiecare din noi este o parte integrantă dintr'un tot solidar. Și fiecare din noi, prin faptele sale felurite, sporește sau împuținează, pentru o clipă sau pentru totdeauna, suma bine-

lui sau a răului din omenire. După cum prezentul își are rădăcinile sale în trecut și după cum viața și exemplele strămoșilor noștri continuă să-și exercite asupra noastră înfrigurarea lor puternică, tot astfel, prin faptele noastre zilnice, noi contribuim să formăm condițiunile de existență și caracterul generațiunilor viitoare.

La fapte bune, puțini s'adună,
Mult pot puținii buni împreună. *I. Văcărescu*

Omul izolat de societate, nedatorând nimănui nimic, are dreptul să trăiască cum îi place; dar în societate, unde el trăiește neapărat pe seama altora, le datorează lor prețul, în muncă, al întreținerii sale. Aceasta fără excepție. A lucra este deci o datorie neapărat trebuincioasă omului social. Bogat sau sărac, puternic sau slab, oricare cetățean trândav este un fur.

J. J. Rousseau

Doi pot duce de trei ori mai mult ca unul.

Talmud

Muncește, iată legea. Dar muncind, adu-ți aminte, că omenirea, din care faci parte — tu, atom care nu durează decât un minut — este o veșnică colaborare.

E. Pelletan

Prin unire se măresc lucrurile mici, prin vrajbă se prăpădesc și cele mari.

Salustius

Omul, fără societate, nu înseamnă nimic. Cine dintre voi ar ști ceea ce știe, dacă mii și mii de oameni n'ar fi lucrat, n'ar li suferit pentru a cuceri, bucățică cu bucățică, această știință, care vă e predată azi așa de ușor și de darnic? Câte jertfe strălucite, sau necunoscute, reprezintă cea mai mică din aceste descoperiri, care din viața primitivă, grosolană și primejdioasă a vechilor rase au dat la iveală această civilizație minunată, care subordonează forțele naturei nevoilor voastre, voințelor voastre, adesea fanteziei voastre.

L. Bourgeois

Mă simt solidar cu toate generațiile, care m'au precedat în viață și care au lucrat pentru mine. Nu pot să fac nimic ca să le mărturisesc recunoștința mea și să mă achit față de ele; nimic, decât să fac pentru oamenii cari mă înconjoară

și pentru cei cari vor veni după mine, ceea ce acele generații au făcut pentru mine: a contribui cu partea mea de lucru, a adăuga micuța grăunte, cu un cuvânt a face puținul bine care sunt capabil. Prima noastră datorie e muștră curată și două e bunătatea.

Fr. Sarcey

Stăpânirea de Sine

Înlătură închipuirile deșarte, stăvilește patimile, înăbușă poftetele, ține cu tărie în mâna rațiunii puternice stăpânirea de sine.

Marcu Aureliu

Viteaz e învingătorul de lei, viteaz e cuceritorul lumii, dar mai viteaz este cel ce se învinge pe sine.

Herder

Fii stăpân pe pasiunile tale, ca ele să nu ajungă stăpâne pe făptura ta.

Epictet

Nimeni nu poate să fie liber, dacă nu se stăpânește pe sine pe deplin.

Pitagora

Cel ce se învinge pe sine, este mai puternic decât cel ce cucerește o cetate.

Schiller

Numai cine își poate porunci sieși, poate porunci și altora.

Vauvenargues

Cu tot vântul care suflă și furtuna care urlă, înțeleptul își păstrează nestinsă ilacăra dreptei judecăți.

Platon

Biruința în luptă, împotriva a o mie și-o mie de dușmani, nu e nimic pe lângă biruința celui ce se învinge pe sine.

stăpânește-te totdeauna. Nu te lăsa niciodată
de mânia. Dacă vrei să cucerești pacea de-
aia, suride destinului care te lovește și nu lovi
nimeni.

Cugetare persană

mai bine să scrâșnești din dinți, decât să-i
ații.

Schopenhauer

A te lupta cu tine însuși este cel mai greu
războiu; a te învinge pe tine însuși este cea mai
frumoasă victorie.

Logan

În supremația stăpânirii de sine stă una din
perfecțiunile omenești.

H. Spencer

Experiența pe care am făcut-o, îmi dă convin-
gerea, că, de cele mai multe ori, lipsa de succes
vine din nestăpânirea de sine și din lipsa de bun
simț.

Nasmith

Adesea omul e cel mai mare dușman al său.

Cicero

Ceadintăia condiție pentru a cârmui pe alții
este a ști mai întâiu, să te cârmuiești pe tine
însuși.

A. Mezières

Așa dar, cine e om virtuos? Acela care știe
să-și învingă pornirile, căci numai astfel poate
asculta de rațiune, de conștiință; numai astfel își
poate îndeplini îndatoririle, poate rămâne pe dru-
mul cel drept și prin nimic nu se lasă a fi abă-
tut din acest drum.

J.J. Rousseau

Este un curaj bărbătesc a primi răul în față,
a-l sili să se oprească, a-l pătrunde liniștit, rece
și stăpânit și a-l descompune în părțile sale.

Fichte

Stăruința

Lucrurile mari se fac, nu prin putere, ci prin
stăruință.

Johnson

Biruința este a celui mai stăruitor.

Napoleon I

Nu ierburile rele înăbușă sămânța bună, ci ne-
glijența cultivatorului.

Confucius

Să mergem înainte neconținut. Oricât de încet
am merge, vom face mult drum.

St. François de Sale

Lucrați fără întrerupere să puneți stăpânire pe
voi înșivă, cât mai multă stăpânire... Cine nu
mai câștigă, începe să piardă. Partea importantă
nu e de-a merge iute, ci de-a merge neconținut.
Dacă nu reușiți dela început în strădaniile voas-
tre, dublați stăruința și nădăjduiți.

Plutar

Nimic bun nu se face dintr'odată: nici măcar
un bob de strugure, sau o smochină.

Epictet

Drumurile cari urcă au totdeauna râpi: cura

A. de Gaspari

Niciun desgust, nicio descurajare. Dacă se în-
duplează să nu reușești, reîncepe din nou.

cu Aureliu

Apa care cade picătură cu picătură, sfârșește
în a îngăuri piatra. Șoarecii care mănâncă
dinți, taie o funie. Cu mai multă stăruință
îvălești ștejari mari.

Franklin

Niciodată să nu dați înapoi în fața unei greu-
ți, mai ales la începutul unui lucru nou.

Blackie

Ispitele și încercările sunt niște lupte : dacă ai fost învins odată, de două ori, sau de mai multe ori, luptă din nou. Va veni un timp când vei câștiga victoria.

Epictet

Suferința

Prin nimica nu s'a făcut natura mai vrednică de laudă față de noi, decât prin aceea că, fiind pentru ce necazuri suntem născuți, a născut îndulcirea nenorocirii în *obișnuință*, care deprinde în curând cu cele mai grele suferințe.

Seneca

În fața suferințelor omenești poetul se înduioară, savantul cercetează, înțeleptul pricepe, omul bine făptuește.

Adina Gr. Olănescu

Furtuna nu e pentru fulgerul măreț și sterp, pentru ploaia urâtă și roditoare.

N. Iorga

De multe ori fericirea ne plictisește, pe când nenorocirea ne liniștește.

Chateaubriand

O zi de lacrimi consumă mai multă putere decât un an de muncă.

Lama

Viața omenească, pentru cei mari ca și pentru cei mici, este un amestec de bine și de rău. Fericirea este totdeauna alături de bucurie.

V. I.

Dumnezeu dă școlarilor săi celor mai buni lecții cele mai grele.

Se

Gândiți-vă la toate relele de care voi sunteți scutiți.

Al.

Sunt lucruri pe care nu le vedem decât cu ochii cari au plâns.

L. Veuillot

O inimă care iubește mult trebuie să sufere și mult.

Dostoiewski

Scopurile mari nu se urmăresc fără mari pierderi.

Herodot

Un animal, când suferă, caută singurătatea ; omul caută să facă paradă chiar cu suferința lui.

Carmen Sylva

Nu te mândri, c'ai îndurat nenorocirea ce te-a izbit. Puteai face altfel ?

Lamura

Adevăratul curaj stă în a ști să suferi.

Voltaire

Deprinde-te cu greul de bunăvoie, ca să-l duci la nevoie.

Isocrate

Viața e alcătuită din lucruri triste, ce nu se pot înlătura ; marea virtute pe care ea o cere omului este resemnarea.

Didon

Celdintâiu lucru care trebuie învățat este suferința, căci de ea va avea nevoie mai multă omul s'o știe.

J. J. Rousseau

Acel care suferă singur, pătimește greu, căci vede în juru-i bucurie și fericire ; totuși durerile sunt învinse pe jumătate când ai tovarăși în suferință.

Shakespeare

Cauza mai tuturor neizbânzilor noastre, aproape a tuturor nenorocirilor noastre, este una, și aceasta-i slăbiciunea voinței noastre ; e groaza noastră pentru efortare și îndeosebi pentru efortarea continuă.

Payot

Fericirea are indoele sale, iar nenorocirea
dejdile sale.

Igon

În fond, viața mea n'a fost decât trudă și
teneală și pot spune, că în cei 75 de ani ai mei
nu m'am simțit cu adevărat bine nici 4 săptămâni.

Goga

Cei cari se plâng mereu sunt mai degraba de
disprețuit pentru slăbiciunea lor, decât de con-
pățimit pentru neajunsurile lor.

Saint Evremont

Au drept copiii, când râd și sunt veseli tot
timpul. Vor fi triști și vor plânge destul, când
vor fi mari.

V. Hugo

Nenorocirea deschide sufletului lumini, pe care
fericirea nu le poate vedea.

Lacordaire

Nu e suferință în lume pe care să nu o răs-
cumpere o singură zi de fericire. O mică lumă-
nare gonește întunericul dintr-o mare cameră.

B. P. Hajden

Răul pe care-l facem nu ne atrage atâtea sufe-
rințe și ură ca bunele noastre însușiri.

Roche foucauld

Ostenelile sunt pretutindeni călăuzele celor buni.

Sf. Iaan Hrisostom

Oare ce sunt suferințele? Nimic alta decât do-
rințe ce întrec puterile noastre.

A învinge fără primejdie, e un triumf fără glo-
rie.

Cornell

Ochiul nu vede bine pe Dumnezeu decât prin-
tre lacrimi.

V. Hugo

Nenorocirea m'a învățat să compățimesc pe cei
fericiți.

Virgiliu

Nenorocirile te învață să fii cucernic.

Tit Liviu

Lacrimile sunt mama virtuților. Nenorocirea este
poteca bătută care te înalță la Cer.

Chateaubriand

Nu vă desperați de suferință, căci suferința, o
știți, e condiția esențială a dezvoltării morale.

N. Bălcescu

La nevoie, omului superior îi trebuie numai
ochi și urechi; gura nu-i servește decât ca să
zâmbească.

Carmen Sylva

Treapta dintâia pe care ne înalțăm, e un altar
de jertfă.

Titu Maiorescu

Cele mai frumoase zile din viața noastră sunt
acelea, pe care le îngropăm în cripta amintirilor.

V. Conta

Cine știe să sufere totul, poate nădăjdui totul.

Vauvenargues

Învăță să suferi, fără să te jeluești.

Friederich III

Doliul este umbra ce-o aruncă cei duși în
altă lume asupra chipurilor celor rămași pe pă-
mânt.

M. Eminescu

Prin multe suferințe trebuie să trecem noi ca
să intrăm în Împărăția lui Dumnezeu.

Faptele Apostolilor XIV. 22

Cine ne va despărți pre noi de dragostea lui
Hristos? Suferința, sau strămtorarea, sau prigo-

nirea, sau foamea, sau golăteala, sau nevoia sau sabia? ... Sunt incredințat că nici moartea, nici viața, nici îngerii, nici stăpânirile, nici puterile, nici cele de acum, nici cele viitoare, nici înțimea, nici adâncul, nici altă faptură oarecare, va putea să ne despartă de dragostea lui Dumnezeu, care este în Hristos Iisus, Domnul nostru.

Romani VIII. 35. 36.

Fericiți veți fi când vă vor ocări și vă vor mări și vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră, mințind din pricina mea. Bucurați-vă și veseliți-vă, că plata voastră multă este în Ceruri.

Ev. Matei V.

Fericiți cei ce plâng, că aceia se vor mângâia.

Ev. Matei V.

Noi totdeauna purtăm în trup moartea lui Iisus și viața lui Iisus să se arate în trupurile noastre. Pentru că suferința noastră, ușoară și de clipă, ne agonisește nouă mai presus de orice măsură, o cumpănă veșnică de mărire.

II. Corinteni IV. 10.

Ba mai mult, ne bucurăm chiar și în suferințele noastre, bine știind că suferința aduce răscumpărare, răbdarea încercare și încercarea nădejde.

Romani V.

Orice mustrare, la ceasul ei, nu pare că e bucurie, ci de întristare, dar mai pe urmă celor încercați în ea roadele păcii și ale dăruirii.

Eperei XII.

Căci Domnul mustră pe cine iubește, ca să-l dăruieze pe copilul pe care-l iubește.

Proverbe II.

Domnul nu ne face după păcatele noastre, nu ne pedepsește după fărădelegile noastre. Ci cât sunt de sus cerurile față de pământ, atât este de mare bunătatea lui pentru cei ce se tem de El; cât este de departe răsăritul de apus, atât de mult depărtează El fărădelegile dela noi.

Psalmi CIII. 10-12.

Se întâmplă să cadă în lanțuri și să fie prinși în legăturile nenorocirii? Le pune înainte faptele lor, fărădelegile lor, mândria lor. Îi înștiințează ca să se îndrepte, îi îndeamnă să se întoarcă dela nelegiuire. Dacă ascultă și se supune, își sfârșesc zilele în fericire și anii în bucurie. Dacă n'ascultă, pier uciși de sabie, mor în orbirea lor.

Iov XXXVI. 8-12.

Căci tu ne-ai încercat, Dumnezeuule, ne-ai trecut prin cuptorul cu foc, ca argintul.

Psalmi LXVI. 10.

Sufletul. Nemurirea sufletului

Orice suflet este nemuritor, pentru că ceea ce se mișcă neconținut e nemuritor.

Plato

Pe mine gândul morții nu mă neliniștește de loc, căci am convingerea nestrămutată că sufletul nostru e ceva indestructibil. El trăește din veci în veci și se aseamănă cu soarele, care numai pentru ochiul nostru pământesc pare că apune, dar de fapt nu apune niciodată, ci luminează neîntrerupt.

Goethe

Gândul la nemurire este celdintâiu act de nemurire.

E. von Bär

Simțim că patria noastră este alta decât pă-

mântul. Inima ni se sbate ca o pasere din chim
caldă, închisă în colivie într'o țară friguroasă.

W. Men

Nu, Dumnezeu n'a îndreptat pe om către un
scop așa de mareț pentru a-l îndepărta dela
jungerea lui. Dumnezeu nu l-a făcut așa de mareț
pentru a-l reduce la nimic. Dacă Dumnezeu n'a
fi voit să ne creieze pentru totdeauna, nu ne-a
mai fi creat. Aceeași Voință care ne-a dat existența,
aceeași Voință ne garantează ca existența noastră
să fie veșnică.

Jules Clar

Fiecare simte că el este altceva decât un
mic însuflețit cândva de un alt nimic. De aci
naște în noi convingerea că moartea este sfârșitul
vieții, dar nu al existenței noastre.

Schopenhau

Neliniștit este sufletul meu până ce se va odihni
în Tine.

Fer. August

Cea mai frumoasă parte din om este sufletul
el este viața care tresare și vibrează în noi.

Goethe

Nu înălțăm sufletele, fără să le eliberăm.

Guizot

Sufletul omenesc este o oglindă a lumii.

Leibniz

Ce e o înălțare a sufletului? Un sentiment
ger, delicat, sigur, pentru tot ce e frumos, pentru
tot ce e mare; o grabnică hotărâre de-a face
cel mai mare bine prin cele mai bune mijloace
o mare bunăvoință unită cu o mare putere și o
mare smerenie.

Lavoisier

Adevărata noblețe nu este a titlului, ci a inimii.

Lope de Vega

Sufletul n'are taină, pe care purtarea să n'o
descopere.

Proverb chinez

Sufletul nostru deși superior universului, nu
e egal cu Dumnezeu. El plutește între aceste
două extreme, întrecând pe unul și fiind întrecut
de celălalt. El nu cunoaște îndeajuns nici chiar
pe cel ce este dedesubtul sferei sale — univ
sulf — fiindcă știința întreagă a fenomenelor ar
pretinde știința toată a cauzei, care este Dum
nezeu.

Lacordaire

Sufletele tari voesc, sufletele slabe doresc.

A. Vinet

În fața lui Dumnezeu, sufletul prețuește mai
mult decât universul, căci sufletul este scop și
universul este mijloc. Celedintâi griji ale voastre
să fie pentru suflet.

S. Vincent

Dați apoi trupului griji pe care le cere el și
care sunt totdeauna subordonate cultivării su
fletului. Banii nu pot să fie decât în al treilea
celdinurmă rând.

Platon

Dacă sufletul tău e în bună stare, ai tot ce
trebuie ca să fii fericit.

Platon

Singurătatea e pentru suflet ceea ce e dieta
pentru trup.

Vauvenargues

Suntem în stare să punem și pe mormântul
lui mai mare criminal cuvintele: Moartea este
parta vieții.

Bismarck

Sufletul are iluzii, precum paserea are aripi:
ceea ce-l susține.

V. Hugo

A dori ceea ce nu e cu putință de împlinit, a

fi nepăsător la relele apropielii, iată două boli ale sufletului.

Sufletul, ca și paserea, cu cât urcă mai înalt, cu atât e mai voios. Pentru om nu cunosc decât o singură înălțare adevărată: înălțarea sufletului. . . . Această înălțare stă în deprinderea, dezvoltarea, energia celor mai nobile principii și a celor mai înalte însușiri sufletești.

Un suflet mare este pedesupra ocărei, a nedreptății, a durerii, a batjocurei; și-ar fi invulnerabil dacă n'ar suferi compătind.

Și-a făcut Dumnezeu pe om, țărână luând din pământ și-a suflat în fața lui suflare de viață și s'a făcut omul cu suflet viu.

Dumnezeu ține în mână sufletul a tot ce trăiește, suflarea oricărui trup omenesc.

Pentru că ce va folosi omului, dacă va câștiga lumea întreagă, iar sufletul său îl va pierde? Să nu e va da omul, în schimb, pentru sufletul său?

Căci nu vei lăsa sufletul meu în locuința morților, nu vei îngădui ca prea iubitul tău să vadă putrezirea. Îmi vei arăta cărarea vieții; înaintea Feței tale sunt bucurii nespuse și desfătări vesnice în dreapta Ta.

Știm, că de se va strica casa noastră cea pe mântuire, zidire dela Dumnezeu, casa nefăcută de mână, veșnică în Ceruri. Că de aceea suspinăm, dorind să ne înfrățim într-un locașul nostru cel din Cer.

Tăcerea. Vorba

Rar ne căim, vorbind puțin; foarte des, vorbind prea mult.

Tăcerea este adesea culmea înțelepciunii.

Pacea, gândirea în tăcere și virtutea în ascuns, sunt elementele cu ajutorul cărora se plămădesc lucrurile mari; albinele nu lucrează decât la înălbieră.

Cel care nu știe să tacă, nu va ști nici să vorbească.

Lucrul serios se face în clipele de tăcere.

A tăcea și doar a lăsa să fie înțeleasă tăcerea, iată elocvența în împrejurările grele.

Solon fu întrebat la o adunare, de ce tace: din prostie, sau din lipsa cuvintelor? El le-a răspuns: celui bunului îi este cu neputință a tăcea.

Adesea un cuvânt scăpat, ajunge paloș care tăce.

Gândește-te de două ori înainte de a vorbi.

Păcat de omul, care nu are destul spirit pentru a vorbi, nici destulă rațiune pentru a tăcea.

Uneori tăcerea spune mai mult decât toate scursurile.

Cum vrei ca altul să tănuască secretul tău?

când nici tu însuși n-oi poți face? *La Rochefoucauld*

În ziua ceadiau-mă, când trâmbițele vor suna
și când totul va va sfârși cu viața noastră pe
mântească, vom fi datori să dăm socoteală de
fiecare cuvânt, pe care l'am spus fără rost. *Goethe*

A ști să taci e o virtute mai mare decât a
să vorbești. *St. Ambrose*

Pe pomul tăcerii rodește liniștea. *Zicătoare arabă*

Îndeobște este mai bine să-și arate cineva că
mînțenia prin ceea ce nu spune, decât prin ceea
ce spune. Una dovedește prudență, cealaltă va-
nitate. *Schopenhauer*

Tăcerea e ca mierea. *Zicătoare românească*

Adevărata întrebuintare a cuvântului e de
sluji adevărului. *M-me de Lambert*

Cine e înțelept învață să tacă și să asculte.
Schopenhauer

Cele două cuvinte mai scurte *da* și *nu*, sunt
cele care cer cea mai mare luare aminte că
le rostim. *Pitagora*

Nici baia, nici cuvântarea nu sunt folositoare,
când nu curăță. *Aristotel*

A vorbi este a sămăna, a asculta este a co-
lege. *Confucius*

Vorba e de argint, tăcerea e de aur. *Riv*

Vorba (graiul) este una din marile deosebiri

și animale. Puterea noastră asupra altora
atâta în ideile din noi, cât în puterea de-a
prima. Un om de vigoare intelectuală neo-
ita poate să nu fie în societate decât un
o, din lipsă de-a ști vorbi. Dând cuvântului
stru o exprimare limpede, precisă, puterea
numai că dobândim înfrîurire asupra altora.
nim și în ajutorul propriei noastre inteligen-
tem mai bine înțeleși, concepțiunile noastre
ing mai limpezi chiar, prin silința ce ne dăm, de-a
reda mai limpezi celor ce ne ascultă. *Channing*

Sufletele mari suferă în tăcere. *W. Miller*

Cuvântul este pentru urechi, ceea ce lumina e
chi. *M-me de Lambert*

Vorbăreț vrea să se facă iubit și se face
at; vrea să fie îndatoritor și e plătitor; vrea
fie admirat și se face de ris; risipește, ca să
culeagă. Jignește prietenii, slujește dușmani-
r, lucrează spre pierzania sa. *Plutarh*

Trăim între două mari tăceri. Stelele tăcute stau
asupra noastră, mormintele tăcute dedesubt.
Carlyle

Ar trebui să între în toate sistemele de edu-
ție personală, silința de-a dobândi o oarecare
surință de-a vorbi. *Channing*

Un cuvânt ne la locul lui e mai primejdios de-
un pas greșit. *Proverb arab*

Vorbind puțin, vei asculta mai mult. *Proverb rus*

Nu vorbi decât ceea ce poate fi folositor, ție și
altora. Ferește-te de convorbirile deșarte. *Franklin*

În schimbul de cuvinte, nu vă folosiți decât
piese de aur și de argint. *Iovab*

A vorbi puțin, cum atâta se recomandă de
înțelepți, nu înseamnă, că trebuie să spui puțin
cuvinte, ci să nu spui multe cuvinte nefolositoare
nici în vorbire, nu ne uităm la cantitate, ci la
calitate; și mi se pare, că trebuie să fugim de
amândouă extremitățile. *Sf. François de S*

Cântărește de trei ori cuvintele tale și de șapte
ori ceea ce scrii. *A Vin*

Natura, care nu ne-a dat decât un singur
gan pentru grain, ne-a dat două pentru aur,
să ne învețe că trebuie mai mult să ascultăm
decât să vorbim. *Nabi Effendi, poet per*

Când cineva nu îndrăznește să spună ceea
gândește, sfârșește prin a nu gândi ceea ce spune.
Zen

Limba ta se aseamănă cu leul: îi dai drum
te sfășie. *Zicătoare afric*

Caracteristica spiritelor mari e de-a spune
în vorbe puține; pe când a spiritelor mici e de
vorbi mult, fără a spune ceva. *La Rochefouca*

Piese de monedă pe care le prețuim mai mult
sunt cele cari înfățișează cea mai mare valoare
sub volumul cel mai mic: tot astfel puterea
vântării stă în a exprima multe lucruri în puține
cuvinte. *Plu*

Ești stăpân încă pe cuvintele pe care nu le
roștiți; dar ești robul celor ce s-au spus.

Proverb

sau să taci, sau să spui lucruri ca
mai mult decât tăcerea. Mai degrabă
întâmplare o piatră, decât un cuvânt
sau fără folos. Și nu spuneți puține
cuvinte, ci spuneți mult în puține

rebește mult nu se poate să nu
cel ce-și ține buzele, este un om chib-
Proverbe X. 19

să fie grabnic să asculte, zăbavnice să
vorbească, zăbavnice la mânie. *Iacov I. 19*

Pentru că toată firea, a fiarelor și a paserilor,
a păsărilor și a vietăților din mare, se domo-
lește și s'a domolit de firea omenească. Dar limba
nimeni dintre oameni nu poate să o domolească!
Ea este rău fără astâmpăr; ea este plină de ve-
nin aducător de moarte. Cu ea omenească pe
Domnul și Tatăl și cu ea blestemăm pe oameni,
cari sunt făcuți după asemănarea lui Dumnezeu.
Iacov III. 7-9

Moartea și viața sunt în puterea limbii; iar cei
ce-și stăpânesc limba, vor mânca roadele ei.
Proverbe XVIII. 21

Cine își păzește gura și limba, își scutește su-
fletul de multe necazuri. *Proverbe XXI. 23*

Tăcerea își are vremea ei și vorbirea își are
vremea ei. *Eclesiastul III. 7*

Tinerețea

Tinerețea este un foarte frumos timp din viață.
Ca copil, nu avem atâta sensibilitate și nici

... cunoaștem atâtea lucruri; nimic nu
La maturitate știm prea multe, nu ne
atâtea; tîna, mai puțin solicitată și n-
zătoare, nu mai dă și nu mai primește
mult. Dar între 20 și 30 de ani, câtă
abundență de bine! Suntem iubiți așa
iubim așa degrab.

Tinerii să se înflăcăreze, bărbații
să se rădă numai mugurilor, roadelor

Tinerii ar trebui să lucreze ca
gîndească ca filosofii.

J. J. Rousseau

Numai prozii spun, că tinerețea e făcută
să petreacă. Vîrsta aceasta frumoasă e făcută
să luăm bune deprinderi, care să ne fie de folos
în tot timpul vieții. La aceasta trebuie să
gîndim înainte de toate, cu atât mai mult cu
fericirea nu e ceva care să nu se potrivească
buna întrebuintă a tinereții; dimpotrivă, tine-
a căror viață este un amestec de ocupațiuni
de plăceri, au la urma-urmelor mai multe bu-
curii decât tinerii cari duc viața numai în petre-
ceri. Viața simplă, ocupațiunile folositoare, ne
să gustăm cele mai mici recreațiuni, în timp
petrecerile nu sunt altceva decît o broderie
un fond de plictiseală.

J. B.

A și s'ascuți în loc să vorbești, să culegi
loc de-a voi să împrăștii, este o fericire înșuș
pe care puțini oameni au luat obiceiul să
însușească. Indată ce ies în lume, tinerii se
cu adevărat personaje și din nenorocire tot
această încredere în ei însăși, plină de îngâm-
și împiedică de-a dobîndi o încredere temeinic
șezată pe sentimentul adevăratei valori și de-a
folosi de tot ce-ar putea să-și însușească, precu-

... se îmbogăți cu statui folositoare, pe care
ar oferi experiența.

M-me De Gérando

... erețea e timpul zbuciumărilor. — Marea!
... a! Strigă tînașul încântat. Marinarul cel în-
rcaț însă, care s'a luptat cu valurile și furtuna
... rii, strigă, când zărește portul: Tînaș! Tînaș!
... al!

W. G.

Uitarea

... ră somn și uitare, omul ar fi cea mai nenor-
ocită ființă din întregul Univers.

Kant

Uitarea! Uitarea e taina vieții.

Lamartine

Cea mai mare înțelepciune este să uiți și să
nici mai departe.

Nietzsche

Ne amintim mai bine totmai de lucrurile care
trebuie uitate.

Gracian

A dori să uiți, este a dori să fii mai bun de-
t ești.

Schopenhauer

Ce bine este că putem uita!

Nietzsche

Învăță-mă mai degrab arta uitării.

Temistocle, când lua lecții de memorie.

Viața. Viața creștină

Veți fi mulțumiți de viață, dacă o veți întrebui-
nța bine.

E. Renan

Nu e nimic care să placă oamenilor să pă-
teze mai mult, dar pe care să-l cruțe mai puțin.
... propria lor viață.

La Bruyere

Viața nu e nici plăcere, nici durere, ci o
greă, de care suntem împovărați și pe care
în buie s'o isprăvim spre cinstea noastră.

De To

Năzuința noastră este de a ne înălța tot mai
sus. Urcăm vârfurile cele mai înalte adeseori cu
primejdia vieții. Ne suim în văzduhul cel înalt
cu aeroplane, cu toate că într-o clipă ele ne pot
aduce moartea. Ne silim să ne suim pe-o treaptă
mai înaltă în societate.

Năzuința de-a ne înălța o dovedim și atunci
când ne chinuim să facem descoperiri. Pentru
oare n-am da dovadă de această râvnă, înălțându-ne
și către asemănarea lui Dumnezeu, către
curățirea inimii, către iubire, către lepădarea
sine? Pentru aceasta se cere numai voință și
putere sfântă, răbdare nemărginită. *Carmen Sylva*

Ce rău ți se va întâmpla dacă vei trăi păzi-
toruncile Domnului? Vei fi în acest caz om cu
bună credință, cinstit, cuviincios, recunoscător,
binefăcător, nefățarnic și prieten adevărat. *Pascal*

Desăvârșirea moravurilor constă în a trăi în lie-
care zi, ca și cum aceea ar fi cea din urmă zi a
vieții tale: fără turburare, fără lășitate, fără as-
cundere. *Marcu Aureliu*

Lucrurile omenești pentru a le iubi trebuie să
le cunoști; pe cele divine trebuie să le iubești, ca
să le cunoști. *B. Pas.*

A începe, o pot toți; a stăruî, foarte puțini
Proverb spaniol

Scopul vieții e moral, nu animal.

Jouffroy

Am trecut prin toate stările și după o exactă
experiență asupra vieții, nu găsesc decât două lu-
care care s'o poată face fericită: cumpătarea în
trăirile sale și buna întrebuințare a averii.

Saint Evremont

Scopul cel mai de seamă, pe care trebuie să
ni-l propunem în viață, este îmbunătățirea sule-
tului nostru; cu alte cuvinte, progresul facultă-
ților noastre intelectuale și morale. Să facem, din
zi în zi, tot mai multă lumină în mintea noastră;
să ne simțim, pe zi ce trece, tot mai liberi și mai
buni. *Voltaire*

Viața e o comedie pentru cei cari judecă și-o
tragedie pentru cei cari simt. *Walpole*

Atât de mult îi place omului să trăiască, că
vreă să trăiască de două ori: de-acolo vine dra-
gostea conjugală. Și vrea să-și supraviețuiască:
de-aici vine dragostea părintească. Din dragos-
tea aceasta de viață naște dorința de nemurire.

P. Janet

Cei cari se plâng de soartă, se plâng de fapt,
adesea, de ei înșiși. *Voltaire*

Trăiesc cu adevărat, cei cari luptă; cei cari au
sufletul și cugetul pătrunse adânc de-un scop ho-
lărit; cei cari, destinați de sus, urcă culmea râ-
poasă; cei cari merg gânditori, îndrăgostiți de-un
scop sublim, având neîncetat înaintea ochilor, zi
noapte, sau o sfântă muncă, sau o mare iubire.

Cei cu inima bună, cei cu zilele din plin trăite.
Aici trăiesc, Doamne! Pe ceilalți îi plâng. Căci
neantul îi amețește cu plictiseala sa nelămurită;
caci cea mai grea povară e de-a exista fără să

trăiești. Inutili, răzleți, ei își târăsc
povara tristă... trăi fără să gândească.

Succesul în viață depinde de vigoarea
și sufletească, de puterea de muncă
apoi de concentrarea activității noastre.

Viața, ca și focul, nu se păstrează decât comu-
nicându-se. Este o lege fundamentală a biologiei:
viața nu e doar nutriție; ea e producție și fecun-
ditate.

A trăi este a cheltui, tot așa de bine, ca și a
dobândi.

Exemplul este calea mult scurtată a convingerii.

A trăi însemnează a ști, a iubi, a admira, a face
bine. Acel om a trăit mai mult, care prin cugetul,
inima și faptele sale a produs mai mult.

Cine a lăsat în urmă amintirea unei vieți no-
bile, a lăsat urmașilor un izvor de bine nesfârșit.

A trăi înseamnă a cheltui dobânzile timpului
său; oamenii înțeleg însă ca să atingă chiar ca-
pitalul, și astfel dobânda descrește tot mai mult.

Dumnezeu a dat omului un termen scurt de
trăit pe pământ și totuși, de acest scurt timp a-
târnă întreaga veșnicie. Ar trebui să ne gândim
neconținut la faptul, că avem mulți dușmani de
înviș, multe rele de împiedicat, multe primejdii
de trecut, multe greutatea de biruit și mult bine
de făcut.

în care trăit mai mult, nu e cel care a nu-
țut mai mulți ani, ci cel care a simțit viața
mai mult.

A face ca cei căzuți să ducă o viață morală e
cât a face să învieze morții din mor-
torele lor.

Viața cea mai plin trăită nu e aceea în care
omul își procură cea mai multă plăcere, cei mai
mulți bani, cea mai mare putere, onoare și repu-
tație; ci aceea, în care un om ajunge mai om,
în care săvârșește cele mai multe lucrări folositoare
și îndeplinește cele mai multe datorii omenești.

Nu se cade să-ți părăsești postul, fără voia
lui care comandă: postul omului e viața.

Viața se scurge într-o clipă: ea nu e nimic
prin sine însăși: valoarea sa depinde de întrebuințarea ei.
Singur binele rămâne și tocmai prin el viața înseamnă ceva.

Gândirea fără poezie și viața fără Infinit (Dumnezeu)
este ca o privește fără Cer: te înăbuși.

Ceea ce face viața oamenilor neliniștită sau liniștită,
nu e nici mulțimea, nici numărul mic de
treburi, ci corectitudinea mai multă sau mai puțină
a lucrurilor cu care se îndeletnicesc.

Viața e serioasă; veselă e arta.

Soarta e o prăpastie, în care cădem, numai
că privim prea mult în ea.

Omul are în el două vieți: una e viața incertă, viața animală, într'un cuvânt, *viața care face să trăiască*; cealaltă, urmare a celei lăunșoare, este viața voluntară, viața activă, *viața care o trăiește*. Ca să fie fericit, trebuie ca această armonie să existe între aceste două vieți. A fi înseamnă a trăi, și-a trăi e a gândi.

Ravaisson

Nimic nu e mai primejdios, ca un sfat burlesc deosebit de pildă rea.

M-me De Sablé

La casa de repezi ca apele râului, sau ca vântul pustiei, zilele noastre trec. Două zile cu toate acestea, nu lasă nepăsător: aceea care a trecut și aceea care va sosi.

Cugetare persană

Viața nu e decât o clipă, dar această clipă ajunge ca să începem a face lucruri veșnice. Nu suntem drepti, când li cerem ceea ce nu ne poate da, pentru că nu are, adică dăinuirea. Dar, în timp ce ne lăsăm a crede că viața va dăinui, lucrăm, iubim și asta e omul.

Bertrando

Nu viața e bunul cel mai prețios, ci viața frumoasă.

Platon

Viața nu e nici zi de sărbătoare, nici zi de doliu: e zi de muncă.

A. Vinet

Calea sfatului e lungă, calea exemplului e scurtă.

Seneca

Fapte, nu vorbe.

Hocce

Cartea vieții se citește lângă lampa amintirilor.

Traian Demetrescu

... și trăiește fără scop și, cum se spune, la înmormântare (în dorul lelei) trăiește trist. Ca să simți viața în viața morală, trebuie să-ți propui un scop și să-l ajungi.

De Gérando

Sinuciderea este un furt făcut neamului omenesc. Înainte de-a părăsi lumea, dă-i înapoi ceea ce ai luat pentru tine. ... Dar vei zice: „Nu știu la ce sunt inutil în lume”. Nu știi tu, că nu poți face un pas pe pământ, fără să găsești o dorință de îndeplinit? De câte ori vei fi ispitit să-ți pui capăt zilelor, zi în tine: „Să mai fac o viață bună înainte de-a muri”. Mergi apoi să ajuti vreun sărac, pe care să-l ajuti, vreun nefericit pe care să-l mângâi, vreun asuprit pe care să-l aperi.

J. J. Rousseau

Gândesc, deci trăiesc.

Descartes

A trăi... e a ști, a nădăjdui, a iubi, a admira, a face bine. Acela a trăit mai mult, care a adormit mai mult, cu mintea sa, cu inima sa, cu faptele sale.

E. Renan

Însfârșit, fraților, fiți puternici în Domnul și în tărâșia virtuții Lui. Îmbrăcați-vă cu toate armele lui Dumnezeu, ca să puteți să țineți piept împotriva uneltirilor Diavolului. Țineți-vă bine, deci, având mijlocul vostru încins cu adevărul și îmbrăcându-vă cu platoșa dreptății. Și încălțați picioarele voastre, gata fiind pentru evanghelia păcii. Peste toate luați pavăza credinței cu care veți putea să stingeți toate săgețile cele arzătoare ale vicelanului. Luați coiful mântuirii și sabia Duhului, care este cuvântul lui Dumnezeu. Faceți în toată vremea, întru Duhul, tot felul de rugăminți și de cereri și întru aceasta priveghiați cu stăruință, rugându-vă pentru toți creștinii.

Efeson VI. 10-11; 14-15

Ia-ți partea ta de suferință, ca un bui
al lui Hristos.

II Timo

Ci tu, o omule al lui Dumnezeu, fugi de
tea (avuții) și urmează dreptatea, cucernicia,
dînța, dragostea, răbdarea, blândețea. Lupta
lupta dreaptă a credinței, cucerește viața veșnică
la care ai fost chemat și pentru care ai dat bu
mărturisire înaintea multor martori. *I Timotei VI. 11*

Cine este cel care biruiește lumea — fără nume
cel ce crede că Iisus este Fiul lui Dumnezeu

I Ioan V.

Fiți, dar, desăvârșiți, precum Tatăl vostru ce
Ceresc este desăvârșit.

Ev. Matei V. 4

Viața Viitoare

Nu mă pot lipsi de fericirea de-a crede într-
viață viitoare. Cred că sunt morți chiar pen-
tru această viață, acei cari nu cred în cea viitoare

Goethe

Nu voi crede niciodată că perspectiva nimeni
cării după moarte, pusă neîncetat înaintea noas-
tră de tabăra socialistă și anarhistă, poate mul-
țumi într'adevăr inima, cugetul și mintea omului.
A te osteni atâta pentru tine și pentru alții,
lua cunostință, prin evoluție, de tine și de per-
sonalitatea ta, ca să nu vezi decât nimicul din
care ieși și spre care mergi; cu alte cuvinte
ieși din inconștient ca să afli că și conștientul
nu e decât o amăgire, aceasta înseamnă cu ade-
vărat că nu face să trăiești. Și cu cât omenir-
va ajunge pe-o treaptă de dezvoltare mai în-
și mai măreață, cu-atât privirea ei în neant
parea mai crudă, mai neghioabă și mai îngro-
șată.

Dacă ești om cu judecată, nu-ți poți găsi
viața în a pregăti o hrană viermilor prin
compunerea din mormânt. Si mărturisesc, că
sînt prea evoluționist, cred prea mult în
presul nemărginit al omenirii, ca să-mi in-
uiu că, după moarte, orice progres încetează.
Viața nu poate fi punctul final și fatal al vie-
Viața pământească ni se arată din ce în ce
mult ca o pregătire, care n'are înțeles decât
măsura în care se va continua din ce în ce
deplină, mai frumoasă, pentru individ și
ru societate, într'o economie de lucruri tot
înaltă.

Franck Thomas

cugetă că ești creștin și că dincolo de groapă
îți va pune mîna'n piept
el de Sus și vei da seama de-ai fost strâmb,
sau de-ai fost drept.

Al. Vlăhufă

întîm și experimentăm, că noi suntem creați
tru veșnicie.

Spinoza

Creau ca viața viitoare să fie o enigmă; dar
că nu există o viață viitoare, lumea e o jucă-
grozavă.

E. Renan

Fără nădejdea unei vieți mai înalte și fără o
pundere clară în fața unei chemări veșnice,
știința omului moare și se nimicește. *Foerster*

credința'n zilele de-apoi e singura tărie în noi
că multe's tari, cum credem noi, și mâine nu's.

Gh. Coșbuc

Iisus rostește către ea (Marta): Fratele tău va
ia. Marta îi răspunde: Știu că va învia, în
cea de apoi, la înviere. Atunci i-a zis Iisus:

Eu sunt învierea și viața; cel ce crede în Mine
va fi viu, chiar dacă va muri. *Ev. Ioan XI. 25.*

Nu vă mirați de aceasta: că vine ceasul când
toți cei din morminte vor auzi glasul lui. Și
ieși cei ce au făcut cele bune spre învierea vieții,
iar cei ce au făcut cele rele spre învierea osân-
dei. *Ev. Ioan V. 28-29.*

Căci la înviere, cei ce înviază nici nu se în-
soară, nici nu se mărită, ci sunt ca îngerii în
Dumnezeu în Cer. *Ev. Matei XXII. 30.*

Pentru că m'am pogorât din Cer, nu ca să fa-
c voia mea, ci voia Celui ce m'a trimis pe mine.
Iar voia Celui ce m'a trimis pe mine aceasta
este, ca din toți pe care mi i-a dat să nu pierd
pe nici unul, ci să-i înviez pe ei în ziua cea
apoi. Că aceasta este voia Tatălui meu, ca or-
cine care vede pe Fiul și crede în El, să aibă
viață veșnică și eu să-l înviez în ziua cea
apoi. *Ev. Ioan VI. 38-40.*

Și vor merge aceștia (cei păcătoși) la pedeapsă
veșnică, iară dreptii la viață veșnică. *Ev. Matei XXV. 46.*

Căci nu avem aici cetate stătătoare, ci pe
ceea ce va să fie căutăm. *Ebrei XIII. 14.*

Dar va zice cineva: Cum înviază morții?
cu ce trup au să vie? Nebun ce ești! Tu
sămenii nu dă viață, dacă nu va fi murit.

...Nu toate trupurile sunt la fel, ci un fel este
trupul omenesc, un fel este trupul dobitoacelor,
un fel este trupul sburătoarelor, altfel este tru-
pul peștilor. Sunt apoi trupuri cerești și trupuri
pământești; dar alta este mărirea celor cerești
alta a celor pământești. Alta este strălucirea so-
arelui

alta strălucirea lunii și alta strălucirea ste-
lar stea de stea se deosibește în strălucire.
Așa este și cu învierea morților: Se samănă
seamă întru stricăciune, înviază întru nestrică-
ciune; se samănă întru necinste, înviază întru
glorie; se samănă întru slăbiciune, înviază în-
putere; se samănă trup firesc, înviază trup
duhovnicesc. Că de este un trup firesc, este și
trup duhovnicesc. *I Corinteni XV. 35-36, 39-44.*

Virtutea

Învățați copiii voștri despre virtute; ea singură
poate face pe om fericit, iar nu averea. *Beethoven*

Virtutea prețuiește mai mult decât gloria.

Vauvenargues

Nu poate fi glorie acolo unde nu este și virtute.

Lamarline

Cunoașteți și nu uitați, că fericiți nu puteți fi
cât prin cumpătate; puternici nu puteți fi de-
cât prin număr și curaj; iar iluștri, în chip du-
șin, numai prin virtute. *Mirabeau*

Întâia virtute a omului este de-a fi folositor.

Sully Prudhomme

Numai virtutea ne dă o mulțumire durabilă.

Seneca

Începutul virtuții este stăpânirea de sine, în-
cheputul perfecțiunii este lepădarea de sine.

Adina Gr. Olănescu

Reputația ce se moștenește dela părinți e în-

șelătoare și în curând se consumă, dacă nu o
soțeste virtutea proprie.

Machiavelli

Virtutea trebuie respectată chiar în hainele
zeriei.

Schiller

Un om cu adevărat virtuos nu se cunoaște
străduințele sale, ci din faptele sale de toate
lele.

Pascal

Acel care nu practică virtutea decât cu nă
dea de-a-și câștiga un nume mare, este foarte
proape de viciu.

Napoleon

Căci pergamentul democratic al diplomei,
și cel nobiliar de altădată, nu prețuiesc ni
față de pergamentul aristocratic al virtuții –
însoțire mai presus de știință și de talent, de
tere și de avere.

S. Mahan

Total se capătă prin deprindere, chiar
tutea.

Diogenes

Virtutea este o putere sufletească, care se im
trivește răului și care săvârșește binele.

Lacordaire

Pentru a fi virtuos, este de ajuns să vrei să

J. J. Rousseau

O țară, ca și un individ, nu-i cu adevărat m
decât numai prin măreția virtuților pe care
practică.

Noblețea se moștenește, virtutea însă se do
dește.

Jules Renard

...Și virtutea prețuiește mai mult decât p
prețui sângele.

Cervantes

Virtutea este buna întrebuințare a liberului ar
tru.

Fericitul Augustin

Nu depinde de voi ca să fiți bogați, să dobân
și ranguri sau onoruri; dar nimic nu vă poate
mpiedica să fiți buni, generoși și cuminți. Puneți
irtutea mai presus de orice: nu veți regreta ni
odată.

Vauvenargues

În virtute stă adevărata fericire.

Seneca

Niciun viciu nu e așa de îndrăzneț, ca să nu-și
mpodobească fruntea cu un semn al virtuții.

Shakespeare

Virtutea este o cucerire a voinței asupra natu
ei.

Kant

Cred de asemenea, că virtutea poate să fie răs
pândită mai mult prin educația tinereții decât
prin îndemnuri către oamenii deja formați. Obi
eiturile rele, viciile spiritului sunt ca bolile tru
ului: e mai ușor să le evităm, decât să le vin
decăm.

Franklin

Virtutea nu constă în a te feri de viciu, ci în
nu-l dori.

Bernard Shaw

Jertfa, oricare ar fi ea, este mult mai frumoasă
ecât toate avânturile sufletului și-ale gândirei.
nchipuirea aprinsă poate produce minunile ge
ului; dar nu ești cu adevărat virtuos decât de
olându-te sau ideii tale, sau sentimentelor tale.

M-me De Staël

Cartagina, care a luptat cu bogățiile ei împo
niva sărăciei romane, era, prin însăși acest fapt,
situație inferioară. Aurul și argintul se ispră

vesc; pe când virtutea, statornicia, tăria și sî-
cia nu se isprăvesc niciodată. *Montesq*

Virtutea prin calcul este virtutea vișului. *Jou*

Virtutea este o stare de războiu. Ca să trăi
virtuos, ai totdeauna de dus o luptă împotr
ta însuși. *J. J. Rouss*

Virtutea n'are trebuință de ajutorul anilor.
se naște într'o zi, ca și într'un veac și, fie
strălucește în inima unui om tânăr, fie că se
sub sbârciturile unui bătrân, ea este, pentru
poarele cari o au, expresiunea desăvârșită a r
rîrei. *Lacord*

Virtuțile se pierd adesea în interes, întoci
precum se pierd fluviile în mare. *La Rochefouca*

Curajul este o virtute, care scapă fățarniciei.
nu se poate preface. *Napoleo*

Unica podoabă a bătrâneții e virtutea. *An*

Curaj, totdeauna curaj! Nu poate fi virt
decât cu această condiție. *Silvio Pel*

Cea mai mare fericire constă în voința sti
nică de a fi virtuos și în liniștea sufletească c
însoțește virtutea. *Desca*

Gândirea urmată de voință și voința urm
de fapt, iată virtutea. *Lacord*

Slăvirea talentului mai presus de virtute
una din nenorocirile veacului. *Cuon*

Niciodată virtutea nu trăiește multă vreme la
un loc cu necurătenia. *Contele Rumford*

Oamenii cei mai primejdioși sunt acei, cari spun
că le place virtutea, o predică, dar n'o practică.
Diogene

Nici victoriile generalilor și-ale războinicilor,
nici succesele diplomaților, nici chiar planurile și
concepțiunile mărețe ale celor mai distinși băr-
bați de stat, nu sunt în stare să asigure popoa-
relor prosperitatea și mărirea. Aceste daruri nu
se pot câștiga decât numai prin puterea covâr-
șitoare a virtuților morale. *Fr. Funck-Brentano*

Ce e virtutea? Este — din orice parte ai pri-
vi-o — o jertfă de sine însăși. *Diderot*

Nașterea nu înseamnă nimic, când lipsește vir-
tutea.... Virtutea este cel dintău titlu de no-
blețe. *Molière*

Virtutea este sănătatea sufletului; ea face să
găsim gust în cele mai mici foi ale vieții. *Joubert*

Virtutea nu e ceva privilegiat, sau excepțional,
cum e bogăția, puterea, sau gloria; ea e domnia
ordinei în fiecare suflet care o voiește, e rodul
pontan al unei dragoste, care este fondul obșteșc
al firei noastre. Coliba săracului îi este un adă-
post tot așa de primitiv ca și palatul regilor.

Lacordaire

A fi nemulțumit de sine însăși e cu adevărat
un semn de virtute. *Plaut*

Ca și cum mierea care e făcută din florile de
mădu — iarbă mică și amară — este cea mai bună

miere, tot astfel virtutea care se formează în
mărciunea umilinței lor și-a nevoilor este cea
aleasă din toate *Sf. François de Sales*

Să iubești pre Domnul Dumnezeuul tău cu tot
inima ta, cu tot sufletul tău și cu tot cugetul tău.
Aceasta este marea și ceadintâia poruncă. A doua,
la fel cu aceasta : să iubești pe aproapele
tău ca pe tine însuși. *Ev. Mateu XXII*

Să nu se turbure inima voastră : aveți credință
în Dumnezeu și aveți credință în mine. *Ev. Ioan XI*

Învățați-vă să faceți binele, căutați dreptatea,
ocrotiți pe cel asuprit, faceți dreptate orfanului,
apărați pe văduvă! *Isaia I*

Iată eu vă trimit pe voi ca oi în mijlocul
pilor; fiți dar înțelepți ca șerpui și fără rău
ca porumbeii *Ev. Mateu X*

Luați seama de voi înșivă, să nu se îngreșure
inimile voastre de îmbuibare și de băutură și
grijile lumești. *Ev. Luca XXII*

Căci v'am dat vouă pildă, ca să faceți și
precum v'am făcut eu. *Ev. Ioan XII*

Fiți dar desăvârșiți precum și Tatăl vostru
Ceresc este desăvârșit. *Ev. Mateu V*

Vitejia. Eroismul

Tot mai bună e o spadă ruptă, decât o
dezarmată. *Shakespeare*

Cine este erou? Acel care știe să facă din
man prieten. *J. J. Rousseau*

îi omului toate nemulțumirile pământului, dar ia-
și de-a se căsătorii și l'ai osândit la
arte veșnică. *Ad. Willbrandt*

Procul ajută pe viteji. *Terențiu*

Pe oase de luptători se sprijină
statuia. *Horace*

Numai în primejdiile mari se vede cine este
bărbat întreg. *J. Roussau*

devăratul eroism este a înfrunta toate relele
ale vieții. *Napoleon*

Voioșia

La mai serbă, la mai vesel este ziua în care
n'am rău de loc. *Chamfort*

Aută să fii vesel. Fii așa și nu te gândești în
ce clipă la ce, mai apoi, are să fie. Vie orice,
nu ieși din tine, rămâi cum ești, muncitor și
plăcut, știutor de datorie și vesel, gustând frumo-
să și veselia.

Ori ești credincios, ori ești filosof. Dacă ești
credincios, zi: Părinte, facă-se voia ta; dacă ești
filosof, zi: Natură, preamăresc legile tale, chiar
dacă ele mă vor zdrobi. Și du-te așa înainte, tot
înainte. *Carmen Sylva*

O mai omenește este să-ți râzi de lucrurile
ale vieții, decât să le bocești. Chiar pentru omenește
e să ai de seamă cel ce râde de dansa, decât cel
ce plânge. Cel care râde, mai lasă ceva na-
de în bine; însă e nebunește să plângi cele
ale vieții, nu mai nădăduiești c'ai să le îndrepti vre-
odată. *Seneca*

Trebuie mai întâiu să râzi, dacă vorești să fii fericit. Și dacă vezi că veselie întârzie, forțe

Goethe

Plâng pe oamenii cari fac mult caz de asta-tormia lucrurilor și se pierd în contemplarea nimicniciei pământești; tocmai de aceea suntem ne lămuri, că să facem neperitoare lucrurile tre-cute. Așa se poate numai când știi să le pre-luiești pe amândouă.

Goethe

Tea! Lenea sufletului! Poți fi așa de trist și puțin serios în acelaș timp. Louis Meyer

Trebuie să râzi de-a fi fericit, de tea-de-a nu muri. La Bruyère

La Bruyère

Cât trăiești, fii voios.

Goethe

Gluma este ca și sarea, trebuie să te folosești de ea cât se poate mai cumpătat.

Pitagora

Voioșia este cea mai bună doctorie.

Dr. Bo

Așteptarea unei plăceri este ea însăși o plăcere.

Lessing

Trebuie să deschidem voioșiei, ușa sau poarta oriunde am vedea-o.

Schopenhauer

Nu ți-ai îndeplinit toate îndatoririle, dacă ai neglijat pe aceea de-a fi vesel.

Ch. Buxtor

Glumele, chiar cele mai îngăduite, nu trebuiesc făcute decât cu oamenii politicoși, sau cu cei cari au destul spirit spre-a le înțelege.

La Bruyère

Veșitul medic Sydenham susținea, că sosirea

ni comic într'un sat ar fi de două ori mai deștit ca sosirea a douăzeci de măgari împovărați de medicamente.

Weber

Un vesel a și câștigat pe jumătate cauza, în-a de-a începe a vorbi; iar veselie femeiei în-așează pe bărbat mai mult ca frumusețea. Weber

Imorul e un semn al biruinței sufletului asupra împrejurărilor și oamenilor; e manifestarea puterii concentrate în sine și liniștite. S. M. dinfi

Veselia omului e ca mirosul florilor, care se ține din sufletele veștede.

Curia e o armă în lupta vieții.

Schiller

Curia impinse până la exces, se schimbă în curie. Excesul nu se împacă cu înțelepții. Dacă ai portocala prea tare, în cele din urmă iese reala.

Gracian

Un suris și mai ales prin rîs se prelungește.

Stern

Une vrea să facă ceva, trebuie să fie voios.

F. Fontana

Enervarea nu doboară niciodată pe cel vesel, face mai înțelept și înțelepciunea înveselește observarea micimei lucrurilor omenești. Weber

Un dreptate copiii când ei sunt veseli totul. Vor fi triști și vor plânge destulă vreme vor fi mari.

V. Hugo

Viața omului e alcătuită din seriozitate și joc. Mai acela poate fi socotit înțelept și fericit,

Un chip vesel, o frunte senină, niște ochi
o gură surâzătoare și-o fire binevoitoare
viorează ca și-o zi cu soare.

O inimă veselă este un bun leac, dar un
mâhnit usucă oasele. *Proverbe X*

Voiu lăuda pe Domnul din toată inima
voi istorisi toate minunile lui. Voiu face din
bucuria și veselia mea, voiu cânta numele
Dumnezeule, Prea Înalte. *Psalmi*

Șa că am văzut, că nu este nimic mai
pentru om decât să se veselească de lucrurile
lui: aceasta este partea lui. Căci cine-l va
să se bucure de ce va fi după el? *Eclesiastu*

Să se bucure cerurile și să se veselească
mântul; să mugească marea cu tot ce e în ea.
Să tresalte câmpia cu tot ce e pe ea, și
păcii pădurii să strige de bucurie. *Psalmi XCV*

Atunci toți cei ce se încred în Tine, s
bucura, se vor veseli totdeauna, căci Tu
ocroti. Tu vei fi bucuria celor ce iubesc n
Tău. *Psalmi*

Dacă păziți poruncile mele, veți rămâne
în iubirea mea, după cum și eu păzit-am por
Tatălui meu și rămân întru iubirea Lui. A
vi le-am spus ca bucuria mea să fie întru
ca bucuria voastră să fie deplină. *Ev. Ioan XI*

Dar cei neprihăniți se bucură, saltă de bu
înaintea lui Dumnezeu și nu mai pot de bu
Psalmi LX

TABLOU ALFABETIC de Numele Autorilor citați

A.

- About** (Edmond). — Scriitor francez, 1828—1885.
Adams. — Istoric american contemporan.
Aguesseau (d'). — Ilustru magistrat și cancelar
francez, 1668—1751.
Aguilera (V. R.). — Poet și ziarist spaniol, 1820 —
1881.
Alexandrescu Gr. — Poet și fabulist român,
1812—1885.
Alexandri (V.). — Mare poet și prozator român,
1821—1890.
Ambroziu (Sfânt). — Mare Părinte și scriitor bi-
sericesc latin, 340—397.
Amicis (Edmondo de). — Scriitor italian, 1846—
1908.
Amiel. — Scriitor și moralist elvețian, 1821—1881.
Amyot. — Scriitor francez, 1513—1593.
Ancelot (J.). — Autor dramatic francez, 1794—
1854.
Andersen. — Poet și romancier danez, 1805—
1875.
Aristotel. — Filosof grec, 384—322 a. Ch.
Arnault. — Poet și fabulist francez, 1766—1834.
Asachi (Gh.). — Mare cărturar român, 1788-1869.
Aslan (G.). — Profesor universitar și Pedagog con-
temporan.

Asquit (H). — Om de Stat englez, născut 1851.
Auerbach. — Romancier german, 1812—1882.
Augier. (Emil). — Autor dramatic francez, 1820—1889.
Augustin (Fericitul). — Cel mai mare părinte al sericesc latin, 354—430.

B.

Babui (Ch). — Pastor francez contemporan.
Bachilide. — Poet elin.
Bacon. — Cancelar și celebru filosof englez, 1561—1626.
Baer (E. von). — Naturalist rus, 1791—1876.
Bailly (J. S). — Literat și astronom francez, 1736—1793.
Bălcescu (N). — Mare prozator român, 1819—1852.
Ballanche. — Scriitor francez, 1776—1847.
Balzac (Honoré de). — Romancier francez, 1799—1850.
Barbey D'Aureville. — Scriitor francez, 1808—1889.
Barițiu (G). — Mare cărturar ardelean, 1812—1893.
Barrau. — Pedagog și moralist francez, 1794—1865.
Barthélemy Saint Hilaire. — Filosof și om politic francez, 1805—1895.
Bautain (L. E). — Filosof și teolog francez, 1796—1867.
Beauchêne (Ch. de). — Medic și moralist francez, 1748—1824.
Beethoven. — Celebru compozitor german, 1770—1827.
Benedetto da Luca. — Scriitor italian contemporan.
Bergson (H). — Filosof francez, născut 1859.

Berard (Claude). — Ilustru fiziolog francez, 181—1878.
Bernardin de Saint-Pierre. — Scriitor și naturalist francez, 1737—1814.
Bernardin de Sienne (Saint). — Călugăr franciscan, 1380—1444.
Ber... (E). — Mare predicator protestant francez.
Ber... — Filosof francez, 1816—1880.
Beti (F). — Pastor german contemporan.
Bias. — Unul din cei 7 înțelepți ai Greciei, sec. VI a. C.
Bismarck. — Mare Cancelar german, 1815—1898.
Björnsteren Björnson. — Poet, romancier și autor dramatic norvegian, 1832—1910.
Blackie. — Scriitor englez, 1809—1895.
Blaga Lucian. — Poet român contemporan.
Blanc Saint-Bonnet. — Filosof francez, 1815—1890.
Blendenstet (Fr). — Poet și scriitor german, 1819—1892.
Bloerhaave. — Medic olandez, 1666—1738.
Boerne (L). — Publicist german, 1786—1811.
Boileau. — Celebru poet francez, 1636—1711.
Bohme (Iacob). — Celebru teosof german, 1575—1624.
Bonald (de). — Filosof francez, 1754—1840.
Bonghi (R). — Profesor și om politic italian, sec. 19.
Bossuet. — Episcop, orator, istoric și filosof francez, 1627—1704.
Bouchardat. — Medic savant francez, 1837—1915.
Bouillier (F). — Filosof francez, 1813—1899.
Bourdais. — Ilustru predicator francez, 1632—1704.
Bourde (Paul). — Scriitor francez contemporan.
Bourgeois (Léon). — Om politic francez, născut 1851.
Bourget (Paul). — Mare scriitor francez, născut 1852.

Boyle (R). — Savant fizician și chimist englez, 1626—1691.
Brătescu-Voinești (I). — Mare prozator român contemporan.
Brățianu (I. C). — Mare Om de Stat român, 1822—1891.
Buckle (H. T). — Istoric englez, 1821—1862.
Buda. — Intemeietorul religiei iudaice în România, 550—478 (3) a. Ch.
Buffon. — Celebru naturalist și orator francez, 1707—1788.
Buisson (Ferdinand). — Pedagog francez, Om politic francez, născut 1841.
Bürger (G. A). — Poet german, 1747—1794.
Burke (E). — Scriitor și orator englez, 1728—1797.
Burton. — Istoric și jurisconsult scoțian, 1809—1881.
Buxtor (Ch). — Om de stat englez, născut 1823.
Buzer (Martin). — Reformator german, 1491—1561.
Byron. — Celebru poet englez, 1788—1824.

C.

Calvin (Jean). — Intemeietorul reformei (protestantismului) în Franța, 1509—1564.
Campe. — Lexicograf și moralist german, 1746—1818.
Cantemir (D). — Domnul Moldovei și Istoric de frunte, 1673—1723. Ca Domn 1710—1711.
Cantu. — Celebru istoric și om politic italian, 1804—1895.
Carlyle. — Istoric și filosof englez, 1795—1880.
Carmen Sylva. Regina Elisabeta a României și scriitoare de frunte, 1843—1916.
Carnegie (A). — Mare bogătaş (regele fierului) și mare filantrop american contemporan.
Carneri (B). — Poet italian, născut 1821.
Carnot (Lazare-Sadi). — Mare fizician francez, 1796—1832.

Caro. — Filosof francez, 1826—1887.
Carol (I). — Regele României, 1866—1914.
Carp (P. P). — Om politic român contemporan.
Carrau. — Filosof francez, 1842—1889.
Castelar (E). — Om politic și literat spaniol 1832—1899.
Catherine de Sienne. — Călugăriță italiană, celebră prin revelațiile sale, 1347—1380.
Celebriu orator roman, 232—147 a. Ch.
Cicero. — Jurisconsult roman 67—130 d. Ch.
Cerna (P). — Poet român contemporan.
Cervantes (M. de). — Celebru scriitor spaniol, 1547—1616.
Cesar (Iuliu). — Celebru general roman 100—44 a. Ch.
Chamfort. — Literat francez, 1741—1794.
Chamisso. — Literat și naturalist german, 1781—1838.
Chincholle (Ch). — Ziarist foarte spiritual francez, 1843—1902.
Channing. — Filosof și pedagog american, 1780—1842.
Charnage (de). — Scriitor francez, în sec. 18-lea.
Charron. — Scriitor și moralist francez, 1541—1603.
Chateaubriand. — Ilustru scriitor francez, 1768—1884.
Chesterfield (Lord). — Om politic englez, 1694—1773.
Chilon. — Unul din cei șapte înțelepți ai Greciei, în sec. VI-lea a. Ch.
Cicero. — Cel mai mare orator latin, 107—44 a. Ch.
Claraz (Jules). — Scriitor francez contemporan.
Cogălniceanu (Mihail). — Cel mai mare bărbat de Stat român, 1817—1891.
Colbert (J. B). — Mare bărbat de stat francez, 1619—1683.

Comte (Auguste). — Matematic și filosof, 1798—1857.
Condorcet. — Filosof, matematic și om politic francez, 1743—1794.
Confucius. — Filosof și întemeietorul religiunii confucianiste în China, 551—479 a. Ch.
Constant (Benjamin). — Publicist și orator francez, 1767—1830.
Conta (V). — Scriitor și filosof român, 1846—1884.
Coppée (François). — Poet și autor dramatic francez, 1842—1908.
Corneille (Pierre). — Ilustru poet tragic francez 1606—1684.
Costin (N). — Cronicar român, 1660—1712.
Coșbuc (Gh). — Mare poet român, 1866—1918.
Cousin (Victor). — Filosof francez, 1792—1867.
Creangă (I). — Mare prozator român, 1837—1889.

D.

Damiron. — Filosof francez, 1794—1862.
Dante (A). — Celebru poet italian, 1265—1321.
Danton. — Om de Stat francez în timpul Marelui Revoluții, 1759—1794.
Darwin. — Naturalist englez, 1809—1882.
Daudet (Alphonse). — Romancier și autor dramatic francez, 1840—1897.
Deak (Francisc). — Mare om de Stat Ungur 1803—1876.
Delavrancea. — Mare Nuvelist și autor dramatic român, 1838—1918.
Delille (Abbé J). — Poet francez, 1738—1813.
Demetrescu (Traian). — Poet român, 1866—1896.
Demetrius. — Filosof grec, în sec. II-lea.
Demofil. — Filosof și scriitor grec, sec. II d. Ch.
Descartes. — Cel mai mare filosof francez, 1596—1650.

Desmoulins. (C). — Avocat și ziarist francez, 1760—1794.
Diderot. — Filosof și scriitor francez, 1713—1784.
Didon (Père). — Predicator și scriitor catolic francez, 1840—1900.
Diogene (Cinicul). — Filosof grec, 413—323 a. Ch.
Dodsley. — Poet englez, 1703—1764.
Domat. — Jurisconsult francez, 1625—1695.
Donnay (M). — Autor dramatic francez, născut 1859.
Donoso. — Publicist, orator și om politic spaniol 1809—1853.
Dostoiewski. — Romancier rus, 1821—1881.
Doudan. — Literat francez, 1800—1872.
Drew (Samuel). — Scriitor englez, 1763—1833.
Droz. — Moralist și istoric francez, 1773—1850.
Duclos. — Scriitor și moralist francez, 1704—1772.
Dufresne (H). — Magistrat și scriitor francez, 1788—1862.
Dumas (Alex. Fils). — Autor dramatic, 1824—1895.
Dumbravă (Bucura). — Literată română contemporană.
Dumitrescu-Iași (C). — Rector al Universității din București.
Dumoulin (Charles). — Jurisconsult francez, 1500—1566.
Dupanloup. — Episcop în Orleans, 1802—1878.
Duprat. — Publicist și om politic francez, 1815—1885.
Durkheim (E). — Sociolog francez, 1858—1917.
Ebner-Eschenbach (Maria von). — Literată austriacă, sec. 19.

E.

Ebner-Eschenbach (Maria von). — Literată austriacă în sec. 19.

Eliade Rădulescu (I). — Prozator și poet român, 1802—1872.
Eliot (Sir John). — Misionar protestant american (Apostolul Indienilor) 1604—1690.
Emerson. — Filosof și poet american, 1803—1882
Eminescu (Mihail). — Cel mai mare poet român, 1850—1889.
Ennius. — Poet latin, 240—169 a. Ch.
Epictet. — Filosof stoic, în sec. I d. Ch.
Epicur. — Filosof grec, 341—270 d. Ch.
Erasmus (de Rotterdam). — Savant, literat și filosof olandez 1467—1536.
Eschile. — Părintele tragediei grecești, 525—456 a. Ch.
Eucken (Rudolf). — Filosof german, născut 1846.
Euripide. — Poet tragic grec, 480—406 a. Ch.

F.

Faguet (Emil). — Profesor și critic literar, 1847—1916.
Fechner (Gustav). — Filosof german, 1801—1887.
Fénelon. — Scriitor și episcop francez, 1651—1715.
Féré (Ch). — Romancier francez, 1815—1875.
Ferry (Jules). — Om de Stat francez, 1832—1893.
Feuchtersleben (F. von). — Medic austriac, sec. 19
Feuerbach (L). — Filosof german, 1804—1872.
Feuillet (Octave). — Romancier francez, 1821—1890.
Fichte. — Filosof german, 1762—1814.
Filemon. — Poet grec, 360—262 a. Ch.
Finot (Jean). — Literat francez contemporan.
Flammarion (Camille). — Astronom francez, 1842—1925.
Fléchier. — Scriitor și orator francez, episcop de Nîmes, 1632—1710.

Florian. — Fabulist francez, 1755—1794.
Focylide. — Poet gnostic grec, contemporan cu Theognis.
Foerster. — Mare pedagog german contemporan.
Fonssagrives. — Medic francez, 1823—1884.
Fontana (F). — Fizician și anatomist italian, 1730—1805.
Fontenele. — Scriitor francez, 1657—1757.
Fouillée (Alfred). — Filosof francez, 1838—1912.
France (Anatole). — Mare scriitor francez, 1844—1924.
Franck (Adolphe). — Filosof francez, 1809—1893.
Franklin (Benjamin). — Fizician și om de Stat american, 1706—1790.
Freycinet (De). — Inginer și om de Stat francez, 1828—1923.
Freytag (Gustav). — Romancier și autor dramatic german, 1816—1895.
Friederich cel Mare. — Împăratul Germaniei.
Friederich III. — Împăratul Germaniei, 1888 (trei luni).
Funck-Brentano. — Filosof și sociolog francez, 1830—1906.
Fustel de Coulanges. — Istoric francez, 1830—1889.

G.

Gambetta (Léon). — Mare Om de Stat francez, 1838—1882.
Gasparin (de). — Om politic și scriitor francez, 1810—1871.
Geffroy (Gustave). — Literat și critic francez contemporan.
Geibel (Emanuel) — Poet liric și autor dramatic german, 1855—1884.
Geoffrin (M-me). — Femeie celebră, 1699—1777.
George V. — Actualul rege al Angliei.

Gérando (de). — Publicist și filosof francez, 1772—1842.
Gerock (Karl). — Poet religios german contemporan.
Gibbon. — Istoric englez, 1737—1796.
Girard (Père). — Pedagog elvețian, 1765—1850.
Giusti (Giuseppe). — Poet italian, 1809—1850.
Gladstone. — Om de Stat englez, 1809—1898.
Goethe. — Cel mai mare poet german 1747—1842.
Gogol. — Autor dramatic și romancier rus, 1809—1852.
Golescu (Iordache). — Mare cărturar român 1768—1840.
Gorki (Maxim). — Scriitor rus, născut 1869.
Gracian (B). — Iezuit, scriitor spaniol, 1584—1658.
Gréard (O). — Scriitor și Pedagog francez, 1828—1904.
Grenade (Louis de). — Scriitor și orator religios spaniol, 1505—1588.
Grenier (E). — Magistrat și Jurisconsult francez, 1753—1841.
Grigore de Nazians (Sfânt). — Părinte bisericesc, 328—389.
Grillparzer. — Poet dramatic austriac, 1791—1872.
Grimm (F). — Literat și critic german, 1723—1807.
Grotius (H). — Jurisconsult și diplomat olandez, 1583—1645.
Grün (A). — Poet liric și om politic austriac, 1806—1876.
Guérin (Eugénie de). — Scriitor francez 1805—1848.
Guerrazzi (Fr). — Om politic și literat italian, 1804—1873.
Guibert (Hip. de). — Scriitor militar francez, 1743—1780.
Guinicelli (Guido). — Poet italian, mort 1276.
Guizot (François). — Istoric și om de Stat francez, 1787—1874.

Guyau. — Filosof francez, 1854—1888.

H.

Hajdeu (B. P). — Savant, istoric și filolog român, 1811—1870.
Hali (Dr). — Medic englez, 1790—1857.
Halm (Fr). — Autor dramatic german, 1806—1871.
Haman. — Filosof, supranumit „Magul Nordului”, 1730—1788.
Hase (Carol). — Teolog și Elinist german, 1780—1864.
Haug. — Poet german, 1761—1829.
Hebbel (Fr). — Poet dramatic german, 1813—1863.
Hébrard (Adrien). — Ziarist francez, 1833—1914.
Heine (H). — Poet german, 1799—1856.
Helvétius. — Filosof francez, 1715—1771.
Henric IV. — Regele Franței, 1589—1610.
Herder. — Scriitor și filosof german, 1744—1803.
Herschell (Fr). — Celebru astronom german, 1738—1822.
Hesiod. — Poet didactic grec, sec. IV a. Ch.
Hermann (P). — Botanist german, 1646—1695.
Heyse (Paul). — Poet și romancier german, 1830—1914.
Hippocrate. — Cel mai mare medic al antichității, sec. IV a. Ch.
Hirtl (Iosif). — Celebru medic austriac.
Hoche. — Mare general francez, 1768—1797.
Horățiu. — Celebru poet latin, sec. I a. Ch.
Hrisostom (Sf. Ioan). — Cel mai mare orator bisericesc din Orient 347—407.
Hugo (Victor). — Cel mai mare poet francez, 1802—1885.
Hugon. — Iezuit erudit belgian, 1588—1629.
Humboldt (W. von). — Savant Critic, Filolog și Om de Stat german, 1767—1835.

Hume (D). — Filosof și istoric englez, 1711-1776.
Hune (A). — Publicist german, 1777-1835.
Huxley. — Naturalist englez, 1825-1895.

I.

Ibsen (H). — Mare scriitor norvegian, 1828-1906.
Ieronim. — Mare părinte bisericesc latin, 331-420.
Imitatio Cristi. — Celebra carte asupra religiei creștine, atribuită scriitorului A. Kempis, 1380-1471.
Ionescu (Take). — Om de Stat român, 1852-1922.
Iorga (Nicolae). — Cel mai erudit istoric și cărturar român.
Isocrate. — Orator atenian, 436-338 a. Ch.

J.

Jacobi. — Filosof german, 1743-1819.
Janet (Paul). — Filosof francez, 1823-1899.
Jaurès (Jean). — Om politic și mare orator francez, 1859-1914.
Jefferson (Th). — Al III-lea Președinte al Statelor Unite, 1743-1826. Ca Președinte 1801-1809.
Johnson. — Autor dramatic englez, 1573-1637.
Joubert. — Scriitor și moralist francez, 1754-1824.
Jouffroy. — Filosof francez, 1796-1842.
Juvénal. — Celebru poet satiric latin, 55 d. Ch.

K.

Kant (Emanuel). — Cel mai mare filosof german, 1724-1804.
Karr (Alphonse). — Literat francez, 1808-1890.

Klinger (Fr. von). — Poet german, 1752-1831.
Klopstock. — Poet german, 1724-1803.
Körner (T). — Poet german, născut 1791.
Kotzebue (A. von). — Literat german, 1761-1819.
Krummacher (F. A). — Scriitor german, 1767-1824.

L.

Laboulaye. — Scriitor și om politic francez, 1811-1883.
La Bruyère. — Scriitor moralist francez, 1645-1696.
Lacordaire. — Celebru predicator dominican, 1802-1861.
La Fontaine. — Poet și fabulist francez, 1621-1695.
Lamartine. — Celebru poet și om politic francez, 1790-1869.
Lambert (M-me de). — Scriitoare și moralistă franceză, 1647-1733.
Lamennais. — Filosof și scriitor francez, 1782-1854.
Lamothe Le Vayer. — Scriitor francez, 1583-1672.
Lamura (Revistă). —
Laplace. — Celebru matematician și astronom francez, 1749-1827.
La Rochefoucauld. — Scriitor francez, 1613-1690.
Laténa (de). — Scriitor francez în sec. 17-lea.
Lavater. — Scriitor elvețian, 1741-1801.
Laveleye (de). — Economist și publicist belgian, 1822-1892.
Lavissee (E). — Istoric francez, 1842-1922.
Le Bon (Gustave). — Savant sociolog francez, născut 1841.

Legouvé. — Poet francez, 1764—1812.
Legrain (D-r). — Medic de boale mintale, francez, contemporan.
Leibnitz. — Celebru matematician și filosof german, 1646—1716,
Leon XIII (Papa). — Eminent Prelat catolic și fin diplomat. Născut 1810, ca Papă 1878—1903.
Leopardi. — Poet italian, 1798—1837.
Le Sage. — Romancier francez, 1668—1747.
Lepinasse (M-elle de). — Literată franceză în sec. 18-lea.
Lessing. — Ilustru scriitor german, 1729—1781.
Le Tournier. — Literat francez, 1736—1788.
Leverrier. — Astronom francez, 1811—1877.
Lévis (Duc de). — Om politic francez, 1764—1830.
L'Hôpital (Michel de). — Ilustru Om de Stat francez, 1507—1573.
Lichtenberger. — Teolog protestant, 1832—1899.
Lichtwer. — Fabulist german, 1719—1783.
Linde. — Jurisconsult și publicist german, 1797—1870.
Littré. — Savant și filosof francez, 1801—1881.
Liviu (Tit). — Istoric roman, 59 a Ch. — 19 d. Ch.
Livry. — Autor dramatic francez, 1802—1867.
Locke. — Filosof englez, 1632—1704.
Logau (Fr. von). — Poet german, 1604—1655.
Lope de Vega. — Poet spaniol, 1562—1635.
Loti Pierre. — Romancier francez, 1850—1923.
Lubbock (John). — Om politic, naturalist și filosof englez, 1834—1913.
Luce (Siméon). — Istoric francez, 1833—1892.
Lucian. — Retor și filosof grec, în sec. II d. Ch.
Ludovic XI-lea. — Regele Franței, 1461—1483.
Ludovic XVIII. — Regele Franței, 1814—1824.
Ludwig (Otto). — Literat german, 1812—1865.
Luther. — Întemeietorul Reformei religioase (Protestantismului) în Germania, 1483—1546.

M.

Mablay. — Filosof și istoric francez, 1709—1785.
Macaulay. — Om de Stat și istoric francez, 1800—1859.
Machiavelli (N). — Om de Stat și istoric italian (florentin) 1469—1527.
Maeterlinck (M). — Literat și autor dramatic belgian, născut 1862.
Mahomed. — Întemeietorul religiunii mahomedane, 571—632 d. Ch.
Maine de Biran. — Metafizician francez din școala spiritualistă, 1766—1824.
Maintenon (M-me de). — Celebră educatoare, 1635—1719.
Maiorese (Titu). — Eminent critic literar și Profesor de filosofie, 1840—1917.
Maistre (Joseph de). — Filosof religios, 1753-1821.
Maistre (Xavier de). — Literat francez, 1764-1852.
Malebranche. — Filosof francez. Preot în ordinul Oratoire, 1636—1715.
Malesherbes. — Magistrat și ministru francez 1721—1794.
Mann (Horace). — Pedagog și scriitor american, 1796—1859.
Mantegazza (P). Medic și antropolog italian, 1831—1910.
Manzoni (Al). — Poet și romancier italian, 1785—1873.
Maquet (Aug). — Romancier francez, 1813—1888.
Marcu Aureliu. — Împărat și filosof roman 121—180 d. Ch.
Marmier (X). — Literat francez, 1809—1892.
Maria. — Regina României și literată de frunte.
Marion (H). — Pedagog și moralist francez, 1846—1897.
Marmontel. — Literat francez, 1723—1799.
Martin (Aimé). — Literat francez, 1786—1847.

Massillon. — Celebru predicator francez, 1662—1742.
Mazzini (G). — Patriot italian, 1805—1872.
Mehedinți (Simion). — Eminent Profesor Universitar și mare cărturar român.
Menandru. — Poet comic grec, 340—283 a. Ch.
Menzel (W) — Scriitor german, 1798—1873.
Méré (G. B). — Moralist francez 1610—1683.
Merejkowsky (Dim). — Romancier rus, născut 1865.
Mérode (F). — Om de Stat belgian, 1791—1857.
Metastasio. — Poet italian, 1698—1782.
Meyer (Louis). — Scriitor german, sec. 18-lea.
Mezières (Alfred). — Literat și om politic francez, 1826—1915.
Michel-Angelo Buonaroti. — Celebru pictor, sculptor, arhitect, poet italian, 1475—1564.
Michelet. — Ilustru istoric francez, 1798—1874.
Milton. — Celebru poet englez, 1608—1674.
Mirabeau. — Om politic și economist francez, 1715—1789.
Miron Costin. — Cronicar român, 1630—1691.
Molière. — Cel mai mare poet comic francez, 1622—1673.
Molinari. — Economist belgian, 1819—1911.
Moltke. — Mare general german, 1800—1891.
Monod (Adolphe). — Pastor protestant francez.
Montagne (Lady). — Literată engleză, 1720—1800.
Montaigne. — Filosof, moralist și literat, 1533—1592.
Montalembert (de). — Publicist și om politic francez, 1810—1870.
Montbron (De). — Literat francez, 1766—1852.
Montesquieu. — Ilustru filosof și publicist francez, 1689—1755.
Mozart. — Ilustru compozitor austriac, 1756—1791.
Müller (Jean de). — Istoric elvețian, 1752—1809.

Muratori (L. A). — Savant arheolog italian și preot catolic, 1672—1750.
Musset (Alfred de). — Ilustru poet francez, 1810—1857.

N.

Nabi-Effendi. — Poet persan.
Napoleon I. — Imp. Francezilor, 1769—1821.
 Ca împărat 1804—1814.
Napoleon III. — Imp. Francezilor, 1808—1873.
 Ca împărat 1851—1870.
Nasmyth. — Pictor scoțian, 1758—1840.
Naville (E). — Pedagog elvețian, 1784—1846.
Neagoe Basarab. — Domnul Munteniei, 1512—1521.
Necker (M-me). — Scriitoare franceză, 1739—1794.
Necker de Saussure (M-me). — Scriitoare și pedagogă elvețiană, 1766—1841.
Negri (Ada). — Scriitoare italiancă contemporană.
Negruzzi (C). — Prozator român, 1808—1868.
Nelson. — Celebru amiral englez, 1758—1805.
Nepos (Cornelius). — Scriitor latin, sec. I a Ch.
Newton. — Celebru matematician, fizician, astronom și filosof englez, 1642—1727.
Nicole. — Moralist francez, 1625—1695.
Nicoleanu (N). — Poet român, 1833—1871.
Niculcea (I). — Cronicar moldovean, 1662—1743.
Nietzsche (Fr.) — Filosof german, 1844—1900.
Nogi. — Amiral japonez, 1849—1912.
Nordmann. — Astronom german.
Novalis. — Poet și filosof german, 1772—1802.

O.

Oberlin (J. J.) — Filolog francez, 1735—1806.

Odobescu (Al). — Scriitor și arheolog român, 1834—1895.
Olănescu (Adina Gr). — Literată română contemporană.
Origen. — Cel mai fecund scriitor bisericesc din Orient, mare apologet, 185—254 d. Ch.
Otescu (Nonna I). — Compozitor român contemporan.
Ovidiu. — Poet latin, 43 a. Ch.—16 d. Ch.

P.

Pann (Anton). — Scriitor popular român, 1794—1854.
Pârvan (V). — Savant istoric român, contemporan.
Pascal. — Ilustru Savant și filosof francez, 1623—1662.
Pasquier - Quesnel. — Predicator din ordinul Oratoire, 1634—1719.
Passy (H. F). — Economist francez, 1793—1880.
Pasteur. — Biologist, unul din cei mai iluștri savanți ai Franței și ai omenirii întregi, 1822-1895.
Paul (Jean). — Scriitor francez.
Paulin (Saint). — Născut la Bordeaux, 353—431.
Pavillon (E). — Literat și poet francez, 1632—1705.
Payen (J. F). — Medic și literat francez, 1800-1870.
Payot (Jules). — Filosof francez contemporan.
Pécaut (Felix). — Publicist și Educator francez, 1828—1898.
Pelletan (Eugène). — Om politic și scriitor francez, 1813—1884.
Pellico (Silvio). — Scriitor italian, 1789—1854.
Penn (William). — Organizatorul sectei Quakerilor în Anglia, 1644—1718.
Pericle. — Om de Stat atenian, 499—429 a. Ch..
Pestalozzi. — Celebru Pedagog elvețian, 1746—1827.

Petrarca (A.). General francez, 1784—1858.
Penn. — Publicist elvețian, 1790—1870.
Petrarca (Al). — Ilustru poet liric ungur, 1823—1849.
Petrarca. — Poet și Umanist italian, 1304—1374.
Picard (L. B). — Poet comic francez, 1769—1828.
Pindar. — Poet liric grec, 522—448 a. Ch.
Pitagora. — Filosof grec, 600—509 a. Ch.
Pittacus. — Din Mitilene. Unul din cei 7 înțelepți ai Greciei.
Platon. — Unul din cei mai mari filosofi greci și ai omenirii întregi, 429—347. a. Ch.
Plaut. — Poet comic latin, 254—184 a. Ch.
Pliniu cel Tânăr. — Literat roman, 62—120 d. Ch.
Plutarh. — Istoric și moralist grec, 50—138 d. Ch.
Pope. — Poet englez, 1688—1744.
Portalès. — Om politic francez, 1798—1874.
Prévost-Paradol. — Literat și publicist francez, 1829—1870.
Proudhon (P). — Publicist și socialist francez, 1809—1865.
Puisieux (M-me de). — Literată franceză, 1720—1798.

Q

Quinet. — Istoric și filosof francez, 1813—1875.
Quintilian. — Om de Drept și scriitor latin, 42 d. Ch..

R.

Rabelais. — Scriitor francez, 1490—1553.
Raleigh (W). — Poet, diplomat și om de Stat englez, 1552—1618.
Ranke (Leopold von). Istoric german, 1795—1886.
Ravaisson. — Filosof și arheolog francez, 1813—1900.

Redwitz (Oscar von). — Poet german, născut 1823.
Rembrandt (als Erzieher). — Pictor olandez, 1606—1669.
Renan (E). — Filosof și istoric francez, 1823—1892.
Retz (Cardinal de). — Cardinal, om politic și scriitor francez, 1613—1679.
Reynaud (Jean). — Filosof francez, 1806—1863.
Rhodes (Cecil). — Om de afaceri englez și colonizator al Africei de Sud, 1853—1902.
Richardson (W). — Literat englez, 1743—1814.
Richelieu (Cardinal de). — Om de Stat francez, 1585—1642.
Richet (Ch). — Fiziolog francez, născut 1850.
Richter (Jean Paul). — Scriitor german, 1763—1821.
Rivarol. — Scriitor francez, 1754—1801.
Robespierre. — Om politic francez în timpul mării Revoluții, 1758—1794.
Rockefeller (D). — Mare industriaș și miliardar american contemporan.
Rolland (Romain). — Literat și autor dramatic francez, născut 1868.
Rollin (Ch). — Istoric și Celebru Profesor, 1661—1741.
Roosevelt (Th). — Om de Stat american, ales Președinte al Statelor Unite, în 1901 și 1904.
Rosetti (C. A). — Om de Stat român, 1816—1885.
Rousseau (J. J). — Mare scriitor și filosof francez, 1712—1778.
Rückert (Fr). — Poet german, 1783—1866.
Rumford (Conte de). — Fizician american, 1753—1814.
Ruskin (John). — Critic de artă, Sociolog și scriitor englez, 1819—1900.
Ruso (Al). — Scriitor român, 1819—1859.

Sabatier (A). — Teolog protestant și publicist francez, 1839—1901.
Sablé (M-me de). — Scriitoare, una din cele mai spirituale femei franceze din secolul al 17-lea, 1588—1678.
Sacy (de). — Critic literar francez, 1801—1879.
Saint Evremond. — Scriitor francez, 1613—1703.
Saint-Marc Girardin. — Literat francez, 1801—1873.
Saint-Simon. — Filosof francez, 1760—1825.
Sainte-Beuve. — Scriitor francez, 1804—1869.
Sales (François de). — Episcop și scriitor, 1597—1622.
Sallustius. — Istoric latin, 86—34 a. Ch.
Salvien. — Preot francez în Marsilia, 390—484.
Sand (George). — Scriitor francez, 1804—1876.
Sanders (Daniel). — Lexicograf austriac, în sec. 19.
Sarcey (Fr). — Critic francez, 1827—1899.
Say (J. B). — Economist francez, 1767—1832.
Schérer (Ed). — Publicist și critic francez, 1815—1889.
Schiller. — Mare poet și istoric german, 1759—1805.
Schlegel (Fr. von). — Literat, poet și savant german, 1772—1829.
Schopenhauer. — Filosof german, 1788—1860.
Schubert. — Mare compozitor austriac, 1797—1828.
Schumann (R). — Mare compozitor și pianist german 1810—1856.
Schwartz (J. E). — Teolog protestant german contemporan.
Schwetchine (M-me). — Literată în sec. 19-lea.
Scott (Walter). — Poet și romancier scoțian, 1771—1832.
Séailles (Gabriel). — Scriitor și Filosof francez, 1852—1922.

Secrétan (Charles). — Filosof elvețian, 1815—1895.
Ségur (Contesa de). — Femeie literată, 1799—1874.
Seneca. — Filosof latin în sec. I d. Ch.
Seume (J. G.). — Literat german, 1763—1810.
Sévigné (M-me de). — Scriitoare franceză, 1627—1696.
Sextius. — Filosof roman, sec. I a. Ch.
Shakespeare. — Cel mai mare poet dramaturg al Angliei și al omenirii, 1564—1616.
Shaw (B.). — Romancier și autor dramatic englez, născut în 1856.
Schelling. — Filosof german, 1775—1854.
Simionescu I. — Eminent Profesor universitar și mare cărturar român contemporan.
Simon (J.). — Filosof, orator și om de Stat francez 1814—1896.
Smiles (Samuel). — Scriitor englez, 1812—1904.
Smith (Adam). — Scriitor și filosof scoțian, 1723—1790.
Socrate. — Mare înțelept și filosof grec, 470—400 a. Ch.
Sofocle. — Celebru poet tragic grec, 495—405 a. Ch.
Solon. — Unul din cei 7 înțelepți ai Greciei, 640—558 a. Ch.
Spencer (H.). — Filosof englez, 1820—1903.
Spinoza. — Ilustru filosof olandez, 1632—1677.
Spurgeon. — Mare predicator american, 1766—1817.
Staël (M-me de). — Scriitoare franceză, 1766—1817.
Stamate (Costache). — Scriitor român basarabean, 1777—1868.
Stern (A.). — Poet german contemporan.
Sterne. — Scriitor irlandez, 1713—1768.
Stewart (Dugald). — Filosof scoțian, 1753—1828.
Strauss (David). — Teolog protestant german, 1808—1874.

Streckfuss. — Literat german, 1779—1844.
Stuart (Mill). — Filosof și jurisconsult englez, 1806—1873.
Sully (Prudhomme). — Poet francez, 1839—1907.
Sveedenborg. — Teosof suedez, 1688—1772.
Syrus (Publius). — Poet latin în sec. I a. Ch.
Swift. — Scriitor irlandez, 1667—1745.

T.

Tacit. — Istorc latin, 55—120 d. Ch.
Taine. — Filosof și istoric francez, 1828—1893.
Talleyrand. — Ilustru om politic francez, 1754—1838.
Tarde (Gabriel) — Sociolog francez, 1843—1904.
Taylor. — Președinte al Republicii Statelor Unite, 1849—1850.
Tchou — Medic chinez, 1617—1689.
Teatrul Politic. — Revistă română.
Teofrast. — Filosof grec, 371 a. Ch.
Terențiu. — Poet comic latin, 185—159 a. Ch.
Tertulian. — Scriitor bisericesc în Cartagina, 160—245.
Themistocle. — General atenian 525—460 a. Ch.
Thiers. — Om politic și istoric francez, 1797—1877.
Thomas (Franck). — Teolog și Pastor protestant elvețian.
Tocqueville (de). — Publicist francez, 1805—1859.
Tolstoi. — Mare romancier rus, 1828—1911.
Toma d'Aquino (Saint). Teolog și filosof italian, unul din cei mai învățați oameni din Evul mediu, 1227—1274.
Tommaseo. — Savant și om politic italian, 1802—1874.
Toppfer. — Scriitor genovez, 1797—1846.
Trublet (Abbé). — Literat francez, 1697—1770.

Turenne (Maréchal). — Mare general
1611—1675.
Turgheneff. — Romancier rus, 1818—1883.
Turgot. — Scriitor și om de Stat francez, 1727-1780

U.

Unger. — Jurisconsult și om politic austriac, 1823-1887.

V.

Văcărescu (I.). — Poet român 1786—1863.
Vallotton (P.). — Scriitor elvețian contemporan.
Vasile cel Mare (Sfânt). — Mare Părinte Bisericesc grec, 329—379.
Vauvenargues. — Scriitor și moralist francez, 1715—1747.
Vessiot. — Pedagog francez contemporan.
Veillot (L.). — Publicist catolic francez, 1813—1883.
Vigny (Alfred de). — Poet și romancier francez, 1797—1863.
Vincent de Paul (Saint). — Preot francez, Mare filantrop, 1576—1666.
Vincent (Samuel). — Pastor reformat francez, 1787—1837.
Vinci (Leonardo da). — Ilustru pictor, sculptor, arhitect, filosof și scriitor italian, 1452—1519.
Vinet (Al.). — Critic și moralist elvețian, 1797—1847.
Virgiliu. — Cel mai ilustru poet latin, 70-19 a. Ch.
Vlăhuță (Al.). — Mare poet și prozator român, 1858—1919.
Voltaire. — Unul din cei mai mari scriitori francezi, 1694—1778.

W.

Waddington (Ch.). — Filosof spiritualist francez, 1819—1914.
Wagner (Ch.). — Pastor, scriitor și moralist francez contemporan.
Wagner (Richard). — Mare compozitor german, 1813—1883.
Walpole (H.). — Literat englez 1717—1797.
Washington. — Unul din întemeietorii Republicii Statelor Unite și primul Președinte al lor, 1789—1797.
Weber (De). — Compozitor german, 1786—1826.
Weber (K. J.). — Literat german, 1767—1832.
Wellington (De). — General englez, 1769—1852.
Wieland. — Poet și literat german, 1733—1813.
Wilbrandt (Ad.). — Autor dramatic și romancier german, 1837—1911.
Wilde (O.). — Literat englez 1856—1900.
Wilson. — Președinte al Statelor Unite, ales în 1912 și 1916.

X.

Xenofon. — Filosof, istoric și general grec, 445—355 a. Ch.

Y.

Young. — Scriitor și călător englez în sec. 18-lea.

Z.

Zamfirescu (Duiliu). — Poet și prozator român, 1858—1922.
Zoroastru. — Întemeietorul religiei persane, (sec. VII a. Ch.).

CUPRINSUL

	Pag.
Cuvânt Înainte	3
Adevărul	7
Alcoolismul. Beția	10
Bătrânețea	11
Biblia	12
Binele. Binefacerea	19
Blândetea. Bunăvoința	22
Bogăția. Luxul	25
Bunătatea	32
Caracterul	34
Cartea. Cîtitul	36
Căsătoria	42
Cinstea. Onoarea	45
Clevetirea. Bărfirea. Calomnia. Batjocura	47
Conștiința. Cercetarea Cugetului. Cunoaștea rea de sine	51
Conversația. Discuția	56
Credința	59
Creștinismul. Biserica Creștină	65
Cumpătarea. Măsura	67
Cultura. Știința. Ignoranța	70
Curajul. Descurajarea	73
Datoria. Dreptul. Legea	75
Datoriile către Părinți	79
Desăvârșirea. Progresul	80

Deșertăciune. Vanitate	83
Domnul nostru Iisus Hristos	86
Dragostea. Iubirea	90
Dreptatea	96
Dumnezeu. Infinitul	100
Durerea	106
Economia. Risipa. Împrumutul. Datoriile	111
Educația. Buna Creștere. Exemplul	116
Familia	121
Fățarnicia	122
Femeia	130
Fericirea	134
Frumosul. Artă	144
Gândirea. Ideia	145
Gloria. Mândria Lumească	146
Hotărîrea. Voința	148
Higiena. Exercițiile fizice	152
Idealul	154
Iertarea. Răzbunarea	156
Indiscreția. Curiozitatea	159
Inima	160
Înțelepciunea. Inteligența. Prudența	161
Întrebuințarea timpului	168
Iubirea de sine. Egoismul	172
Lauda	176
Lenea	177
Libertatea. Liberul Arbitru	180
Lingușirea	184
Mama	185
Mândria	188
Mângâierea	191
Mânia	192
Mărturisirea greșalelor. Spovedania	196
Milostenia	199
Minciuna	202
Moartea	206

Morala. Moralitatea	213
Munca	215
Muzica	223
Nădejdea. Deznădejdea	225
Natura	227
Necredința. Scepticismul	230
Nedreptatea	231
Norocul	233
Omul	233
Ordinea. Disciplina. Dezordinea	239
Ospitalitatea	240
Păcatul. Vițiul	242
Pacea. Războiul	245
Pasiunile	247
Patria. Poporul. Nația. Patriotismul	249
Pizma. Invidia. Gelozia	255
Plăcerile Lumești	258
Politețea	263
Preotul	265
Prietenia	267
Purtarea	275
Răbdarea	279
Răul	283
Recunoștința. Nerecunoștința	285
Religia	286
Respectul	291
Rugăciunea	292
Sărăcia	297
Sgârcenia	300
Sinceritatea	302
Smerenia. Modestia	304
Societatea. Singurătatea	309
Solidaritatea	311
Stăpânirea de sine	315
Stăruința	317
Suferința	318

Sufletul. Nemurirea sufletului.	323
Tăcerea. Vorba	327
Tinerețea	333
Uitarea	333
Viața. Viața Creștină	340
Viața Viitoare	340
Virtutea	346
Vitejia. Eroismul	348
Voioșia	349
Numele alfabetic al autorilor citați.	355

In loc de Erată

Cu toată purtarea noastră de grijă, s'au stre-
 gite unele greșeli de tipar, care sunt cu atât
 mai de regretat, cu cât parte din ele s'au făcut
 la citirea numelui autorilor.

Nu rămâne decât ca cetitorul să confrunte
 aceste greșeli cu numele exact din tabloul auto-
 rilor citați, ce se găsește la sfârșitul volumului
 de față.

Devenire a oct 1910
de Talcozoc

De acelaș Autor

Calea Vieții, 1913.
Spre Fericire, 1914.
Din viața Sf. Nicolae, 1919.
Patimile Mântuitorului, 1923.
Puterea Unui Copil, 1927.